

การวิเคราะห์การให้ความสำคัญต่อนโยบายด้านต่าง ๆ ของรัฐบาลที่มาจากคณะรักษาความสงบ
แห่งชาติ ศึกษาผ่านรายการคืนความสุขให้คนในชาติ

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2562
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE ANALYSIS OF PAYING ATTENTION TO NATIONAL POLICIES ANNOUNCED
BY NATIONAL COUNCIL FOR PEACE AND ORDER THROUGH TV PROGRAM NAMED
"RETURNING HAPPINESS TO THAI PEOPLE"

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Public Administration in Public Administration

Department of Public Administration

FACULTY OF POLITICAL SCIENCE

Chulalongkorn University

Academic Year 2019

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อสารนิพนธ์	การวิเคราะห์การให้ความสำคัญต่อนโยบายด้านต่าง ๆ ของ รัฐบาลที่มาจากคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ศึกษาผ่าน รายการคืนความสุขให้คนในชาติ
โดย	น.ส.ปฐมพร คงนุช
สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์วันชัย มีชาติ

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เอก ตั้งทรัพย์วัฒนา)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(รองศาสตราจารย์วันชัย มีชาติ)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธรรมา นิติเกษตรสุนทร)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริพงศ์ ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ปฐมพร คงนุช : การวิเคราะห์การให้ความสำคัญต่อนโยบายด้านต่าง ๆ ของรัฐบาลที่มาจากคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ศึกษาผ่านรายการคืนความสุขให้คนในชาติ. (THE ANALYSIS OF PAYING ATTENTION TO NATIONAL POLICIES ANNOUNCED BY NATIONAL COUNCIL FOR PEACE AND ORDER THROUGH TV PROGRAM NAMED "RETURNING HAPPINESS TO THAI PEOPLE") อ.ที่ปรึกษาหลัก : รศ.วันชัย มีชาติ

การศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์การให้ความสำคัญต่อนโยบายด้านต่าง ๆ ของรัฐบาลที่มาจากคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ศึกษาผ่านรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานโยบายของรัฐบาลที่มาจากคณะรักษาความมั่นคงแห่งชาติ ผ่านรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ที่นำเสนอโดย พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ กับความสอดคล้องของเหตุผลการรัฐประหารของคณะรักษาความมั่นคงแห่งชาติ (22 พฤษภาคม 2557) ซึ่งเป็นการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) จากการศึกษาพบว่า นโยบายของรัฐบาลที่มาจากคณะรักษาความมั่นคงแห่งชาติ จำแนกเป็น 11 ด้าน ทั้งนี้ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ พบว่า เนื้อหาของรายการสะท้อนถึงการให้ความสำคัญกับนโยบายด้านที่ (6) การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ มากที่สุด ส่วนความสอดคล้องของนโยบายกับเหตุผลการเข้าควบคุมอำนาจการปกครองประเทศ ปี 2557 ได้แก่ นโยบายด้านที่ (2) การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ (3) การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ (4) การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม (6) การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ (7) การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน (9) การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรและการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน (10) การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ และ (11) การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม และไม่สอดคล้องกับนโยบายด้านที่ (1) การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ (5) การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชน และ (8) การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม

สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์

ลายมือชื่อนิสิต .....

ปีการศึกษา 2562

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก .....

6180960324 : MAJOR PUBLIC ADMINISTRATION

KEYWORD:

Pathomporn Khongnuch : THE ANALYSIS OF PAYING ATTENTION TO NATIONAL POLICIES ANNOUNCED BY NATIONAL COUNCIL FOR PEACE AND ORDER THROUGH TV PROGRAM NAMED "RETURNING HAPPINESS TO THAI PEOPLE". Advisor: Assoc. Prof. WANCHAI MEECHART

The purpose of this study was to investigate the national policies announced by National Council for Peace and Order through TV program “Returning Happiness To Thai People” hosted by General Prayut Chan-o-cha, Prime Minister and head of National Council for Peace and Order and the consistency between national policies and the reason for the 2014 coup d’état ruled by National Council for Peace and Order (22 May 2014). This study was a qualitative research. The results of this study indicated that national policies announced by National Council for Peace and Order could be categorized into 11 aspects. “Returning Happiness To Thai People” program broadcasted the content that reflects the priority of the 6th Policy: Increasing the economic potential. The consistency between national policies and the reason for the 2014 coup d’état could be considered from the 2nd Policy : Maintaining the security of the state and foreign affairs, the 3rd Policy: Reducing the social inequality and creating opportunities for access to government services, the 4th Policy: Education and learning, preservation of religion, arts and culture, the 6th Policy: Enhancing the national economic potential, the 7th Policy: Promoting the role and utilization of opportunities in the ASEAN Community, the 9th Policy: Maintaining the security of the resource base and balancing the conservation and sustainable use, the 10th Policy: Promoting government administration with good governance and anti- corruption and anti-misconduct in the government sector, and the 11th Policy: Revising laws and justice procedures that are inconsistent with national policies as follows: the 1st Policy: Protecting and upholding the monarchy, the 5th Policy: Upgrading the quality of public health and health services, and the 8th Policy: Developing and promoting the utilization of science, technology, research and development and innovation.

Field of Study: Public Administration

Student's Signature .....

Academic Year: 2019

Advisor's Signature .....

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ เรื่อง “การวิเคราะห์การให้ความสำคัญต่อนโยบายด้านต่าง ๆ ของรัฐบาล ที่มาจากคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ศึกษาผ่านรายการคืนความสุขให้คนในชาติ” สำเร็จลงด้วยความเรียบร้อย ด้วยความเมตตากรุณาจากคณาจารย์ผู้มากประสบการณ์หลายท่าน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. เอก ตั้งทรัพย์วัฒนา ประธานกรรมการสารนิพนธ์ ขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ วันชัย มีชาติ ที่ให้เกียรติรับเป็นที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ทั้งยังคงชี้แนะทางสว่างให้แก่ผู้วิจัยได้ศึกษาจนตลอดรอดฝั่ง ชัดกลางจนเป็นชิ้นงานที่สมบูรณ์ รวมถึงกรรมการอีกสองท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรธรรมา นิตินิเทศสุนทร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริพงศ์ ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา ที่ให้คำแนะนำในสิ่งที่ผู้วิจัยมองข้ามจนกลายเป็นชิ้นงานที่สมบูรณ์

ขอบพระคุณกำลังใจจากผู้ที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จครั้งนี้ คุณแม่พิรุณพรรณ และครอบครัววงศ์มะ ที่เป็นผู้ให้ความสนับสนุนด้านต่าง ๆ และเป็นส่วนเติมเต็มให้ผู้วิจัยมีความมานะ อดทน มีสติ ปัญญา จนสามารถก้าวข้ามอุปสรรคต่าง ๆ มาได้ด้วยดี

ผู้วิจัยขอขอบคุณน้ำใจของพี่ น้อง ร.ป.ม. ตลอดระยะเวลาสองปีที่ผ่านมาทำให้การเรียนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ขอขอบคุณน้ำใจของเพื่อน เทา-แดง 49 หน่วยจุฬาฯ-ชนบท สิงห์ดำ 64 และพี่ห่อซิเมะโต่ง ที่ได้เดินทางชีวิตร่วมกันตลอดหลายปีที่ผ่านมา

สุดท้ายนี้ ความสำเร็จจะเกิดขึ้นไม่ได้หากผู้วิจัยไม่ได้รับความสนับสนุนจากฝ่ายผู้ป่วยนอก และโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย ที่สนับสนุนทุนการศึกษา พี่บุคลากรที่เกี่ยวข้องที่ช่วยดำเนินการตลอดระยะเวลาการศึกษาให้ลุล่วงไปด้วยดี และผู้ที่ไม่ได้เอ่ยนามในที่นี้ ขอได้รับการขอบคุณจากใจจริงของผู้วิจัยและหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยชิ้นนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์อันสูงสุดในเชิงวิชาการ และผู้มีส่วนได้เสียต่อไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญรูปภาพ.....	ฎ
บทที่ 1	1
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	4
คำถามการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิด.....	5
สมมติฐานในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
บทที่ 2	6
แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ.....	6
ความหมายของนโยบายสาธารณะ.....	6
องค์ประกอบของนโยบายสาธารณะ.....	7

ประเภทของนโยบายสาธารณะ	8
กระบวนการนโยบายสาธารณะ	10
2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการรัฐประหาร	12
เงื่อนไขที่ทำให้ทหารเข้าสู่อำนาจ.....	12
การควบคุมอำนาจการปกครองประเทศของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ	14
2.3 รายการคืนความสุขให้คนในชาติ	14
2.4 คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา.....	15
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
บทที่ 3	37
วิธีดำเนินการวิจัย	37
3.1 หน่วยวิเคราะห์.....	37
3.2 เครื่องมือสำหรับการวิจัย.....	37
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
3.4 วิธีวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
บทที่ 4	40
ผลการศึกษาวิจัย.....	40
ตอนที่ 1 ภาพรวมการให้ความสำคัญกับนโยบาย ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ	40
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การให้ความสำคัญตามแนวนโยบายรัฐบาล ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ	43
ตอนที่ 2.1 การให้ความสำคัญกับประเด็นที่เกี่ยวข้องของนโยบายแต่ละด้าน	43
ตอนที่ 2.2 ผลการดำเนินการตามแนวนโยบายรัฐบาล.....	79
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของนโยบาย ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ กับเหตุการณ์การรัฐประหาร (22 พฤษภาคม 2557).....	110
ตอนที่ 3.1 การให้ความสำคัญกับประเด็นที่เกี่ยวข้องของนโยบายแต่ละด้านที่สอดคล้องกับเหตุการณ์การรัฐประหาร.....	110

ตอนที่ 3.2 ผลการดำเนินการตามแนวนโยบายรัฐบาลที่สอดคล้องกับเหตุผลการทำรัฐประหาร	120
.....	
บทที่ 5	160
การอภิปรายผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	160
5.1 การอภิปรายผลการศึกษา	160
5.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	165
5.3 ข้อสังเกตจากการศึกษา.....	165
5.4 ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในครั้งต่อไป	166
บรรณานุกรม.....	167
ภาคผนวก.....	170
ภาคผนวก ก. ข้อมูลการออกอากาศรายการคืนความสุขให้คนในชาติ	170
ภาคผนวก ข. ตารางเก็บข้อมูลรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ตามแนวนโยบายของ	
คณะรัฐมนตรี ที่แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557.....	176
ภาคผนวก ค. ตารางเก็บข้อมูลรูปแบบรายการคืนความสุขให้คนในชาติ	187
ภาคผนวก ง. ตารางเก็บข้อมูลลักษณะการดำเนินรายการคืนความสุขให้คนในชาติ	188
ประวัติผู้เขียน.....	189

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 จำนวนตอนและความถี่ร้อยละ ของนโยบายที่ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้กล่าวในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ	41
ตารางที่ 2 จำนวนครั้งและความถี่ร้อยละ ของนโยบายด้านที่ 2 การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ	44
ตารางที่ 3 จำนวนครั้งและความถี่ร้อยละ ของนโยบายด้านที่ 3 การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ	47
ตารางที่ 4 จำนวนครั้งและความถี่ร้อยละ ของนโยบายด้านที่ 4 การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุง ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม	51
ตารางที่ 5 จำนวนครั้งและความถี่ร้อยละ ของนโยบายด้านที่ 5 การยกระดับคุณภาพบริการ ด้านสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชน	54
ตารางที่ 6 จำนวนครั้งและความถี่ร้อยละ ของนโยบายด้านที่ 6 การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจ ของประเทศ	57
ตารางที่ 7 จำนวนครั้งและความถี่ร้อยละ ของนโยบายด้านที่ 7 การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาส ในประชาคมอาเซียน	60
ตารางที่ 8 จำนวนครั้งและความถี่ร้อยละ ของนโยบายด้านที่ 8 การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ ประโยชน์ จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม	64
ตารางที่ 9 จำนวนครั้งและความถี่ร้อยละ ของนโยบายด้านที่ 9 การรักษาความมั่นคงของฐาน ทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน	67
ตารางที่ 10 จำนวนครั้งและความถี่ร้อยละ ของนโยบายด้านที่ 10 การส่งเสริมการบริหารราชการ แผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ	71
ตารางที่ 11 จำนวนครั้งและความถี่ร้อยละ ของนโยบายด้านที่ 11 การปรับปรุงกฎหมายและ กระบวนการยุติธรรม	75

ตารางที่ 12 จำนวนครั้งและความถี่ร้อยละของการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประเทศ ด้านที่ 1 การฟื้นฟูเศรษฐกิจและการรักษาการขยายตัวทางเศรษฐกิจ	113
ตารางที่ 13 จำนวนครั้งและความถี่ร้อยละของการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประเทศ ด้านที่ 2 การแก้ไขปัญหาลูกหนี้สัมคงค้าง	114
ตารางที่ 14 จำนวนครั้งและความถี่ร้อยละของการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประเทศ ด้านที่ 3 การแก้ไขปัญหาลูกหนี้	117
ตารางที่ 15 จำนวนครั้งและความถี่ร้อยละของการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประเทศ ด้านที่ 4 การวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว.....	118

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 รูปแบบระบบการเมือง.....	9
ภาพที่ 2 วงจรชีวิตของนโยบายสาธารณะ.....	10

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

การใช้สื่อมวลชนเป็นช่องทางสื่อสารโดยตรงกับประชาชนในประเทศไทย ตามแนวคิดเบื้องหลังรายการของรัฐบาลที่บงการโดยผู้นำ 3 ยุคสำคัญ (หทัยกาญจน์ ตรีสุวรรณ, 2562) ได้แก่ ชาตินิยม ประชาานิยม และไทยนิยมนั้น โดยในยุคแรก ยุคผู้นำชาตินิยม นำโดย จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีคนที่ 3 และสมาชิกคณะราษฎร จากการศึกษาเรื่อง "การเผยแพร่ประชาธิปไตยของรายการสนทนาทางวิทยุระหว่าง นายมัน ชูชาติ กับ นายคง รักไทย ช่วง พ.ศ. 2484-2486" โดย ศศิ เสตะจันทร์ (2537) ซึ่งการสื่อสารผ่านรายการนายมัน-นายคง ออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยครั้งแรก เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2482 ระยะเวลาการออกอากาศ 20 นาทีต่อวัน วัตถุประสงค์หลักในการออกอากาศวันดังกล่าวก็เพื่อโฆษณาวันชาติ ซึ่งตรงกับวันปฏิวัติสยาม 24 มิถุนายน เผยแพร่อุดมการณ์ประชาธิปไตย ชักจูงโน้มน้าวให้ประชาชนเข้าใจนโยบายของรัฐบาล และปลูกจิตสำนึกความรักชาติในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งถือเป็นรูปแบบที่เหมาะสมที่สุดในช่วงเวลานั้น คือ การใช้ปากช่วยการดำเนินสงคราม ส่งสารถึงประชาชนโดยตรงผ่านบทสนทนาที่ใช้คำง่าย ๆ เมื่อได้ฟัง เก็บไปคิด เชื่อ และปฏิบัติตาม ทั้งหมดนี้เพื่อปลูกฝังวัฒนธรรมชาติ วิถีคิดและค่านิยมให้เป็นไปตามแนวทางเดียวกับรัฐ

ยุคต่อมา ยุคผู้นำประชานิยม นำโดย ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีคนที่ 23 ได้จัดรายการนายกฯ ทักษิณคุยกับประชาชน กระจายเสียงผ่านทางวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยและเครือข่ายกรมประชาสัมพันธ์ 144 สถานี ในทุกเช้าวันเสาร์ ออกอากาศครั้งแรกเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2544 หลังจากทักษิณ นำพรรคไทยรักไทยชนะการเลือกตั้ง 3 เดือน เพื่อบอกเล่าให้ประชาชนทราบความเคลื่อนไหวและการดำเนินการของรัฐบาล เหตุการณ์สำคัญในรอบสัปดาห์ อีกรัตถุประสงค์ที่สำคัญ ทักษิณ กล่าวถึงไว้ในเทปแรกคือ เพื่อให้เกิดความคิดเห็นพ้องต้องกันในการแก้ไขปัญหาของบ้านเมือง และการแสดงความคิดเห็นของประชาชนทั่วไปในประเทศ ที่เป็นวัตถุประสงค์สำคัญของระบอบประชาธิปไตย แต่ตลอดระยะเวลาในการจัดรายการดังกล่าว ไม่ปรากฏว่ามีครั้งใดที่เปิดให้ประชาชนโทรเข้าไปแสดงความคิดเห็นในรายการ และบางครั้งรายการได้เปิดเวทีตอบโต้ให้กับนักการเมือง ข้าราชการ และนักวิชาการที่ออกมามีความเห็นต่างกับรัฐบาล รวมถึงประกาศนโยบายแบบฉับพลัน ซึ่งถือเป็นการสั่งการทางวาจาให้แต่ละฝ่ายรับไปปฏิบัติอย่างทันที่ จากการศึกษาเรื่อง "กระบวนการสร้างความหมายและบทบาทวาทกรรมรายการนายกฯ ทักษิณคุยกับประชาชน" โดย ญาณิศภาค กาญจนวิศิษฐ์ (2547) พบว่า ทักษิณ สร้างอัตลักษณ์ให้ตัวเองในฐานะผู้แก้ปัญหา

ให้ประเทศชาติ ผู้มีประสิทธิภาพในการบริหารประเทศ ผู้มีความซื่อสัตย์ต่อประชาชน และผู้นำรุ่นใหม่ ทันสมัย มีความสร้างสรรค์ และผลักดันบรรดาบุคคลที่ออกมาวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลว่าเป็นพวกไม่รู้ ไม่เข้าใจ และพวกไม่สร้างสรรค์ต่อประเทศชาติ อีกด้านหนึ่ง พรรคประชาธิปัตย์ (ปชป.) ที่เป็นฝ่ายค้าน ได้ออกมาโต้แย้งข้อมูลที่ ทักษิณ สื่อสารผ่านรายการวิทยุ โดยผลิตรายการชวอนออนไลน์ ใช้รูปแบบ บันทึกเสียงของ ชวอน หลีกภัย หัวหน้าพรรค ปชป. และผู้นำฝ่ายค้านในสภา (ในเวลานั้น) มาเผยแพร่ ผ่านเว็บไซต์พรรค ทุกวันอาทิตย์ เวลา 10.00-10.30 น. ออกอากาศครั้งแรก เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2545 เนื่องจากต้องการลดข้อจำกัดสื่อกระแสหลักที่มักเสนอข่าวตามวาระของรัฐบาลจนฝ่ายค้านไม่มีพื้นที่ข่าว จึงต้องการมีช่องทางสื่อสารโดยตรงกับประชาชนเช่นกัน โดยวิพากษ์วิจารณ์การบริหาร ประเทศของรัฐบาล เปิดข้อเท็จจริงจากมุมมองของฝ่ายค้าน และมีนักการเมืองร่วมพรรคที่มีความรู้เฉพาะด้าน มาเป็นแขกรับเชิญในรายการบ่อยครั้ง

ยุคไทยนิยม ในปัจจุบันนายกรัฐมนตรีคนที่ 29 นำโดย พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา หลังจาก รัฐบาลที่มาจากพรรคการเมืองของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้เข้าควบคุมอำนาจ การปกครองประเทศ เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2557 อ้างถึงการเข้ามาแก้ไขให้สถานการณ์ ความรุนแรงในพื้นที่กรุงเทพมหานครและพื้นที่อื่น ๆ ที่เกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่อง และมีแนวโน้ม ขยายตัวจนอาจนำไปสู่การเกิดเหตุการณ์ร้ายแรงหรือเหตุจลาจลให้กลับเข้าสู่สภาวะปกติโดยเร็ว ประชาชนในชาติเกิดความรัก ความสามัคคี ตลอดจนเพื่อเป็นการปฏิรูปโครงสร้างทางการเมืองและ อื่น ๆ อันจะก่อให้เกิดความชอบธรรมกับทุกกลุ่ม ทุกฝ่าย และเนื่องจากการเข้ามาในตำแหน่ง นายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่เข้ามาบริหารประเทศ แบบไม่ปกตินั้น ก็ยิ่งทำให้เป็นที่น่าจับตาของประชาชนทุกภาคส่วน รวมไปถึงสื่อมวลชนที่ต้องทำ หน้าที่นำเสนอข้อมูลข่าวสารจากฝ่ายบริหารไปยังประชาชน

คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ในฐานะรัฐบาลจึงมีนโยบายผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อเพิ่มช่อง ทางการสื่อสาร ทำความเข้าใจไปยังประชาชน คือ รายการคืนความสุขให้คนในชาติ ให้ประชาชน ทราบถึงเหตุผลของ การรัฐประหาร การบริหารราชการแผ่นดิน การแก้ไขปัญหาประเทศไทย รายงานผลการดำเนินการของรัฐบาล รวมถึงใช้เพื่อเป็นสื่อประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของรัฐบาล

รายการคืนความสุขให้คนในชาติ ออกอากาศทุกวันศุกร์ เวลา 20.15 น. ดำเนินรายการโดย พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เริ่มออกอากาศครั้งแรกเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2557 หลังการ รัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 เพียง 1 สัปดาห์ และออกอากาศครั้งสุดท้ายในวันที่ 7 ตุลาคม 2559 รวมทั้งหมด 124 ตอน จำแนกเป็นรายปีได้ดังนี้ ปี 2557 มีจำนวนการออกอากาศ 31 ตอน ปี 2558 มีจำนวนการออกอากาศ 52 ตอน และปี 2559 มีจำนวนการออกอากาศ 41 ตอน ภายหลัง

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 เสด็จสวรรคต เมื่อวันที่พฤหัสบดี ที่ 13 ตุลาคม 2559 ส่งผลให้รายการคืนความสุขให้คนในชาติยุติการออกอากาศลงในวันศุกร์ ที่ 14 ตุลาคม 2559 ระหว่างนั้นมีการปรับรูปแบบรายการและเปลี่ยนชื่อเป็น "ศาสตร์พระราชา สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน" เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์บ้านเมือง โดยออกอากาศครั้งแรกเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2559

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในฐานะผู้ดำเนินรายการหลัก ได้ประกาศตัวเป็นผู้สร้างประชาธิปไตยแบบไทยนิยม และใช้รายการคืนความสุขให้คนในชาติอธิบายความหมายของประชาธิปไตยในแบบคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) จนนำไปสู่ความสำเร็จในการทำให้รัฐธรรมนูญที่ยกร่างหลังการรัฐประหาร ปี 2557 ผ่านประชามติ สรุปลงจากผลการศึกษาเรื่อง "วาทกรรมประชามติของ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ผ่านรายการคืนความสุขให้คนในชาติ" โดย เอกจิต สว่างอารมณ์ (2560) ได้พบความหมายของรายการคืนความสุขให้คนในชาติ 3 ประเภท คือ การอบรมสั่งสอน การวิวาทะฝ่ายตรงข้าม และการชี้แจงทำความเข้าใจ ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับความหมาย 3 ชุด ได้แก่ ประชาธิปไตยแบบ คสช. วาทกรรมชุดความมั่นคง และวาทกรรมชุดพ่อเมื่อง (ขุนพล) และพบว่า การให้ความหมายที่เกิดขึ้นได้ส่งผลต่อการกำหนดอัตลักษณ์และลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างผู้สร้างวาทกรรมต่อประชาชนและฝ่ายตรงข้ามเพื่อนำไปสู่เป้าหมายในการออกเสียงประชามติรับร่างรัฐธรรมนูญ

จากที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการที่รัฐบาลใช้ประโยชน์จากสื่อในแต่ละยุคเพื่อสื่อสารไปยังประชาชนอย่างทั่วถึง ในกรณีของรัฐบาลปัจจุบันที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี จากประเด็นที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติเลือกที่จะกระทำการผลิตรายการโทรทัศน์เป็นลำดับแรก ๆ หลังการเข้าควบคุมอำนาจเพียง 1 สัปดาห์ และการเข้ามาบริหารราชการแผ่นดินในแบบที่ไม่ปกติ การสื่อสารทำความเข้าใจกับประชาชนเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาล จึงถูกกล่าวผ่านรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ทั้งนี้ ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาการปรากฏของนโยบายของรัฐบาลผ่านเนื้อหารายการคืนความสุขให้คนในชาติ การให้น้ำหนักความสำคัญในประเด็นที่เป็นนโยบายด้านต่าง ๆ รวมถึงการสะท้อนถึงความสอดคล้องกับเหตุผลการรัฐประหารในปี พ.ศ. 2557 ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษานโยบายของรัฐบาลที่มาจากคณะรักษาความมั่นคงแห่งชาติ นำเสนอโดย พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ
2. เพื่อศึกษาความสอดคล้องของนโยบายของรัฐบาลที่มาจากคณะรักษาความมั่นคงแห่งชาติ ที่นำเสนอโดย พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ กับเหตุการณ์การก่อรัฐประหาร (22 พฤษภาคม 2557)

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษานี้เก็บข้อมูลจากคำกล่าวที่นำเสนอโดย พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ จำนวน 124 ตอน นับตั้งแต่ออกอากาศวันที่ 30 พฤษภาคม 2557 จนถึงวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2559

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

รายการคืนความสุขให้คนในชาติ หมายถึง รายการที่ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ใช้เป็นช่องทางการสื่อสารกับประชาชน ออกอากาศทุกวันศุกร์ เวลา 20.15 น. ดำเนินรายการโดย พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เริ่มออกอากาศครั้งแรกเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2557 และออกอากาศครั้งสุดท้ายในวันที่ 7 ตุลาคม 2559 รวมทั้งหมด 124 ตอน หลังจากนั้นได้มีการปรับรูปแบบรายการ และเปลี่ยนชื่อเป็น "ศาสตร์พระราชา สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน" เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์บ้านเมือง และยังคงออกอากาศในวันและเวลาเดียวกัน

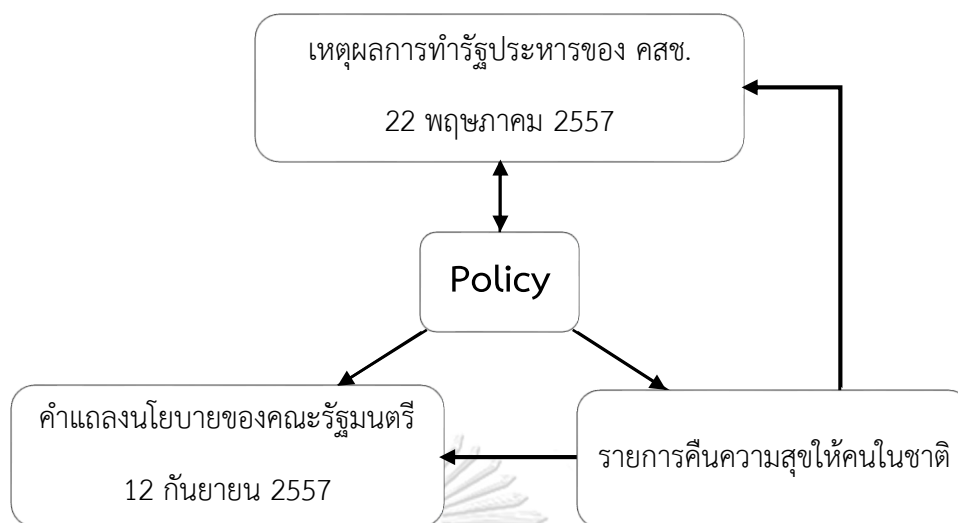
คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) หมายถึง กลุ่มที่เข้าควบคุมอำนาจการปกครองประเทศ เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 ประกอบด้วย กองทัพบก กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพเรือ กองทัพอากาศ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

คำถามการวิจัย

1. นโยบายของรัฐบาลที่มาจากคณะรักษาความมั่นคงแห่งชาติที่ปรากฏในรายการคืนความสุขให้คนในชาติประกอบด้วยนโยบายด้านบ้าง
2. นโยบายของรัฐบาลที่มาจากคณะรักษาความมั่นคงแห่งชาติที่ปรากฏในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ สอดคล้องกับเหตุการณ์การก่อรัฐประหาร (22 พฤษภาคม 2557) หรือไม่ อย่างไร

กรอบแนวคิด

สมมติฐานในการวิจัย

1. นโยบายของรัฐบาลที่มาจากคณะรักษาความมั่นคงแห่งชาติที่ปรากฏในรายการคืนความสุขให้คนในชาติประกอบด้วยนโยบายที่ครอบคลุม
2. นโยบายของรัฐบาลที่มาจากคณะรักษาความมั่นคงแห่งชาติที่ปรากฏในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ สอดคล้องกับเหตุผลการทำรัฐประหาร (22 พฤษภาคม 2557) เป็นส่วนใหญ่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นข้อมูลสำหรับประชาชนทั่วไปที่สนใจศึกษานโยบายของรัฐบาลที่มาจากคณะรักษาความมั่นคงแห่งชาติที่ปรากฏในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ
2. ทราบถึงการให้ความสำคัญ/การให้น้ำหนักกับนโยบายของรัฐบาลที่มาจากคณะรักษาความมั่นคงแห่งชาติที่ปรากฏในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ
3. ทราบถึงความสมเหตุสมผลและสอดคล้องของนโยบายของรัฐบาลที่มาจากคณะรักษาความมั่นคงแห่งชาติที่ปรากฏในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ กับเหตุผลการทำรัฐประหาร (22 พฤษภาคม 2557)

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การศึกษารวบรวมวิเคราะห์การให้ความสำคัญต่อนโยบายด้านต่าง ๆ ของรัฐบาลที่มาจาก คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ศึกษาผ่านรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ
- 2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการรัฐประหาร
- 2.3 รายการคืนความสุขให้คนในชาติ
- 2.4 คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ

ความหมายของนโยบายสาธารณะ

“นโยบายสาธารณะ” เป็นคำที่โดยทั่วไปมักถูกอ้างถึงและใช้ในลักษณะที่หลากหลาย แม้กระทั่งนักวิชาการเองก็ได้ให้คำจำกัดความที่แตกต่างกัน โดย **ทศพร ศิริสัมพันธ์ (2539)** ได้สรุปไว้ ดังนี้

Thomas R. Dye (1984) ได้ให้คำจำกัดความว่า นโยบายสาธารณะ คือ อะไรก็ตามที่ รัฐบาลตัดสินใจเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำ

Robert L. Lineberry (1981) ได้ให้คำจำกัดความว่า นโยบายสาธารณะ หมายถึง การกระทำต่าง ๆ ของรัฐบาล เพื่อตอบสนองต่อประเด็นทางการเมืองบางประการ

James E. Anderson (1979) ได้ให้คำจำกัดความว่า นโยบายสาธารณะเป็นการกระทำ บางอย่างเพื่อแก้ปัญหาหรือเกี่ยวข้องกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ถูกนำไปปฏิบัติโดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคลต่าง ๆ

Harold Lasswell และ Abraham Caplan (1970) ได้ให้คำจำกัดความว่า นโยบาย สาธารณะ หมายถึง แผนงานและโครงการที่กำหนดขึ้น ประกอบด้วย เป้าหมาย คุณค่า และ การปฏิบัติต่าง ๆ

David Easton (1965) ได้ให้คำจำกัดความว่า นโยบายสาธารณะเป็นการจัดสรรคุณค่าและ ผลประโยชน์ต่าง ๆ อย่างเป็นทางการ

ศุภชัย ยาวะประภาส (2533) ได้ให้คำจำกัดความว่า นโยบายสาธารณะ หมายถึง แนวทางการดำเนินกิจกรรมของรัฐบาล รวมถึงกิจกรรมที่ผ่านมาในอดีต กิจกรรมที่กำลังดำเนินอยู่ในปัจจุบัน และกิจกรรมที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

นอกจากนี้ **ทศพร ศิริสัมพันธ์ (2539)** ได้ให้คำจำกัดความว่า นโยบายสาธารณะ คือ นโยบายที่ถูกกำหนดขึ้นโดยรัฐบาล ซึ่งอาจจะเป็นองค์กรหรือตัวบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงตามกฎหมายภายใต้ระบอบการเมืองนั้น ๆ อีกทั้งจะครอบคลุมถึงสิ่งที่รัฐบาลตั้งใจว่าจะกระทำหรือไม่กระทำ การตัดสินใจของรัฐบาลในการแบ่งสรรทรัพยากรหรือคุณค่าต่าง ๆ ในสังคม กิจกรรมหรือการกระทำต่าง ๆ ของรัฐบาล รวมถึงผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงจากการดำเนินงานของรัฐบาล

จากคำจำกัดความข้างต้นสรุปได้ว่า นโยบายสาธารณะถูกขับเคลื่อนด้วยภาครัฐ ซึ่งรัฐบาลตัดสินใจที่จะกระทำหรือไม่กระทำบางสิ่งบางอย่างเพื่อแก้ปัญหาและผลประโยชน์ในเรื่องหนึ่งเรื่องใด ทั้งนี้ ผลจากการตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำการดังกล่าวจะส่งผลต่อสาธารณะ ต่อประชาชนด้วย

องค์ประกอบของนโยบายสาธารณะ

ทศพร ศิริสัมพันธ์ (2539) ได้จำแนกองค์ประกอบของนโยบายสาธารณะ ดังนี้

1. ความตั้งใจของรัฐบาลที่จะกระทำหรือไม่กระทำบางสิ่งบางอย่าง

ความตั้งใจของรัฐบาลจะกระทำหรือไม่กระทำบางสิ่งบางอย่าง มี 2 รูปแบบ คือ แบบที่เป็นทางการ เช่น คำแถลงนโยบายของรัฐมนตรี (policy statement) เป็นต้น และแบบที่ไม่เป็นทางการ เช่น คำสัมภาษณ์ของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งการจะนำความตั้งใจของรัฐบาลนี้ไปสู่การปฏิบัติจริงได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยและสถานการณ์ต่าง ๆ หากในอนาคตมีการเปลี่ยนแปลงไปจากความตั้งใจเดิม การพิจารณานโยบายสาธารณะจากมุมมองความตั้งใจของรัฐบาล จะมีส่วนช่วยให้เห็นกรอบทิศทางการดำเนินงานของรัฐบาลชุดต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน เช่น การพิจารณาการให้น้ำหนักความสำคัญกับนโยบายของรัฐบาลแต่ละชุดจากคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี เป็นต้น

2. การตัดสินใจของรัฐบาล

การตัดสินใจของรัฐบาลในการแบ่งสรรทรัพยากรหรือคุณค่าต่าง ๆ ในสังคม ว่าใครได้อะไรเท่าไร อย่างไร มักจะสะท้อนผ่านตัวบทกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี ระเบียบ ข้อบังคับ และการอนุมัติสั่งการต่าง ๆ ของผู้กำหนดนโยบายหรือผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

3. การกระทำหรือกิจกรรมของรัฐบาล

การกระทำหรือกิจกรรมของรัฐบาล หากนำมาพิจารณาจะช่วยทำให้เห็นว่ารัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำความตั้งใจมาแปลงสู่ภาคปฏิบัติอย่างจริงจังหรือไม่ ให้การสนับสนุนการดำเนินงานด้วยทรัพยากรด้านต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด รวมถึงได้กำหนดเป้าหมายสำหรับดำเนินงานไว้ในระดับใด

4. ผลสำเร็จที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมหรือการกระทำของรัฐบาล

ผลสำเร็จที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมหรือการกระทำของรัฐบาล ครอบคลุมถึงผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งในการดำเนินงานต่าง ๆ ของรัฐบาลนั้นมีจุดมุ่งหมายที่ต้องการบรรลุผลการพิจารณาถึงผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินนโยบายทั้งที่ตั้งใจและไม่ได้ตั้งใจ จะช่วยให้เห็นภาพที่แท้จริงของนโยบายสาธารณะอย่างชัดเจนมากขึ้น

ประเภทของนโยบายสาธารณะ

ทศพร ศิริสัมพันธ์ (2539) ได้จำแนกประเภทของนโยบายสาธารณะ ดังนี้

1. การแยกประเภทนโยบายสาธารณะแบบประเพณีนิยม

1) แยกตามมิติเนื้อหาสาระ (substantive matters)

โดยจัดแบ่งนโยบายออกเป็นด้านต่าง ๆ เช่น คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ วันที่ 12 กันยายน 2557 ได้จำแนกนโยบายออกเป็น 11 ด้านสำคัญ ดังนี้

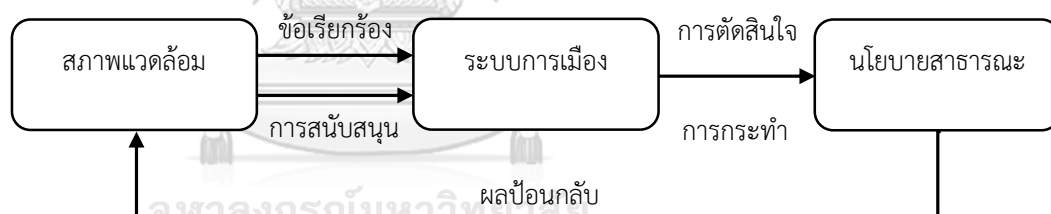
1. การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์
2. การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ
3. การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ
4. การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
5. การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน
6. การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ
7. การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน
8. การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม
9. การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

10. การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ
  11. การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
- 2) แยกตามมิติเวลา (time periods)
โดยแยกนโยบายสาธารณะตามช่วงเวลาที่มีนโยบายนั้น ๆ ถูกกำหนดขึ้นมา
  - 3) แยกตามมิติสถาบัน (institutional aspects)
โดยแยกนโยบายสาธารณะตามแหล่งที่มาของผู้กำหนดนโยบายสาธารณะ

2. การแยกประเภทนโยบายสาธารณะในเชิงวิเคราะห์

1) การวิเคราะห์เชิงรัฐศาสตร์

นักรัฐศาสตร์มักแบ่งประเภทของนโยบายสาธารณะตามทฤษฎีระบบการเมือง โดยมองว่านโยบายสาธารณะเป็นผลผลิตของระบบการเมือง อันเป็นผลมาจากการเสนอข้อเรียกร้องทางการเมืองจากบุคคลและกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม หรือในบางครั้งนักรัฐศาสตร์ก็อาจแบ่งนโยบายสาธารณะตามลักษณะความคิดทางการเมือง

ภาพที่ 1 รูปแบบระบบการเมือง

Theodore J. Lowi (1964) ได้จำแนกประเภทของนโยบายสาธารณะ ดังนี้

1. นโยบายในเชิงการควบคุม (regulatory policy)
2. นโยบายในเชิงการกระจายทรัพยากร (distributive policy)
3. นโยบายในเชิงการจัดการจัดสรรทรัพยากรใหม่ (redistributive policy)
4. นโยบายในเชิงสัญลักษณ์/พิธีการ (symbolic policy)

2) การวิเคราะห์เชิงเศรษฐศาสตร์

นักเศรษฐศาสตร์มักแบ่งประเภทของนโยบายสาธารณะตามความพยายามของรัฐบาลในการเข้าไปแทรกแซงระบบเศรษฐกิจ อันเป็นผลมาจากความล้มเหลวของกลไกการตลาด (market failure) รวมถึงความพยายามในการแก้ไขความล้มเหลวดังกล่าวของภาครัฐ (government failure)

David L. Weimer และ Aidan R. Vining (1989) ได้จำแนกประเภทของนโยบายสาธารณะ ดังนี้

1. นโยบายในการเปิดเสรี กระตุ้นและจำลองกลไกการตลาด (freeing, facilitating and simulating markets)
2. นโยบายในการใช้ภาษีอากรและเงินอุดหนุนในการปรับเปลี่ยนแรงจูงใจ (taxes & subsidies)
3. นโยบายในการสร้างกฎระเบียบ (establishing rules)
4. นโยบายในการผลิตสินค้าและบริการ ผ่านกลไกระบบราชการหรือกลไกอื่นที่ไม่ใช่กลไกการตลาด (non market mechanism)
5. นโยบายในการจัดให้มีการประกัน (insurance) และตั้งกันชน (cushions)

กระบวนการนโยบายสาธารณะ

วัชรพล มาลัยวงศ์ (2561) ได้สรุปกระบวนการนโยบายสาธารณะไว้ดังนี้

ภาพที่ 2 วัชรพล มาลัยวงศ์ของนโยบายสาธารณะ

1. การก่อตัวของนโยบาย (Formation)

การก่อตัวของนโยบาย คือ การยกประเด็นปัญหาที่ถูกผลักดันสู่ความสนใจของผู้กำหนดนโยบาย เพื่อนำไปสู่การพิจารณาตัดสินใจเชิงนโยบายต่อไป โดย **วงอร พัวพันสวัสดิ์ (2561)** ได้สรุปไว้ ดังนี้

John W. Kingdon (1984) เสนอทฤษฎี Multiple streams ที่มองปัญหาเป็นหนึ่งในองค์ประกอบของการเกิดนโยบาย

วาระนโยบาย (Policy agenda) คือ ปัญหาหรือหัวข้อที่ผู้มีอำนาจรัฐและบุคคลโดยรอบที่มีความใกล้ชิดกับผู้มีอำนาจรัฐให้ความสำคัญในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง

ทฤษฎีพหุสายธาร นโยบายสาธารณะจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีการประจวบเหมาะของ 3 สายธาร เพื่อนำเข้าสู่วาระนโยบาย ได้แก่

1) สายธารปัญหา (Problem stream)

เป็นสายธารที่เกิดขึ้นจากการที่ผู้คนในสังคมมองสถานะหนึ่งว่าเป็นปัญหา และเกิดความวิตกกังวลถึงความเปลี่ยนแปลง

2) สายธารนโยบาย (Policy stream)

เป็นสายธารที่เกิดขึ้นจากการมีคนชนงนโยบาย (policy entrepreneur) เกิดแหล่งรวมวิธีการแก้ไขปัญหา (policy primeval soup) ที่เกิดจากการนำปัญหามาพูดคุย แลกเปลี่ยน ทดลอง และประเมิน โดยมีกลไกการเลือกนโยบายที่เป็นหลักวิวัฒนาการ สิ่งที่เหมาะสมที่สุดจะอยู่รอด

3) สายธารการเมือง (Politics stream)

เป็นสายธารที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของระบบราชการและระบบการเมือง

ตัวแบบการก่อตัวของนโยบายสาธารณะ (วัชรพล มาลัยวงษ์, 2561)

- 1) ตัวแบบถังขยะ มีที่มาของปัญหาจากการสะสม หมักหมม
- 2) ตัวแบบชุมชนนโยบาย มีที่มาของปัญหาจากผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ แลกเปลี่ยนความรู้ เกิดการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ
- 3) ตัวแบบผู้ประกอบการนโยบาย มีที่มาของปัญหาจากการผลักดันประเด็นปัญหาเข้าสู่วาระนโยบายจากผู้สร้างวาระนโยบาย
- 4) ตัวแบบหน้าต่างนโยบาย ปัญหาที่เข้าสู่วาระนโยบายจะขึ้นอยู่กับสถานการณ์และโอกาสที่เอื้ออำนวย หน้าต่างนโยบายจึงเปิดออก

2. การกำหนดนโยบาย (Formulation)

การกำหนดนโยบายเกี่ยวข้องข้องกับการที่ผู้กำหนดนโยบายที่มีอำนาจหน้าที่อย่างเป็นทางการได้ยกร่างข้อเสนอหรือทางเลือกเชิงนโยบายต่าง ๆ (policy alternatives) เพื่อพิจารณาตัดสินใจและอนุมัติเห็นชอบในขั้นสุดท้าย

3. การนำนโยบายไปปฏิบัติ (Implementation)

การนำนโยบายไปปฏิบัติเกิดขึ้นจากการแปลงตัวนโยบายออกสู่ภาคปฏิบัติให้ได้รับผลผลิตตามเป้าหมายที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยแวดล้อมหลายด้าน

4. การประเมินผลนโยบาย (Evaluation)

การประเมินผลนโยบายเป็นการพิจารณาถึงผลลัพธ์ที่ตามมาจากการนำนโยบายไปปฏิบัติว่าตรงตามเป้าหมายที่กำหนดหรือไม่ รวมถึงการพิจารณาผลกระทบอย่างรอบด้าน ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ ความคุ้มค่าด้านต่าง ๆ ของนโยบายด้วย

5. การต่อเนื่อง การทดแทน และการสิ้นสุดของนโยบาย (Succession Maintenance and Termination)

การต่อเนื่อง การทดแทน และการสิ้นสุดของนโยบาย เป็นการพิจารณาทบทวนนโยบายโดยอาศัยการประเมินผลนโยบายว่าจะดำเนินนโยบายต่อ ทดแทนด้วยการเริ่มต้นใหม่ หรือสิ้นสุดนโยบาย หากสิ้นสุดนโยบายแล้ว หมายความว่าวงจรมติของนโยบายได้จบลง

2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการรัฐประหาร

เงื่อนไขที่ให้ทหารเข้าสู่การเมือง

พายัพ พยอมยนต์ (2562) สรุปแนวคิดเงื่อนไขที่ให้ทหารเข้าสู่การเมือง ดังนี้

Amos Perlmutter กล่าวสรุปไว้ว่า รัฐที่เป็น modern praetorian คือรัฐที่ทหารมีแนวโน้มที่จะแทรกแซงรัฐบาลและการปกครอง และมีศักยภาพที่จะครอบงำฝ่ายบริหาร หมายความว่าฝ่ายบริหารที่ไร้ประสิทธิภาพ กระบวนการทางการเมืองของรัฐแบบนี้จะเอื้อหรือเป็นประโยชน์ให้การพัฒนาสถาบันทหารในฐานะที่เป็นกลุ่มแกนสำคัญทางการเมือง และรัฐแบบนี้ยังส่งเสริมการเติบโตของความหวังของกองทัพในฐานะที่เป็นชนชั้นปกครอง

รัฐบาลหรือการปกครองแบบ modern praetorian มักจะมีโอกาสพัฒนาตัวเกิดขึ้นได้มากที่สุด เมื่อสถาบันพลเรือนขาดความชอบธรรม หมายถึงการขาดเสียงสนับสนุนจากการเลือกตั้ง และขาดอำนาจบริหารที่มีประสิทธิภาพ และเหนือเงื่อนไขอื่นใดในระบอบที่มีปัญหาเรื่องความชอบธรรม รัฐจะขาดความเชื่อมั่นในเสถียรภาพ ความน่าเชื่อถือ อันนำมาซึ่งการลดทอนหรือสูญเสียประสิทธิภาพ

ของอำนาจตามกฎหมายและการขาดความชอบธรรม คือ การขาดแนวโน้มที่จะยอมตามอำนาจตามกฎหมาย

รัฐหรือการปกครองโดยทหาร มักจะเกิดขึ้นจากสถานการณ์ทางการเมืองที่อ่อนแอ เมื่อขาดการสนับสนุนจากมวลชน นักการเมืองเสรีนิยมและก้าวหน้าต่างก็เห็นทหารเป็นหนทางแห่งความหวังที่จะนำไปสู่การปลดปล่อยจากสภาพที่เป็นอยู่ และคาดหวังให้ทหารเป็นเครื่องมือสำหรับการได้มาซึ่งอำนาจและสถาปนาการบริหารที่มีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ในการทหารสนับสนุนจากทหาร นักการเมืองและพลเรือนเหล่านี้กลับคุกคามแบบแผนทางการเมืองและภาครัฐธรรมนูญที่เป็นหลักการสำคัญ และเมื่อทหารเข้าสู่การเมือง ด้วยความคาดหวังที่จะได้อำนาจปกครองโดยผ่านทหาร นักการเมืองและพลเรือนเหล่านี้ก็กลับรับและปรับพฤติกรรมทางการเมืองของตัวเองกับเงื่อนไขที่ทหารเข้าแทรกแซงทางการเมือง ซึ่งนำไปสู่การค่อย ๆ สูญเสียอำนาจในการควบคุมทหาร อีกทั้งพลังหรือกำลังของพวกเขาจะถูกทำลายโดยคู่แข่งภายในกองทัพ อาทิ ทหารอาชีพ ที่ต้องการรักษาเส้นแบ่งที่ชัดเจนระหว่างการเมืองกับเรื่องการเมือง ส่วนทหารที่มีแนวโน้มไปทางการเมืองก็จะไม่พอใจกับการไม่มีอำนาจหรือสถานภาพตามที่คาดหวังไว้ ไม่ว่าจะเป็ตำแหน่งในกองทัพหรืองบประมาณทางการเมือง

Juan J. Linz กล่าวถึงองค์ประกอบของการล่มสลายของระบอบประชาธิปไตยว่า เมื่อระบอบประชาธิปไตยใหม่สามารถเริ่มมีเสถียรภาพได้ระดับหนึ่งแล้ว แต่อาจถูกคุกคามทำลายได้จากกลุ่มผู้สามารถจูงใจ โน้มน้าวภาคส่วนที่สำคัญของประชากรให้หันเหความภักดีต่อรัฐบาลไปให้การสนับสนุนพวกตนแทน กลุ่มผู้ทำลายจะทำลายอำนาจตามกฎหมายหรืออำนาจอันชอบธรรมของระบอบ โดยการแสดงให้เห็นว่ารัฐบาลไร้ความสามารถที่จะธำรงรักษากฎระเบียบเอาไว้ได้ และพยายามบีบบังคับให้รัฐบาลหันไปใช้อำนาจอย่างไม่เลือกปฏิบัติและไม่มี ความชอบธรรม บ่อยครั้งที่ จะนำไปสู่การที่ผู้คนเริ่มถอนการสนับสนุนรัฐบาล และฝ่ายตรงข้ามที่ไม่ยึดมั่นในกติกา กฎเกณฑ์ หรือหลักการของระบอบ จะมุ่งหมายไปที่การเชื่อมโยงการกระทำผิดกฎหมายของรัฐบาลกับกระบวนการที่เป็นหนทาง การถ่ายโอนอำนาจตามกฎหมาย ได้แก่ การเลือกตั้ง โดยแสดงเจตนากรณีไม่ยอมรับการเลือกตั้ง ในฐานะที่เป็นเครื่องมือถ่ายโอนอำนาจ ซึ่งอาจกลับคืนไปสู่รัฐบาลที่พวกตนต่อต้านและในกระบวนการภายใต้เงื่อนไข สถานการณ์เช่นนั้น ความเป็นกลางของกองกำลังหรือบางภาคส่วนของกองกำลังดังกล่าวจึงเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญยิ่ง

เมื่อรัฐบาลไม่สามารถใช้อำนาจตามกฎหมายที่ตนมีอยู่ปลดอาวุธของทุกฝักฝ่ายที่มีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองได้ อีกทั้งยังไม่สามารถปกป้องทุกฝ่ายจากการใช้ความรุนแรงของฝ่ายอื่น ๆ จากเงื่อนไขสถานการณ์ดังกล่าวจะเห็นได้ว่า เริ่มเป็นเรื่องง่ายที่ในสังคมจารีตที่ทหารจะคาดหวังให้เข้ามาผ่อนปรนสถานการณ์โดยการเข้าแทรกแซงทางการเมือง ขณะเดียวกัน มีเกณฑ์ในการสังเกตว่าฝ่ายใดต้องการรักษาประชาธิปไตยไว้ คือ การปฏิเสธการเรียกร้องให้ทหารออกมา แต่ในสถานการณ์ที่

ไร้เสถียรภาพที่ผู้มีส่วนร่วมจำนวนมากในกระบวนการทางการเมืองถูกมองว่าไม่รักดีต่อระบอบประชาธิปไตย แม้ว่าจะรักดีก็ตาม ฝ่ายที่สนับสนุนระบอบประชาธิปไตยมักมีแนวโน้มหรือถูกยั่วยุให้สถาปนาการติดต่อกับกองทัพ หรือฝ่ายของกองทัพที่ใกล้ชิดกับพวกตน

ข้อสังเกต ความเสถียรภาพความมั่นคงทางการเมืองไม่ใช่สิ่งเดียวกันกับเสถียรภาพความมั่นคงของรัฐบาลเสมอไป การเปลี่ยนแปลงหรือการคงอยู่ของรัฐบาล หากดำเนินภายใต้กติกาที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย ย่อมถือว่าสังคมนั้นมีเสถียรภาพความมั่นคงทางการเมือง และหากทั้งฝ่ายที่มีอำนาจและฝ่ายที่ต่อต้านต่างมีความยึดมั่นในหลักการ ระเบียบ กติกา ของระบอบการปกครองที่ดำรงอยู่ แต่ถ้ามีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทุกฝ่ายต่างดำเนินการทางการเมืองใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นการพยายามรักษาหรือเปลี่ยนแปลงการเข้าสู่อำนาจ การรักษาอำนาจ และการขยายอำนาจ โดยไม่ยอมรับการยึดมั่นในกติกาที่เป็นที่ยอมรับกันทุกฝ่าย ย่อมเป็นสัญญาณบ่งชี้ถึงความไร้เสถียรภาพความมั่นคงทางการเมืองในสังคมนั้น ซึ่งอาจนำไปสู่สถานะไร้ระเบียบ เกิดจลาจล ถึงสงครามกลางเมืองได้ในที่สุด

การควบคุมอำนาจการปกครองประเทศของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เรื่อง การควบคุมอำนาจการปกครองประเทศ ("ราชกิจจานุเบกษา," 2557, 26 พฤษภาคม) ได้ประกาศไว้ว่า ตามสถานการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เขตปริมณฑล และพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศในหลายพื้นที่ เป็นผลให้ประชาชนผู้บริสุทธิ์เสียชีวิต ได้รับบาดเจ็บและเกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินอย่างต่อเนื่อง และเหตุการณ์ดังกล่าวมีแนวโน้มขยายตัว จนอาจเกิดเหตุการณ์ร้ายแรง ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนโดยรวม นั้น เพื่อให้สถานการณ์ดังกล่าวกลับเข้าสู่สภาวะปกติโดยเร็ว ประชาชนในชาติเกิดความรัก ความสามัคคีเช่นเดียวกับห้วงที่ผ่านมา ตลอดจนเพื่อเป็นการปฏิรูปโครงสร้างทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความชอบธรรมกับทุกคน ทุกฝ่าย คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วยกองทัพบก กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพเรือ กองทัพอากาศ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงมีความจำเป็นต้องเข้าควบคุมอำนาจในการปกครองประเทศ ตั้งแต่วันที่ 22 พฤษภาคม 2557 เวลา 16.30 น. เป็นต้นไป ประกาศ ณ วันที่ 22 พฤษภาคม 2557

2.3 รายการคืนความสุขให้คนในชาติ

รายการคืนความสุขให้คนในชาติ ออกอากาศทุกวันศุกร์ เวลา 20.15 น. ดำเนินรายการโดย พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เริ่มออกอากาศครั้งแรกเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2557 หลังการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 เพียง 1 สัปดาห์ และออกอากาศครั้งสุดท้ายในวันที่ 7 ตุลาคม 2559

รวมทั้งหมด 124 ตอน (ภาคผนวก ก.) จำแนกเป็นรายปีได้ดังนี้ ปี 2557 มีจำนวนการออกอากาศ 31 ตอน ปี 2558 มีจำนวนการออกอากาศ 52 ตอน และปี 2559 มีจำนวนการออกอากาศ 41 ตอน ภายหลังจากพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 เสด็จสวรรคต เมื่อวันที่พฤหัสบดี ที่ 13 ตุลาคม 2559 ส่งผลให้รายการคืนความสุขให้คนในชาติยุติการออกอากาศลงในวันศุกร์ ที่ 14 ตุลาคม 2559 ระหว่างนั้นมีการปรับรูปแบบรายการและเปลี่ยนชื่อเป็น "ศาสตร์พระราชา สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน" เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์บ้านเมือง โดยออกอากาศครั้งแรกเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2559

2.4 คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

จากแถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ วันศุกร์ที่ 12 กันยายน 2557 (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2557) สรุปได้ดังนี้

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามที่ได้มีประกาศพระบรมราชโองการ เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2557 และแต่งตั้งรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2557 คณะรัฐมนตรีจึงมาแถลงนโยบายก่อนเข้ารับบริหารราชการแผ่นดิน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557

นายกรัฐมนตรีชี้แจงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติว่า การเข้ารับบริหารราชการแผ่นดินครั้งนี้เข้ามาสืบต่องานและสานต่อภารกิจจากที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้เคยกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาของประเทศไว้เป็น 3 ระยะ ตั้งแต่เข้าควบคุมอำนาจการปกครองประเทศเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2557

ระยะแรก ได้มุ่งระงับยับยั้งความแตกแยก ยุติการใช้กำลัง อาวุธสงคราม ก่อความรุนแรง แก้ไขผลกระทบจากการที่รัฐบาลและรัฐสภาก่อนหน้านี้ในสภาพที่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ตามปกติ นานกว่า 6 เดือน ตลอดจนได้เร่งแก้ไขปัญหาคอมพิวเตอร์ออนไลน์เฉพาะหน้าของประชาชน และมุ่งนำความสุข ความสงบ กลับคืนสู่ประเทศ ซึ่งทำได้ผลสำเร็จไปแล้วในระดับหนึ่ง

ระยะที่ 2 หลังจากระยะแรกเพียง 2 เดือน เข้าสู่การประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว จัดตั้งสภานิติบัญญัติแห่งชาติ การเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จนกระทั่งถึงการจัดตั้งคณะรัฐมนตรี หลังจากนั้นคณะรักษาความสงบแห่งชาติก็ได้เริ่มลดบทบาทและภารกิจลงมาอยู่ในระดับการเป็นที่ปรึกษาและทำงานร่วมกับคณะรัฐมนตรีในการพิจารณาหรือแก้ไขปัญหาอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือความมั่นคงของชาติ และในเวลาต่อมากจะมีการจัดตั้งสภาปฏิรูปแห่งชาติและคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อออกแบบวางรากฐานทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

ระยะที่ 3 การประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับถาวรและการจัดการเลือกตั้งทั่วไป

ขณะเดียวกันรัฐบาลมีความตระหนักด้วยว่า การที่รัฐบาลนี้ไม่ได้จัดตั้งขึ้นจากพรรคการเมือง จึงไม่มีนโยบายของพรรคที่ใช้หาเสียงหรือห้วงคะแนนประชานิยมมาเป็นฐานทางการเมือง และได้ชี้แจงว่าไม่ต้องวิตกเรื่องการเสียวินัยการคลังหรือเกิดภาวะในอนาคต และด้วยความเป็นเอกภาพทางนโยบาย เรื่องการการทำงานในแต่ละกระทรวงจะไม่บูรณาการสอดคล้องหรือพายเรือคนละที่ สิ่งเหล่านี้จะเป็นพลังอำนาจ หรือเกื้อหนุนให้รัฐบาลทำงานยากในเวลาสั้นได้อย่างราบรื่น

มาตรา 19 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันได้กำหนดหน้าที่ของรัฐบาลไว้ 3 ประการเป็นครั้งแรก คือ การบริหารราชการแผ่นดิน การดำเนินการให้มีการปฏิรูปในด้านต่าง ๆ และการส่งเสริมความสามัคคีและความสมานฉันท์ของประชาชนในชาติ อาจกล่าวได้ว่าเป็นการส่งสัญญาณว่ามีได้ประสงค์ให้รัฐบาลอยู่ประคับประคองสถานการณ์ไปวัน ๆ เพียงเพื่อรอการเลือกตั้งทั่วไปเท่านั้น หากแต่ยังต้องดำเนินการเรื่องอื่น ๆ อันจำเป็นและขจัดปัญหาเร่งด่วนเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่สังคมปรารถนาอีกด้วย รัฐบาลจึงกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับหน้าที่ดังกล่าว โดยนำยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ว่าด้วยการเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นหลักสำคัญ ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวคิด ใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 แนวทางของคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติและความต้องการของประชาชนเป็นแนวทางการกำหนดนโยบาย โดยคำนึงถึงปัญหาของประเทศ เงื่อนไขของเวลา ความท้าทายในอนาคต ได้แก่ การที่ประเทศต้องเร่งฟื้นตัวจากความบอบช้ำทางเศรษฐกิจ ความหวาดระแวงทางสังคมจนกลายเป็นความขัดแย้งทางการเมือง การทุจริตประทุพผิตมีขอบในภาครัฐ และการเคลื่อนเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีได้ชี้แจงแผนการดำเนินงานตามหน้าที่ของรัฐบาล 3 ประการ ดังนี้

ประการแรก การบริหารราชการแผ่นดิน โดยการกำหนดนโยบายในเรื่องต่าง ๆ จำแนกเป็น 11 ด้าน ดังนี้

1. การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นองค์ประกอบสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยตามประเพณีการปกครองของไทย จึงถือเป็นหน้าที่สำคัญของรัฐบาลในอันที่จะเชิดชูสถาบันนี้ไว้ด้วยความจงรักภักดีและปกป้องรักษาพระบรมเดชาานุภาพ โดยจะใช้มาตรการทางกฎหมาย มาตรการทางสังคมจิตวิทยา และมาตรการทางระบบสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการดำเนินการกับผู้กระหนาบปาก ย่ำมือหรือประสังค์ร้าย มุ่งสั่นคลอนสถาบันหลักของชาติ โดยไม่คำนึงถึงความรู้สึกรู้สึกและความผูกพันภักดีของคนอีกเป็นจำนวนมาก ตลอดจนเผยแพร่ ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นจริงเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชน ทั้งจะสนับสนุนโครงการทั้งหลายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ สถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานทั้งหลาย

ของรัฐเรียนรู้เข้าใจหลักการทรงงาน สามารถนำหลักดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการและการพัฒนา ตลอดจนเร่งขยายผลตามโครงการและแบบอย่างที่ทรงวางรากฐานไว้ให้แพร่หลายเป็นที่ประจักษ์และเกิดประโยชน์ในวงกว้างอันจะช่วยสร้างความสมบูรณ์พูนสุขแก่ประชาชนในที่สุด

2. การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ

2.1 ในระยะเร่งด่วน รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนในกิจการ 5 ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการชายแดน การสร้างความมั่นคงทางทะเล การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ การสร้างความไว้วางใจกับประเทศเพื่อนบ้าน และการเสริมสร้างศักยภาพในการปฏิบัติการทางทหารร่วมกันของอาเซียน โดยเน้นความร่วมมือเพื่อป้องกัน แก้ไขข้อพิพาทต่าง ๆ และการแก้ไขปัญหาเส้นเขตแดนโดยใช้กลไกทั้งระดับทวิภาคีและพหุภาคี ทั้งจะจัดระเบียบการพัฒนาตามกรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดนทั้งทางบกและทางทะเล รองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษตามแนวชายแดน โดยใช้ระบบเฝ้าตรวจที่มีเทคโนโลยีทันสมัย กำหนดให้ปัญหาเสียดิน การค้าอาวุธ การค้ามนุษย์ การกระทำความผิดเป็นโจรสลัด การก่อการร้ายสากลและอาชญากรรมข้ามชาติ เป็นปัญหาเฉพาะหน้าที่ต้องได้รับการป้องกันและแก้ไขโดยการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวด และจัดการปัญหาอื่น ๆ ที่เชื่อมโยงต่อเนื่องให้เบ็ดเสร็จ เช่น ปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล การปรับปรุงระบบการเข้าเมือง การจัดระเบียบแรงงานต่างด้าว เป็นต้น

2.2 เร่งแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยนำยุทธศาสตร์การเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนามาใช้ตามแนวทางกัลยาณมิตรแบบสันติวิธี ส่งเสริมการพูดคุย สันติสุขกับผู้มีความคิดเห็นต่างจากรัฐ สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมตามหลักนิติธรรม และหลักสิทธิมนุษยชนโดยไม่เลือกปฏิบัติ ควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ซึ่งเป็นพลังสังคม ขจัดการฉวยโอกาสก่อความรุนแรงแทรกซ้อนเพื่อซ้ำเติมปัญหาไม่ว่าจากผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมือง ทั้งจะเพิ่มระดับปฏิสัมพันธ์กับต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศที่อาจช่วยคลี่คลายปัญหาได้

2.3 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพและระบบป้องกันประเทศให้ทันสมัย มีความพร้อมในการรักษาอธิปไตย และผลประโยชน์ของชาติ ปลอดภัยจากการคุกคามทุกรูปแบบ ส่งเสริมและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการป้องกันประเทศ ตลอดจนการวิจัยและพัฒนาและการถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเองในการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ สามารถบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้ พร้อมทั้งนำศักยภาพของกองทัพในยามปกติมาสนับสนุนการพัฒนาประเทศ การป้องกันบรรเทาสาธารณภัย การรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และการรักษาความมั่นคงภายในโดยมุ่งระดมสรรพกำลังจากทุกภาคส่วน

ทั้งในระดับชุมชน ท้องถิ่น ภูมิภาค และนานาชาติ โดยเฉพาะอาเซียนและประชาคมโลกให้สามารถดำเนินงานร่วมกันเป็นเครือข่ายได้

2.4 เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนานาชาติประเทศบนหลักการที่ว่า นโยบายการต่างประเทศเป็นส่วนประกอบสำคัญของนโยบายองค์รวมทั้งหมดในการบริหารราชการแผ่นดิน ไม่ว่าจะเป็นด้านการเมือง เศรษฐกิจ หรือสังคม โดยจะนำกลไกทางการทูตแบบบูรณาการมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น การคุ้มครองดูแลคนไทยและผลประโยชน์ของคนไทยในต่างแดน การแลกเปลี่ยนทางการศึกษา วัฒนธรรม การค้า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการเปิดโลกทัศน์ให้มีลักษณะสากล เป็นต้น

3. การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ

3.1 ในระยะเฉพาะหน้า จะเร่งสร้างโอกาส อาชีพ และการมีรายได้ที่มั่นคง แก่ผู้ที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน รวมทั้งสตรี ผู้ด้อยโอกาส และแรงงานข้ามชาติที่ถูกกฎหมาย พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพแรงงาน โดยให้แรงงานทั้งระบบมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะ ฝีมือแรงงาน ในทุกระดับอย่างมีมาตรฐาน ทั้งจะเชื่อมโยงข้อมูลและการดำเนินการระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชน เพื่อให้ตรงกับความต้องการของพื้นที่และของประเทศโดยรวม นอกจากนี้จะส่งเสริมให้แรงงานนอกระบบเข้าสู่ระบบที่ถูกกฎหมายมากขึ้น

3.2 ป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ รวมถึงปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง การทารุณกรรมต่อแรงงานข้ามชาติ การท่องเที่ยวที่เน้นบริการทางเพศและเด็ก และปัญหาคนขอทาน โดยการปรับปรุงกฎหมายข้อบังคับที่จำเป็นและเพิ่มความเข้มงวดในการระงับตรวจสอบ

3.3 ในระยะต่อไป จะพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคม ระบบการออม และระบบสวัสดิการชุมชนให้มีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการดูแลให้มีระบบการกู้ยืมที่เป็นธรรมและการสงเคราะห์ผู้ยากไร้ตามอัตภาพ พัฒนาศักยภาพ คุ้มครองและพิทักษ์สิทธิจัดสวัสดิการช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ สตรี และเด็ก

3.4 เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตและการมีงานหรือกิจกรรมที่เหมาะสม เพื่อสร้างสรรค์และไม่ก่อภาระต่อสังคมในอนาคต โดยจัดเตรียมระบบการดูแลในบ้าน สถานพักฟื้น และโรงพยาบาล ที่เป็นความร่วมมือของภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และครอบครัว รวมทั้งพัฒนาระบบการเงินการคลังสำหรับการดูแลผู้สูงอายุ

3.5 เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมที่มีความหลากหลายเนื่องจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยสร้างความเข้มแข็งและความพร้อมแก่แรงงานไทยและร่วมพัฒนาระบบความคุ้มครองทางสังคมของแรงงานอาเซียน

3.6 จัดระเบียบสังคม สร้างมาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนทั่วไป โดยใช้ค่านิยมหลัก 12 ประการ ตามนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ได้ประกาศไว้แล้ว

3.7 แก้ปัญหาการไร้ที่ดินทำกินของเกษตรกรและการรุกกล้าเขตป่าสงวน โดยการกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รุกกล้า และออกมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มีใจเกษตรกร ใช้เทคโนโลยีดาวเทียมสำรวจและวิธีการแผนที่ที่ทันสมัย แก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ไม่ชัดเจน อันก่อให้เกิดข้อขัดแย้ง ระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ

4. การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

4.1 จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษาทางเลือกไปพร้อมกัน เพื่อสร้างคุณภาพของคนไทยให้สามารถเรียนรู้พัฒนาตนได้เต็มตามศักยภาพ ประกอบอาชีพและดำรงชีวิตได้โดยมีความใฝ่รู้และทักษะที่เหมาะสม เป็นคนดีมีคุณธรรม สร้างเสริมคุณภาพการเรียนรู้ โดยเน้นการเรียนรู้เพื่อสร้างสัมมาชีพในพื้นที่ ลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนากำลังคนให้เป็นที่ต้องการเหมาะสมกับพื้นที่ ทั้งในด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และธุรกิจบริการ

4.2 ในระยะเฉพาะหน้า จะปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการศึกษา ให้สอดคล้องกับความจำเป็นของผู้เรียนและลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา และปรับปรุงและบูรณาการระบบการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มโอกาสแก่ผู้ยากจนหรือด้อยโอกาส จัดระบบการสนับสนุนให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปมีสิทธิเลือกรับบริการการศึกษา ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกโรงเรียน โดยจะพิจารณาจัดให้มีคู่มือการศึกษาเป็นแนวทางหนึ่ง

4.3 ให้องค์กรภาคประชาสังคม ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนทั่วไป มีโอกาสร่วมจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและทั่วถึง และร่วมในการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ กระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามศักยภาพและความพร้อม โดยให้สถานศึกษาสามารถเป็นนิติบุคคลและบริหารจัดการได้อย่างอิสระและคล่องตัวขึ้น

4.4 พัฒนาคนทุกช่วงวัยโดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้สามารถมีความรู้และทักษะใหม่ที่สามารถประกอบอาชีพได้หลากหลายตามแนวโน้มการจ้างงานในอนาคต ปรับกระบวนการเรียนรู้และหลักสูตรให้เชื่อมโยงกับภูมิสังคม โดยบูรณาการความรู้และคุณธรรมเข้าด้วยกันเพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ ทักษะ การใฝ่เรียนรู้ การแก้ปัญหา การรับฟังความเห็นผู้อื่น การมีคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองดี โดยเน้นความร่วมมือระหว่างผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน

4.5 ส่งเสริมอาชีวศึกษาและการศึกษาระดับวิทยาลัยชุมชน เพื่อสร้างแรงงานที่มีทักษะ โดยเฉพาะในท้องถิ่นที่มีความต้องการแรงงานและพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน การศึกษาให้เชื่อมโยงกับ มาตรฐานวิชาชีพ

4.6 พัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครูที่มีคุณภาพและมีจิตวิญญาณของความเป็นครู เน้นครูผู้สอนให้มีวุฒิตรงตามวิชาที่สอน นำเทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือที่เหมาะสมมาใช้ในการเรียน การสอนเพื่อเป็นเครื่องมือช่วยครูหรือเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น การเรียนทางไกล การเรียน โดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น รวมทั้งปรับระบบการประเมินสมรรถนะที่สะท้อน ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

4.7 ทะนุบำรุงและอุปถัมภ์พระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ๆ สนับสนุนให้องค์กร ทางศาสนา มีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างสันติ สุขและความปรองดองสมานฉันท์ในสังคมไทยอย่างยั่งยืน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมตามความพร้อม

4.8 อนุรักษ์ ฟื้นฟู และเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรม ภาษาไทยและภาษาถิ่น ภูมิปัญญา ท้องถิ่น รวมทั้งความหลากหลายของศิลปวัฒนธรรมไทยเพื่อการเรียนรู้ สร้างความภาคภูมิใจ ในประวัติศาสตร์และความเป็นไทย นำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์อันดีในระดับประชาชน ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ ตลอดจนเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศ

4.9 สนับสนุนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน และ วัฒนธรรมสากล และการสร้างสรรค์งานศิลปะและวัฒนธรรมที่เป็นสากล เพื่อเตรียมเข้าสู่สากล วัฒนธรรมของประชาคมอาเซียนและเพื่อการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลก

4.10 ปลูกฝังค่านิยมและจิตสำนึกที่ดี รวมทั้งสนับสนุนการผลิตสื่อคุณภาพ เพื่อเปิด พื้นที่สาธารณะให้เยาวชนและประชาชนได้มีโอกาสแสดงออกอย่างสร้างสรรค์

5. การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน

5.1 วางรากฐานให้ระบบหลักประกันสุขภาพครอบคลุมประชากร ในทุกภาคส่วน อย่างมีคุณภาพโดยไม่มีความเหลื่อมล้ำของคุณภาพบริการในแต่ละระบบ และบูรณาการข้อมูล ระหว่างทุกระบบหลักประกันสุขภาพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

5.2 พัฒนาระบบบริการสุขภาพ โดยเน้นการป้องกันโรคมามากกว่ารอให้ป่วยแล้วจึงมารักษา สร้างกลไกการจัดการสุขภาพในระดับเขตแทนการกระจุกตัวอยู่ที่ส่วนกลาง ปรับระบบการจ้างงาน การกระจายบุคลากรและทรัพยากรสาธารณสุขให้เหมาะสมกับท้องถิ่น และให้ภาคเอกชนสามารถ มีส่วนร่วมในการจ้างบุคลากรเพื่อจัดบริการสาธารณสุขโดยรัฐเป็นผู้กำกับดูแล สนับสนุนความร่วมมือ ระหว่างรัฐและเอกชนในการพัฒนาระบบบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข โดยส่งเสริม การร่วมลงทุนและการใช้ทรัพยากรและบุคลากรร่วมกันโดยมีข้อตกลงที่รัดกุมและเป็นประโยชน์ต่อ ทุกฝ่าย

5.3 เสริมความเข้มแข็งของระบบเฝ้าระวังโรคระบาด โดยเฉพาะโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ โดยมีเครือข่ายหน่วยเฝ้าระวัง หน่วยตรวจวินิจฉัยโรค และหน่วยที่สามารถตัดสินใจเชิงนโยบายในการสกัดกั้นการแพร่กระจายได้อย่างทันท่วงที

5.4 ป้องกันและแก้ไขปัญหาการเกิดอุบัติเหตุในการจราจร อันนำไปสู่การบาดเจ็บและเสียชีวิต โดยการร่วมมือระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ในการตรวจจับเพื่อป้องกัน การรายงาน และการดูแลผู้บาดเจ็บ

5.5 ส่งเสริมการกีฬาเพื่อสุขภาพ ใช้กีฬาเป็นสื่อในการพัฒนาลักษณะนิสัยเยาวชนให้มีน้ำใจนักกีฬา มีวินัย ปฏิบัติตามกฎกติกา มารยาท และมีความสามัคคี อีกทั้งพัฒนานักกีฬาให้มีศักยภาพสามารถแข่งขันในระดับนานาชาติจนสร้างชื่อเสียงแก่ประเทศชาติ

5.6 ประสานการทำงานระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น และปัญหาด้านการแพทย์และจริยธรรมของการอุ้มบุญ การปลูกถ่ายอวัยวะ และสเต็มเซลล์ โดยจัดให้มีมาตรการและกฎหมายที่รัดกุม เหมาะสมกับประเด็นที่เป็นปัญหาใหม่ของสังคม

5.7 พัฒนาขีดความสามารถในการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข โดยจัดให้มีบุคลากรและเครื่องมือที่ทันสมัย และให้มีความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในประเทศ และหน่วยงานต่างประเทศ โดยเฉพาะในการป้องกันและรักษาโรคที่มีความสำคัญ

6. การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

6.1 ในระยะเร่งด่วน เร่งจ่ายงบลงทุนของปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ที่ยังคงอยู่ก่อนที่จะพ้นกำหนดภายในสิ้นปีนี้ และสานต่อนโยบายงบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้จัดทำไว้ โดยติดตามให้มีการเบิกจ่ายอย่างคล่องตัวตั้งแต่ระดับกระทรวงจนถึงระดับท้องถิ่น รวมทั้งจะดูแลไม่ให้เกิดการใช้จ่ายที่สูญเปล่า เพื่อช่วยสร้างงานและกระตุ้นการบริโภค

6.2 สานต่อนโยบายงบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้จัดทำไว้ โดยนำหลักการสำคัญของการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ที่ให้ความสำคัญในการบูรณาการงบประมาณและความพร้อมในการดำเนินงาน รวมทั้งนำแหล่งเงินอื่นมาประกอบการพิจารณาด้วย เพื่อขับเคลื่อนนโยบายให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ประหยัด ไม่ซ้ำซ้อน และมีประสิทธิภาพ ทบทุนภารกิจที่มีลักษณะไม่ยั่งยืนหรือสร้างภาระหนี้สาธารณะของประเทศเกินความจำเป็น และแสดงรายการลงทุนในระดับจังหวัดเพื่อแสดงความโปร่งใส เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ ควบคู่ไปกับการเพิ่มประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ ตั้งแต่ระดับกระทรวงจนถึงระดับท้องถิ่นเพื่อช่วยสร้างงานและกระตุ้นการบริโภค โดยจะจัดให้มีระบบและกลไกในการติดตามตรวจสอบไม่ให้เกิดการใช้จ่ายที่สูญเปล่า

6.3 กระตุ้นการลงทุนด้วยการเร่งพิจารณาโครงการลงทุนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งนักลงทุนยื่นขออนุมัติส่งเสริมการลงทุนไว้แล้วให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว และนำโครงการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานประเภทที่มีผลตอบแทนดี เช่น โครงการขนส่งมวลชนในกรุงเทพมหานครมาจัดทำเป็นโครงการลงทุนร่วมกับเอกชน ซึ่งจะช่วยสร้างบรรยากาศการลงทุนที่ดีทั้งในวงการค้าก่อสร้าง วงการอสังหาริมทรัพย์ และตลาดการเงิน

6.4 ดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสมด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การลดต้นทุนการผลิต การช่วยเหลือในเรื่องปัจจัยการผลิตอย่างทั่วถึง การช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย ตลอดจนการใช้กลไกตลาดดูแลราคาสินค้าเกษตรประเภทที่ราคาต่ำผิดปกติให้สูงขึ้นตามสมควร

6.5 ลดอุปสรรคในการส่งออกเพื่อให้เกิดความคล่องตัว เช่น ปรับปรุงวิธีการตรวจรับรองมาตรฐานสินค้าและมาตรฐานการผลิตระดับไร่นา เป็นต้น ให้มีความสะดวกเร็วขึ้น ตลอดจนลดขั้นตอนของกระบวนการด้านศุลกากรและเอกสารอื่น ๆ ที่จะช่วยให้ระบบการส่งสินค้าเร็วขึ้น พร้อมทั้งแสวงหาตลาดที่มีศักยภาพเพื่อขยายฐานการส่งออกซึ่งครอบคลุมถึงการค้าชายแดนที่มีความสำคัญมากขึ้น

6.6 ชักจูงให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาเที่ยวในประเทศไทย โดยพิจารณามาตรการลดผลกระทบจากการประกาศใช้กฎอัยการศึกในบางพื้นที่ที่มีต่อการท่องเที่ยวในโอกาสแรกที่จะทำได้ และสร้างสิ่งจูงใจและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกื้อกูลต่อบรรยากาศการท่องเที่ยว ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวอันมีลักษณะโดดเด่นร่วมกันหรือจัดเป็นกลุ่มได้ เช่น กลุ่มธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสุขภาพ เช่น น้ำพุร้อน ธรรมชาติ ทั้งจะให้เชื่อมโยงกับผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาจากวิถีชีวิตชุมชน รวมทั้งพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในประเทศ ทั้งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเดิมและแหล่งท่องเที่ยวใหม่ โดยเน้นการให้ความรู้และเพิ่มมาตรฐานความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การควบคุมสินค้าและบริการให้มีคุณภาพ ราคาเป็นธรรม ตลอดจนการอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยว

6.7 ในระยะต่อไป ประสานนโยบายการเงินและการคลังให้สอดคล้องกัน เพื่อที่จะสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจพร้อมกับการรักษาเสถียรภาพของราคาอย่างเหมาะสม

6.8 แก้ปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝนทั้งที่ท่วมเป็นบริเวณกว้างและท่วมเฉพาะพื้นที่ และปัญหาขาดแคลนน้ำในบางพื้นที่และบางฤดูกาล ซึ่งนำความเสียหายและทุกข์ร้อนมาให้แก่เกษตรกร โดยระดมความคิดเพื่อหาทางป้องกันไม่ให้น้ำท่วมรุนแรงดังเช่นเหตุการณ์น้ำท่วม ในปี พ.ศ. 2554 และหาวิธีที่จะแก้ปัญหาน้ำท่วมเฉพาะพื้นที่ให้ลดลงโดยเร็ว ไม่กระทบต่อพืชผล ส่วนภาวะภัยแล้งจนเกิดการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรนั้น รัฐบาลจะเร่งดำเนินการจัดสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กให้กระจายครอบคลุมทั่วพื้นที่เพาะปลูกให้มากที่สุด ซึ่งจะสามารถทำได้ในเวลาประมาณ 1 ปี

6.9 ปฏิรูปโครงสร้างราคาเชื้อเพลิงประเภทต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับต้นทุน และให้มี ภาวะภาษีที่เหมาะสมระหว่างน้ำมันต่างชนิดและผู้ใช้ต่างประเภท เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ พลังงานของประเทศและให้ผู้บริโภคตระหนักถึงค่าใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือย รวมถึงดำเนินการให้มี การสำรวจและผลิตก๊าซธรรมชาติและน้ำมันดิบรอบใหม่ทั้งในทะเลและบนบก และดำเนินการให้มี การสร้างโรงไฟฟ้าเพิ่มขึ้นโดยหน่วยงานของรัฐและเอกชน ทั้งจากการใช้ฟอสซิลเป็นเชื้อเพลิงและ จากพลังงานทดแทนทุกชนิด ด้วยวิธีการที่เปิดเผย โปร่งใส เป็นธรรม และเป็นมิตรต่อสภาวะแวดล้อม พร้อมกับร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาพลังงาน

6.10 ปรับปรุงวิธีการจัดเก็บภาษีให้จัดเก็บได้อย่างครบถ้วน โดยปรับปรุงโครงสร้างภาษี ให้คงอัตราภาษีเงินได้ไว้ในระดับปัจจุบัน ทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล แต่ปรับปรุงโครงสร้างอัตรา ภาษีทางด้านการค้าและขยายฐานการจัดเก็บภาษีประเภทใหม่ ซึ่งจะเก็บจากทรัพย์สิน เช่น ภาษี มรดก ภาษีจากที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยให้มีผลกระทบต่อผู้มีรายได้น้อยให้น้อยที่สุด รวมทั้ง ปรับปรุงการลดหย่อนภาษีเงินได้ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้มีรายได้น้อย และยกเลิกการยกเว้นภาษี ประเภทที่เอื้อประโยชน์เฉพาะผู้ที่มีฐานะการเงินดี เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมมากขึ้น

6.11 บริหารจัดการหนี้ภาครัฐที่เกิดขึ้นในช่วงรัฐบาลที่ผ่านมา ซึ่งมีจำนวนสูงมากกว่า 700,000 ล้านบาท และเป็นภาระงบประมาณใน 5 ปีข้างหน้า อันจะทำให้เลื่อมงบประมาณ เพื่อการลงทุนพัฒนาประเทศน้อยลง โดยประมวลหนี้เหล่านี้ให้ครบถ้วน หาแหล่งเงินระยะยาว มาสะสางหนี้ทั้งหมด และยืดระยะเวลาชำระคืนให้นานที่สุดเพื่อลดภาระของงบประมาณในอนาคต

6.12 ในระยะยาว พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและคมนาคม ด้านคมนาคม ทางบกโดยเริ่มโครงการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนในกรุงเทพมหานครและรถไฟฟ้าเชื่อมกรุงเทพมหานคร กับเมืองบริวารเพิ่มเติม เพื่อลดเวลาในการเดินทางของประชาชนและเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพื่อตั้งฐานให้รัฐบาลต่อไปทำต่อได้ทันที ด้านคมนาคมทางอากาศโดยปรับปรุงท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ระยะที่ 2 ท่าอากาศยานดอนเมืองและท่าอากาศยานสากลในภูมิภาค ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ ท่าอากาศยานในภูมิภาคเพื่อให้สามารถรองรับปริมาณการจราจรทางอากาศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสนับสนุนให้เกิดการพัฒนานิคมอุตสาหกรรมการบินของประเทศ การซ่อมบำรุงอากาศยาน และการพัฒนาขีดความสามารถในการให้บริการขนส่งทางอากาศ ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานในระดับ สากล รวมทั้งการใช้ท่าอากาศยานในภูมิภาคเสริมท่าอากาศยานสุวรรณภูมิและท่าอากาศยานดอนเมือง เช่น ท่าอากาศยานอุตะเถา เป็นต้น และด้านการคมนาคม ทางน้ำโดยพัฒนาการขนส่งสินค้าทางลำน้ำ และชายฝั่งทะเลเพื่อลดต้นทุนระบบโลจิสติกส์ของประเทศ เริ่มจากการเร่งรัดพัฒนาท่าเทียบเรือ ชายฝั่งที่ทำเรือแหลมฉบัง ท่าเรือชายฝั่งทะเลอ่าวไทยและอันดามัน ตลอดจนผลักดันให้ท่าเรือในลำน้ำ เจ้าพระยาและป่าสักมีการใช้ประโยชน์ในการขนส่งสินค้าภายในประเทศและเชื่อมโยงกับท่าเรือแหลมฉบัง รวมทั้งการขุดลอกร่องน้ำลึก

6.13 ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการในสาขาขนส่งที่มีการแยกบทบาทและภารกิจของหน่วยงานระดับนโยบาย หน่วยงานกำกับดูแลและหน่วยปฏิบัติที่ชัดเจน และจัดตั้งหน่วยงานกำกับดูแลระบบราง เพื่อทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานการให้บริการและความปลอดภัย โครงสร้างอัตราค่าบริการที่เป็นธรรม การลงทุน การบำรุงรักษา และการบริหารจัดการ ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการพัฒนาแบบรางให้เป็นโครงข่ายหลักของประเทศ รวมทั้งพิจารณาปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับสาขาขนส่งและการประกอบกิจการโลจิสติกส์ให้ทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันและมีความชัดเจนในทางปฏิบัติ รวมทั้งสนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในภาคขนส่งเพิ่มขึ้น

6.14 พัฒนาและปรับปรุงระบบบริหารจัดการของรัฐวิสาหกิจให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐวิสาหกิจที่ชัดเจน พร้อมทั้งกำหนดเป้าหมายและมาตรการที่จะแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูกิจการของรัฐวิสาหกิจที่มีปัญหาด้านการเงินและการดำเนินงานให้เกิดผลในทางปฏิบัติ ตลอดจนพิจารณาความจำเป็นในการคงบทบาทการเป็นรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้รัฐวิสาหกิจเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพของรัฐในการพัฒนาประเทศและพัฒนากลไกการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจที่เข้มแข็ง เพื่อให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม คำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศส่วนรวม คู่แข่งและผู้ให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถให้บริการประชาชนได้ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ รวมทั้งมีการบริหารจัดการหนี้ทั้งในส่วนที่รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจรับภาระอย่างโปร่งใสและมีประสิทธิภาพเพื่อลดภาระทางการคลัง

6.15 ในด้านเกษตรกรรม ดำเนินการใน 2 เรื่องใหญ่ คือ การปรับปรุงโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การแบ่งเขตเพื่อปลูกพืชผลแต่ละชนิด และการสนับสนุนให้สหกรณ์ของกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มบทบาทในฐานะผู้ซื้อพืชผลจนถึงการแปรรูปและการส่งออกได้แล้วแต่กรณี เพื่อให้สหกรณ์เป็นผู้ค้าขายสินค้าเกษตรรายใหญ่ อีกรายหนึ่ง ซึ่งจะช่วยคานอำนาจของกลุ่มพ่อค้าเอกชนที่มีอยู่ในปัจจุบันให้มีความสมดุลมากขึ้น

6.16 ในด้านอุตสาหกรรม ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับศักยภาพพื้นฐานของประเทศ เช่น ส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ โดยการพัฒนาวัตถุดิบและกระบวนการผลิตให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่อาหารไทยบนฐานความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และภูมิปัญญา ส่งเสริมการวิจัยเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและแก้ไขปัญหาที่สำคัญของประเทศ เป็นต้น ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ใช้การออกแบบและสร้างสรรค์ และส่งเสริมอุตสาหกรรมเครื่องจักรกลเทคโนโลยีขั้นสูง เพื่อปรับกระบวนการผลิตสู่ระบบอัตโนมัติและกึ่งอัตโนมัติ

6.17 เพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ให้เข้มแข็ง สามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการเพิ่มองค์ความรู้ในด้านการปรับปรุง ประสิทธิภาพของกระบวนการผลิต ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และพัฒนาการบริหารจัดการภายใน องค์กร ปรับโครงสร้างกลไกการสนับสนุนและการขับเคลื่อนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ให้เป็นระบบและมีเอกภาพที่ชัดเจน ทั้งในด้านการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและบริการทางการเงิน และ การลงทุนสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ การตลาด และโอกาสในการลงทุนในต่างประเทศ

6.18 ส่งเสริมภาคเศรษฐกิจดิจิทัลและวางรากฐานของเศรษฐกิจดิจิทัลให้เริ่มขับเคลื่อน ได้อย่างจริงจัง ซึ่งจะทำให้ทุกภาคเศรษฐกิจก้าวหน้าไปได้ทันโลกและสามารถแข่งขันในโลกสมัยใหม่ ได้ ซึ่งหมายรวมถึงการผลิตและการค้าผลิตภัณฑ์ดิจิทัลโดยตรง ทั้งผลิตภัณฑ์ฮาร์ดแวร์ ผลิตภัณฑ์ ซอฟต์แวร์ อุปกรณ์สื่อสารดิจิทัล อุปกรณ์โทรคมนาคมดิจิทัล และการใช้ดิจิทัลรองรับการให้บริการ ของภาคธุรกิจการเงินและธุรกิจบริการอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคสื่อสารและบันเทิง ตลอดจน การใช้ดิจิทัลรองรับการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมและการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ปรับปรุงบทบาท และภารกิจของหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง ให้ดูแลและผลักดันงานสำคัญของประเทศไทยและ จะจัดให้มีคณะกรรมการระดับชาติเพื่อขับเคลื่อนอย่างจริงจัง

7. การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน

7.1 เร่งส่งเสริมความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน ในภูมิภาคอาเซียนและ ขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยใช้ประโยชน์จากโครงข่ายคมนาคมขนส่ง และโทรคมนาคมที่เชื่อมโยงระหว่างกันของอาเซียน ระบบการออกใบรับรอง/ใบอนุญาตผ่านระบบ อิเล็กทรอนิกส์ การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ร่วมกันในอาเซียน รวมทั้งการสนับสนุนการใช้ประโยชน์ จากความตกลงทางการค้าการลงทุนภายใต้กรอบความร่วมมือในระดับทวิภาคีและพหุภาคีที่มีผล ใช้บังคับแล้ว เร่งขยายการจัดทำข้อตกลงการยอมรับร่วมกันของสินค้า ด้านการตรวจสอบและรับรอง มาตรฐานโดยให้ความสำคัญต่อสินค้าที่ประเทศไทยมีศักยภาพสูงโดยเฉพาะกลุ่มสินค้าอุปโภคและ บริโภค รวมถึงการปรับปรุงกฎเกณฑ์การค้าและระบบ พิธีการศุลกากรให้สะดวก ลดขั้นตอนต่าง ๆ หรือ ยกเลิกขั้นตอนบางเรื่อง และปรับระบบภาษี และการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เพื่อดึงดูดให้มีการตั้ง สำนักงานปฏิบัติการประจำภูมิภาคที่กรุงเทพมหานคร เพื่อพัฒนาให้กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลาง ทางธุรกิจ การค้า การลงทุน ของภูมิภาคได้ในที่สุด

7.2 พัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยทุกระดับ โดยสอดคล้องกับ ข้อตกลงในการเคลื่อนย้ายในด้านสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมือ และปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ที่เปิดเสรีมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยให้สามารถแข่งขันได้ รวมทั้งสามารถดำเนินธุรกิจร่วมกับผู้ประกอบการในประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อนำไปสู่

ความเชื่อมโยงกับห่วงโซ่อุปทานตลาดโลกได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งฐานการผลิตสินค้าหลายชนิดและธุรกิจเกี่ยวเนื่องที่ประเทศไทยได้เข้าไปลงทุนขยายฐานการผลิตในประเทศอื่นในอาเซียนมาเป็นเวลานาน ตลอดจนกลุ่มการผลิตที่ผู้ประกอบการของไทยเตรียมที่จะขยายฐานการผลิตเพิ่มเติมอีกหลายชนิด ซึ่งช่วยให้ประเทศไทยมีฐานการผลิตสินค้าคุณภาพหลากหลายเพื่อขายในตลาดต่าง ๆ ได้มากขึ้นทั้งในอาเซียนและในตลาดโลก และเป็นการช่วยเหลือประเทศเพื่อนบ้านในกระบวนการพัฒนาอุตสาหกรรม

7.3 พัฒนาแรงงานของภาคอุตสาหกรรมเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งแรงงานวิชาชีพ แรงงานมีทักษะ และแรงงานไม่มีทักษะ โดยการเร่งรัดและขยายผลการใช้ระบบคุณวุฒิวิชาชีพให้เกิดผลในทางปฏิบัติโดยคำนึงถึงความเป็นเอกภาพกับระบบมาตรฐานฝีมือแรงงานและมาตรฐานวิชาชีพใน 8 กลุ่มที่มีข้อตกลงการเปิดเสรีในอาเซียนควบคู่ไปกับการวางแผนด้านการผลิตให้เพียงพอ การยกระดับฝีมือแรงงานในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพและอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้น การส่งเสริมการพัฒนาระบบการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานเพื่อใช้ในการประเมินค่าจ้างแรงงาน

7.4 เร่งพัฒนาความเชื่อมโยงด้านการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ภายในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน โดยเร่งขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนงานการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง 6 ประเทศ (GMS) แผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจ 3 ฝ่าย ได้แก่ อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (IMT-GT) แผนความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS) แผนความร่วมมือแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาวิชาการและเศรษฐกิจ (BIMSTEC) และแผนแม่บทความเชื่อมโยงในอาเซียน ซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้ความเชื่อมโยงด้านการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ในอาเซียนสัมฤทธิ์ผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

7.5 เชื่อมต่อเส้นทางคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์จากฐานการผลิตในชุมชนสู่แหล่งแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าทั้งภายในประเทศและเชื่อมโยงกับอาเซียน เพื่อยกระดับศักยภาพของผู้ประกอบการรายย่อยสู่ตลาดที่กว้างขวางยิ่งขึ้นทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ และขณะเดียวกันก็ช่วยสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจแก่พื้นที่ต่าง ๆ ภายในประเทศด้วย

7.6 พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษโดยเริ่มจากการพัฒนาด้านการค้าชายแดนและโครงการขยายการคมนาคมขนส่งบริเวณประตูการค้าหลักของประเทศเพื่อรองรับการเชื่อมโยงกระบวนการผลิตและการลงทุนข้ามแดน โดยปรับปรุงโครงข่ายระบบถนน พัฒนาระบบ National Single Window (NSW) และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการค้าและการขนส่งสินค้าข้ามแดนอย่างต่อเนื่อง โดยในระยะแรกให้ความสำคัญกับด่านชายแดนที่สำคัญ 6 ด่าน ได้แก่ ปาดังเบซาร์ สะเดา อรัญประเทศ แม่สอด บ้านคลองลึก และบ้านคลองใหญ่ ซึ่งจะทำให้ระบบขนส่งและโลจิสติกส์

สามารถเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพและรองรับปริมาณการเดินทางและการขนส่งที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นจากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

8. การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม

8.1 สนับสนุนการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาของประเทศ เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายให้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 1 ของรายได้ประชาชาติและมีสัดส่วนรัฐต่อเอกชน 30:70 ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งนี้ เพื่อให้ประเทศมีความสามารถในการแข่งขันและมีความก้าวหน้าทัดเทียมกับประเทศอื่นที่มีระดับการพัฒนาใกล้เคียงกัน และจัดระบบบริหารงาน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมให้มีเอกภาพและประสิทธิภาพ โดยให้มีความเชื่อมโยงกับภาคเอกชน

8.2 เร่งเสริมสร้างสังคมนวัตกรรม โดยส่งเสริมระบบการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงระหว่างวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ การผลิตกำลังคนในสาขาที่ขาดแคลน การเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้กับการทำงาน การให้บุคลากรด้านการวิจัยของภาครัฐสามารถไปทำงานในภาคเอกชน และการให้อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมมีช่องทางได้เทคโนโลยีโดยความร่วมมือจากหน่วยงานและสถานศึกษาภาครัฐ

8.3 ปฏิรูประบบการให้สิ่งจูงใจ ระเบียบ และกฎหมาย ที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานวิจัยและพัฒนาไปต่อยอดหรือใช้ประโยชน์ รวมทั้งส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาการวิจัยและพัฒนาในระดับภาคหรือกลุ่มจังหวัดเพื่อให้ตรงกับความต้องการของท้องถิ่น ผลักดันงานวิจัยและพัฒนาไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ โดยส่งเสริมความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย หน่วยงานวิจัยของรัฐและภาคเอกชน

8.4 ส่งเสริมให้โครงการลงทุนขนาดใหญ่ของประเทศ เช่น ด้านพลังงานสะอาด ระบบราง ยานยนต์ ไฟฟ้า การจัดการน้ำและขยะ ใช้ประโยชน์จากผลการศึกษาวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรมของไทยตามความเหมาะสม ไม่เพียงแต่จะใช้เทคโนโลยีจากต่างประเทศ ส่งเสริมการใช้เครื่องมือ วัสดุ และสินค้าอื่น ๆ ที่เป็นผลจากการวิจัยและพัฒนาภายในประเทศในวงกว้าง โดยจัดให้มีนโยบายจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐที่เอื้ออำนวย เพื่อสร้างโอกาสการพัฒนาเทคโนโลยีของประเทศ ในกรณีที่จำเป็นจะต้องจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์หรือเทคโนโลยีจากต่างประเทศจะให้มีเงื่อนไขการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ในอนาคตด้วย

8.5 ปรับปรุงและจัดเตรียมให้มีโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านการวิจัยและพัฒนา และด้านนวัตกรรม ซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาที่สำคัญในการต่อยอดสู่การใช้เชิงพาณิชย์ของภาคอุตสาหกรรมให้มีความพร้อม ทันสมัย และกระจายในพื้นที่ต่าง ๆ เช่น การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การตั้งศูนย์วิเคราะห์ ห้องปฏิบัติการ สถาบัน และศูนย์วิจัย เป็นต้น

9. การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่าง การอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

9.1 ในระยะเฉพาะหน้า เร่งปกป้องและฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า โดยให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ จัดทำแนวเขตที่ดินของรัฐให้ชัดเจน เร่งรัดกระบวนการพิสูจน์สิทธิการถือครองที่ดินในเขตที่ดินของรัฐ โดยนำระบบสารสนเทศมาใช้ เพื่อการบริหารจัดการ ปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัย และสร้างบรรทัดฐานในการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม โดยเฉพาะในพื้นที่ป่าต้นน้ำและพื้นที่อนุรักษ์ที่มีความสำคัญเชิงนิเวศ กำหนดพื้นที่แนวกันชนและที่ราบเชิงเขาให้เป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์การปลูกป่าเพื่อป้องกันภัยพิบัติและป้องกันการบุกรุกป่า ขยายป่าชุมชน และส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจในพื้นที่เอกชนเพื่อลดแรงกดดันในการตัดไม้จากป่าธรรมชาติ รวมทั้งผลักดันแนวทางการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของระบบนิเวศและการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ เช่น โครงการปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศ โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้แบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เป็นต้น

9.2 ส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน คำนึงถึงขีดจำกัดและศักยภาพในการฟื้นตัว สร้างโอกาสในการเข้าถึง และแบ่งปันผลประโยชน์อันเกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างยุติธรรมและเท่าเทียม เพื่อสร้างความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ความมั่นคงทางด้านอาหาร สุขอนามัย สนับสนุนวิถีชีวิตของชุมชน และการพัฒนาเพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ รวมทั้งให้การคุ้มครองเพื่อให้เกิดความปลอดภัยทางชีวภาพ

9.3 ในระยะต่อไป พัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดินและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ โดยยึดแนวพระราชดำริที่ให้ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ เช่น กำหนดเขตป่าชุมชนให้ชัดเจน พื้นที่ใดที่สงวนหรือกันไว้เป็นพื้นที่ป่าสมบูรณ์ก็ใช้มาตรการทางกฎหมายอย่างเคร่งครัด พื้นที่ใดสมควรให้ประชาชนใช้ประโยชน์ได้ก็จะผ่อนผันให้ตามความจำเป็นโดยใช้มาตรการทางการบริหารจัดการ มาตรการทางสังคมจิตวิทยา และการปลูกป่าทดแทนเข้าดำเนินการ ทั้งจะให้เชื่อมโยงกับการส่งเสริมการมีอาชีพและรายได้อื่นอันเป็นบ่อเกิดของเศรษฐกิจชุมชนที่ต่อเนื่อง เพื่อให้คนเหล่านั้นสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงโดยที่ดินยังเป็นของรัฐ จะจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการ จัดทำทะเบียนผู้ถือครองที่ดินในที่ดินของรัฐ ปรับปรุง กลไกการบริหารจัดการที่ดินของรัฐและเอกชนให้มีเอกภาพเพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายด้านที่ดินในภาพรวม และปรับปรุงกลไกภาษีเพื่อกระจายการถือครองที่ดิน เร่งรัดการจัดสรรที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้โดยไม่ต้องเป็นกรรมสิทธิ์ แต่รับรองสิทธิร่วมในการจัดการที่ดินของชุมชน กำหนดรูปแบบที่เหมาะสมของธนาคารที่ดินเพื่อให้เป็นกลไกในการนำทรัพยากรที่ดินมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

9.4 บริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้เป็นเอกภาพในทุกมิติ ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ จัดให้มีแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศและมีกระบวนการบูรณาการแผนงานและงบประมาณร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดทำแผนงานโครงการไม่เกิดความซ้ำซ้อน มีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับทิศทางและนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดยจัดตั้งหรือกำหนดกลไกในการบริหารจัดการน้ำ พร้อมทั้งมีการนำเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสูงมาใช้ในระบบของการบริหารจัดการน้ำและการเตือนภัย

9.5 เร่งรัดการควบคุมมลพิษทั้งทางอากาศ ชยะ และน้ำเสีย ที่เกิดจากการผลิตและบริโภค เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้แก่ประชาชน โดยให้ความสำคัญในการเร่งรัดแก้ไขปัญหาการจัดการขยะเป็นลำดับแรก ส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยกขยะเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ให้มากที่สุด เร่งกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดขยะในพื้นที่วิกฤติซึ่งจะใช้ที่ดินของรัฐเป็นหลัก ในพื้นที่ใดที่สามารถจัดการขยะมูลฝอยโดยการแปรรูปเป็นพลังงานก็จะสนับสนุนให้ดำเนินการส่วนขยะอุตสาหกรรมนั้น จะวางระเบียบมาตรการการบริหารจัดการเป็นพิเศษ โดยกำหนดให้ทั้งในบ่อขยะอุตสาหกรรมที่สร้างขึ้นอย่างถูกต้องตามมาตรฐานและ ให้แยกเป็นสัดส่วนจากบ่อขยะชุมชน สำหรับขยะของเสียอันตราย ขยะอิเล็กทรอนิกส์ และขยะติดเชื้อ จะพัฒนาระบบกำกับติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังไม่ให้เกิดการลักลอบทิ้ง รวมทั้งจัดการสารเคมี โดยลดความเสี่ยงและอันตรายที่เกิดจากการรั่วไหลและการเกิดอุบัติเหตุ ให้ความสำคัญในการจัดการอย่างครบวงจร และใช้มาตรการทางกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายอย่างเด็ดขาด

ในระดับพื้นที่ จะเร่งแก้ไขปัญหาในพื้นที่มาบตาพุดซึ่งเป็นฐานอุตสาหกรรมหลักของประเทศอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมทุกมิติ ทั้งการลดและขจัดมลพิษ การฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม การดูแลคุณภาพชีวิตประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากอุตสาหกรรม รวมทั้งการพัฒนาปรับปรุงขีดความสามารถโครงสร้างพื้นฐาน และการพัฒนาสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

10. การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกัน ปราปปราม การทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

10.1 ปรับปรุงระบบราชการในด้านองค์กรหรือหน่วยงานภาครัฐ ทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาค และท้องถิ่น ทบทวนการจัดโครงสร้างหน่วยงานภาครัฐที่มีอำนาจหน้าที่ซ้ำซ้อนหรือล้ากัน หรือมีเส้นทางการปฏิบัติงานที่ยืดยาว ปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการให้ทันสมัยโดยนำเทคโนโลยีมาใช้ แก้ไขกฎระเบียบให้โปร่งใส ชัดเจน สามารถบริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนจัดระบบอัตราค่าจ้างและปรับปรุงค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐให้เหมาะสมและเป็นธรรม ยึดหลักการ บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารจัดการภาครัฐแบบใหม่ การตอบสนองความต้องการของประชาชนในฐานะที่เป็นศูนย์กลาง และการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการเพื่อสร้างความเชื่อมั่นวางใจในระบบราชการ ลดต้นทุนดำเนินการของภาคธุรกิจ เพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน

กับนานาประเทศ และการรักษาบุคลากรภาครัฐที่มีประสิทธิภาพไว้ในระบบราชการ โดยจะดำเนินการตั้งแต่ระยะเฉพาหน้าไปตามลำดับความจำเป็นและตามที่กฎหมายเอื้อให้สามารถดำเนินการได้

10.2 ในระยะแรก กระจายอำนาจเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะได้โดยรวดเร็ว ประหยัด และสะดวก ทั้งจะวางมาตรการทางกฎหมาย กำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ขั้นตอนที่แน่นอน ระยะเวลาดำเนินการที่รวดเร็ว และระบบอุทธรณ์ที่เป็นธรรม โปร่งใส มิให้เจ้าหน้าที่หลีกเลี่ยง ประวิงเวลา หรือใช้อำนาจโดยมิชอบ ก่อให้เกิดการทุจริต การสูญเสียโอกาส หรือสร้างความเสียหายแก่ประชาชนโดยเฉพาะนักลงทุน ในระยะเฉพาหน้าจะเน้นการปรับปรุงหน่วยงานให้บริการด้านการทำธุรกิจ การลงทุน และด้านบริการสาธารณะในชีวิตประจำวัน

10.3 ยกระดับสมรรถนะของหน่วยงานของรัฐให้มีประสิทธิภาพ สามารถให้บริการเชิงรุก ทั้งในรูปแบบการเพิ่มศูนย์รับเรื่องราວร้องทุกข์จากประชาชนในต่างจังหวัดโดยไม่ต้องเดินทางเข้ามายังส่วนกลาง ศูนย์บริการสาธารณะแบบครบวงจรที่ครอบคลุมการให้บริการหลากหลาย ซึ่งจะจัดตั้งตามที่ชุมชนต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนสามารถเดินทางไปติดต่อขอรับบริการได้โดยสะดวก การให้บริการถึงตัวบุคคลผ่านระบบศูนย์บริการร่วม ณ จุดเดียว (One Stop Service) และระบบรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ที่สมบูรณ์แบบ พัฒนาหน่วยงานของรัฐให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีการสร้างนวัตกรรมในการทำงานอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพ และมีระบบบูรณาการ

10.4 เสริมสร้างระบบคุณธรรมในการแต่งตั้งและโยกย้ายบุคลากรภาครัฐ วางมาตรการป้องกันการแทรกแซงจากนักการเมือง และส่งเสริมให้มีการนำระบบพิทักษ์คุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ

10.5 ใช้มาตรการทางกฎหมาย การปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึก ในการรักษาคดีศรีของความเป็นข้าราชการและความซื่อสัตย์สุจริต ควบคู่กับการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับอย่างเคร่งครัด ยกเลิกหรือแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่ไม่จำเป็น สร้างภาระแก่ประชาชนเกินควร หรือเปิดช่องโอกาสการทุจริต เช่น ระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง การอนุญาตอนุมัติ และการขอรับบริการจากรัฐ ซึ่งมีขั้นตอนยืดเยื้อ ใช้เวลานาน ช้าช้อน และเสียค่าใช้จ่ายทั้งของภาครัฐและประชาชน

10.6 ปรับปรุงและจัดให้มีกฎหมายเพื่อให้ครอบคลุมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ และการมีผลประโยชน์ทับซ้อนในภาครัฐทุกระดับ โดยถือเป็นวาระสำคัญเร่งด่วนแห่งชาติและเป็นเรื่องที่ต้องแทรกอยู่ในการปฏิรูปทุกด้าน ทั้งจะเร่งรัดการดำเนินการต่อผู้กระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในด้านวินัยและคดี รวมทั้งให้ผู้ใช้บริการมีโอกาสประเมินระดับความน่าเชื่อถือของหน่วยงานของรัฐ และเปิดเผยผลการประเมินต่อประชาชน ทั้งจะนำ

กรณีศึกษาที่เคยเป็นปัญหา เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง การร่วมทุน การใช้จ่ายเงินภาครัฐ การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติโดยมิชอบ การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ การมีผลประโยชน์ ชัดแย้งหรือทับซ้อน ซึ่งได้มีคำวินิจฉัยขององค์กรต่าง ๆ เป็นบรรทัดฐานแล้วมาเป็นบทเรียนให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประมวลเป็นกฎระเบียบหรือคู่มือในการปฏิบัติราชการ

10.7 ส่งเสริมและสนับสนุนภาคีองค์กรภาคเอกชนและเครือข่ายต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อสอดส่อง ฝ้าระวัง ตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งจะวางมาตรการคุ้มครองพยานและผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยไม่ถูกแทรกแซงหรือขัดขวาง

11. การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

11.1 ในระยะเฉพาะหน้า จะเร่งปรับปรุงประมวลกฎหมายหลักของประเทศและกฎหมายอื่น ๆ ที่ล้าสมัย ไม่เป็นธรรม ไม่สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศ เป็นอุปสรรคต่อการบริหารราชการแผ่นดิน การประกอบธุรกิจหรือไม่เอื้อต่อศักยภาพในการแข่งขันกับต่างประเทศ โดยจะใช้กลไกของหน่วยงานเดิมที่มีอยู่และระดมผู้ทรงคุณวุฒิมาเป็นคณะกรรมการที่จะจัดตั้งขึ้นเฉพาะกิจเป็นผู้เร่งดำเนินการ

11.2 เพิ่มศักยภาพหน่วยงานที่มีหน้าที่ให้ความเห็นทางกฎหมายและจัดทำกฎหมายให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว สามารถให้ความช่วยเหลือแก่ภาคเอกชนและประชาชนได้ตามหลักเกณฑ์ที่จะเปิดกว้างขึ้น และให้บุคลากรของหน่วยงานทางกฎหมายมีส่วนให้ความรู้เสริมศักยภาพในทางกฎหมายมหาชน การดำเนินคดีปกครอง การร่างกฎหมาย และการตีความกฎหมายแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและเกื้อกูลการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชน

11.3 ในระยะต่อไป จะจัดตั้งองค์กรปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมที่ปราศจากการแทรกแซงของรัฐ

11.4 นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและความรู้ทางนิติวิทยาศาสตร์มาใช้เพื่อเร่งรัดการดำเนินคดีทุกขั้นตอนให้รวดเร็ว เกิดความเป็นธรรม และมีระบบฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงกัน สามารถใช้ติดตามผลและนำไปใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมได้

11.5 ปรับปรุงระบบการช่วยเหลือทางกฎหมายและค่าใช้จ่ายแก่ประชาชนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม โดยให้เข้าถึงความเป็นธรรมได้ง่าย รวดเร็ว ส่งเสริมกองทุนยุติธรรม เพื่อคุ้มครองช่วยเหลือคนจนและผู้ด้อยโอกาส คุ้มครองผู้ถูกล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพ และเยียวยาผู้บริสุทธิ์หรือได้รับผลกระทบจากความไม่เป็นธรรม โดยเน้นความสุจริตและความมีประสิทธิภาพของภาครัฐ

ความเป็นธรรมของผู้ได้รับผลกระทบ และการไม่แอบอ้างฉวยโอกาสโดยทุจริตจากระบบการช่วยเหลือดังกล่าว

11.6 นำมาตรการทางการเงิน ภาษี และการป้องกันการฟอกเงิน มาใช้ในการป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพลและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทุจริตและประพฤติมิชอบ หรือกระทำผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ แรงงานทาส การก่อการร้ายสากล ยาเสพติด และอาชญากรรมข้ามชาติ

ประกาศที่ 2 การดำเนินการให้มีการปฏิรูปในด้านต่าง ๆ

รัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวได้มอบภารกิจหลักในการเสนอแนะเรื่องนี้แก่สภาปฏิรูปแห่งชาติ และได้กำหนดกรอบการปฏิรูปเพื่อออกแบบสร้างความเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ไว้แล้วอย่างน้อย 11 ด้าน ข้างต้น อีกทั้งคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้ดำเนินการในบางเรื่องเหล่านี้ไปบ้างแล้ว ด้วยการจัดให้มีการระดมความคิดจากภาคส่วนต่าง ๆ หลายครั้ง ทั้งยังมีข้อเสนอจากคณะบุคคลและองค์กรต่าง ๆ ส่งเข้ามาอีกเป็นอันมาก การสรรหาสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติซึ่งมีผู้สนใจเข้ารับการพิจารณาจากทั่วประเทศ มากกว่า 7,000 คน ที่อยู่ระหว่างการดำเนินการโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติจะคัดเลือกจนได้จำนวนไม่เกิน 250 คน เพื่อมาทำหน้าที่ออกแบบเสนอแนวทางการปฏิรูปภายในต้นเดือนตุลาคม 2557

รัฐบาลจึงมีนโยบายสนับสนุนและเอื้ออำนวยให้การปฏิบัติหน้าที่ของสภาปฏิรูปแห่งชาติดำเนินไปได้ด้วยความเรียบร้อย รวดเร็ว มีความอิสระ ได้แนวทางที่เป็นรูปธรรม และบังเกิดผลสัมฤทธิ์ โดยจะจัดให้มีกลไกการประสานงานและให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตลอดจนหน่วยงานต่าง ๆ ให้ข้อมูลการดำเนินการที่ทำอยู่ก่อนแล้ว ดั่งนโยบาย 11 ด้านและให้ความร่วมมือกับสภาดังกล่าว ทั้งยังพร้อมที่จะรับข้อเสนอการปฏิรูปมาพิจารณาดำเนินการภายใต้กรอบนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล โดยจะถือว่าการปฏิรูปด้านการเมืองเป็นงานเร่งด่วนที่สุดและจะต้องทำควบคู่กับการจัดการปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน ทั้งเพื่อให้การปฏิรูปครั้งนี้เกิดจากข้อเสนอที่กว้างขวาง มีความหลากหลาย รัฐบาลจะพิจารณาจัดตั้งหรือสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่มปฏิรูปปัญหาบางเรื่อง คู่ขนานกันไป แม้แต่บุคคลที่ได้รับการสรรหาจนถึงขั้นตอนสุดท้ายก่อนการคัดเลือกเป็นสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติตลอดจนบุคคลในจำนวนที่เหลืออยู่อีกหลายพันคน รัฐบาลก็จะตอบสนองเจตนารมณ์ที่ดีด้วยการสนับสนุนให้มีโอกาสร่วมออกแบบเสนอแนวทางการปฏิรูปในรูปแบบขององค์กรและกระบวนการอื่นที่เหมาะสม เพื่อสร้างบรรยากาศการเปลี่ยนแปลงใหม่ของประเทศให้ใกล้เคียงกับความต้องการของประชาชนให้มากที่สุด ส่วนการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่รัฐบาลจะอำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือตามที่คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญเสนอ โดยไม่เข้าไปแทรกแซง

ประกาศที่ 3 การส่งเสริมความสามัคคีและความสมานฉันท์ของประชาชนในชาติ

นับแต่คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้เข้าควบคุมอำนาจการปกครองประเทศได้ดำเนินการในหลายเรื่องโดยมีกองทัพ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ศูนย์ดำรงธรรมของกระทรวงมหาดไทย จังหวัด องค์กรทางศาสนา สื่อมวลชน และภาคเอกชน เป็นผู้ขับเคลื่อนที่สำคัญ รัฐบาลเชื่อว่าวิธีสานเสวนา เจรจาอย่างเปิดใจ ให้ความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำของสังคมดังที่ดำเนินการมาแล้ว น่าจะเป็นแนวทางที่ถูกต้อง ซึ่งรวมแล้วก็คือ ยุทธศาสตร์การเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา ดังนั้น รัฐบาลจะยังคงใช้หน่วยงานและวิธีการนี้ต่อไป แต่จะขยายเครือข่ายทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้เข้ามาร่วมดำเนินการกว้างขวางยิ่งขึ้น ทั้งจะขจัดเงื่อนไขอันเป็นอุปสรรคต่อการสร้างความสามัคคี ความสมานฉันท์และการอำนวยความสะดวกในทุกระดับ เช่น ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ การใช้อำนาจรัฐกดขี่ข่มเหงราษฎร ความไม่เป็นธรรมในการแต่งตั้งโยกย้ายเจ้าหน้าที่ของรัฐ การทุจริต การเลือกปฏิบัติ เป็นต้น

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นฤตา ทองสุข (2549) ศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์การให้ความสำคัญต่อนโยบายด้านต่าง ๆ ของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ศึกษาผ่านรายการนายกฯ ทักษิณคุยกับประชาชน” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานโยบายของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ในรายการนายกฯ ทักษิณคุยกับประชาชน การให้ความสำคัญหรือน้ำหนักนโยบายในการบริหารประเทศ รวมถึงสภาพการณ์และปัจจัยที่กระตุ้นให้ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร กล่าวถึงนโยบายในรายการ ศึกษาจนกระทั่งการนำนโยบายไปปฏิบัติว่ามีความสอดคล้องกับสิ่งที่ได้กล่าวไว้หรือไม่ โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) เป็นหลัก ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ในการวิเคราะห์เนื้อหาของรายการนายกฯ ทักษิณคุยกับประชาชน ตั้งแต่วันที่ 28 เมษายน 2544 ถึง วันที่ 19 สิงหาคม 2549 เป็นจำนวนออกอากาศ 257 ครั้ง และใช้สถิติในการวิเคราะห์ความถี่และร้อยละ ผลการศึกษาพบว่า พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ให้นำหนักความสำคัญต่อนโยบายด้านเศรษฐกิจมากที่สุด เมื่อพิจารณาจากภาพรวม 6 ปี โดยมีรายละเอียดการกล่าวถึงนโยบายจำนวนมากที่สุดในแต่ละปีดังนี้ ในปี พ.ศ. 2544 นโยบายด้านเศรษฐกิจ ปี พ.ศ. 2545 นโยบายด้านการพาณิชย์และเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ปี พ.ศ. 2546 นโยบายเสริมสร้างสังคมแข็งแรง ปี พ.ศ. 2547 นโยบายด้านเศรษฐกิจและนโยบายการสร้างรายได้ ปี พ.ศ. 2548 นโยบายปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและแข่งขัน ปี พ.ศ. 2549 นโยบายพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ

ณัฐวี ประยุกต์ศิลป์ (2553) ศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์ตัวบท “รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์” ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองปี พ.ศ. 2553” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวาทกรรมความหมายและกระบวนการสร้างวาทกรรมของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์ ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง เดือนมีนาคมถึงพฤษภาคม พ.ศ. 2553 ศึกษาวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจของรายการ และศึกษาบทบาทหน้าที่ของรายการ โดยเก็บข้อมูลจากการถอดเทปรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯอภิสิทธิ์ ที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์และวิทยุ และนำไปตรวจสอบเทียบเคียงกับบทถอดเทปของรายการที่แสดงอยู่ในเว็บไซต์ www.pm.go.th ซึ่งเป็นเว็บไซต์ประจำตำแหน่งนายกรัฐมนตรีไทย โดยเจาะจงศึกษาเนื้อหารายการจำนวน 10 เทป ได้แก่ วันอาทิตย์ที่ 7, 14 และ 21 มีนาคม พ.ศ. 2553 วันที่ 4 และ 25 เมษายน 2553 วันที่ 2, 9, 16, 23 และ 30 พฤษภาคม 2553 รวมระยะเวลา 3 เดือน นอกจากนี้ ยังเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้รับสารที่เป็นกลุ่ม Key Person โดยเจาะจงไปที่กลุ่มสื่อมวลชนที่เป็นบรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง ผลการศึกษาพบว่า มีเนื้อหาทั้งสิ้น 15 เนื้อหา ประกอบด้วย (1) การชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง (2) การดำเนินงานของรัฐบาล (3) การปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม (4) การยุติความขัดแย้ง (5) การตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมกลุ่มคนเสื้อแดง (6) การฟื้นฟูประเทศหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง (7) การสร้างความเชื่อมั่นต่อเวทีโลกเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐบาลต่อเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง (8) ปฏิบัติการกระชับวงล้อม (9) การสร้างขวัญและกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชน (10) การทำงานของสื่อมวลชน (11) ความเป็นประชาธิปไตย (12) ข่าวลือ (13) การรักษาความปลอดภัยหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง (14) การก่อวินาศกรรม (15) อำมาตยาธิปไตย

เกศกนก ชุ่มประดิษฐ์ (2554) ศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์ว่าด้วยเรื่องรัฐประหาร 19 กันยายน 2549” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวาทกรรมข่าวว่าด้วยเรื่องรัฐประหาร 19 กันยายน 2549 ด้วยวิธีการวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis: CDA) ของแฟร์คลัฟ ข้อมูลที่ใช้ศึกษามาจากหนังสือพิมพ์ 3 ฉบับ ได้แก่ มติชน ไทยรัฐ และผู้จัดการรายวัน เก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 20 กันยายน 2549 - 2 ตุลาคม 2549 ในช่วงการยึดอำนาจการปกครองโดยคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ผลการศึกษาพบว่า การวิเคราะห์มิติที่ 1 เนื้อหา (Textual Analysis) หนังสือพิมพ์สร้างความจริงเกี่ยวกับรัฐประหาร จำแนกวาทกรรมข่าว 7 ชุด ประกอบด้วย (1) เหตุการณ์ 19 กันยายน 2549 (2) การสร้างความชอบธรรม (3) การควบคุม (4) การทุจริต (5) การแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี (6) การร่างรัฐธรรมนูญ (7) ผลกระทบทางเศรษฐกิจ ซึ่งแต่ละฉบับมีลักษณะการสร้างความจริงไปในความหมายที่แตกต่างกัน หมายความว่า หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับล้วนมีจุดยืนที่จะคัดเลือกและหยิบเหตุการณ์

บางส่วนขึ้นสร้างความจริงด้วยการใช้เนื้อหาสาระที่แตกต่างกัน ส่วนการวิเคราะห์มิติต่อมา คือ การวิเคราะห์วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม (Discourse Practice) ผ่านกระบวนการผลิตและบริโศคพบว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีกลยุทธ์การสื่อสารที่เน้นเนื้อหาการเมืองเชิงร่ำอาารมณั มติชนนำเสนอเนื้อหาการเมือง ส่วนผู้จัดการรายวันมุ่งสื่อความมหายเชิงลบแก่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร (ยศในขณะนั้น) ทำให้เห็นถึงยุทธศาสตร์การสื่อสารเพื่อสร้างความหมายของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับที่มีจุดยืนในการนำเสนอที่แตกต่างกันออกไปแม้ข้อมูลจะมาจากแหล่งเดียวกัน ส่วนมิติที่ 3 ภาคปฏิบัติทางสังคมวัฒนธรรม (Socio-cultural Practice) เพื่อเจาะลึกถึงเงื่อนไขทางสังคม ได้แก่ ความสำคัญของเหตุการณ์ รัฐประหารมีผลกระทบต่อคนในสังคมรวมถึงลักษณะเด่นของการรัฐประหาร 19 กันยายน 2549 เป็นการต่อสู้ระหว่างขว้อำนาจเก่าและใหม่ เป็นความจริงที่หนังสือพิมพ์ต้องนำเสนอ เงื่อนไขทางสถาบันที่ว่าความเป็นหนังสือพิมพ์ที่ต้องเสนอความจริงสู่สังคมภายใต้หลักเกณฑ์แห่งคุณค่าข่าวที่คอยกำกับกลวิธีการสื่อความหมายของหนังสือพิมพ์ เงื่อนไขทางเศรษฐศาสตร์การเมืองที่กล่าวถึงความเป็นเจ้าของธุรกิจจำเป็นต้องผลิตข่าวให้เป็นสินค้ามุ่งเสนอแก่กลุ่มเป้าหมาย รวมถึงการแสดงให้เห็นถึงอุดมการณ์ของหนังสือพิมพ์ที่จะตีแผ่ความจริงที่เกิดขึ้นในสังคม ที่จริงแล้วขึ้นอยู่กับอำนาจแห่งหนังสือพิมพ์ รวมถึงอุดมการณ์ความเป็นเจ้าของธุรกิจอันเป็นอำนาจของผู้ผลิต ที่จะสร้างสินค้าข่าวให้ตรงใจแก่กลุ่มเป้าหมาย พร้อมทั้งใช้อำนาจแห่งการผลิต ถ่ายทอดความคิดเพื่อครอบงำผู้อ่าน

ธนวัตร มัททวิวงศ์ (2559) ศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตัวบท (Text) วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม (Discourse Practice) และวิถีปฏิบัติทางสังคมวัฒนธรรม (Socio-cultural Practice) ผ่านแนวคิดการวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis: CDA) ของนอร์แมน แฟร์คลัฟ (Norman Fairclough) ซึ่งใช้วิธีวิเคราะห์บทตลอดเทปรายการ ฯ ที่ออกอากาศตั้งแต่วันที่ 31 พฤษภาคม 2557 ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2559 รวมทั้งสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) กลุ่มผู้ผลิตรายการและกลุ่มผู้รับสาร รวมถึงวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ผลการศึกษาพบว่า วาทกรรมเชิงวิพากษ์ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ประกอบด้วย ตัวบทในวาทกรรม 5 ชุด วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม และวิถีปฏิบัติทางสังคมวัฒนธรรม ดังนี้ วาทกรรม 5 ชุด ได้แก่ วาทกรรมการปฏิรูปประเทศ วาทกรรมความชอบธรรมของรัฐบาล วาทกรรมการเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ วาทกรรมการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน วาทกรรมการบังคับใช้กฎหมาย ส่วนวิถีปฏิบัติทางวาทกรรม ประกอบด้วย กระบวนการสร้างตัวบท สะท้อนการเป็นผู้นำที่ใช้อำนาจรัฐสั่งการจนเกิดกระบวนการผลิตวาทกรรมที่แฝงไปด้วยอุดมการณ์สื่อสารไปยังประชาชนเพื่อสร้างความชอบธรรม และกระบวนการบริโศคตัวบทที่สะท้อนระบบความคิดผู้รับสาร ส่วนวิถีปฏิบัติ

ทางสังคมวัฒนธรรม ประกอบด้วย ปัจจัยด้านสภาพการณ์ทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ เป็นบริบทของสังคมช่วงก่อนและหลังการควบคุมอำนาจของ คสช. ซึ่งถือได้ว่าเป็นเหตุให้เกิดการผลิต ตัวบทในวาทกรรมผ่านวิถีปฏิบัติทางวาทกรรม เป็นการตอกย้ำถึงความสัมพันธ์ระหว่างวาทกรรมกับ บริบทของสังคม

วรัตมา บุณนาค (2560) ศึกษาเรื่อง “วาทกรรมของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ในรายการ คืบความสุขให้คนในชาติ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเนื้อหาของรายการคืบความสุขให้คนในชาติ รวมทั้งศึกษาประเภทของวาทกรรม และความถี่ของวาทกรรมที่ปรากฏในรายการ เก็บข้อมูลจากวีดิทัศน์ รายการคืบความสุขให้คนในชาติที่ออกอากาศจำนวน 12 ตอน ถอดเป็นคำได้จำนวน 82,408 คำ วิเคราะห์เนื้อหาโดยใช้กรอบแนวคิดจากการกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะและคำสำคัญที่บ่งชี้ วิเคราะห์วาทกรรมผ่านทฤษฎีวาทกรรมของ John R. Searle ผลการศึกษาพบว่า มีเนื้อหา 7 กลุ่ม ได้แก่ เนื้อหาด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ ด้านการต่างประเทศ ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการดูแลปัญหาอาชญากรรม ด้านการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ด้านการดูแล ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผลการศึกษาประเภทของวาทกรรม พบกลุ่มวาทกรรม 4 ประเภท เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ กลุ่มบอกกล่าว กลุ่มชี้แนะ กลุ่มผูกมัด และกลุ่ม แสดงความรู้สึก ส่วนวาทกรรมที่ไม่ปรากฏในรายการคืบความสุขให้คนในชาติ คือ วาทกรรม กลุ่มแถลงการณ์

วชิรวัชร งามละม่อม (2560) ศึกษาเรื่อง “รัฐประหาร บทบาททหารกับการเมืองในประเทศไทย” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยสำคัญที่ทหารก้าวเข้ามามีบทบาททางการเมือง และเพื่อ ศึกษาทหารกับเหตุผลของการทำรัฐประหาร ผลการศึกษาพบว่า (1) ทหารต้องเข้ามาแสดงบทบาท ทางการเมืองหรือวิกฤตทางการเมืองถูกมองเป็น 2 กรณี คือ (1.1) เป็นการปฏิบัติหน้าที่ในการรักษา เอกราช ความมั่นคง ความไม่สงบทางการเมือง หรือวิกฤตการณ์ทางการเมืองการปกครอง ของประเทศ สถาบันพระมหากษัตริย์ ตลอดจนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (1.2) การหาข้อยุติเมื่อเกิดวิกฤตการณ์ทางการเมือง (2) สาเหตุ โดยรวมของการทำรัฐประหาร 5 ประการ (2.1) รัฐบาลพลเรือนเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับกิจการของ ฝ่ายทหารมากเกินไป (2.2) ความพยายามของฝ่ายการเมืองในการเข้าไปแทรกแซงทหาร (2.3) ความขัดแย้งกันเองระหว่างฝ่ายทหาร (2.4) เกียรติภูมิและบทบาทของทหารถูกละเมิด (2.5) ทหารไม่เชื่อมั่นว่ารัฐบาลที่บริหารประเทศอยู่ในขณะนั้นจะบริหารประเทศชาติได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษารวบรวมการวิเคราะห์การให้ความสำคัญต่อนโยบายด้านต่าง ๆ ของรัฐบาลที่มาจาก คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ศึกษาผ่านรายการคืนความสุขให้คนในชาติ เป็นการศึกษาวิจัย ในเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการฟังเทปรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ซึ่งมีวิธีดำเนินการและขั้นตอนในการวิจัยดังนี้

3.1 หน่วยวิเคราะห์

หน่วยวิเคราะห์ในการศึกษาวิจัยนี้ คือ รายการคืนความสุขให้คนในชาติ จำนวน 124 ครั้ง โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยนี้ คือ จำนวนครั้งที่ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ กล่าวถึงนโยบายด้านต่าง ๆ ทั้งหมด 11 ด้าน ในรายการ คืนความสุขให้คนในชาติ ซึ่งจำแนกตามคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี ที่แถลงต่อสภานิติบัญญัติ แห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557

3.2 เครื่องมือสำหรับการวิจัย

การศึกษานี้ใช้วิธีการวิจัยแบบวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งวิเคราะห์ถึง แนวนโยบายที่ปรากฏในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ โดยพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้ให้ความสำคัญในการกล่าวถึงนโยบาย ด้านใดมากที่สุดในการออกอากาศของรายการดังกล่าว เพื่อนำมาวิเคราะห์ถึงความสอดคล้อง กับเหตุการณ์ทำรัฐประหาร

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลของงานวิจัยนี้ มีรูปแบบการเก็บข้อมูลที่ประเภทข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ การเก็บข้อมูลจากการฟังเทปรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ซึ่งออกอากาศ ตั้งแต่วันที่ 30 พฤษภาคม 2557 จนถึงวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2559 รวมจำนวน 124 ตอน ทางเว็บไซต์ www.youtube.com

3.4 วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลผ่านรายการคืนความสุขให้คนในชาติ จำนวน 124 ตอน นับตั้งแต่ออกอากาศวันที่ 30 พฤษภาคม 2557 จนถึงวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2559 โดยมีวิธีดำเนินการดังนี้

1. กำหนดเกณฑ์ในการจำแนกนโยบายที่ปรากฏในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ตามคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี ที่แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557
2. ศึกษาเนื้อหาที่ปรากฏในรายการคืนความสุขให้คนในชาติในแต่ละตอน รวมถึงรูปแบบของรายการ และลักษณะการดำเนินรายการโดยพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ
3. บันทึกข้อมูลที่ปรากฏในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 นโยบาย โดยผู้วิจัยจะพิจารณาถึงความสอดคล้องของเนื้อหารายการกับนโยบายของคณะรัฐมนตรี ที่แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 ซึ่งการบันทึกข้อมูลจะเป็นในลักษณะการใส่สัญลักษณ์ (✓) ลงตารางเก็บข้อมูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น (ภาคผนวก ข.) เพื่อแสดงถึง พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้มีการกล่าวถึงนโยบายด้านนั้น ๆ แล้วในแต่ละตอน ตารางดังกล่าวประกอบด้วย คอลัมน์ที่ 1 แสดงถึงนโยบาย 11 ด้าน ตามคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี ที่แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 ส่วนคอลัมน์ที่ 2 เป็นต้นไป แสดงถึงวันที่และตอนที่มีการออกอากาศ ทั้งหมด 124 ตอน เช่น “ การลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ” จัดอยู่ในนโยบายการศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม “ปัญหาเสพติด ตู้ม้า” จัดอยู่ในนโยบายการรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ เป็นต้น ส่วนข้อมูลที่ไม่จัดเป็นนโยบาย จะไม่นำมาจำแนกไว้ในตาราง เช่น การเชิญชวนบริจาคเงินในการสมทบทุนกิจกรรมต่าง ๆ การเชิญชวนให้ร่วมกิจกรรมในวันสำคัญ เป็นต้น

ส่วนที่ 2 รูปแบบของรายการ โดยผู้วิจัยจะพิจารณาตามที่ปรากฏในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ซึ่งการบันทึกข้อมูลจะเป็นในลักษณะการใส่สัญลักษณ์ (✓) ลงตารางเก็บข้อมูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น (ภาคผนวก ค.) ประกอบด้วย คอลัมน์ที่ 1 แสดงถึงลักษณะฉาก โทนมู และเพลง ส่วนคอลัมน์ที่ 2 เป็นต้นไป แสดงถึงวันที่และตอนที่มีการออกอากาศ ทั้งหมด 124 ตอน

ส่วนที่ 3 ลักษณะการดำเนินรายการโดยพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ซึ่งการบันทึกข้อมูลจะเป็นในลักษณะการใส่สัญลักษณ์ (✓) ลงตารางเก็บข้อมูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น (ภาคผนวก ง.) ประกอบด้วย

คอลัมน์ที่ 1 แสดงถึงลักษณะการพูดของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ส่วนคอลัมน์ที่ 2 เป็นต้นไป แสดงถึงวันที่และ ตอนที่มีการออกอากาศ ทั้งหมด 124 ตอน

4. แจกแจงความถี่ของนโยบายด้านต่าง ๆ ที่กล่าวถึงในแต่ละตอน ตามเกณฑ์ค่าถ่วงนโยบายของคณะรัฐมนตรี ที่ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้แถลงไว้ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตาราง แสดงจำนวนการกล่าวถึงแต่ละนโยบาย จากทั้งหมด 124 ตอน และแสดงร้อยละ เพื่อเปรียบเทียบการให้ความสำคัญกับนโยบายด้านต่าง ๆ รวมถึงประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
5. ศึกษาผลการดำเนินการตามแนวนโยบายรัฐบาล 11 ด้าน ตามที่ได้แถลงไว้ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติก่อนเข้าทำหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557
6. สรุปอภิปรายผลการศึกษารับรองให้มีความสำคัญต่อนโยบายด้านต่าง ๆ ของรัฐบาลที่มาจากคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ตามค่าถ่วงนโยบายของคณะรัฐมนตรี ที่แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 กับความสอดคล้องของเหตุผลการทำรัฐประหาร เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2557 รวมถึงประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 4

ผลการศึกษาวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์การให้ความสำคัญต่อบริษัทต่าง ๆ ของรัฐบาลที่มาจาก คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ศึกษาผ่านรายการคืนความสุขให้คนในชาติ สรุปผลการศึกษาวิจัย ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1** ภาพรวมการให้ความสำคัญกับนโยบาย ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ
- ตอนที่ 2** การวิเคราะห์การให้ความสำคัญตามแนวนโยบายรัฐบาล ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ
  - ตอนที่ 2.1** การให้ความสำคัญกับประเด็นที่เกี่ยวข้องของนโยบายแต่ละด้าน
  - ตอนที่ 2.2** ผลการดำเนินการตามแนวนโยบายรัฐบาล
- ตอนที่ 3** การวิเคราะห์ความสอดคล้องของนโยบาย ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ กับเหตุผลการทำรัฐประหาร (22 พฤษภาคม 2557)
  - ตอนที่ 3.1** การให้ความสำคัญกับประเด็นที่เกี่ยวข้องของนโยบายแต่ละด้าน ที่สอดคล้องกับเหตุผลการทำรัฐประหาร
  - ตอนที่ 3.2** ผลการดำเนินการตามแนวนโยบายรัฐบาลที่สอดคล้องกับเหตุผลการทำรัฐประหาร

ผลการศึกษาวิจัย

ตอนที่ 1 ภาพรวมการให้ความสำคัญกับนโยบาย ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ

ผลการเปรียบเทียบการให้ความสำคัญกับนโยบายด้านต่าง ๆ ตามคำแถลงนโยบายของ คณะรัฐมนตรี ที่แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 ที่ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้กล่าวถึงในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ

ผู้วิจัยทำการศึกษาเนื้อหาที่ปรากฏในรายการคืนความสุขให้คนในชาติในแต่ละตอน โดยจำแนกเป็นนโยบาย ตามคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี ที่แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 ด้วยการวิเคราะห์ความถี่ร้อยละ ตามตารางที่ 1 - ตารางที่ 11 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนตอนและความถี่ร้อยละ ของนโยบายที่ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้กล่าวในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ จากการออกอากาศทั้งหมด 124 ตอน โดยจำแนกตามคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี วันที่ 12 กันยายน 2557

นโยบาย	จำนวนตอน	ร้อยละ
1. การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์	78	8.10
2. การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ	90	9.35
3. การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ	97	10.07
4. การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม	92	9.55
5. การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน	66	6.85
6. การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ	121	12.57
7. การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน	94	9.76
8. การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม	80	8.31
9. การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่าง การอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน	97	10.07
10. การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการ ป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ	75	7.79
11. การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม	73	7.58
รวม	963	100

จากตารางที่ 1 พบว่า นโยบายด้านการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ถูกกล่าวถึง ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติเป็นจำนวนมากที่สุด 121 ตอน คิดเป็นร้อยละ 12.57 รองลงมา นโยบายด้านการลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ กับนโยบายด้านการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรและการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ซึ่งถูกกล่าวถึงในรายการคืนความสุขให้คนในชาติเป็นจำนวนเท่ากัน

97 ตอน คิดเป็นร้อยละ 10.07 และน้อยที่สุด ได้แก่ นโยบายด้านการยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน เป็นจำนวน 66 ตอน คิดเป็นร้อยละ 6.85 ตามลำดับ

การกล่าวถึงนโยบายการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศในรายการคืนความสุขให้คนในชาติเป็นจำนวนมากที่สุดนั้นครอบคลุมในหลายประเด็น ได้แก่ (1) การเร่งจ่ายงบลงทุนของปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ที่ยังค้างอยู่ก่อนที่จะพ้นกำหนด และสานต่อนโยบายงบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้จัดทำไว้ (2) สานต่อนโยบายงบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้จัดทำไว้ (3) กระตุ้นการลงทุน (4) ดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสม (5) ลดอุปสรรคในการส่งออก (6) ชักจูงให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาเที่ยวในประเทศไทย (7) ประสานนโยบายการเงินและการคลังให้สอดคล้องกัน (8) แก้ปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝนและปัญหาขาดแคลนน้ำในบางพื้นที่และบางฤดูกาล (9) ปฏิรูปโครงสร้างราคาเชื้อเพลิงประเภทต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับต้นทุน และให้มีภาระภาษีที่เหมาะสม (10) ปรับปรุงวิธีการจัดเก็บภาษีให้จัดเก็บได้อย่างครบถ้วน โดยปรับปรุง โครงสร้างภาษี (11) บริหารจัดการหนี้ภาครัฐที่เกิดขึ้นในช่วงรัฐบาลที่ผ่าน (12) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและคมนาคม ทั้งทางบก ทางอากาศ และทางน้ำ (13) ปรับโครงสร้างการบริหารจัดการในสาขาขนส่ง (14) พัฒนาและปรับปรุงระบบบริหารจัดการของรัฐวิสาหกิจ (15) ด้านเกษตรกรรม ดำเนินการในการปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการ และการสนับสนุนให้สหกรณ์ของกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มบทบาทในฐานะผู้ซื้อพืชผลจนถึงการแปรรูปและการส่งออกได้แล้วแต่กรณี (16) ด้านอุตสาหกรรม ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับศักยภาพพื้นฐานของประเทศ (17) เพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม (18) ส่งเสริมภาคเศรษฐกิจดิจิทัลและวางรากฐานของเศรษฐกิจดิจิทัล

รองลงมา นโยบายด้านการลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ ถูกกล่าวถึงในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ซึ่งครอบคลุมในหลายประเด็น ได้แก่ (1) การเร่งสร้างโอกาส อาชีพ และการมีรายได้ที่มั่นคงแก่ผู้ที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน รวมทั้งสตรีผู้ด้อยโอกาส และแรงงานข้ามชาติที่ถูกกฎหมาย พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพแรงงาน (2) ป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ รวมถึงปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง การทารุณกรรมต่อแรงงานข้ามชาติ การท่องเที่ยวที่เน้นบริการทางเพศและเด็ก และปัญหาคนขอทาน (3) พัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคม ระบบการออม และระบบสวัสดิการชุมชน (4) เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (5) เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมที่มีความหลากหลาย เนื่องจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยสร้างความเข้มแข็งและความพร้อมแก่แรงงานไทยและร่วมพัฒนาระบบความคุ้มครองทางสังคมของแรงงานอาเซียน (6) จัดระเบียบสังคม สร้างมาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล

ให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนทั่วไป (7) แก้ปัญหาการไร้ที่ดินทำกินของเกษตรกรและการรุกรานป่าสงวน

รวมถึงนโยบายด้านการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรและการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ถูกกล่าวถึงในรายการคืนความสุขให้คนในชาติในอันดับรองลงมาเช่นกันกับนโยบายก่อนหน้า ซึ่งครอบคลุมในหลายประเด็น ได้แก่ (1) เร่งปกป้องและฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า (2) ส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน (3) พัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดินและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ (4) บริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้เป็นเอกภาพในทุกมิติ (5) เร่งรัดการควบคุมมลพิษทั้งทางอากาศ ชยะ และน้ำเสีย

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การให้ความสำคัญตามแนวนโยบายรัฐบาล ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ

ตอนที่ 2.1 การให้ความสำคัญกับประเด็นที่เกี่ยวข้องของนโยบายแต่ละด้าน

ผลการเปรียบเทียบการให้ความสำคัญกับประเด็นที่เกี่ยวข้องของนโยบายด้านต่าง ๆ ตามคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี ที่แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 ที่ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้กล่าวถึงในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ

นโยบายด้านที่ 1 การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ ได้ถูกกล่าวถึงในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ จำนวน 78 ตอน จากการออกอากาศทั้งหมด 124 ตอน

ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างคำกล่าวของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ดังนี้

“สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงสนพระทัยในภาษา วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ของจีน ทรงเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน รวมทั้งเยาวชนของไทยในการศึกษาเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมจีน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนของทั้งสองประเทศ รวมทั้ง สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ซึ่งทรงริเริ่มการแสดงดนตรีสายสัมพันธ์สองแผ่นดินและความร่วมมืออื่น ๆ ทางด้านวิชาการอีกมากมาย ล้วนมีส่วนสำคัญต่อการส่งเสริมความร่วมมือด้านวัฒนธรรมระหว่างกัน” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2558)

“ประเทศไทยได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่พระราชทานให้กับพลกนิกรชาวไทย รัฐบาลได้นำมาประยุกต์ใช้ในการกำหนดนโยบายในการบริหาร ราชการแผ่นดินและบรรจุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติทุกฉบับที่ผ่านมา และจะได้ อธิบายให้กับผู้นำประเทศทั่วโลกได้เข้าใจ และทราบถึงหลักการตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงนี้ ที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการพัฒนาที่มั่นคงและยั่งยืน” (รายการ คืบความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 25 กันยายน 2558)

“เราจะน้อมนำแนวทางบริหารจัดการน้ำตามแนวทางพระราชดำริของ พระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว ที่ชาวโลกยกย่องมาประยุกต์ใช้ได้อย่างไรในทุกพื้นที่ของประเทศ ข้าราชการ และ ชาวบ้านต้อง “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” รู้จักเก็บข้อมูลแหล่งน้ำของเราเองรู้ว่าฝนจะมาเมื่อใด ทางเดินน้ำ เป็นอย่างไร ทำแผนที่และวางแผนการใช้น้ำตลอดทั้งปี ในแต่ละพื้นที่เตรียมรับฝนหน้า จะได้ไม่แล้ง ในช่วง ปลาย ๆ หรือปีต่อไป ต้องเตรียมการของตัวเองไว้ด้วยการศึกษาจากรูปแบบในโทรทัศน์ที่ช่อง 11 ช่อง 5” (รายการคืบความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 8 เมษายน 2559)

จากคำกล่าวข้างต้นที่ยกตัวอย่างมาจะเห็นได้ว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้พยายาม เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นจริงเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจ เพื่อประชาชน ทั้งจะสนับสนุนโครงการทั้งหลายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ส่งเสริมให้หน่วยงาน ของรัฐและประชาชนเรียนรู้เข้าใจหลักการทรงงาน สามารถนำหลักดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการ ปฏิบัติและการพัฒนา ตลอดจนเร่งขยายผลตามโครงการและแบบอย่างที่ทรงวางรากฐานไว้ให้ แพร่หลายเป็นที่ประจักษ์และเกิดประโยชน์ในวงกว้าง

นโยบายด้านที่ 2 การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ ได้ถูกกล่าวถึง ในรายการคืบความสุขให้คนในชาติ จำนวน 90 ตอน จากการออกอากาศทั้งหมด 124 ตอน โดยมี รายละเอียดของนโยบายดังกล่าว จำนวน 4 ประเด็น และวิเคราะห์ความถี่ร้อยละ ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนครั้งและความถี่ร้อยละ ของนโยบายด้านที่ 2 การรักษาความมั่นคงของรัฐและ การต่างประเทศ

นโยบายด้านที่ 2 การรักษาความมั่นคงของรัฐและการ ต่างประเทศ	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
2.1 รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคม การเมืองและความมั่นคงอาเซียนในกิจการ 5 ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการชายแดน การสร้างความมั่นคงทางทะเล	63	36.42

นโยบายด้านที่ 2 การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ การสร้างความไว้วางใจกับประเทศเพื่อนบ้าน และการเสริมสร้างศักยภาพในการปฏิบัติการทางทหารร่วมกันของอาเซียน		
2.2 เร่งแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้	19	10.98
2.3 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพและระบบป้องกันประเทศ	32	18.50
2.4 เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนานาประเทศ	59	34.10
รวม	173	100

จากตารางที่ 2 พบว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้กล่าวถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ ครบทั้ง 4 ประเด็น เป็นจำนวน 173 ครั้ง โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ลำดับแรก รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน จำนวนมากที่สุด 63 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 36.42 รองลงมา การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนานาประเทศ จำนวน 59 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 34.10 รองลงมา การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพและระบบป้องกันประเทศ จำนวน 32 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 18.50 และสุดท้าย การเร่งแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 19 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10.98 ตามลำดับ

ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างคำกล่าวของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญกับประเด็นที่เกี่ยวข้อง 2 อันดับแรก ดังนี้

อันดับแรก รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

“เรื่องสำคัญอีกเรื่องคือการโยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติในภูมิภาคต่าง ๆ ก็หารือกันด้วย ผมก็บอกว่า ประเทศไทยมีปัญหาเรื่องกฎหมายอยู่เหมือนกัน และหลาย ๆ ประเทศไม่เหมือนกันอยู่แล้ว บางอย่างต้องใช้กฎหมายอื่น ๆ ซึ่งเราไม่มี กำลังพิจารณาอยู่ว่าควรจะมีหรือไม่มีอย่างไร วันนี้เราใช้การปฏิบัติต่อบุคคลที่เข้ามาในประเทศไทยโดยผิดกฎหมาย มีมาตราหรือ พ.ร.บ. เดียว ก็คือ พ.ร.บ.

เรื่องการเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ไม่ว่าจะเข้ามาอย่างไรก็ตามผิดกฎหมายหมด เพราะฉะนั้น ก็มีวิธีการดำเนินการที่เฉพาะไปว่าจะต้องส่งกลับอย่างไร จะต้องมีการพิสูจน์สัญชาติหรือว่าต้องดูหมายศาล หมายจับ หรือคดีต้นทาง” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2559)

“ผู้มีอิทธิพลมักจะเป็นเครือข่ายอาชญากร ซุ่มมือปืน และเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ด้วยเรื่องอาวุธสงครามหรืออะไรต่าง ๆ ก็แล้วแต่ นโยบายนี้ไม่ได้เป็นการไล่ล่าฆ่าฟันใคร เพียงแต่กำชับให้มีมาตรการที่เหมาะสมทางกฎหมาย เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของเจ้าหน้าที่ อย่าปล่อยปละละเลย เราไม่จำเป็นต้องไปออกกฎหมายอะไรใหม่ ๆ อยู่แล้ว กฎหมายเดิมก็เพียงพออยู่แล้ว วันนี้เราก็มีมาตรา 44 อยู่แล้วด้วย ก็ไม่ยากให้ทุกคนมาต่อสู้กันอีกต่อไปในอนาคตด้วยอาวุธสงครามหรือใช้ความรุนแรง รัฐบาลพยายามจะใช้กฎหมายที่ดีที่สุด กฎหมายอื่น ๆ เรามีอยู่แล้ว เช่น กฎหมายยาเสพติด กฎหมายอาวุธเถื่อน น้ำมันเถื่อน ค้ามนุษย์ การลักลอบนำเข้าแรงงานต่างด้าว” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 30 ตุลาคม 2558)

จากคำกล่าวข้างต้นที่ยกตัวอย่างมาจะเห็นได้ว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้พยายามสื่อสารถึงเรื่องการใช้มาตรการทางกฎหมายในการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชายแดน ปัญหาอาชญากรรม อาวุธสงคราม ยาเสพติด น้ำมันเถื่อน ค้ามนุษย์ และการลักลอบนำเข้าแรงงานต่างด้าว นอกจากนี้ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้กล่าวถึง การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนที่ครอบคลุมถึงกิจการ 5 ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการชายแดน การสร้างความมั่นคงทางทะเล การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ การสร้างความไว้วางใจกับประเทศเพื่อนบ้าน และการเสริมสร้างศักยภาพในการปฏิบัติการทางทหารร่วมกันของอาเซียน โดยเน้นความร่วมมือเพื่อป้องกัน แก้ไขข้อพิพาทต่าง ๆ และการแก้ไขปัญหาเส้นเขตแดน ทั้งจะจัดระเบียบการพัฒนาตามกรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดนทั้งทางบกและทางทะเล รองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษตามแนวชายแดน โดยใช้ระบบเฝ้าตรวจที่มีเทคโนโลยีทันสมัย ส่วนปัญหา ยาเสพติด การค้าอาวุธ การค้ามนุษย์ การกระทำอันเป็นโจรสลัด การก่อการร้ายสากล และอาชญากรรมข้ามชาติ เป็นปัญหาที่ต้องได้รับการป้องกันและแก้ไขโดยการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวด และจัดการปัญหาอื่น ๆ ที่เชื่อมโยงต่อเนื่องให้เบ็ดเสร็จ เช่น ปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล การปรับปรุงระบบการเข้าเมือง การจัดระเบียบแรงงานต่างด้าว เป็นต้น

อันดับถัดมา การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนานาประเทศ

“เรื่องของการต่างประเทศ การเจรจาทางการค้าหรือการจัดทำพันธะสัญญาในประชาคมโลก มีปัญหามากมาย ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงของโลกใบนี้ เราพร้อมหรือยังในเรื่องของการเร่งเปิด

ตลาดใหม่ การเจรจา FTA RCEP วันนี้เราคืบหน้าไปหลายประเทศแล้วในขณะนี้ ซึ่งที่ผ่านมาไม่ค่อยได้ทำ ไม่ตามเรื่อง การศึกษาเรื่อง PPP อะไรที่ตกลงกันได้ ไม่ใช่ 90% แล้ว เหลืออีก 10% ยังไม่ได้ ก็ทำ 90% ไปก่อนได้ไหม อีก 10% ทำทีหลังได้หรือไม่ วันนี้ก็พูด หลายประเทศเขาก็เห็นชอบด้วย ไม่เช่นนั้น เดินไม่ได้ ต้องการเร่งให้เกิดขึ้นใน 2 ปีให้ได้ เป็นการเริ่มต้น” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 18 มีนาคม 2559)

“ด้านต่างประเทศเหมือนกัน ก็ต้องทำต่อทั้งหมด หลายอย่างนะ G 77 เรื่องการประชุม การวางยุทธศาสตร์ร่วมด้านการต่างประเทศกับแต่ละประเทศต้องชัดเจน รัฐบาลไทยทำทั้งหมด เชิงรุก แสดงบทบาทนำในเชิงพหุคูณ สร้างความเชื่อมโยงให้ได้” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 29 เมษายน 2559)

จากคำกล่าวข้างต้นที่ยกตัวอย่างมาจะเห็นว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้พยายาม สื่อสารถึงเรื่องการต่างประเทศ การเจรจาทางการค้าหรือการจัดทำพันธะสัญญาในประชาคมโลก การประชุมการวางยุทธศาสตร์ร่วมด้านการต่างประเทศ นอกจากนี้ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้กล่าวถึง การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนานาประเทศ ที่ครอบคลุมถึง ด้านการเมือง เศรษฐกิจ หรือสังคม โดยใช้กลไกทางการทูต เช่น การคุ้มครอง ดูแลคนไทยและผลประโยชน์ของคนไทยในต่างแดน การแลกเปลี่ยนทางการศึกษา วัฒนธรรม การค้า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการเปิดโลกทัศน์ให้มีลักษณะสากล เป็นต้น

นโยบายด้านที่ 3 การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ ได้ถูกกล่าวถึงในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ จำนวน 97 ตอน จากการออกอากาศ ทั้งหมด 124 ตอน โดยมีรายละเอียดของนโยบายดังกล่าว จำนวน 7 ประเด็น และวิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ ตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนครั้งและความถี่ร้อยละ ของนโยบายด้านที่ 3 การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ

นโยบายด้านที่ 3 การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
3.1 เร่งสร้างโอกาส อาชีพ และการมีรายได้ที่มั่นคงแก่ผู้ที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน รวมทั้งสตรี ผู้ด้อยโอกาส และแรงงานข้ามชาติ ที่ถูกกฎหมาย พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพแรงงาน	59	27.31

นโยบายด้านที่ 3 การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
3.2 ป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ รวมถึงปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง การทารุณกรรมต่อแรงงานข้ามชาติ การท่องเที่ยวที่เน้นบริการทางเพศและเด็ก และปัญหาคนขอทาน	40	18.52
3.3 พัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคม ระบบการออม และระบบสวัสดิการชุมชน	31	14.35
3.4 เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ	9	4.17
3.5 เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมที่มีความหลากหลาย เนื่องจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยสร้างความเข้มแข็งและความพร้อมแก่แรงงานไทยและร่วมพัฒนาระบบความคุ้มครองทางสังคมของแรงงานอาเซียน	24	11.11
3.6 จัดระเบียบสังคม สร้างมาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนทั่วไป	26	12.04
3.7 แก้ปัญหาการไร้ที่ดินทำกินของเกษตรกรและการรुक้าเขตป่าสงวน	27	12.50
รวม	216	100

จากตารางที่ 3 พบว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้กล่าวถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ ครบทั้ง 7 ประเด็น เป็นจำนวน 216 ครั้ง โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ลำดับแรก การเร่งสร้างโอกาส อาชีพ และการมีรายได้ที่มั่นคงแก่ผู้ที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน รวมทั้งสตรี ผู้ด้อยโอกาส และแรงงานข้ามชาติที่ถูกกฎหมาย พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพแรงงานจำนวนมากที่สุด 59 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.31 รองลงมา การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ รวมถึงปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง การทารุณกรรมต่อแรงงานข้ามชาติ การท่องเที่ยวที่เน้นบริการทางเพศและเด็ก และปัญหาคนขอทาน จำนวน 40 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 18.52 และน้อยที่สุด ได้แก่ การเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ จำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.17 ตามลำดับ

ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างคำกล่าวของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญกับประเด็นที่เกี่ยวข้อง 2 อันดับแรก ดังนี้

อันดับแรก การเร่งสร้างโอกาส อาชีพ และการมีรายได้ที่มั่นคง

“เราจะต้องเตรียมการไปสู่สังคมเศรษฐกิจที่เรียกว่าไทยแลนด์ 4.0 มีการลงทุน ใช้หุ่นยนต์ ใช้ปัญญาประดิษฐ์มากมายไปหมด ผมก็พยายามพูดไปหลายครั้งแล้วนะครับ สิ่งที่ยากจะเรียนก็คือว่า รัฐบาลดำเนินการหลายอย่าง (1) อันดับแรกคือ ได้จัดทำแอปพลิเคชันด้านแรงงานให้การบริการ SMART LABOUR (2) ศูนย์บริการจัดหางานเพื่อคนไทย Smart job center หรือ Smart job mobile แอปพลิเคชันบนมือถือ (3) การส่งเสริมแรงงานคนพิการ ให้โอกาสทุกคนเท่าเทียมกัน (4) การจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 29 เมษายน 2559)

“ขอเชิญชวนพี่น้องประชาชนทุกคน โดยเฉพาะผู้ที่ไม่ได้รับสวัสดิการต่าง ๆ จากรัฐบาล ซึ่งมีกติกากันอยู่ ก็ขอให้สมัครเข้าเป็นสมาชิก กอช. ต้องช่วยตนเองด้วย อย่าหวังให้แต่คนอื่นเขาช่วยตลอดเวลา ไม่ยั้งยั้ง ต้องสร้างหลักประกันในอนาคต สำหรับผู้ที่มีอายุ 60 ขึ้นไป รัฐบาลก็ได้เปิดโอกาสให้สมัครเป็นสมาชิก กอช. ได้ภายใน 1 ปี ตั้งแต่วันที่ 26 กันยายนปีนี้ ไปจนถึงวันที่ 25 กันยายน ปีหน้า ลูกหลานก็สามารถสมัครให้กับพ่อแม่และแม่ได้ รายได้อาจจะมีไม่มากนักก็ค่อยให้ไปสะสม ไม่ได้จำกัดจำนวนอยู่แล้ว ไม่ได้เท่ากันทุกเดือนด้วยซ้ำไป รายละเอียดติดต่อสอบถามได้ที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) และธนาคารออมสิน” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 30 ตุลาคม 2558)

จากคำกล่าวข้างต้นที่ยกตัวอย่างมาจะเห็นได้ว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้พยายามสื่อสารถึงการเตรียมการไปสู่สังคมเศรษฐกิจไทยแลนด์ 4.0 ด้านแรงงาน รัฐบาลดำเนินการจัดทำแอปพลิเคชันให้การบริการ SMART LABOUR ศูนย์บริการจัดหางานเพื่อคนไทย Smart job center หรือ แอปพลิเคชันบนมือถือ Smart job mobile การส่งเสริมแรงงานคนพิการ การจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ สวัสดิการของรัฐ การออมเงิน นอกจากนี้ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้กล่าวครอบคลุมถึง การสร้างโอกาส อาชีพ และการมีรายได้ที่มั่นคงแก่ผู้ที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน รวมทั้งสตรี ผู้ด้อยโอกาส และแรงงานข้ามชาติที่ถูกกฎหมาย พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพแรงงาน โดยให้แรงงานทั้งระบบมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน ทั้งจะเชื่อมโยงข้อมูลและการดำเนินการระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชน เพื่อให้ตรงกับความต้องการของพื้นที่และของประเทศโดยรวม นอกจากนี้จะส่งเสริมให้แรงงานนอกระบบเข้าสู่ระบบที่ถูกกฎหมายมากขึ้น

อันดับถัดมา การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ รวมถึงปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง การทารุณกรรมต่อแรงงานข้ามชาติ การท่องเที่ยวที่เน้นบริการทางเพศและเด็ก และปัญหาคนขอทาน

“การแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ รัฐบาลยกเป็นวาระแห่งชาติ เราเอาจริงเอาจัง และปฏิรูปแนวทางการแก้ไขนี้ทั้งระบบ ได้รับความร่วมมือประเทศเพื่อนบ้าน จะร่วมมือกันและแก้ไข มีทั้งต้นทาง กลาง ปลายทาง ที่ต้องแก้ไขปัญหา เราจะต้องมีการบูรณาการหน่วยงานภาครัฐ” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2559)

“แรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ เป็นหลัก ก็คือ เมียนมา ลาว และกัมพูชา และอีกหลายประเทศ ที่ดำเนินการอยู่ เวียดนามก็มี กำลังดำเนินการเดินทางในเรื่องนี้อยู่ ได้มีการขึ้นทะเบียน One Stop Service ของเรา ที่ศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว กว่า 1.6 ล้านคน รวมครอบครัว มีประเทศไทย ใจดี มีครอบครัวผู้ติดตามประมาณอีก 1 แสนคน ขึ้นตอนต่อไปประเทศต้นทางแรงงานต่างด้าว ต้องมีการตรวจสอบบวกกับการรับรองสัญชาติ ซึ่งที่ผ่านมานั้นไม่ได้รับรองมาตั้งแต่ต้น ต้องจัดชุดมาพิสูจน์สัญชาติในประเทศไทยซึ่งช้า ก็ได้มีการต่อทะเบียนไปเรื่อย ๆ ต่อใบอนุญาตไปเรื่อย ๆ ซึ่งเป็นปัญหาหลายเรื่องด้วยกัน พวกที่ยังไม่ได้เป็นการถาวรยังพิสูจน์สัญชาติไม่ได้เหล่านี้ ก็ต้องมีการเคลื่อนย้ายไปที่โน่นที่นี้ มันอาจจะผิดกฎหมาย ต้องถูกดำเนินการตามกฎหมาย ก็อาจจะมีการเรียกรับผลประโยชน์นะ” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 29 เมษายน 2559)

จากคำกล่าวข้างต้นที่ยกตัวอย่างมาจะเห็นได้ว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้พยายามสื่อสารถึงการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์โดยร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน การขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าว นอกจากนี้ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้กล่าวครอบคลุมถึงเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง การทารุณกรรมต่อแรงงานข้ามชาติ การท่องเที่ยวที่เน้นบริการทางเพศและเด็ก และปัญหาคนขอทาน โดยการปรับปรุงกฎหมาย ข้อบังคับที่จำเป็นและเพิ่มความเข้มงวดในการระวังตรวจสอบ

นโยบายด้านที่ 4 การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ได้ถูกกล่าวถึงในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ จำนวน 92 ตอน จากการออกอากาศทั้งหมด 124 ตอน โดยมีรายละเอียดของนโยบายดังกล่าว จำนวน 10 ประเด็น และวิเคราะห์ความถี่ร้อยละ ตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนครั้งและความถี่ร้อยละ ของนโยบายด้านที่ 4 การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุง ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

นโยบายด้านที่ 4 การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
4.1 จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้	57	19.52
4.2 ปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณสนับสนุน การศึกษาให้สอดคล้องกับความจำเป็นของผู้เรียนและลักษณะ พื้นที่ของสถานศึกษา และปรับปรุงและบูรณาการระบบการกู้ยืม เงินเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ	18	6.16
4.3 ให้องค์กรภาคประชาสังคม ภาคเอกชน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น และประชาชนทั่วไป มีโอกาสร่วมจัดการศึกษาที่มี คุณภาพและทั่วถึง และร่วมในการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้	21	7.19
4.4 พัฒนาคณะทุกช่วงวัย โดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต	29	9.93
4.5 ส่งเสริมอาชีวศึกษาและการศึกษาระดับวิทยาลัยชุมชน	21	7.19
4.6 พัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครู	19	6.51
4.7 ทะนุบำรุงและอุปถัมภ์พระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ๆ	25	8.56
4.8 อนุรักษ์ ฟื้นฟู และเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรม ภาษาไทย และภาษาถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งความหลากหลายของ ศิลปวัฒนธรรมไทย	35	11.99
4.9 สนับสนุนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วัฒนธรรมของประเทศ เพื่อนบ้าน และวัฒนธรรมสากล และการสร้างสรรค์งานศิลปะและ วัฒนธรรมที่เป็นสากล	24	8.22
4.10 ปลุกฝังค่านิยมและจิตสำนึกที่ดี รวมทั้งสนับสนุนการผลิตสื่อ คุณภาพ เพื่อเปิดพื้นที่สาธารณะให้เยาวชนและประชาชนได้มี โอกาสแสดงออกอย่างสร้างสรรค์	43	14.73
รวม	292	100

จากตารางที่ 4 พบว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้กล่าวถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ครบทั้ง 10 ประเด็น เป็นจำนวน 292 ครั้ง โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ลำดับแรก การจัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ จำนวนมากที่สุด 57 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19.52 รองลงมา การปลูกฝังค่านิยมและจิตสำนึกที่ดี รวมทั้งสนับสนุนการผลิตสื่อคุณภาพ เพื่อเปิดพื้นที่สาธารณะให้เยาวชนและประชาชนได้มีโอกาสแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ จำนวน 43 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.73 และน้อยที่สุด ได้แก่ การปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการศึกษาให้สอดคล้องกับ ความจำเป็นของผู้เรียนและลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา และปรับปรุงและบูรณาการระบบการกู้ยืมเงิน เพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ จำนวน 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.16 ตามลำดับ

ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างคำกล่าวของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญกับประเด็นที่เกี่ยวข้อง 2 อันดับแรก ดังนี้

อันดับแรก การจัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้

“ในเรื่องของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างยั่งยืนของประเทศนั้น รัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา โดยมี 6 เรื่องหลักที่ต้องการให้เร่งดำเนินการในช่วงเวลา 1 ปี 6 เดือน ประมาณนั้น ที่เหลืออยู่ของรัฐบาล ประกอบด้วย การปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ การผลิตและพัฒนาครู การทดสอบการประเมิน การประกันคุณภาพ และการพัฒนามาตรฐานการศึกษา การผลิตพัฒนากำลังคนและงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศไทยเพื่อการศึกษา และการบริหารจัดการทั้งการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการและการกระจายอำนาจ” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2559)

“การศึกษาที่เราเร่งมากที่สุดคือว่า ทำอย่างไรจะมีการบูรณาการระหว่าง 5 แห่งให้ได้ ผมก็จำเป็นต้องใช้มาตรา 44 ในการที่จะแก้ไขปัญหา ไม่ใช่ยุบ เพียงแต่เรามีคณะกรรมการบูรณาการมาไม่เช่นนั้นทุกแห่งทำกันเองหมด พรบ. ตัวเอง งบประมาณตัวเอง เสร็จแล้วรัฐมนตรีก็สั่งอะไรไม่ได้มากนัก เพราะแบ่งงานให้รัฐมนตรีช่วยไปหมด นั่นคืออดีต วันนี้ผมให้รัฐมนตรีว่าการรับผิดชอบ แต่เพียงผู้เดียวข้างบน แล้วสั่งการลงมา มีรัฐมนตรีช่วย ช่วยกันแล้วก็ขับเคลื่อนคณะกรรมการขับเคลื่อนบูรณาการด้านการศึกษา ซึ่งมี 5 แห่ง คือ หัวหน้าหน่วยงาน 5 แห่ง จะสร้างไปข้างล่างให้ต่อกัน ตอนนี้หลายอย่างเกิดขึ้นมาใหม่แล้ว อาจจะไม่ทันใจมากนักเพราะติดกฎหมายหลายตัว ไม่จำเป็น

ผมไม่ใช่ เกี่ยวกับเรื่องการศึกษา แต่จำเป็นจริง ๆ” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 29 เมษายน 2559)

จากคำกล่าวข้างต้นที่ยกตัวอย่างมาจะเห็นได้ว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้พยายามสื่อสารถึงเรื่องการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วยการกำหนดยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา 6 เรื่อง ได้แก่ การปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ การผลิตและพัฒนาครู การทดสอบการประเมิน การประกันคุณภาพและการพัฒนามาตรฐานการศึกษา การผลิตพัฒนากำลังคนและงานวิจัย ที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ โอลิมปิกเพื่อการศึกษา และการบริหารจัดการ ทั้งการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการและการกระจายอำนาจ เรื่องการบูรณาการ ด้านการศึกษา นอกจากนี้ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้กล่าวครอบคลุมถึงการเน้นการเรียนรู้เพื่อสร้างสัมมาชีพในพื้นที่ ลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนากำลังคน ให้เป็นที่ต้องการเหมาะสมกับพื้นที่ ทั้งในด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และธุรกิจบริการ

อันดับถัดมา การปลูกฝังค่านิยมและจิตสำนึกที่ดี รวมทั้งสนับสนุนการผลิตสื่อคุณภาพ เพื่อเปิดพื้นที่สาธารณะให้เยาวชนและประชาชนได้มีโอกาสแสดงออกอย่างสร้างสรรค์

“การแก้ปัญหาคอร์รัปชันที่ยั่งยืนนั้น จำเป็นต้องสร้างจิตสำนึกในการต่อต้านทุจริตในทุกรูปแบบ คนให้ก็ต้องผิด คนรับก็ต้องผิด ละเลยเพิกเฉยก็ไม่ได้ ช่วยกันกำจัดคนเหล่านี้ออกไป โดยทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย จะต้องช่วยกันเป็นกระบอกเสียงในการเฝ้าระวังให้กับสังคม เป็นตาสับประรดเสริมเจ้าหน้าที่รัฐ โดยรัฐบาลหวังว่าการใช้หลักสูตรโตไปไม่โกงในโรงเรียนทั่วประเทศ และการรณรงค์สำนึกไทยไม่โกง ผ่านภาพยนตร์สั้น 4 เรื่อง ได้แก่ (1) คนโกงเราต้องแฉ เรื่องโกงเราต้องแฉ (2) คนอย่างนี้ก็มีด้วย (3) ทริบ์ห้องกรง และ (4) กรรมติดจรวด” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 1 เมษายน 2559)

“ในเรื่องของการสร้างจิตสำนึก ป้องกัน ปราบปราม ต้องเริ่มแต่เด็ก กฎหมายด้วย กระบวนการและการปฏิบัติที่เท่าเทียม เด็กต้องเตือนผู้ใหญ่นะ ลูกเตือนพ่อแม่ว่าทำยังไงจะไม่เกิดการทุจริต ไม่ไปคอร์รัปชันอะไรต่าง ๆ ให้เป็นที่อับอายของลูก ถึงจะรวบแต่โกงเขามาลูกก็อายเขา เวลาถูกดำเนินคดีลูกเต้าก็เดือดร้อนไปหมด ลูกเตือนพ่อแม่ด้วย เป็นธรรม” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 18 มีนาคม 2559)

จากคำกล่าวข้างต้นที่ยกตัวอย่างมาจะเห็นได้ว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้พยายามสื่อสารถึงการสร้างจิตสำนึกให้ทุกคนเป็นกระบอกเสียงในการเฝ้าระวังให้กับสังคมเพื่อแก้ปัญหา คอร์รัปชันที่ยั่งยืน ต่อต้านทุจริตในทุกรูปแบบ โดยรัฐบาลใช้หลักสูตรโตไปไม่โกงในโรงเรียนทั่วประเทศ และการรณรงค์สำนึกไทยไม่โกง ผ่านภาพยนตร์สั้น 4 เรื่อง ได้แก่ (1) คนโกงเราต้องแฉ

เรื่องโกงเราต้องแชร์ (2) คนอย่างนี้ก็มีด้วย (3) ทริปห้องกรง และ (4) กรรมติดจรวด นอกจากนี้ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้กล่าวครอบคลุมถึงการปลูกฝัง ค่านิยม รวมทั้งสนับสนุนการผลิตสื่อคุณภาพ เพื่อเปิดพื้นที่สาธารณะให้เยาวชนและประชาชน ได้มีโอกาสแสดงออกอย่างสร้างสรรค์

นโยบายด้านที่ 5 การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชน ได้ถูกกล่าวถึงในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ จำนวน 66 ตอน จากการออกอากาศทั้งหมด 124 ตอน โดยมีรายละเอียดของนโยบายดังกล่าว จำนวน 7 ประเด็น และวิเคราะห์ความถี่ร้อยละ ตามตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนครั้งและความถี่ร้อยละ ของนโยบายด้านที่ 5 การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชน

นโยบายด้านที่ 5 การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชน	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
5.1 วางรากฐานให้ระบบหลักประกันสุขภาพครอบคลุมประชากรในทุกภาคส่วน	13	11.93
5.2 พัฒนาระบบบริการสุขภาพ	20	18.35
5.3 เสริมความเข้มแข็งของระบบเฝ้าระวังโรคระบาด โดยเฉพาะโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ	8	7.34
5.4 ป้องกันและแก้ไขปัญหาการเกิดอุบัติเหตุในการจราจร	19	17.43
5.5 ส่งเสริมการกีฬา	31	28.44
5.6 ประสานการทำงานระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม เพื่อป้องกัน และแก้ปัญหการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ปัญหาด้านการแพทย์และจริยธรรมของการอุ้มบุญ การปลูกถ่ายอวัยวะ และสเต็มเซลล์	2	1.83
5.7 พัฒนาขีดความสามารถในการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข	16	14.68
รวม	109	100

จากตารางที่ 5 พบว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้กล่าวถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชน ครบทั้ง 7 ประเด็น เป็นจำนวน 109 ครั้ง โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ลำดับแรก การส่งเสริมการกีฬา จำนวนมากที่สุด 31 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.44 รองลงมา การพัฒนาระบบบริการสุขภาพ จำนวน 20 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 18.35 และน้อยที่สุด ได้แก่ การประสานการทำงานระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม เพื่อป้องกัน และแก้ปัญหาการตั้งครุฑในวัยรุ่น ปัญหาด้านการแพทย์และจริยธรรมของการอัมบุนุญ การปลูกถ่ายอวัยวะและสเต็มเซลล์ จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.83 ตามลำดับ

ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างคำกล่าวของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญกับประเด็นที่เกี่ยวข้อง 2 อันดับแรก ดังนี้

อันดับแรก การส่งเสริมการกีฬา

“ขอเป็นกำลังใจให้นักกีฬาไทย ทั้งที่กล่าวถึงและยังไม่ได้กล่าวถึง ทุกคนที่ตั้งอกตั้งใจในการทำชื่อเสียงให้กับประเทศไทย สำหรับที่ผ่านไปแล้วก็ขอให้ผ่านรอบคัดเลือกไปแข่งขันกีฬาโอลิมปิกเกมส์ 2016 ประเทศบราซิลนะครับ ก็จะเป็นความสำเร็จของเยาวชนไทยในโอกาสต่อไปด้วย” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 29 เมษายน 2559)

“ผมขอเป็นตัวแทนพี่น้องประชาชนชาวไทย ขอแสดงความชื่นชมและขอบคุณกองทัพนักกีฬาอาเซียนพาราเกมส์ รวมทั้งสต๊าฟ โค้ช เจ้าหน้าที่ และทีมงานของประเทศไทยทุกคน ที่ได้นำพาความสุขมาสู่คนไทยและความสำเร็จมาสู่ประเทศชาติในด้านการกีฬา ด้วยการคว้าตำแหน่งเจ้าเหรียญทองในการแข่งขันอาเซียนพาราเกมส์ 2015 ครั้งที่ 8 ณ ประเทศสิงคโปร์ เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา โดยผมได้มีโอกาสติดตามชมการแข่งขันอยู่บ้าง โดยได้มีการถ่ายทอดการให้กำลังใจไปทางรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และได้รับรายงานเป็นระยะ ๆ ว่ามีความสำเร็จจะไรไปบ้าง ผมก็ชื่นชมให้กำลังใจมาตลอด สุดท้ายนี้ก็ขอชื่นชมในความมุ่งมั่นอีกครั้งหนึ่ง ตั้งแต่การเตรียมความพร้อมในสนามซ้อม และหัวใจนักสู้ที่ไม่ยอมแพ้ในทุกสนามการแข่งขัน อีกทั้งยังประทับใจในความสามัคคี ความสามัคคี และน้ำใจนักกีฬาที่แท้จริง ความสำเร็จครั้งนี้ได้นำเกียรติยศและความภาคภูมิใจมาสู่ตนเอง ครอบครัว และประเทศชาติ ผมขอแสดงความยินดีด้วยอีกครั้งหนึ่ง” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 18 ธันวาคม 2558)

จากคำกล่าวข้างต้นที่ยกตัวอย่างมาจะเห็นได้ว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้พยายามสื่อสารถึงนักกีฬาไทยอยู่เสมอ ด้วยการแสดงให้เห็นถึงการเป็นกำลังใจ ชื่นชม และขอบคุณที่สร้างชื่อเสียงให้กับประเทศ นอกจากนี้ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้กล่าวครอบคลุมถึงการส่งเสริมการกีฬาเพื่อสุขภาพ ใช้กีฬาเป็นสื่อในการพัฒนาลักษณะนิสัยเยาวชนให้มีน้ำใจนักกีฬา มีวินัย ปฏิบัติตามกฎหมายมารยาท และมีความสามัคคี

อันดับถัดมา การพัฒนาระบบบริการสุขภาพ

“เรื่องระบบสาธารณสุข ถ้าหากมีการบริหารจัดการได้ดี เงินที่มีอยู่จำนวนจำกัดนั้นก็อาจจะช่วยส่งเสริมให้ทรัพยากรมนุษย์ของเรามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งในเรื่องการทำงาน การใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อจะใช้พัฒนาประเทศต่อไป ถ้าเราบริหารจัดการเงินต่าง ๆ เหล่านี้ไม่ดีก็จะลดรั้งศักยภาพในทุก ๆ ด้าน เพราะทำให้คนป่วย เจ็บ ไม่มีเรี่ยวแรงทำงาน ต้องหาเงินมารักษา ก็เป็นหนี้อีก เช่นเดิม ประเทศก็เตื่อรื้อน วันหน้าก็กลายเป็นประเทศที่ป่วย ประเทศที่ไม่แข็งแรงตามไปด้วย” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 30 ตุลาคม 2558)

“เราต้องร่วมมือกันให้มากขึ้นระหว่างประเทศ อย่างเช่นเรื่องสาธารณสุขเรามีกรอบความร่วมมือมากมาย ทางวิชาการ การพัฒนากำลังคน บุคลากร การพัฒนาสมรรถนะ ห้องแล็บทางการแพทย์ โดยสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ทหาร หรือ AFRIMS หรือการจัดตั้งศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2559)

จากคำกล่าวข้างต้นที่ยกตัวอย่างมาจะเห็นได้ว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้พยายามสื่อสารถึงเรื่องการบริหารจัดการงบประมาณในการพัฒนาในระบบสาธารณสุข อีกทั้งมีการร่วมมือระหว่างประเทศทางวิชาการ การพัฒนาบุคลากร การพัฒนาสมรรถนะ ห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ โดยสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ทหาร หรือการจัดตั้งศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน นอกจากนี้ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้กล่าวครอบคลุมถึงการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ โดยเน้นการป้องกันโรคมามากกว่ารอให้ป่วยแล้วจึงมารักษา สร้างกลไกการจัดการสุขภาพในระดับเขตแทนการกระจุกตัวอยู่ที่ส่วนกลาง ปรับระบบการจ้างงาน การกระจายบุคลากรและทรัพยากรสาธารณสุขให้เหมาะสมกับท้องถิ่น และให้ภาคเอกชนสามารถมีส่วนร่วมในการจ้างบุคลากรเพื่อจัดบริการสาธารณสุขโดยรัฐเป็นผู้กำกับดูแล สนับสนุนความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชนในการพัฒนาระบบบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข โดยส่งเสริมการลงทุนและการใช้ทรัพยากรและบุคลากรร่วมกันโดยมีข้อตกลงที่รัดกุมและเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย

นโยบายด้านที่ 6 การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ได้ถูกกล่าวถึงในรายการ
 คืบความสุขให้คนในชาติ จำนวน 121 ตอน จากการออกอากาศทั้งหมด 124 ตอน โดยมีรายละเอียด
 ของนโยบายดังกล่าว จำนวน 18 ประเด็น และวิเคราะห์ความถี่ร้อยละ ตามตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนครั้งและความถี่ร้อยละ ของนโยบายด้านที่ 6 การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจ
 ของประเทศ

นโยบายด้านที่ 6 การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
6.1 ในระยะเร่งด่วน เร่งจ่ายงบประมาณของปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ที่ยังค้างอยู่ก่อนที่จะพ้นกำหนด และสานต่อนโยบายงบประมาณ กระตุ้นเศรษฐกิจตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้จัดทำไว้	22	2.83
6.2 สานต่อนโยบายงบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจตามที่คณะรักษา ความสงบแห่งชาติได้จัดทำไว้	42	5.41
6.3 กระตุ้นการลงทุน	57	7.34
6.4 ดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสม	74	9.54
6.5 ลดอุปสรรคในการส่งออก	38	4.90
6.6 ชักจูงให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาเที่ยวในประเทศไทย	57	7.34
6.7 ประสานนโยบายการเงินและการคลังให้สอดคล้องกัน	21	2.71
6.8 แก้ปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝนและปัญหาขาดแคลนน้ำในบางพื้นที่ และบางฤดูกาล	48	6.19
6.9 ปฏิรูปโครงสร้างราคาเชื้อเพลิงประเภทต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับ ต้นทุน และให้มีภาระภาษีที่เหมาะสม	25	3.22
6.10 ปรับปรุงวิธีการจัดเก็บภาษีให้จัดเก็บได้อย่างครบถ้วน โดยปรับปรุง โครงสร้างภาษี	29	3.74
6.11 บริหารจัดการหนี้ภาครัฐที่เกิดขึ้นในช่วงรัฐบาลที่ผ่าน	13	1.68
6.12 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและคมนาคม ทั้งทางบก ทางอากาศ และทางน้ำ	65	8.38
6.13 ปรับโครงสร้างการบริหารจัดการในสาขาขนส่ง	30	3.87
6.14 พัฒนาและปรับปรุงระบบบริหารจัดการของรัฐวิสาหกิจ	25	3.22
6.15 ด้านเกษตรกรรม ดำเนินการในการปรับโครงสร้างการผลิต สินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการ และการสนับสนุนให้	75	9.66

นโยบายด้านที่ 6 การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
สหกรณ์ของกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มบทบาทในฐานะผู้ซื้อพืชผลจนถึงการแปรรูปและการส่งออกได้แล้วแต่กรณี		
6.16 ด้านอุตสาหกรรม ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับศักยภาพพื้นฐานของประเทศ	58	7.47
6.17 เพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	62	7.99
6.18 ส่งเสริมภาคเศรษฐกิจดิจิทัลและวางรากฐานของเศรษฐกิจดิจิทัล	35	4.51
รวม	776	100

จากตารางที่ 6 พบว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้กล่าวถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ครบทั้ง 18 ประเด็น เป็นจำนวน 776 ครั้ง โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ลำดับแรก ด้านเกษตรกรรม ดำเนินการในการปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการ และการสนับสนุนให้สหกรณ์ของกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มบทบาทในฐานะผู้ซื้อพืชผลจนถึงการแปรรูปและการส่งออกได้แล้วแต่กรณี จำนวนมากที่สุด 75 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.66 รองลงมา การดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสม จำนวน 74 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.54 และน้อยที่สุด ได้แก่ บริหารจัดการหนี้ภาครัฐที่เกิดขึ้นในช่วงรัฐบาลที่ผ่าน จำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.68 ตามลำดับ

ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างคำกล่าวของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญกับประเด็นที่เกี่ยวข้อง 2 อันดับแรก ดังนี้

อันดับแรก ด้านเกษตรกรรม ดำเนินการในการปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการ และการสนับสนุนให้สหกรณ์ของกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มบทบาทในฐานะผู้ซื้อพืชผลจนถึงการแปรรูปและการส่งออกได้แล้วแต่กรณี

อันดับถัดมา การดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสม

โดยทั้งสองเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับด้านเกษตร คำกล่าวของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ จึงมักกล่าวโดยรวมดังนี้

“ภาครัฐได้สนับสนุนเงินลงทุนผ่านสินเชื่อจากธนาคารเกษตรและสหกรณ์ เมล็ดพันธุ์พืช องค์ความรู้ในการปลูกพืชทดแทน การทำปุ๋ย การแปรรูปสินค้าเพิ่มมูลค่า แล้วมีภาคเอกชนมาร่วม สนับสนุนหลายบริษัทในการที่จะช่วยหาตลาด สร้างความเชื่อมโยงเพื่อรองรับสินค้าเกษตร แล้วไป แปรรูปด้วย ก็มีความหลากหลายมากขึ้น” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 29 มกราคม 2559)

“สำหรับแผนข้าวครบวงจรนี้เป็นความพยายามของรัฐ ที่ต้องการให้มีการปลูกข้าวให้สมดุล กับความต้องการใช้หรือที่เรียกว่า Supply เท่ากับ Demand ซึ่งจะเป็นแนวทางลดผลผลิตของข้าว ที่มากเกินไปเกินความต้องการ ขณะนี้ผมได้รับรายงานจากคณะกรรมการว่าได้ประมาณการความต้องการ ข้าวของประเทศอยู่ที่ประมาณ 25 ล้านตันข้าวเปลือก และได้วางแผนการจัดสรรพื้นที่เพาะปลูก ให้สมดุลกัน ซึ่งแน่นอนว่ามีบางพื้นที่ที่อาจต้องปรับเปลี่ยนจากการปลูกข้าวหรือลดการปลูกข้าวลง เพื่อไปปลูกพืชชนิดอื่นเสริม ผมไม่อยากจะให้มีการบังคับกัน เดียวก็เดือดร้อนอีก แต่ถ้าปลูกแล้วตาย ปลูกแล้วไม่มีน้ำ ปลูกไปก็เสียเปล่า เป็นหนี้เป็นสินอีก ก็ขอให้พี่น้องชาวนาได้เข้าใจ ให้ความร่วมมือ กับภาครัฐด้วยตามความสมัครใจและตามหลักวิชาการด้วย รับคำแนะนำอย่างเปิดใจด้วยกัน ผมรู้ว่ายาก เราเคยทำกันมาตั้งแต่ปู่ย่าตายาย วันนี้ต้องกลับมาดูว่าเราเป็นหนี้มากหรือไม่ แล้ววันหน้าจะเป็นหนี้ อีกหรือไม่ จะหมดหนี้เมื่อไร วันนี้ต้องปรับเปลี่ยนแล้ว” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2559)

“รัฐบาลได้ขยายผลเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับภาคเกษตรกรรม คู่ขนานไปกับการส่งเสริม ให้เป็น Smart Farmer ด้วยการผลักดันนโยบายสาธารณะอย่างเป็นระบบ ครบทุกมิติ ดูแลทั้งต้นทาง กลางทาง ปลายทาง อาทิ การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งและด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและสื่อสาร เพื่อขับเคลื่อนการนำสินค้าในท้องถิ่นสู่สายตาชาวโลก หรือ Local to Global ทั้ง OTOP ทั้ง 1 ตำบล 1 SME และส่งเสริมการประกอบการในลักษณะวิสาหกิจชุมชน หรือ Social Enterprise เป็นต้น ทั้งนี้ ไม่เพียงสร้างโอกาสในการพัฒนาอย่างยั่งยืนให้กับพี่น้องเกษตรกร มีขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับชุมชนและประเทศในภาพรวม ลดการพึ่งพาปัจจัยภายนอก ที่มีโอกาสผันผวนและควบคุมไม่ได้ตลอดเวลา อยากให้เศรษฐกิจไทยสามารถยืนบนลำแข้งของตนเอง เกื้อกูลกันในสังคม เข้มแข็งไปด้วยกัน” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2559)

จากคำกล่าวข้างต้นที่ยกตัวอย่างมาจะเห็นได้ว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้พยายาม สื่อสารถึงการที่ภาครัฐได้สนับสนุนเงินลงทุนผ่านสินเชื่อจากธนาคารเกษตรและสหกรณ์ เมล็ดพันธุ์พืช องค์ความรู้ในการปลูกพืชทดแทน การทำปุ๋ย การแปรรูปสินค้าเพิ่มมูลค่า โดยมีภาคเอกชนมาร่วม สนับสนุนในการช่วยหาตลาด สร้างความเชื่อมโยงเพื่อรองรับสินค้าเกษตร เรื่องแผนข้าวครบวงจร ด้วยการปลูกข้าวให้สมดุลกับความต้องการ วางแผนการจัดสรรพื้นที่เพาะปลูกให้สมดุลกัน เรื่อง

การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับภาคเกษตรกรรม การส่งเสริม Smart Farmer ด้วยการผลักดันนโยบายสาธารณะอย่างเป็นระบบ ครบทุกมิติ ตั้งแต่ทั้งต้นทาง กลางทาง ปลายทาง ขับเคลื่อนการนำสินค้าในท้องถิ่นสู่สายตาชาวโลก อาทิ OTOP 1 ตำบล 1 SME และวิสาหกิจชุมชน ทั้งนี้ เพื่อให้เกษตรกรมีขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับชุมชนและประเทศในภาพรวม ลดการพึ่งพาปัจจัยภายนอกที่มีโอกาสผันผวนและควบคุมไม่ได้ตลอดเวลา นอกจากนี้ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้กล่าวครอบคลุมถึงการปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การแบ่งเขตเพื่อปลูกพืชผลแต่ละชนิด และการสนับสนุนให้สหกรณ์ของกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มบทบาทในฐานะผู้ซื้อพืชผลจนถึงการแปรรูปและการส่งออกได้แล้วแต่กรณี เพื่อให้สหกรณ์เป็นผู้ค้าขายสินค้าเกษตรรายใหญ่อีกรายหนึ่ง ซึ่งจะช่วยคานอำนาจของกลุ่มพ่อค้าเอกชนที่มีอยู่ในปัจจุบันให้มีความสมดุลมากขึ้น การดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสมด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การลดต้นทุนการผลิต การช่วยเหลือในเรื่องปัจจัยการผลิตอย่างทั่วถึง การช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย ตลอดจนการใช้กลไกตลาดดูแลราคาสินค้าเกษตรประเภทที่ราคาต่ำผิดปกติให้สูงขึ้นตามสมควร

นโยบายด้านที่ 7 การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน
ได้ถูกกล่าวถึงในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ จำนวน 94 ตอน จากการออกอากาศทั้งหมด 124 ตอน โดยมีรายละเอียดของนโยบายดังกล่าว จำนวน 6 ประเด็น และวิเคราะห์ความถี่ร้อยละ ตามตารางที่ 7

ตารางที่ 7 จำนวนครั้งและความถี่ร้อยละ ของนโยบายด้านที่ 7 การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน

นโยบายด้านที่ 7 การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
7.1 เร่งส่งเสริมความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน ในภูมิภาคอาเซียนและขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน	57	23.26
7.2 พัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยทุกระดับ	46	18.78
7.3 พัฒนาแรงงานของภาคอุตสาหกรรมเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคม อาเซียน	37	15.10
7.4 เร่งพัฒนาความเชื่อมโยงด้านการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ ภายใน อนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน	31	12.65

นโยบายด้านที่ 7 การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
7.5 การต่อเชื่อมเส้นทางคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์จากฐานการผลิต ในชุมชนสู่แหล่งแปรรูป	28	11.43
7.6 พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ	46	18.78
รวม	245	100

จากตารางที่ 7 พบว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้กล่าวถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน ครบทั้ง 6 ประเด็น เป็นจำนวน 245 ครั้ง โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ลำดับแรก เร่งส่งเสริมความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน ในภูมิภาคอาเซียนและขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน จำนวนมากที่สุด 57 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23.26 รองลงมา การพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยทุกระดับ กับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน 46 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 18.78 และน้อยที่สุด ได้แก่ การต่อเชื่อมเส้นทางคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์จากฐานการผลิตในชุมชนสู่แหล่งแปรรูป จำนวน 28 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.43 ตามลำดับ

ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างคำกล่าวของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญกับประเด็นที่เกี่ยวข้อง 2 อันดับแรก ดังนี้

อันดับแรก เร่งส่งเสริมความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน ในภูมิภาคอาเซียน และขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน

“สำหรับมาตรการทางเศรษฐกิจ นอกจากการสร้างเสถียรภาพด้วยการรักษาความสัมพันธ์ความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแล้ว เรามีพันธมิตรเดิมอยู่แล้ว เราก็ต้องแสวงหาความร่วมมือใหม่ เปิดตลาดใหม่ ที่มีความสำคัญมาก ได้แก่ การขยายความร่วมมือเพื่อนบ้านและอาเซียน ในสัปดาห์ที่ผ่านมาได้มีการประชุมคณะรัฐมนตรีร่วมไทย-กัมพูชา ที่เรามีความสัมพันธ์นานกว่า 65 ปี ซึ่งครบรอบ 65 ปี เมื่อวันที่ 19 ธันวาคมนี้เอง บนพื้นฐานของการพึ่งพาและผลประโยชน์ร่วมกันอย่างเท่าเทียม ได้บรรลุเห็นชอบร่วมกันในเรื่องต่าง ๆ หลายเรื่อง เช่น การผลักดันเป้าหมายขยายปริมาณมูลค่าการค้าและการลงทุนของสองประเทศเพิ่มขึ้นเป็น 3 เท่า ประมาณ 5,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในช่วง 5 ปี” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 25 ธันวาคม 2558)

“ในเรื่องของดิจิทัลเราอยากให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางดิจิทัลของภูมิภาคอาเซียน เรามีความก้าวหน้าพอสมควร และในขณะนี้เตรียมการหลายเรื่อง ใช้งบประมาณที่ได้มาจากการประมูล 4G เราก็ได้มาพอสมควร เราก็มำไว้ในเรื่องนี้ให้เกิดความยั่งยืนในด้าน Digital Economy ทุกคนจะต้องมีส่วนได้รับประโยชน์ร่วมกันในทุกมิติ” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2559)

จากคำกล่าวข้างต้นที่ยกตัวอย่างมาจะเห็นได้ว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้พยายามสื่อสารถึงเรื่องมาตรการทางเศรษฐกิจ สร้างเสถียรภาพด้วยการร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน แสวงหาความร่วมมือใหม่ เปิดตลาดใหม่ เรื่องการเตรียมการเป็นศูนย์กลางดิจิทัลของภูมิภาคอาเซียน นอกจากนี้ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้กล่าวครอบคลุมถึงการเร่งส่งเสริมความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ การค้าการลงทุน ในภูมิภาคอาเซียนและขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยใช้ประโยชน์จากโครงข่ายคมนาคมขนส่งและโทรคมนาคมที่เชื่อมโยงระหว่างกันของอาเซียน ระบบการออกใบรับรอง/ใบอนุญาตผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ร่วมกันในอาเซียน รวมทั้งการสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากความตกลงทางการค้าการลงทุนภายใต้กรอบความร่วมมือในระดับทวิภาคีและพหุภาคีที่มีผลใช้บังคับแล้ว เร่งขยายการจัดทำข้อตกลงการยอมรับร่วมกันของสินค้า ด้านการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานโดยให้ความสำคัญต่อสินค้าที่ประเทศไทยมีศักยภาพสูงโดยเฉพาะกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคและบริโภค รวมถึงการปรับกฎเกณฑ์การค้าและระบบพิธีการศุลกากรให้สะดวก ลดขั้นตอนต่าง ๆ หรือยกเลิกขั้นตอนบางเรื่องและปรับระบบภาษี และการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เพื่อดึงดูดให้มีการตั้งสำนักงานปฏิบัติการประจำภูมิภาคที่กรุงเทพมหานคร เพื่อพัฒนาให้กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจ การค้า การลงทุนของภูมิภาคได้ในที่สุด

อันดับถัดมา การพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยทุกระดับ

“เราจะต้องเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้มากขึ้น โดยทำอย่างไร เราจะเป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุน หรือด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน การใช้การวิจัยและพัฒนาที่นำสู่การผลิตนวัตกรรมใหม่ของประเทศเหล่านี้ จะเป็นกุญแจสู่ความสำเร็จของเราในอนาคต” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 29 มกราคม 2559)

“ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เราต้องเร่งส่งเสริม เพิ่มขีดความสามารถในทุกๆระดับ ตั้งแต่หมู่บ้าน ชุมชน ตำบล อำเภอ จังหวัด กลุ่มจังหวัด ภูมิภาค กลุ่มการค้าชายแดน เชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษที่เป็นคลัสเตอร์หรือซูเปอร์คลัสเตอร์ แล้วเราจะได้เชื่อมโยงความสัมพันธ์เหล่านั้นให้มีความเข้มแข็งเป็นปึกแผ่นพอที่จะแข่งขันกันได้ สร้างความเป็นหุ้นส่วนได้กับเวทีสากล

ทั้ง CLMV-T, ASEAN ไปยังประเทศที่พัฒนาแล้วหรือไปยังประชาคมโลกอื่น ๆ” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2559)

จากคำกล่าวข้างต้นที่ยกตัวอย่างมาจะเห็นได้ว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้พยายามสื่อสารถึงการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้มากขึ้นในทุกกระดับ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุน หรือด้านอื่น ๆ นอกจากนี้ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้กล่าวครอบคลุมถึงการพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยทุกระดับ โดยสอดคล้องกับข้อตกลงในการเคลื่อนย้ายในด้านสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมือ และปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ที่เปิดเสรีมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมของไทยให้สามารถแข่งขันได้ รวมทั้งสามารถดำเนินธุรกิจร่วมกับผู้ประกอบการในประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อนำไปสู่ความเชื่อมโยงกับห่วงโซ่อุปทานตลาดโลกได้ โดยเฉพาะการขยายฐานการผลิตสินค้าและธุรกิจเกี่ยวเนื่องในประเทศอื่นในอาเซียนเพิ่มมากขึ้น

อันดับร่วม การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ

“ผมอยากทำความเข้าใจก็คือ เขตเศรษฐกิจพิเศษ เดิมเราใช้คำว่า เขตเศรษฐกิจพิเศษ ชายแดน จริง ๆ แล้ว ถ้าอยู่ใกล้ชายแดนก็อยู่ตรงนี้อยู่แล้ว อย่าเอาเรื่องการค้าชายแดนมา คนละอันกัน การค้าชายแดนทำกันอยู่แล้ว ช่องทาง จุดผ่านแดน ชั่วคราว ถาวร มีหมดอยู่แล้ว แต่ตรงนี้เราต้องการส่งเสริมกิจกรรมที่เราต้องการ แล้วเรามีศักยภาพ แล้วก็มุ่งเน้นการเจริญเติบโตในภูมิภาคแถบนั้น หรือจังหวัดกลุ่มนั้น เพราะฉะนั้นอันแรกคือเขตเศรษฐกิจพิเศษที่เป็นคลัสเตอร์หรืออาจจะจะมี ซุปเปอร์คลัสเตอร์ อาจจะอยู่ในพื้นที่ใด ทั้งในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษก็ได้หรือจะอยู่ในพื้นที่ที่สามารถมีการสาธารณูปโภคพื้นฐานที่ดีเพียงพอ ไฟฟ้า ประปาถึง อะไรถึง เพราะถ้าหากว่านักลงทุนจะมีความต้องการสร้างอะไรตรงนั้น ก็มาติดต่อกับทางรัฐบาล รัฐบาลก็จะหาทางว่าจะสนับสนุนให้เกิดขึ้นให้ได้ เช่น เมือง Rubber City เมืองการศึกษา หรือการวิจัยพัฒนาเหล่านี้ เราต้องสร้างแรงจูงใจทั้งหมด” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 20 พฤศจิกายน 2558)

“การเชื่อมโยงกับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งสองฝั่ง การอำนวยความสะดวก ด้านศุลกากร การคมนาคม การเพิ่มปริมาณการเดินทาง การเชื่อมโยงทางบกและเส้นทางรถไฟ เพื่อผลักดันให้ปริมาณการค้าสินค้าของสองประเทศเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ ได้หารือเกี่ยวกับเรื่อง การท่องเที่ยว พลังงาน แรงงาน การเกษตร และสาธารณสุขการแพทย์ ภายใต้แนวคิดและนโยบาย Thailand + 1 เพื่อดึงดูดนักลงทุนเข้ามาในประชาคมของเรา เป็นตลาดขนาดใหญ่มี ประชากรรวมกว่า 600 ล้านคน” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 25 ธันวาคม 2558)

จากคำกล่าวข้างต้นที่ยกตัวอย่างมาจะเห็นได้ว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้พยายามสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษ การเชื่อมโยงกับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ชายแดนทั้งสองฝั่งประเทศ ด้วยการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากร การคมนาคม การเพิ่มปริมาณ การเดินทาง การเชื่อมโยงทางบกและเส้นทางรถไฟ เพื่อผลักดันให้ปริมาณการค้าสินค้า ของ 2 ประเทศเพิ่มมากขึ้น รวมถึงเรื่องการท่องเที่ยว พลังงาน แรงงาน การเกษตร และสาธารณสุข การแพทย์ นอกจากนี้ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้กล่าว ครอบคลุมถึงการให้ความสำคัญกับด้านชายแดนที่สำคัญ 6 ด้าน ได้แก่ ปาดังเบซาร์ สะเดา อรัญประเทศ แม่สอด บ้านคลองลึก และบ้านคลองใหญ่ ซึ่งจะทำให้ระบบขนส่งและโลจิสติกส์ สามารถเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพและรองรับปริมาณการเดินทางและ การขนส่งที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นจากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

นโยบายด้านที่ 8 การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม ได้ถูกกล่าวถึงในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ จำนวน 80 ตอน จากการออกอากาศทั้งหมด 124 ตอน โดยมีรายละเอียดของนโยบายดังกล่าว จำนวน 5 ประเด็น และวิเคราะห์ความถี่ร้อยละ ตามตารางที่ 8

ตารางที่ 8 จำนวนครั้งและความถี่ร้อยละ ของนโยบายด้านที่ 8 การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์ จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม

นโยบายด้านที่ 8 การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์ จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
8.1 สนับสนุนการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาของประเทศ	16	9.20
8.2 เร่งเสริมสร้างสังคมนวัตกรรม	39	22.41
8.3 ปฏิรูประบบการให้สิ่งจูงใจ ระเบียบ และกฎหมายที่เป็นอุปสรรค ต่อการนำงานวิจัยและพัฒนาไปต่อยอดหรือใช้ประโยชน์	30	17.24
8.4 ส่งเสริมให้โครงการลงทุนขนาดใหญ่ของประเทศ	42	24.14
8.5 ปรับปรุงและจัดเตรียมให้มีโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านการวิจัยและพัฒนา และด้านนวัตกรรม	47	27.01
รวม	174	100

จากตารางที่ 8 พบว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้กล่าวถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน ครบทั้ง 5 ประเด็น เป็นจำนวน 174 ครั้ง โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ลำดับแรก การปรับปรุงและจัดเตรียมให้มีโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการวิจัยและพัฒนา และด้านนวัตกรรม จำนวนมากที่สุด 47 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.01 รองลงมา การส่งเสริมให้โครงการลงทุนขนาดใหญ่ของประเทศ จำนวน 42 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 24.14 และน้อยที่สุด ได้แก่ การสนับสนุนการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาของประเทศ จำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.20 ตามลำดับ

ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างคำกล่าวของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญกับประเด็นที่เกี่ยวข้อง 2 อันดับแรก ดังนี้

อันดับแรก การปรับปรุงและจัดเตรียมให้มีโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการวิจัยและพัฒนา และด้านนวัตกรรม

“รัฐบาลนี้จะต้องเร่งส่งเสริม STEM ศึกษา ประกอบด้วย วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ในระบบการศึกษาของไทยให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพื่อมุ่งหวังที่จะสร้างนักวิจัย นักพัฒนานวัตกรรมใหม่ นำไปสู่กระบวนการผลิตของประเทศต่อไปโดยเร็วอีกด้วย เราต้องผลิตเองบ้าง คิดเองทำเอง แล้วหาตลาดให้ได้ แข่งขันกับต่างประเทศ” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 8 เมษายน 2559)

“เรื่องโครงการยกระดับโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้านทั่วประเทศ 79,000 กว่าหมู่บ้าน ต้องครบ คิดว่าภายในปีนี้ 2 ปีต้องเสร็จ จะได้ใช้ในเรื่องของการค้าขาย ในเรื่องของการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2559)

จากคำกล่าวข้างต้นที่ยกตัวอย่างมาจะเห็นได้ว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้พยายามสื่อสารถึงการส่งเสริม STEM ศึกษา ประกอบด้วย วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ในระบบการศึกษา เพื่อมุ่งหวังที่จะสร้างนักวิจัย นักพัฒนานวัตกรรมใหม่ นำไปสู่กระบวนการผลิตของประเทศ เรื่องโครงการยกระดับโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้านทั่วประเทศ นอกจากนี้ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้กล่าวครอบคลุมถึงการปรับปรุงและจัดเตรียมให้มีโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และ

เทคโนโลยี ด้านการวิจัยและพัฒนา และด้านนวัตกรรม ซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาที่สำคัญ ในการต่อยอดสู่การใช้เชิงพาณิชย์ของภาคอุตสาหกรรมให้มีความพร้อม ทันสมัย และกระจายในพื้นที่ ต่าง ๆ เช่น การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การตั้งศูนย์วิเคราะห์ ห้องปฏิบัติการ สถาบัน และ ศูนย์วิจัย เป็นต้น

อันดับถัดมา การส่งเสริมให้โครงการลงทุนขนาดใหญ่ของประเทศ

“การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ วันนี้ 1 ล้านกว่าล้าน ยังใช้ไม่ได้เลย เพราะว่ ะไร ต่อต้านขัดแย้งกันทั้งหมด พอเสร็จแล้วถ้าผ่านได้ต้องไปเสียเวลาทำสัญญา ร่าง TOR อะไรกัน ใหม่ หาผู้ประกอบการ เสียเวลาไปอีกเท่าหนึ่งเหมือนเดิม ลดเวลาให้ลดลงเท่านั้นเอง แต่ขั้นตอนต่าง ๆ นั้นต้องมีประสิทธิภาพ ทำ EIA ต่าง ๆ เหล่านั้น ก็กรณาคณะกรรมการต่าง ๆ ผู้ทรงคุณวุฒิต่าง ๆ ต้องช่วยกันตรงนี้” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 18 มีนาคม 2559)

“การดำเนินการสร้างรถไฟความเร็วสูงไทย-จีน และ G to G คือ ไทยจะลงทุนดำเนินการเอง ทั้งหมดทุกขั้นตอน ในลักษณะ G to G โดยไม่มีทั้งการให้สัมปทานหรือการร่วมทุนกับใครทั้งสิ้น เนื่องจากเราพิจารณาแล้วว่าเรามีศักยภาพสามารถทำได้ ในส่วนหลักการของจีนนั้น คือ เขาไม่สามารถ จะร่วมลงทุนได้ในกรณีนี้ ถ้าหากว่าไม่ใช่เป็นเรื่องของสัมปทาน ซึ่งเราคงให้เขาไม่ได้อยู่แล้ว เราลงทุนเอง ดีกว่า ผลประโยชน์ตกอยู่กับเราทั้งสิ้นและเราสามารถเริ่มเป็นโครงการแรก เป็นรถไฟความเร็วสูงเส้นแรก ระยะทางไม่ยาวมากนัก คือ เส้นทางกรุงเทพฯ-นครราชสีมา ระยะทางประมาณ 250 กิโลเมตร ซึ่งจะใช้ เทคโนโลยีจากจีนในการก่อสร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้ทั้งเรื่องก่อสร้าง การบริหารจัดการเดินรถ และคนไทยจะต้องดำเนินการให้ได้เองในระยะเวลาอันรวดเร็ว ทั้งนี้ รัฐบาลเห็นความสำคัญกับการมี รถไฟความเร็วสูง คือ เดิมคิดไว้ว่าจะทำรางไว้ก่อนแล้วนำรถไฟความเร็วปานกลางมา สรุปว่าไม่เหมาะ กับสถานการณ์วันนี้ เราไปไม่ทัน การลงทุนนี้ลงทุนในประเทศดีกว่า เพื่อจะ บริการประชาชน เป็นหลักแล้วกัน เรื่องเชื่อมโยงต่าง ๆ ก็ว่ากันในระยะต่อไป เราสามารถจะเดินทางได้สะดวก รวดเร็วขึ้น ก็อยากให้เป็นรถไฟสู่อากาศ เป็นรถไฟความเร็วสูงเส้นประวัติศาสตร์ก่อนก็แล้วกัน เพื่อประโยชน์ ความสัมพันธ์ไทย-จีนด้วย เพื่อการพัฒนาการปฏิรูปประเทศไทย ระยะที่ 1 ด้วย” (รายการ คืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 25 มีนาคม 2559)

จากคำกล่าวข้างต้นที่ยกตัวอย่างมาจะเห็นได้ว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้พยายาม สื่อสารถึงเรื่องการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ การดำเนินการสร้างรถไฟความเร็วสูงไทย- จีน และ G to G ซึ่งไทยจะลงทุนดำเนินการเองทั้งหมดทุกขั้นตอน รวมถึงรัฐบาลเห็นความสำคัญกับ การมีรถไฟความเร็วสูง นอกจากนี้ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้ กล่าวครอบคลุมถึงการส่งเสริมให้โครงการลงทุนขนาดใหญ่ของประเทศ เช่น ด้านพลังงานสะอาด ระบุ

ราง ยานยนต์ ไฟฟ้า การจัดการน้ำและขยะ ใช้ประโยชน์จากผลการศึกษาวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรมของไทยตามความเหมาะสม ไม่เพียงแต่จะใช้เทคโนโลยีจากต่างประเทศ ส่งเสริมการใช้เครื่องมือ วัสดุ และสินค้าอื่น ๆ ที่เป็นผลจากการวิจัยและพัฒนาภายในประเทศในวงกว้าง โดยจัดให้มีนโยบายจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐที่เอื้ออำนวย เพื่อสร้างโอกาสการพัฒนาเทคโนโลยีของประเทศ ในกรณีที่จำเป็นจะต้องจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์หรือเทคโนโลยีจากต่างประเทศจะให้มีเงื่อนไขการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ในอนาคตด้วย

นโยบายด้านที่ 9 การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ได้ถูกกล่าวถึงในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ จำนวน 97 ตอน จากการออกอากาศทั้งหมด 124 ตอน โดยมีรายละเอียดของนโยบายดังกล่าว จำนวน 5 ประเด็น และวิเคราะห์ความถี่ร้อยละ ตามตารางที่ 9

ตารางที่ 9 จำนวนครั้งและความถี่ร้อยละ ของนโยบายด้านที่ 9 การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

นโยบายด้านที่ 9 การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
9.1 เร่งปกป้องและฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า	57	25.56
9.2 ส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน	23	10.31
9.3 พัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดินและแก้ไขการบุกรุกที่ดินของรัฐ	31	13.90
9.4 บริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้เป็นเอกภาพในทุกมิติ	67	30.05
9.5 เร่งรัดการควบคุมมลพิษทั้งทางอากาศ ขยะ และน้ำเสีย	45	20.18
รวม	223	100

จากตารางที่ 9 พบว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้กล่าวถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน ครบทั้ง 5 ประเด็น เป็นจำนวน 223 ครั้ง โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ลำดับแรก การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้เป็นเอกภาพในทุกมิติ จำนวนมากที่สุด 67 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 30.05 รองลงมา เร่งปกป้องและฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า จำนวน 57 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.56 และน้อยที่สุด ได้แก่ การส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้

ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน จำนวน 23 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10.31 ตามลำดับ

ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างคำกล่าวของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญกับประเด็นที่เกี่ยวข้อง 2 อันดับแรก ดังนี้

อันดับแรก การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้เป็นเอกภาพในทุกมิติ

“ผมได้มีโอกาสลงพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อไปติดตามความคืบหน้าการดำเนินโครงการต่าง ๆ ตามนโยบายรัฐบาลที่ได้ออกไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการสนับสนุนงบประมาณตำบลละ 1 ล้านบาท ในการสร้างความเข้มแข็งและแก้ปัญหาภัยแล้งตามแนวทางประชารัฐ มีตัวอย่างและมีผลสำเร็จที่น่าชื่นชม คือ โครงการก่อสร้างประตูเปิด-ปิดน้ำ และคลองส่งน้ำหนองม็ก ตำบลจอมศรี อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี ที่เป็นการจัดการแหล่งน้ำทางการเกษตรของชุมชนเอง ช่วยลดความเสี่ยงแก่เกษตรกร 5 หมู่บ้าน 190 ครัวเรือน พื้นที่การเกษตรได้รับประโยชน์ 3,000 ไร่ สร้างรายได้แม้ในช่วงหน้าแล้งก็สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์ ทำการประมง ปลูกพืชผักสวนครัว พืชใช้น้ำน้อยได้ นอกจากนี้ ยังสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ ด้วยการกักเก็บน้ำได้มากกว่า 5 ล้านลูกบาศก์เมตร และมีคลองส่งน้ำเล็ก ๆ ลงสู่ไร่นาเกษตรกร ความยาวกว่า 1 กิโลเมตร ที่ดินเขินเดิมแก้ไขปัญหาท่วมและกักเก็บน้ำไว้ดื่ม-กิน-ใช้ อีกด้วย นั่นคือตัวอย่างประชารัฐระดับล่าง ซึ่งประชาชนมีความต้องการกำหนดความต้องการขึ้นมาเองและเขาก็ร่วมมือกันทำ รัฐก็เข้าไปสนับสนุนและช่วยเหลือ” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 25 มีนาคม 2559)

“ในส่วนของรัฐบาลได้มีการปฏิรูปแนวทางการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการทั้งระบบ จัดทำเป็นยุทธศาสตร์ 10 ปี แล้วก็ทำไปเรื่อย ๆ ปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ ไม่ได้ผูกพันงบประมาณไว้ทั้งหมดเช่นที่ผ่านมา เราจะขยายผลจากแนวทางของทั้ง 2 พระองค์ ทรงพระราชทานไว้ จะให้ครอบคลุม (1) การฟื้นฟูป่าต้นน้ำ (2) การแก้ปัญหาขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค ในเรื่องของการจัดทำประปาหมู่บ้าน โรงเรียนต่าง ๆ ชุมชนชนบทให้ครบ (3) การแก้ปัญหาขาดแคลนน้ำภาคการผลิต ด้วยการพัฒนาแหล่งน้ำ น้ำบาดาล สระน้ำชุมชน ผายประชารัฐ (4) การป้องกันอุทกภัย ด้วยการฟื้นฟูทางน้ำ ขุดลอกคูคลอง การจัดทำฝั้งเมืองที่สอดคล้องโดยไม่สร้างถนนให้ขวางทางน้ำหรือสร้างชุมชนใหม่ขวางทางน้ำเหล่านั้น (5) การจัดการคุณภาพน้ำ แม่น้ำลำธาร และการบริหารจัดการเพื่อรักษาระบบนิเวศน์ ผลักดันน้ำเค็ม และ (6) การบริหารจัดการน้ำทั้งนอกและในเขตชลประทาน ด้วยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วย อย่างไรก็ตาม ทรัพยากรน้ำมีอยู่อย่างจำกัด น้ำต้นทุนจำกัด จำนวนประชากรเราเพิ่มขึ้นทุกปี การปลูกพืชต่าง ๆ นั้นใช้น้ำมากขึ้นทุกปี ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาลเข้าไปอีก

ประกอบกับภาวะโลกร้อนด้วยทำให้เกิดภัยทางธรรมชาติที่รุนแรง ทั้งน้ำท่วมและภัยแล้ง เชื่อมโยงกับวงจรน้ำของประเทศและของโลกทั้งสิ้น” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 18 มีนาคม 2559)

“การบริหารจัดการน้ำ ยังคงต้องมองไปในอนาคตปี 60 ด้วย ซึ่งสภาพลมฟ้าอากาศยังเป็นสิ่งที่คาดเดาได้ยาก ดังนั้น เพื่อความไม่ประมาทจึงขอความร่วมมือพี่น้องประชาชนทุกคนทุกภาคส่วนช่วยกันประหยัด ใช้น้ำเท่าที่จำเป็น ช่วยกันคนละไม้คนละมือ รัฐบาลได้พยายามแก้ปัญหาทำแผนการจัดการน้ำระยะยาวถึงปี 69” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2559)

จากคำกล่าวข้างต้นที่ยกตัวอย่างมาจะเห็นได้ว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้พยายามสื่อสารถึงการสนับสนุนงบประมาณตำบลละ 1 ล้านบาท ในการสร้างความเข้มแข็งและแก้ปัญหาภัยแล้งตามแนวทางประชารัฐ ตัวอย่างเช่น โครงการก่อสร้างประตูเปิด-ปิดน้ำ และคลองส่งน้ำหนองมัก ตำบลจอมศรี อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี เรื่องการปฏิรูปแนวทางการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการทั้งระบบ ได้แก่ (1) การฟื้นฟูป่าต้นน้ำ (2) การแก้ปัญหาขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค ในเรื่องของการจัดทำประปาหมู่บ้าน โรงเรียนต่าง ๆ ชุมชนชนบทให้ครบ (3) การแก้ปัญหาขาดแคลนน้ำภาคการผลิตด้วยการพัฒนาแหล่งน้ำ น้ำบาดาล สระน้ำชุมชน ฝายประชารัฐ (4) การป้องกันอุทกภัยด้วยการฟื้นฟูทางน้ำ ขุดลอกคูคลอง การจัดทำผังเมืองที่สอดคล้องโดยไม่สร้างถนนให้ขวางทางน้ำหรือสร้างชุมชนใหม่ขวางทางน้ำเหล่านั้น (5) การจัดการคุณภาพน้ำ แม่น้ำลำธาร และการบริหารจัดการเพื่อรักษาระบบนิเวศน์ ผลักดันน้ำเค็ม และ (6) การบริหารจัดการน้ำทั้งนอกและในเขตชลประทาน ด้วยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วย อีกทั้ง ขอความร่วมมือพี่น้องประชาชนทุกคนทุกภาคส่วน ช่วยกันประหยัด ใช้น้ำเท่าที่จำเป็น และรัฐบาลได้พยายามแก้ปัญหาทำแผนการจัดการน้ำระยะยาวถึงปี 2569 นอกจากนี้ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้กล่าวครอบคลุมถึงการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ ด้วยการจัดให้มีแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศและมีกระบวนการบูรณาการแผนงานและงบประมาณร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดทำแผนงานโครงการไม่เกิดความซ้ำซ้อน มีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับทิศทางและนโยบายการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดยจัดตั้งหรือกำหนดกลไกในการบริหารจัดการน้ำ พร้อมทั้งมีการนำเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสูงมาใช้ในระบบของการบริหารจัดการน้ำและการเตือนภัย

อันดับถัดมา เร่งปกป้องและฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

“นโยบายแก้ไขเร่งด่วนของรัฐบาลในช่วงที่ผ่านมาของ คสช. และรัฐบาล ก็คือมาตรการทวงคืนผืนป่า จะมีการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวด ใช้ทั้งนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์ควบคู่กันไป มุ่งเน้นดำเนินการโดยเฉพาะกลุ่มนายทุน ผู้มีอิทธิพล โดยในปี 2558 สามารถทวงคืนผืนป่ากลับมาเป็นของเรา

ทุกคนได้กว่า 300,000 ไร่ และดำเนินคดีผู้บุกรุก 13,000 คดี ส่วนมาตรการสร้างความยั่งยืนนั้น จำเป็นต้องอาศัยการบูรณาการหลายหน่วยงาน” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 11 มีนาคม 2559)

“ผลสัมฤทธิ์ความก้าวหน้าการทำงานของ คสช. และรัฐบาล ตามห้วงระยะเวลา อาทิเช่น ในการพลิกฟื้นผืนป่าสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนให้เป็นที่อยู่ของสัตว์ป่า ช้างไทย ระบบนิเวศน์ แหล่งต้นน้ำลำธาร และที่ทำกินของพี่น้องประชาชน จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการที่สมดุล ข้อมูลล่าสุดเรามีผืนป่า เหลือเพียง 102 ล้านไร่ หรือร้อยละ 31 ของประเทศ ลดลงอย่างรวดเร็ว 5 ล้านไร่ จากเมื่อ 10 ปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ การทำลายป่าไม้เพื่อขยายพื้นที่เกษตรกรรมตามที่รัฐบาลบางรัฐบาลในอดีตส่งเสริมแต่ไร้การควบคุม เป็นการดีแต่ต้องควบคุมให้ได้ จะทำอย่างไรไม่บุกรุกป่า เรากำลังแก้ทุกอย่าง เพราะฉะนั้น เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งของการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า เผาป่า การขายพื้นที่ที่บุกรุกไปแล้วนี้ให้กับ นายทุนอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นความเชื่อมโยงกันทั้งหมด เราต้องแก้ไขให้ได้โดยเร็ว” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 11 มีนาคม 2559)

จากคำกล่าวข้างต้นที่ยกตัวอย่างมาจะเห็นว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้พยายาม สื่อสารถึงมาตรการทวงคืนผืนป่า โดยการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวด และมาตรการสร้างความยั่งยืน ต้องอาศัยการบูรณาการหลายหน่วยงาน เรื่องผลสัมฤทธิ์ความก้าวหน้าการทำงานของ คสช. และ รัฐบาลในการพลิกฟื้นผืนป่าสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนให้เป็นที่อยู่ของสัตว์ป่า ช้างไทย ระบบนิเวศน์ แหล่งต้นน้ำลำธาร และที่ทำกินของพี่น้องประชาชน นอกจากนี้ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้กล่าวครอบคลุมถึงการปกป้องและฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และสัตว์ป่า โดยให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ จัดทำแนวเขตที่ดินของรัฐ ให้ชัดเจน เร่งรัดกระบวนการพิสูจน์สิทธิการถือครองที่ดินในเขตที่ดินของรัฐ โดยนำระบบ สารสนเทศมาใช้เพื่อการบริหารจัดการ ปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัย และสร้างบรรทัดฐานในการ บังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม โดยเฉพาะในพื้นที่ป่าต้นน้ำและพื้นที่ อนุรักษ์ที่มีความสำคัญเชิงนิเวศ กำหนดพื้นที่แนวกันชนและที่ราบเชิงเขาให้เป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ การปลูกป่าเพื่อป้องกันภัยพิบัติและป้องกันการบุกรุกป่า ขยายป่าชุมชน และส่งเสริมการปลูกไม้มีค่า ทางเศรษฐกิจในพื้นที่เอกชนเพื่อลดแรงกดดันในการตัดไม้จากป่าธรรมชาติ รวมทั้งผลักดัน แนวทางการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของระบบนิเวศและการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ เช่น โครงการปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศ โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้แบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เป็นต้น

นโยบายด้านที่ 10 การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ ได้ถูกกล่าวถึงในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ จำนวน 75 ตอน จากการออกอากาศทั้งหมด 124 ตอน โดยมีรายละเอียดของนโยบายดังกล่าว จำนวน 7 ประเด็น และวิเคราะห์ความถี่ร้อยละ ตามตารางที่ 10

ตารางที่ 10 จำนวนครั้งและความถี่ร้อยละ ของนโยบายด้านที่ 10 การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

นโยบายด้านที่ 10 การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
10.1 ปรับปรุงระบบราชการในด้านองค์กรหรือหน่วยงานภาครัฐ ทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาค และท้องถิ่น	34	18.89
10.2 กระจายอำนาจ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะได้โดยรวดเร็ว ประหยัด และสะดวก	23	12.78
10.3 ยกย่องสมรรถนะของหน่วยงานของรัฐให้มีประสิทธิภาพ	35	19.44
10.4 เสริมสร้างระบบคุณธรรมในการแต่งตั้งและโยกย้ายบุคลากรภาครัฐ วางมาตรการป้องกันการแทรกแซงจากนักการเมือง และส่งเสริมให้มีการนำระบบพิทักษ์คุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ	16	8.89
10.5 ใช้มาตรการทางกฎหมาย การปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกในการรักษาคำสัตย์สุจริตของความเป็นข้าราชการและความซื่อสัตย์สุจริต ควบคู่กับการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับอย่างเคร่งครัด	14	7.78
10.6 ปรับปรุงและจัดให้มีกฎหมายเพื่อให้ครอบคลุมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ และการมีผลประโยชน์ทับซ้อนในภาครัฐทุกระดับ	43	23.89
10.7 ส่งเสริมและสนับสนุนภาคีองค์กรภาคเอกชนและเครือข่ายต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อสอดส่อง เฝ้าระวัง ตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งจะวางมาตรการคุ้มครองพยานและผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินคดีทุจริตและ	15	8.33

นโยบายด้านที่ 10 การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มี ธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติ มิชอบในภาครัฐ	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
ประพฤติกรรมชอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยไม่ถูกแทรกแซงหรือ ขัดขวาง		
รวม	180	100

จากตารางที่ 10 พบว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้กล่าวถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติกรรมชอบในภาครัฐ ครบทั้ง 7 ประเด็น เป็นจำนวน 180 ครั้ง โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ลำดับแรก การปรับปรุงและจัดให้มีกฎหมายเพื่อให้ครอบคลุมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติกรรมชอบ และการมีผลประโยชน์ทับซ้อนในภาครัฐทุกระดับ จำนวนมากที่สุด 43 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23.89 รองลงมา ยกระดับสมรรถนะของหน่วยงานของรัฐให้มีประสิทธิภาพ จำนวน 35 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19.44 และน้อยที่สุด ได้แก่ ใช้มาตรการทางกฎหมาย การปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึก ในการรักษาศักดิ์ศรีของความเป็นข้าราชการและความซื่อสัตย์สุจริต ควบคุมการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติกรรมชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับอย่างเคร่งครัด จำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.78 ตามลำดับ

ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างคำกล่าวของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญกับประเด็นที่เกี่ยวข้อง 2 อันดับแรก ดังนี้

อันดับแรก การปรับปรุงและจัดให้มีกฎหมายเพื่อให้ครอบคลุมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติกรรมชอบ และการมีผลประโยชน์ทับซ้อนในภาครัฐทุกระดับ

“เรื่องการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน รัฐบาลกำลังทำอยู่อย่างต่อเนื่อง อย่าไปฟังที่ออกมาพูดจาให้ร้ายต่าง ๆ เหล่านี้ วันนี้อย่างไรก็ตามเราต้องดำเนินการอย่างรอบคอบให้มีความชัดเจนขึ้นในทุกกระบวนการ ผมและ คสช. ก็ไม่ได้ไปยุ่งเกี่ยวอะไรตรงนั้นเลยแต่นำสู่กระบวนการเท่านั้น แต่เรื่องพิจารณาจะเร็วจะช้าก็เป็นเรื่องของกระบวนการยุติธรรม ตามหลักฐาน วัตถุพยาน พยานบุคคลอะไรก็แล้วแต่” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 30 ตุลาคม 2558)

“เรื่องของการทุจริตคอร์รัปชัน นับเป็นสนิมเนื้อในกัศกร่อนสังคมและเศรษฐกิจไทยมาเป็นระยะเวลายาวนานในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี 2556-2558 พ.ป.ช. ได้มีการชี้มูลความผิดคดีทุจริตและการร่ำรวยผิดปกติไปแล้ว คิดเป็นมูลค่าความเสียหายรวมมากกว่า 5 แล่นล้านบาท จาก 193 คดี แม้ว่าผลสำรวจสถานการณ์คอร์รัปชันไทยนั้นโดยมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ระบุว่า สถานการณ์คอร์รัปชันไทยในปี 2558 ดีที่สุดในรอบ 6 ปีที่ผ่านมา ผลการจัดอันดับดัชนีชี้วัดคอร์รัปชันโลก ปี 2558 โดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติได้จัดลำดับประเทศไทยมีความโปร่งใสขยับขึ้นจากเดิม 9 อันดับนะครับ โดยเป็นอันดับที่ 3 ในกลุ่มประเทศอาเซียน รองจากสิงคโปร์และมาเลเซีย และอันดับที่ 76 ของโลก อย่างไรก็ตาม รัฐบาลไม่นิ่งนอนใจได้กำหนดให้การปราบปรามการทุจริตเป็นวาระแห่งชาติไปแล้ว ได้แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นตั้งใจจริงในการแก้ปัญหาของรัฐบาล แต่ยังคงต้องทำงานหนักนะครับร่วมกับส่วนราชการต่าง ๆ ต่อเนื่อง ทั้งในเรื่องของการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดเป็นธรรม ไม่สองมาตรฐาน ทั้งการขับเคลื่อนด้วยการปฏิรูปและมาตรการต่าง ๆ เพื่อต่อสู้กับการทุจริตคอร์รัปชัน” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 1 เมษายน 2559)

จากคำกล่าวข้างต้นที่ยกตัวอย่างมาจะเห็นได้ว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้พยายามสื่อสารถึงเรื่องการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน รัฐบาลกำลังดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เป็นเรื่องของกระบวนการยุติธรรม ตามหลักฐาน วัตถุประสงค์ และพยานบุคคล เรื่องผลสำรวจสถานการณ์คอร์รัปชันไทยโดยมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ระบุว่า สถานการณ์คอร์รัปชันไทยในปี 2558 ดีที่สุดในรอบ 6 ปีที่ผ่านมา ผลการจัดอันดับดัชนีชี้วัดคอร์รัปชันโลก ปี 2558 โดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติได้จัดลำดับประเทศไทยมีความโปร่งใสดีขึ้นจากเดิม 9 อันดับ โดยเป็นอันดับที่ 3 ในกลุ่มประเทศอาเซียน แต่รัฐบาลไม่นิ่งนอนใจและได้กำหนดให้การปราบปรามการทุจริตเป็นวาระแห่งชาติ นอกจากนี้ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้กล่าวครอบคลุมถึงการปรับปรุงและจัดให้มีกฎหมายเพื่อให้ครอบคลุมการป้องกันและปราบปราม การทุจริต ประพฤติมิชอบ และการมีผลประโยชน์ทับซ้อนในภาครัฐทุกระดับ โดยถือเป็นวาระสำคัญเร่งด่วนแห่งชาติและเป็นเรื่องที่ต้องแทรกอยู่ในการปฏิรูปทุกด้าน ทั้งจะเร่งรัดการดำเนินการต่อผู้กระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในด้านวินัยและคดี รวมทั้งให้ผู้ให้บริการมีโอกาสประเมินระดับความน่าเชื่อถือของหน่วยงานของรัฐ และเปิดเผยผลการประเมินต่อประชาชน ทั้งจะนำกรณีศึกษาที่เคยเป็นปัญหา เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง การร่วมทุน การใช้จ่ายเงินภาครัฐ การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติโดยมิชอบ การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ การมีผลประโยชน์ ขัดแย้งหรือทับซ้อน ซึ่งได้มีคำวินิจฉัยขององค์กรต่าง ๆ เป็นบรรทัดฐานแล้วมาเป็นบทเรียนให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประมวลเป็นกฎระเบียบหรือคู่มือในการปฏิบัติราชการ

อันดับถัดมา ยกระดับสมรรถนะของหน่วยงานของรัฐให้มีประสิทธิภาพ

“การปฏิรูปการเข้าถึงบริการภาครัฐเพื่อลดความเหลื่อมล้ำด้วยการจัดตั้งศูนย์ราชการสะดวก ที่เน้นความสะดวก รวดเร็ว เข้าถึงง่าย ในการให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาขอรับบริการอย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชนในการติดต่อขอรับบริการจากหน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจทุกแห่ง ในอดีตที่ผ่านมาปัญหาสำคัญของประชาชน คือ การไปติดต่องานราชการแล้วไม่ค่อยได้รับการดูแลหรือมีความยุ่งยากในกระบวนการ ล่าช้า เพิกเฉย จึงเป็นเรื่องสำคัญที่รัฐบาลนี้ให้ความเร่งด่วนเพื่อจะแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ได้ เป็นการปฏิรูประบบราชการให้ทันสมัยและทันสมัยการณยุคปัจจุบัน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตาม พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 ซึ่งรัฐบาลนี้ได้ผลักดันจนเป็นผลสำเร็จ มีผลบังคับใช้แล้ว เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2558 ผมก็มุ่งหวังว่าจะเป็นจุดเปลี่ยนของระบบราชการไทยให้มีการบริหารจัดการที่มีความโปร่งใสและอำนวยความสะดวกให้ประชาชนได้เข้าถึงได้ง่ายรวดเร็วยิ่งขึ้น แล้วก็เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ต้องอดทน ทุกคนต้องปรับตัวเข้าหากันทั้งข้าราชการและประชาชน ด้วย เห็นอกเห็นใจกันบ้าง รวมทั้งช่องทางอื่น ๆ ด้วย อาทิ G-Channel, G-NEWS และศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์แบบเบ็ดเสร็จต่าง ๆ นะครับ มีทุกอย่างแล้วในเวลานี้” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 8 เมษายน 2559)

“วันนี้เราพลิกโฉมการบริการภาครัฐให้เป็น Smart Service อำนวยความสะดวกแก่พี่น้องประชาชน ภาคธุรกิจ ให้รับทราบ มีการบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานรัฐโดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานกลางภาครัฐ อาทิ ศูนย์ข้อมูลกลางสู่ระบบคลาวด์ เพื่อยกเครื่องระบบ IT ก้าวสู่ยุค Digital Government สามารถลดความซ้ำซ้อนการใช้งบประมาณในการนำมาซึ่งบริการใหม่ ๆ แก่ประชาชน จะได้เข้าใจง่าย ๆ” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2559)

จากคำกล่าวข้างต้นที่ยกตัวอย่างมาจะเห็นได้ว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้พยายามสื่อสารถึงการปฏิรูปการเข้าถึงบริการภาครัฐด้วยการจัดตั้งศูนย์ราชการสะดวกในการให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาขอรับบริการอย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชนในการติดต่อขอรับบริการจากหน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจทุกแห่ง รวมทั้งช่องทางอื่น ๆ อาทิ G-Channel, G-NEWS และศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์แบบเบ็ดเสร็จ การบริการภาครัฐให้เป็น Smart Service การบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานรัฐ อาทิ ศูนย์ข้อมูลกลางสู่ระบบคลาวด์ เพื่อ ก้าวสู่ยุค Digital Government สามารถลดความซ้ำซ้อนการใช้งบประมาณในการนำมาซึ่งบริการใหม่ ๆ แก่ประชาชน นอกจากนี้ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้กล่าวครอบคลุมถึงการยกระดับสมรรถนะของหน่วยงานของรัฐให้มีประสิทธิภาพ สามารถให้บริการ

เชิงรุกทั้งในรูปแบบการเพิ่มศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์จากประชาชนในต่างจังหวัดโดยไม่ต้องเดินทางเข้ามายังส่วนกลาง ศูนย์บริการสาธารณะแบบครบวงจรที่ครอบคลุมการให้บริการหลากหลาย ซึ่งจะจัดตั้งตามที่ชุมชนต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนสามารถเดินทางไปติดต่อขอรับบริการได้ โดยสะดวก การให้บริการถึงตัวบุคคลผ่านระบบศูนย์บริการร่วม ณ จุดเดียว (One Stop Service) และระบบรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ที่สมบูรณ์แบบ พัฒนาหน่วยงานของรัฐให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีการสร้างนวัตกรรมในการทำงานอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพ และมีระบบบูรณาการ

นโยบายด้านที่ 11 การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ได้ถูกกล่าวถึง ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ จำนวน 73 ตอน จากการออกอากาศทั้งหมด 124 ตอน โดยมี รายละเอียดของนโยบายดังกล่าว จำนวน 6 ประเด็น และวิเคราะห์ความถี่ร้อยละ ตามตารางที่ 11

ตารางที่ 11 จำนวนครั้งและความถี่ร้อยละ ของนโยบายด้านที่ 11 การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

นโยบายด้านที่ 11 การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
11.1 เร่งปรับปรุงประมวลกฎหมายหลักของประเทศและกฎหมายอื่น ๆ ที่ล้าสมัย ไม่เป็นธรรม ไม่สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศ เป็นอุปสรรคต่อการบริหารราชการแผ่นดิน การประกอบธุรกิจหรือไม่เอื้อต่อศักยภาพในการแข่งขันกับต่างประเทศ	54	45.76
11.2 เพิ่มศักยภาพหน่วยงานที่มีหน้าที่ให้ความเห็นทางกฎหมาย และจัดทำกฎหมายให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว สามารถให้ความช่วยเหลือแก่ภาคเอกชนและประชาชน ได้ตามหลักเกณฑ์ที่จะเปิดกว้างขึ้น และให้บุคลากรของหน่วยงานทางกฎหมายมีส่วนให้ความรู้ เสริมศักยภาพในทางกฎหมายมหาชน การดำเนินคดีปกครอง การยกร่างกฎหมาย และการตีความกฎหมายแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและเกื้อกูลการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชน	14	11.87
11.3 จัดตั้งองค์กรปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมที่ปราศจากการแทรกแซงของรัฐ	8	6.78

นโยบายด้านที่ 11 การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
11.4 นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและความรู้ทางนิติวิทยาศาสตร์มาใช้เพื่อเร่งรัดการดำเนินคดีทุกชั้นตอนให้รวดเร็ว เกิดความเป็นธรรมและมีระบบฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงกัน	7	5.93
11.5 ปรับปรุงระบบการช่วยเหลือทางกฎหมายและค่าใช้จ่ายแก่ประชาชนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม	16	13.56
11.6 นำมาตรการทางการเงิน ภาษี และการป้องกันการฟอกเงิน มาใช้ในการป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพลและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทุจริตและประพฤติมิชอบ หรือกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ แรงงานทาส การก่อการร้ายสากล ยาเสพติด และอาชญากรรมข้ามชาติ	19	16.10
รวม	118	100

จากตารางที่ 11 พบว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้กล่าวถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ครบทั้ง 6 ประเด็น เป็นจำนวน 118 ครั้ง โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ลำดับแรก เร่งปรับปรุงประมวลกฎหมายหลักของประเทศและกฎหมายอื่น ๆ ที่ล้าสมัยไม่เป็นธรรม ไม่สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศ เป็นอุปสรรคต่อการบริหารราชการแผ่นดิน การประกอบธุรกิจหรือไม่เอื้อต่อศักยภาพในการแข่งขันกับต่างประเทศ จำนวนมากที่สุด 54 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 45.76 รองลงมา นำมาตรการทางการเงิน ภาษี และการป้องกันการฟอกเงิน มาใช้ในการป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพลและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทุจริตและประพฤติมิชอบ หรือกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ แรงงานทาส การก่อการร้ายสากล ยาเสพติด และอาชญากรรมข้ามชาติ จำนวน 19 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.10 และน้อยที่สุด ได้แก่ นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและความรู้ทางนิติวิทยาศาสตร์มาใช้เพื่อเร่งรัดการดำเนินคดีทุกชั้นตอนให้รวดเร็ว เกิดความเป็นธรรม และมีระบบฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงกัน จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.93 ตามลำดับ

ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างคำกล่าวของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญกับประเด็นที่เกี่ยวข้อง 2 อันดับแรก ดังนี้

อันดับแรก เร่งปรับปรุงประมวลกฎหมายหลักของประเทศและกฎหมายอื่น ๆ ที่ล้าสมัย ไม่เป็นธรรม ไม่สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศ เป็นอุปสรรคต่อการบริหารราชการแผ่นดิน การประกอบธุรกิจหรือไม่เอื้อต่อศักยภาพในการแข่งขันกับต่างประเทศ

“เรื่องการแก้ไขเพิ่มเติม กฎหมาย กฎระเบียบ ให้มีความทันสมัย รวมทั้งเครื่องมือในการ ป้องกันการทุจริตประพตมิชอบ การอำนวยความสะดวกการค้าการลงทุน และการให้บริการ แก่ประชาชน รวมทั้งทำให้กฎหมายเป็นสากลมากขึ้น เพื่อให้ประเทศชาติและสาภลยอมรับ ประชาชน ได้รับประโยชน์ รวมถึงจัดทำกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำประมาณรายจ่ายภาครัฐแบบบูรณาการ ทุกอย่างถ้าเราคำนึงถึงกฎหมายอย่างเดียวก้ไปไม่ได้ การบังคับใช้กฎหมายก็ไปไม่ได้ถ้าทุกคนไม่เคารพ กฎหมาย เพราะฉะนั้นการปลูกจิตสำนึกสำคัญที่สุด ทุก ๆ เรื่องนี้ ถ้าทุกคนแก้ไขตัวเองได้ ปฏิรูป ตัวเองได้ปัญหาก็ไม่เกิดขึ้น ก็ไม่ต้องใช้กฎหมาย เจ้าหน้าที่ก็ไม่ขัดแย้ง” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 8 มกราคม 2559)

“การปรับปรุงและแก้ไขกฎหมาย เพื่อเสริมภาพลักษณ์อันดีของประเทศไทยในเวทีการเมือ่ง ระหว่างประเทศ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมสำคัญ” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 18 มีนาคม 2559)

“รัฐบาลกำลังจัดทำแล้วบังคับใช้กฎหมายที่ทันสมัยเป็นสากลหลายอย่าง 4-500 กฎหมาย ครึ่งหนึ่งเป็นกฎหมายที่เราต้องแก้ไขเป็นสากล ทันสมัยต่อการค้าการลงทุนในสมัยนี้ เราต้องเดินตาม วิสัยทัศน์ของเราตามยุทธศาสตร์ของเรา 20 ปี แล้วจะต้องใช้แนวทางของยุทธศาสตร์การพัฒนาของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา เป็นจุดเริ่มต้น” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 11 มีนาคม 2559)

จากคำกล่าวข้างต้นที่ยกตัวอย่างมาจะเห็นได้ว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้พยายาม สื่อสารถึงเรื่องการแก้ไขเพิ่มเติม กฎหมาย กฎระเบียบ ให้มีความทันสมัย รวมทั้งเครื่องมือในการ ป้องกันการทุจริตประพตมิชอบ การอำนวยความสะดวกการค้าการลงทุน และการให้บริการ แก่ประชาชน รวมทั้งทำให้กฎหมายเป็นสากลมากขึ้น รวมถึงจัดทำกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำ งบประมาณรายจ่ายภาครัฐแบบบูรณาการ อีกทั้งการปรับปรุงและแก้ไขกฎหมาย เพื่อเสริม ภาพลักษณ์อันดีของประเทศไทยในเวทีการเมือ่งระหว่างประเทศ นอกจากนี้ ในรายการคืนความสุข ให้คนในชาติ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้กล่าวครอบคลุมถึงการใช้กลไกของหน่วยงานเดิมที่มีอยู่ และระดมผู้ทรงคุณวุฒิมาเป็นคณะกรรมการที่จะจัดตั้งขึ้นเฉพาะกิจเป็นผู้เร่งดำเนินการ

อันดับถัดมา นำมาตรการทางการเงิน ภาษี และการป้องกันการฟอกเงิน มาใช้ในการป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพลและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทุจริตและประพฤตินิชอบ หรือกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ แรงงานทาส การก่อการร้ายสากล ยาเสพติด และอาชญากรรมข้ามชาติ

“การเสียหายของสถานประกอบการทั้งหมดต้องเป็นไปตามอัตรา ฎหมายอย่างหลีกเลี่ยง หรือทุจริตในเรื่องนี้โดยเด็ดขาด ทั้งเจ้าหน้าที่ด้วย ทั้งเอกชน ทั้งอะไรต่าง ๆ ที่มีผลการประกอบการ ขอให้เสียหายเต็มเม็ดเต็มหน่วย ถ้าไม่อย่างนั้นผมจะตรวจสอบภาษีย้อนหลัง ถ้ามีข้อสงสัยบริษัทใดก็แล้วแต่ อย่างนั้นผมช่วยไม่ได้เพราะเป็นกฎหมาย” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 20 พฤศจิกายน 2558)

“เรื่องของคดีทุจริตทุกคดีนั้น วันนี้เราก็ให้ดำเนินการให้เกิดความชัดเจน โปร่งใส และเป็นไปตามกระบวนการยุติธรรม หลายคดีอาจจะมีผลกระทบต่อประชาชนจำนวนมาก เช่น คดีลักเงินคลังสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สหกรณ์ยูเนี่ยน การทุจริตจัดซื้อจัดหา ก่อนวันที่ 22 พฤษภาคม 2557 ที่ผ่านมามีอยู่หลายคดีด้วยกัน ฟ้องประชาชนก็ติดตามแล้วกัน อย่าไปเร่ง หรืออย่าไปตัดสินกันเสียก่อน ผมอยากจะเรียนอย่างนั้น ให้เป็นเรื่องของฝ่ายกฎหมาย ไม่อย่างนั้นก็วุ่นวาย สร้างความลับสนและสร้างความเกลียดชังกันไปเรื่อย ๆ ใครทำผิดก็ว่ากันไป ก็สู้กันไปตามหลักฐานที่มีอยู่ ฝ่ายรัฐก็ต้องดำเนินการให้เกิดความโปร่งใสและเป็นธรรม” (รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2558)

จากคำกล่าวข้างต้นที่ยกตัวอย่างมาจะเห็นได้ว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้พยายามสื่อสารถึงเรื่องการหลีกเลี่ยงการเสียหายของสถานประกอบการ ทั้งการทุจริตโดยเจ้าหน้าที่รัฐและเอกชน เรื่องของคดีทุจริตให้ดำเนินการให้เกิดความชัดเจน โปร่งใส และเป็นไปตามกระบวนการยุติธรรม เช่น คดีลักเงินคลังสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สหกรณ์ยูเนี่ยน การทุจริตจัดซื้อจัดหา เป็นต้น นอกจากนี้ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้กล่าวครอบคลุมถึงการนำมาตรการทางการเงิน ภาษี และการป้องกันการฟอกเงิน มาใช้ในการป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพลและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทุจริตและประพฤตินิชอบ หรือกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ แรงงานทาส การก่อการร้ายสากล ยาเสพติด และอาชญากรรมข้ามชาติ

ตอนที่ 2.2 ผลการดำเนินการตามแนวนโยบายรัฐบาล

รายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ปัจจุบันมีการรวบรวมผลการดำเนินงานของรัฐบาลตามที่ได้แถลงไว้ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติก่อนเข้าทำหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งมีการรายงานอย่างต่อเนื่องจากรายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาล รอบปีที่ 1 ถึงรอบปีที่ 4

ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอกำหนดเกณฑ์ในการยกตัวอย่างผลการดำเนินงานของรัฐบาลในปีแรกจนถึงช่วงสิ้นสุดการออกอากาศของรายการในวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2559 เพื่อให้สอดคล้องกับการให้ความสำคัญกับนโยบายด้านต่าง ๆ ของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่ได้กล่าวถึงในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ซึ่งตรงกับช่วงเวลาการดำเนินงาน 2 ปีแรกของรัฐบาล โดยปีแรกมีรายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาลในช่วง 12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558 (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2558) และปีถัดมา 12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559 (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2559) โดยจัดอันดับผลการดำเนินงานของรัฐบาลที่ถูกให้ความสำคัญ 2 อันดับแรกของนโยบายแต่ละด้าน ดังนี้

นโยบายด้านที่ 1 การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

ในปีแรก (12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558) ของรัฐบาลคณะรักษาความสงบแห่งชาติ รัฐบาลให้ความสำคัญสูงสุดแก่การเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์และเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นจริงเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชน การจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และพระบรมวงศ์ รวมทั้งประชาสัมพันธ์และขยายผลโครงการตามแนวพระราชดำริ โดยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติและกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค อาทิการจัดสร้างและเผยแพร่ภาพยนตร์สั้น ส่งเสริม “ค่านิยมหลัก 12 ประการ” (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กระทรวงยุติธรรม) กิจกรรมโทรทัศน์ และกิจกรรมโทรคมนาคมแห่งชาติ, 2559) ได้แก่ (1) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (2) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม (3) กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ (4) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม (5) รักชาติวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม (6) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เพื่อแม่และแบ่งปัน (7) เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ที่ถูกต้อง (8) มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ (9) มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (10) รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้

เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่าย และพร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี (11) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่าง หรือกิเลส มีความละเอียดรอบคอบต่อบาปตามหลักของศาสนา (12) คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและของชาติ มากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง ตัวอย่างถัดมา โครงการจัดนิทรรศการและสื่อสารคดีเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อให้นักเรียนและครูอาจารย์จากโรงเรียนทั่วประเทศจัดทำสื่อสารคดี เฉลิมพระเกียรติอันเป็นการส่งเสริมความรักความเทิดทูนในสถาบันพระมหากษัตริย์ให้แก่เด็กและเยาวชนของชาติ การจัดมหกรรมสร้างงาน สร้างอาชีพ การจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน ในสถานประกอบการกิจการเทิดไท้พระบิดาแห่งมาตรฐานช่างไทย การจัดกิจกรรมจักรยานเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 83 พรรษา 12 สิงหาคม 2558 ภายใต้ชื่อกิจกรรมว่า “Bike for Mom ปั่นเพื่อแม่” โดยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยพระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ทรงเป็น ประธานเปิดกิจกรรมดังกล่าวและทรงจักรยานนำขบวนพสกนิกรผู้เข้าร่วมกิจกรรม ซึ่ง Guinness Book World Records ได้บันทึกสถิติจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมปั่นจักรยานมากที่สุดในโลก 136,411 คน

การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์โดยใช้มาตรการทางกฎหมายเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์กรณีเว็บไซต์หมิ่นสถาบัน ด้วยการติดตามและตรวจสอบผู้กระทำความผิดที่เผยแพร่ข้อมูล รูปภาพ หรือการโฆษณา ที่ไม่เหมาะสมในเว็บไซต์สื่อออนไลน์ต่าง ๆ ตลอด 24 ชั่วโมง โดยหากพบว่ามีกระทำความผิดในลักษณะดังกล่าว จะดำเนินการตามขั้นตอนภายใต้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ทั้งนี้ในช่วงระหว่างวันที่ 12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558 ได้รับแจ้งการกระทำความผิดพร้อมส่งเรื่องให้ฝ่ายกฎหมายดำเนินการในเรื่องเว็บไซต์หมิ่นสถาบันและเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม จำนวน 8,858 URLs และมีคำสั่งศาลอาญา (หมายเลขคดีดำ) ให้ระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์จำนวน 7,773 URLs

การเผยแพร่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยนำเสนอแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในเวทีระหว่างประเทศในฐานะหลักการสำคัญและแบบอย่างของการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมถึงในเวทีหารือเกี่ยวกับเป้าหมายสำหรับการพัฒนา หลัง ค.ศ. 2015 (Post-2015 Development Agenda) ของสหประชาชาติ และการเผยแพร่พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ จากประเทศไทยเดินทางไปบรรยายและให้ความรู้แก่ชุมชนไทยและภาคส่วนต่าง ๆ ในกลุ่มประเทศ เป้าหมาย เช่น ราชอาณาจักรเบลเยียม สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีสมาพันธ์รัฐสวิส และการสนับสนุน การพัฒนาโครงการหลวงให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน อาทิ

ถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร 122,757 คน รวมทั้งบริหารจัดการอุทยานหลวงราชพฤกษ์ให้เป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญในการเผยแพร่พระราชกรณียกิจ ส่วนการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการส่งเสริมสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริอาทิจำป๋วยให้บริการวิเคราะห์ดินและให้คำแนะนำการใช้ปุ๋ย จัดตั้งศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน 2,400 แห่ง สอนและอบรมให้ความรู้การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างเครือข่ายเศรษฐกิจพอเพียงอบรมและถ่ายทอดความรู้ในการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่โดยยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่เกษตรกร ส่งเสริมการนำแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงภาคอุตสาหกรรมสู่ภาคปฏิบัติ (มอก. 9999) เพื่อเป็นแนวทางให้ภาคอุตสาหกรรมไปใช้ปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งบูรณาการการทำงานกับเครือข่ายให้เกิดประสิทธิผลโดยมีการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ การจัดสัมมนาผู้ประกอบการอุตสาหกรรม โดยมีผู้เข้าร่วมทั้งสิ้น 1,065 ราย และพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมเพื่อการพัฒนาองค์กรเข้าสู่มาตรฐานเศรษฐกิจพอเพียงภาคอุตสาหกรรมสู่ภาคปฏิบัติ การยกระดับการบริหารจัดการพลังงานในโรงงานให้เกิดความยั่งยืนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงภาคอุตสาหกรรม ปลุกฝังหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อาทิจำป๋วยการปลุกฝังให้เด็ก เยาวชน และประชาชน มีคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” จัดตั้งศูนย์ขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา โดยบรรจุหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนทุกระดับ และฝึกอบรมสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้บริหาร ครูศึกษานิเทศก์ มีความรู้ความเข้าใจสามารถถ่ายทอดไปสู่นักเรียน

การสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยอนุมัติเงินงบประมาณเพื่อสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 จำนวน 171 โครงการ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 2,502,833,360 บาท การขับเคลื่อนงานธนาคารสมอง โดยการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงผ่านวุฒิสภาธนาคารสมอง อาทิจำป๋วย การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การสื่อสารประชาสัมพันธ์และเผยแพร่งานธนาคารสมอง” การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และหารือการสนับสนุนช่องทางการประชาสัมพันธ์ โดยจัดอบรมทั้ง 4 ภาค ในช่วงเดือนสิงหาคม-กันยายน 2558 รวมทั้งติดตามงานในพื้นที่ชุมชนและจัดทำจุลสารธนาคารสมองเผยแพร่ข่าวสารความรู้ที่เป็นประโยชน์แก่สาธารณชน

ปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) ได้มีการจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติเพิ่มเติมจากเดิมที่ทำเป็นหลักอยู่แล้ว ดังนี้ กิจกรรมจักรยานเฉลิมพระเกียรติฯ “Bike for Dad” ซึ่งรัฐบาลได้ขอพระราชทานพระราชนุญาตสนองพระราชปณิธานในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ในการจัดกิจกรรม ดังกล่าว เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2558 โดยมีผู้ลงทะเบียนร่วมกิจกรรมปั่นจักรยานรวมจำนวน 607,909 คน รวมทั้งมีคณะทูตานุทูต ผู้แทนส่วนราชการและองค์กรต่าง ๆ ตัวแทนผู้ทุพพลภาพร่วมกิจกรรม การจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระ

พระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในโอกาสมหามงคลเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติครบ 70 ปี 9 มิถุนายน 2559 การเตรียมงานพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช หลังจากสำนักพระราชวังได้มีประกาศเรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศร รามาธิบดี จักรีนฤพดินทรสยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร สวรรคต เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2559

การเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ด้วยความจงรักภักดีและปกป้องรักษาพระบรมเดชานุภาพ รัฐบาลได้ดำเนินงานเกี่ยวกับการปกป้องรักษาสถาบันพระมหากษัตริย์โดยติดตามและตรวจสอบ ผู้กระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ที่เผยแพร่ข้อมูลรูปภาพ หรือการโฆษณาที่ไม่เหมาะสมบนเว็บไซต์ สื่อออนไลน์ต่าง ๆ ตลอด 24 ชั่วโมงโดยได้ตรวจพบเว็บไซต์เข้าข่ายล่วงละเมิดสถาบันและไม่เหมาะสม ที่กระทำความผิดจำนวน 14,024 URLs รวมทั้งมีคำสั่งศาลอาญา (หมายเลขคดีดำ) ให้ระงับการทำ ให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์จำนวน 105 URLs

การส่งเสริมการมีวิถีชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 1) การดำเนินงาน ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง 2) การส่งเสริมการนำมาตรฐานแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ภาคอุตสาหกรรมสู่ภาคปฏิบัติ 3) การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา โดยพัฒนา “สถานศึกษาพอเพียง” ให้เป็น “ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา” และเปิดศูนย์เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ประจำตำบล จำนวน 7,424 แห่ง และ 4) การดำเนินโครงการประชาสัมพันธ์บทบาทของไทยในฐานะประธานกลุ่ม 77 และเผยแพร่ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในช่วงการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา สมัยที่ 14 (United Nations Conference on Trade and Development: UNCTAD XIV) ระหว่างวันที่ 15-23 กรกฎาคม 2559 ณ กรุงไนโรบีสาธารณรัฐเคนยา

การสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริรัฐบาลได้อนุมัติงบประมาณเพื่อสนับสนุน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินับปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ได้ดำเนินโครงการสำคัญ ดังนี้ (1) การพัฒนาพื้นที่โครงการหลวง ด้วยการถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เกษตรกร จำนวน 77,685 ราย การเสริมสร้างและพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์ซึ่งมีประชาชนและผู้สนใจเข้าเยี่ยมชม จำนวน 819,103 คน รวมทั้งการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำเกษตรพื้นที่สูง โครงการขยายผลโครงการหลวงและโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ไขปัญหาการปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน จำนวน 11,791 ไร่ (2) การฝึกอบรมฝีมือแรงงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเพื่อให้ประชาชนวัยแรงงาน มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและทักษะฝีมือในสาขาอาชีพต่าง ๆ มีผู้เข้าร่วม โครงการ 5,353 คน รวมทั้งฝึกอบรมร่วมกับมูลนิธิเทียมในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี จำนวน 24 คน นอกจากนี้ได้มีการฝึกอาชีพแรงงานกลุ่มเฉพาะ เช่น ทหารก่อนปลดประจำการ ผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติด ผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ประสพภัยธรรมชาติ เยาวชนในสถานพินิจ และชนกลุ่มน้อย เพื่อให้เป็นกำลังแรงงานตามความต้องการของตลาดแรงงาน และเป็นกลไก

ด้านกำลังแรงงานที่รองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการ 11,079 คน (3) การส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ศิลปาชีพตามแนวพระราชดำริโดยฝึกอบรมให้แก่ผู้ประกอบการ และราษฎรในหลักสูตรต่าง ๆ เช่น ช่างบาติก งานโชนาการ ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า โดยมีผู้ประกอบการ และราษฎรได้รับการพัฒนาแล้ว จำนวน 940 ราย รวมทั้งพัฒนาผู้ประกอบการเพื่อสร้างความเข้มแข็ง แก่ธุรกิจชุมชนและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชน ตามแนวพระราชดำริโดยฝึกอบรมให้แก่ผู้ประกอบการใหม่ หรือผู้ที่ผ่านหลักสูตรศิษย์พระดาบส นอกจากนี้มีการฝึกอบรมด้านการพัฒนาทักษะ การผลิต ผลิตภัณฑ์ชุมชน เช่น การซ่อมแซมไฟฟ้าเบื้องต้น การตัดเย็บเสื้อผ้าเบื้องต้น การพัฒนาบุคลากร ด้านงานหัตถศิลป์มีราษฎรได้รับการพัฒนาแล้วจำนวน 1,000 คน

นโยบายด้านที่ 2 การรักษาความมั่นคงของรัฐและต่างประเทศ โดยมีสรุปผลการดำเนินการตามแนวนโยบายรัฐบาลในประเด็นที่เกี่ยวข้อง โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญ 2 อันดับแรก ดังนี้

อันดับแรก รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

ในปีแรก (12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558) รัฐบาลคณะรักษาความสงบแห่งชาติ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

การแก้ปัญหาการค้ามนุษย์ แรงงานต่างด้าว และผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ได้ปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์และปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง มีผลการจับกุม จำนวน 6,034 ครั้ง มีผู้กระทำความผิด จำนวน 35,120 คน แยกเป็น ชาวกัมพูชา 26,406 คน เมียนมา 8,462 คน เกาหลีเหนือ 30 คน และลาว 222 คน ในการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ (เมียนมา ลาว และกัมพูชา) ที่ใบอนุญาตทำงานสิ้นสุดลงหรือยังไม่มีใบอนุญาตทำงานได้ดำเนินการ ให้บริการ ณ ศูนย์ตรวจลงตราและพิจารณาอนุญาตการทำงาน มีแรงงานต่างด้าวเข้ารับการตรวจลงตรา และพิจารณาอนุญาตการทำงาน จำนวน 240,035 คน ในกรณีแรงงานต่างด้าวที่ยังไม่ได้รับใบอนุญาต ทำงาน มีแรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ (เมียนมา ลาว และกัมพูชา) มาขึ้นทะเบียน ณ ศูนย์บริการ จัดทะเบียนแรงงานต่างด้าว จำนวน 1,626,235 คน (แรงงานต่างด้าว 1,533,675 คน และผู้ติดตาม 92,560 คน) ซึ่งได้ประสานประเทศต้นทางแรงงานต่างด้าว เพื่อให้เร่งการตรวจสัญชาติแรงงานต่างด้าว โดยมีนายจ้างแจ้งบัญชีรายชื่อแรงงานต่างด้าวเพื่อเข้ารับการตรวจสัญชาติแล้ว จำนวน 582,273 คน และจากการที่เปิดให้แรงงานต่างด้าวกลุ่มดังกล่าวรับบัตรใหม่เพื่ออยู่อาศัยและทำงานในประเทศไทย เป็นการชั่วคราว มีแรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ มาขอรับบัตรใหม่จำนวน 1,049,326 คน จากนายจ้าง จำนวน 187,977 ราย

ในขณะเดียวกันได้มีการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยได้จัดระบบการจ้างแรงงานต่างด้าว สัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชา ที่เข้ามาทำงานในลักษณะไป-กลับ หรือตามฤดูกาล ตามมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2551 ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2558 ด้านการพัฒนาฝีมือแรงงานรองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ การฝึกอบรมประชุมเชิงปฏิบัติการด้านการคุ้มครองสิทธิแรงงาน งานแรงงานสัมพันธ์ การพัฒนาเครือข่ายการทำงานในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดตาก มุกดาหาร ตราด สระแก้ว และสงขลา

การแก้ไขปัญหาการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม ได้จัดตั้งศูนย์บัญชาการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย (ศปมผ.) และประกาศใช้พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. 2558 รวมทั้งเตรียมออกกฎหมายเพิ่มเติมเพื่อครอบคลุมการแก้ไขปัญหาการปรับปรุงและแก้ไขแผนระดับชาติ การเร่งรัดติดตั้งระบบติดตามเรือ (Vessel Monitoring System:VMS) การตรวจสอบโรงงานอุตสาหกรรมประมง การตั้งศูนย์แจ้งเรือเข้า-ออก (Port in-Port out: PIPO) เพื่อควบคุมเรือที่ผิดกฎหมายจากการออกนอกฝั่ง รวมทั้งการแก้ไขพระราชบัญญัติในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เพื่อป้องกันไม่ให้แรงงานต่างด้าวเข้าสู่ขบวนการค้ามนุษย์ มีการชี้แจงมาตรการแก้ปัญหาประมงผิดกฎหมายและการค้ามนุษย์โดยสื่อสารกับชาวประมง ผู้ประกอบการธุรกิจประมง และประชาชน เพื่อสร้างความเข้าใจในเหตุผลความจำเป็นที่ต้องใช้ดำเนินการตามมาตรา 44 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 แก้ปัญหาประมงผิดกฎหมายและการแก้ไขปัญหาการทำประมงแบบไร้มาตรฐาน ไร้การควบคุมอย่างเคร่งครัดตามนโยบายของรัฐบาลที่กำหนดเป็นวาระแห่งชาติ เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและเพิ่มจำนวนสัตว์น้ำ นอกจากนี้ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมายในระยะยาว หน่วยงานภาครัฐได้ร่วมลงนามในบันทึกความร่วมมือแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลเรือประมงและแรงงานประมงเป็นฐานข้อมูลกลาง (กองทัพเรือ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมเจ้าท่า กรมการปกครอง กรมการจัดหางานกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และกรมประมง) ที่จะบูรณาการการทำงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เป็นการควบคุมให้มีการรายงานเข้า-ออกของเรือประมง ให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการในการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IUU Fishing) ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด รัฐบาลได้ดำเนินการในหลาย ๆ ด้าน เช่น การปฏิบัติการแม่น้ำโขงปลอดภัย 4 ประเทศ (สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ประเทศไทย) โดยได้ดำเนินการตั้งจุดตรวจ/จุดสกัด การปิดล้อมตรวจค้นพื้นที่เป้าหมาย การควบคุมตัวยาและผู้ค้ายาเสพติด สามารถจับคดียาเสพติด 242,874 คดี ผู้ต้องหา จำนวน 260,368 คน ของกลางยาเสพติด ยาบ้า 71,387,310.96 เม็ด เฮโรอีน

64.04 กิโลกรัม ไช้ 1,144.47 กิโลกรัม กัญชา 20,119.35 กิโลกรัม การยึดสารตั้งต้นและสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติด การป้องกันยาเสพติด โดยการจัดกิจกรรมเพื่อการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหาเสพติดในสถานศึกษา การจัดตั้งหน่วยลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ต้านภัยยาเสพติดในสถานศึกษา และการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำ รวมทั้งการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดและผู้ต้องขัง

ปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) รัฐบาลมีผลการดำเนินงาน ดังนี้ (1) การบริหารจัดการชายแดนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน โดยจัดทำแผนบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคง พ.ศ. 2559-2564 และส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าการลงทุนระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน พร้อมกับดำเนินโครงการเชื่อมโยงข้อมูลลายพิมพ์นิ้วมืออัตโนมัติทั่วประเทศ (e-Fingerprint) และดำเนินความร่วมมือเกี่ยวกับจุดผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (2) การสร้างความรู้ความเข้าใจของประชาชนในพื้นที่ติดชายแดน ที่ผ่านมามีการจัดประชุมคณะอนุกรรมการร่วมมือรักษาความสงบเรียบร้อยตามชายแดนทั่วไป ไทย-ลาว ครั้งที่ 2/2559 เพื่อหารือถึงแนวทางความร่วมมือทางการแพทย์ทหารระหว่างสองประเทศ (3) การสร้างความมั่นคงทางทะเลได้กำหนดกรอบการดำเนินการแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล พ.ศ. 2558-2564 และเสนอร่างพระราชบัญญัติการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเล เพื่อบูรณาการความร่วมมือในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลให้มีเอกภาพ ควบคู่ไปกับการให้ความสำคัญกับการพัฒนาการบริหารจัดการทางทะเล พร้อมทั้งเฝ้าระวังและป้องกันการรุกรานเขตแดนตามแนวชายแดนทางทะเล เช่น การคุ้มครองแท่นขุดเจาะน้ำมันในอ่าวไทย การจับกุมเรือประมงที่ลักลอบเข้ามาทำการประมงในน่านน้ำไทย และจัดชุดประสานงานประจำพื้นที่กองทัพเรือเพื่อสนับสนุนการรักษาความสงบเรียบร้อย เช่น การจับกุมการลักลอบนำเข้ายาเสพติดและจับกุมผู้หลบหนีเข้าเมือง พร้อมกำหนดให้มีการตรวจโรงงานและสถานแปรรูปสัตว์น้ำเบื้องต้น รวมทั้งจัดตั้งศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้า-ออก ทั้ง 22 จังหวัดชายทะเลของไทยและศูนย์ Forward Inspection Points เพิ่มเติม (4) การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ เช่น ปัญหาค้ายาเสพติดของกลาง ตามความในอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดพันธุ์ของสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora: CITES) โดยการผลักดันกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าสัตว์ป่าและพืชป่า เช่น พระราชบัญญัติงาช้าง พ.ศ. 2558 พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2557 การดำเนินการตามยุทธศาสตร์และการปรับปรุงกฎหมายด้านความมั่นคงของประเทศ เช่น การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหา

อาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2558-2564 การปรับปรุงกฎหมายด้านความมั่นคงให้สอดคล้องกับ สภาวการณ์ปัจจุบัน ได้แก่ พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติพ.ศ. 2559 และกำหนดประเด็น เร่งด่วนด้านความมั่นคง ซึ่งประกอบด้วย การปฏิรูประบบข่าวกรอง การปฏิรูประบบงานด้านการ ป้องกันประเทศและการปฏิบัติการกิจอื่นที่ไม่ใช่การสงคราม และการพัฒนาระบบงานบริการ ประชาชน กำหนดนโยบายความมั่นคงแห่งชาติพ.ศ. 2558-2564 เพื่อพร้อมเผชิญวิกฤตการณ์ ด้านต่าง ๆ เช่น การกำหนดยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติของไทยต่อประเทศรอบบ้าน พ.ศ. 2560-2564 ภายใต้วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยอยู่ร่วมกับประเทศรอบบ้านอย่างฉันทมิตรบนผลประโยชน์ร่วมกัน ในทุกด้าน”

อันดับต่อมา รัฐบาลให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนานาประเทศ

ในปีแรก (12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558) รัฐบาลคณะรักษาความสงบแห่งชาติ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

นายกรัฐมนตรีได้เดินทางไปเยือนประเทศต่าง ๆ เช่น สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประเทศมาเลเซีย สาธารณรัฐ เวียดนาม ประเทศญี่ปุ่น เนการาบรูไนดารุสซาลาม สาธารณรัฐสิงคโปร์ และสาธารณรัฐประชาชนจีน เข้าร่วมการประชุม ASEM ครั้งที่ 10 การประชุมผู้นำอาเซียน-สหภาพยุโรปอย่างไม่เป็นทางการ (ASEAN-EU Informal Leaders' Meeting) ณ นครมิลาน สาธารณรัฐอิตาลี การเข้าร่วมประชุมผู้นำ ความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก (Asia-Pacific Economic Cooperation: APEC) ครั้งที่ 22 ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน การประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญ สมัยที่ 69 ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา การประชุม OSCE Ministerial Council ณ เมืองบาเซิล สมาพันธรัฐ สวิส การประชุมระดับโลกว่าด้วยการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติครั้งที่ 3 (3WCDRR) ณ เมืองเซนได ประเทศญี่ปุ่น การประชุม Global Conference on Cyberspace ครั้งที่ 4 ณ กรุงเฮก ราชอาณาจักร เนเธอร์แลนด์ การประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) ครั้งที่ 25 และครั้งที่ 26 ณ กรุงเนปิดอว์ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และกรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย และการประชุมสุดยอดผู้นำ เอเชีย-แอฟริกา ค.ศ. 2015 (Asian-African Conference Summit 2015) ณ เมืองบันดุง สาธารณรัฐ อินโดนีเซีย การเป็นเจ้าภาพการประชุม GMS Summit ครั้งที่ 5 ระหว่าง 19-20 ธันวาคม 2557 และ การประชุม Thailand-Pacific Island Countries Forum: TPIF ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2558 นอกจากนี้ ไทยมีบทบาทสำคัญในการริเริ่มจัดการประชุมว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ ในมหาสมุทรอินเดีย (Special Meeting on Irregular Migration in the Indian Ocean) โดยเป็นเจ้าภาพ จัดขึ้นเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2558 มีผู้แทนระดับสูงจาก 20 ประเทศเข้าร่วม

ปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนานาประเทศ โดยในกรอบทวิภาคีได้ดำเนินความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศสมาชิกอาเซียน ประเทศในภูมิภาค และประเทศนอกภูมิภาค เช่น การประชุมหารือแนวทางเพื่อกระชับและขยายความสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ เช่น การประชุมคณะกรรมการร่วมระหว่างไทย-ลาว และไทย-มาเลเซีย การประชุม Strategic Dialogue กับสหรัฐอเมริกา การประชุม Political Consultation กับสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีการประชุมคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือด้านเศรษฐกิจการค้า และวิชาการ กับสหรัฐอเมริกาสำหรับเอมิเรตส์ และการประชุม Political Dialogue กับสาธารณรัฐโปตุเกส รวมทั้งได้จัดทำความตกลงความร่วมมือกับนานาประเทศในทุกมิติ เช่น ความร่วมมือด้านการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์การเกษตร การพัฒนาระบบราง ธุรกิจการเงินและการธนาคาร ทางวิชาการ การท่องเที่ยว และวัฒนธรรม

การส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือในระดับภูมิภาคและอาเซียน เช่น เพิ่มพูนความร่วมมือกับประเทศ CLMV การเตรียมความพร้อมประชาชนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยการเข้าร่วมการประชุมต่าง ๆ ในกรอบอาเซียน การประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) ครั้งที่ 27-29 การประชุมอาเซียนบวก 3 (ASEAN+3) รวมทั้งการประชุมสุดยอดอาเซียนกับสหรัฐอเมริกาและสหพันธ์รัฐรัสเซีย การส่งเสริมบทบาทประเทศไทยในเวทีระหว่างประเทศ โดยเข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศสำคัญ ๆ เช่น การประชุมผู้นำเอเชีย-ยุโรป ครั้งที่ 11 การประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ 21 การประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยสามัญ ครั้งที่ 70 และ 71 การประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ 23 การประชุม International Institute for Strategic Studies (IISS) Shangri-La Dialogue ครั้งที่ 15 การประชุมระดับผู้นำว่าด้วยความมั่นคงทางนิวเคลียร์การประชุม International Conference on Blue Ocean Strategy และการประชุมผู้นำ G20 รวมทั้งดำเนินการเชิงรุกเพื่อส่งเสริมบทบาทของประเทศไทยในประเด็นที่ประชาคมโลกให้ความสำคัญ เช่น การนำเสนอหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งสำหรับการบรรลุเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติโดยขับเคลื่อนในกลุ่ม 77 และกรอบความร่วมมือไตรภาคีและผลักดันการแก้ไขปัญหาการอพยพโยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติและขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนในกรอบความร่วมมือทวิภาคีและไตรภาคี นอกจากนี้ รัฐบาลได้ช่วยเหลือและคุ้มครองคนไทยในต่างประเทศ เพื่อคุ้มครองดูแลผลประโยชน์และให้ความช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศทุกกรณี เช่น การช่วยเหลือและส่งกลับลูกเรือประมงไทยจากสาธารณรัฐอินโดนีเซีย การช่วยเหลือและคุ้มครองคนไทยที่เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ที่ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย การช่วยเหลือและคุ้มครองผู้เดินทางไปแสวงบุญที่พุทธศยาสาธารณรัฐอินเดีย การจัดตั้งศูนย์บริการ Call Center แบบ 24 ชั่วโมง เพื่อให้บริการข้อมูลด้านกงสุล

แก่ประชาชน รวมทั้งการทำงานของสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ของไทยทั่วโลก ที่ทำหน้าที่ศูนย์ดำรงธรรมในการรับเรื่องร้องเรียน

นโยบายด้านที่ 3 การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ
โดยมีสรุปผลการดำเนินการตามแนวนโยบายรัฐบาลในประเด็นที่เกี่ยวข้อง โดยเรียงลำดับการให้
ความสำคัญ 2 อันดับแรก ดังนี้

อันดับแรก รัฐบาลให้ความสำคัญกับการเร่งสร้างโอกาส อาชีพ และการมีรายได้ที่มั่นคง

ในปีแรก (12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558) รัฐบาลได้ให้ความสำคัญในให้บริการ
จัดหางานแก่ผู้ต้องการมีงานทำ จำนวน 1,031,930 คน (จากเป้าหมายทั้งปี 700,000 คน) มีผู้ได้รับ
การบรรจุงาน 573,563 คน จัดตั้งศูนย์บริการจัดหางานเพื่อคนไทย (Smart Job Center) โดยนำ
เทคโนโลยีและสื่อสมัยใหม่มาใช้เพื่อขับเคลื่อนนโยบาย “คนไทยทุกคนมีงานทำ” เปิดดำเนินการแล้ว
8 แห่ง โดยมีนายจ้างมาลงทะเบียนรับสมัครงาน 61,091 อัตรา มีผู้ลงทะเบียนสมัครงานในประเทศ
21,790 คน และได้รับการบรรจุงานแล้ว 11,548 คน พัฒนาการคุ้มครองดูแลแรงงานนอกระบบ
โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2558 ให้เริ่มดำเนินการกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)
โดยเปิดรับสมัครสมาชิกตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2558 ณ วันที่ 15 กันยายน 2558 มีจำนวนสมาชิก
รวม 268,289 ราย มีจำนวนเงินสะสมของสมาชิก 249.10 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องนับจาก
วันที่มีการเปิดรับสมัครวันแรก (153,750 ราย) นอกจากนี้ ได้จัดตั้งศูนย์ประสานและสนับสนุน
เครือข่ายแรงงานนอกระบบทุกจังหวัด เพื่อให้แรงงานนอกระบบได้รับการคุ้มครองดูแลจากภาครัฐ
ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) ประกอบด้วย (1) ให้บริการจัดหางาน
ผ่านศูนย์บริการจัดหางานเพื่อคนไทย (Smart Job Center) โดยมีการจัดตั้งศูนย์บริการจัดหางาน
เพื่อคนไทย จำนวน 44 แห่ง มีนายจ้างมาลงทะเบียนรับสมัครงาน 337,057 อัตรา มีผู้ลงทะเบียน
สมัครงานในประเทศ 95,201 คน และได้รับการบรรจุงานแล้วจำนวน 67,010 คน (2) เพิ่มผลิตภาพ
แรงงานและพัฒนาแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยพัฒนาฝีมือแรงงาน
ทั้งในระบบและนอกระบบในทุกพื้นที่ ซึ่งมีผู้เข้ารับการฝึกอบรมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 จำนวน
3,815,136 คน (3) พัฒนาระบบการให้บริการด้านแรงงาน โดยพัฒนาแอปพลิเคชัน “Smart
Labour” มีผู้เข้าใช้บริการจำนวน 377,847 ครั้ง (4) ให้ความคุ้มครองแก่ลูกจ้างและผู้ประกันตน
โดยมีผู้ขึ้นทะเบียนผู้ประกันตนตามมาตรา 33 และมาตรา 39 ของพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533
จำนวน 11,697,934 คน และมีผู้ขึ้นทะเบียนลูกจ้างตามกฎหมายเงินทดแทน จำนวน 9,407,907 คน
และ (5) ดำเนินโครงการตลาดคลองผดุงกรุงเกษม ซึ่งดำเนินการไปแล้วจำนวนทั้งสิ้น 14 ตลาด มีผู้เข้าชม

งานรวม 1,306,011 คน และมียอดจำหน่ายรวม 1,004,480,681 บาท ส่วนกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) ปัจจุบันมีจำนวนเงินกองทุนรวม 1,364 ล้านบาท จำนวนสมาชิก 440,668 ราย (ข้อมูล ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2559) รวมถึงการสร้างช่องทางการออมเพื่อการเกษียณสำหรับผู้ที่อยู่ในวัยทำงาน และจัดตั้งกองทุนการออมเพื่อการชราภาพสำหรับแรงงานนอกระบบ ดำเนินโครงการสร้างหลักประกันรายได้แก่ผู้สูงอายุโดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 มอบเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุจำนวน 7.41 ล้านคน งบประมาณ 58,902.23 ล้านบาท

อันดับต่อมา รัฐบาลให้ความสำคัญกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ รวมถึงปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง การทารุณกรรมต่อแรงงานข้ามชาติ การท่องเที่ยวที่เน้นบริการทางเพศและเด็ก และปัญหาคนขอทาน

รัฐบาลมีผลการดำเนินงานในปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) โดยได้ดำเนินการดังนี้ (1) ป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ โดยมีสถานประกอบการที่ได้รับการตรวจสอบ ตรวจสอบคุ้มครองแรงงาน แรงงานเด็ก และแรงงานบังคับในกิจการกลุ่มเสี่ยง จำนวน 1,842 แห่ง มีลูกจ้างเกี่ยวข้อง จำนวน 132,021 คน รวมถึงบูรณาการจัดชุดตรวจปฏิบัติการ (Task Force) เข้าตรวจแรงงานต่างด้าวในสถานประกอบการทั่วประเทศ จำนวน 6,054 แห่ง โดยมีลูกจ้างเกี่ยวข้อง จำนวน 105,120 คน พบการทำผิดกฎหมายด้านแรงงาน ดำเนินคดีนายจ้างจำนวน 549 ราย และดำเนินคดีแรงงานต่างด้าวจำนวน 3,266 คน นอกจากนี้ ยังดำเนินความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการค้ามนุษย์ติดตามการดำเนินงานปรับปรุงสภาพการจ้างและสภาพการทำงานตาม GLP (Good Labour Practices) ของสถานประกอบการ ส่งผลให้กระทรวงการต่างประเทศ สหรัฐอเมริกาปรับสถานะประเทศไทยจากกลุ่ม Tier 3 หรือประเทศที่ดำเนินการไม่สอดคล้องกับมาตรฐานขั้นต่ำของกฎหมายสหรัฐอเมริกาและไม่มีพยายามแก้ไขปัญหาเลื่อนขึ้นไปอยู่ในกลุ่ม Tier 2 Watch List คือประเทศที่ต้องจับตามอง (2) ป้องกันและแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายโดยการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวและผู้ติดตาม ซึ่งมีแรงงานต่างด้าวมารายงานตัวเพื่อต่ออายุใบอนุญาตทำงานระหว่างวันที่ 1 เมษายน-29 กรกฎาคม 2559 จำนวน 1,201,546 คน แรงงานต่างด้าวในกิจการประมงทะเลและในกิจการแปรรูปสัตว์น้ำในพื้นที่ติดทะเลจดทะเบียนจำนวน 383,730 คน ตรวจสอบสัญชาติแรงงานต่างด้าวระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2557-31 มีนาคม 2559 โดยมีแรงงานต่างด้าวเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบสัญชาติ จำนวน 614,514 คน ได้รับหนังสือเดินทาง/หนังสือรับรองสภาพบุคคล (CI) จำนวน 141,226 คน และนำเข้าแรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ โดยนายจ้างแจ้งความต้องการนำเข้าแรงงานต่างด้าวจำนวน 351,641 ได้รับพิจารณาอนุญาตให้นำเข้า จำนวน 196,941 คน และได้เปิดให้มีการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวเวียดนามระหว่างวันที่ 1-30 ธันวาคม 2558 ซึ่งมีนายจ้างจำนวน 697 รายแจ้งรายชื่อแรงงานต่างด้าวสัญชาติเวียดนาม

จำนวน 1,569 ราย และ 3) ดำเนินการจัดระเบียบคนขอทาน มีการจัดระเบียบคนขอทาน รวม 4,940 ราย เป็นขอทานไทย 3,152 รายและขอทานต่างด้าว 1,788 รายและได้ดำเนินการคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตผ่าน “โครงการธัญบุรีโมเดล” และ “โครงการบ้านน้อยในนิคม” รณรงค์ให้ประชาชนเกิดความรับรู้เข้าใจในการ “ให้ทานถูกวิธีลดวิถีการขอทาน” เพื่อการแก้ไขปัญหาการขอทานอย่างยั่งยืน

นโยบายด้านที่ 4 การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม โดยมีสรุปผลการดำเนินการตามแนวนโยบายรัฐบาลในประเด็นที่เกี่ยวข้อง โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญ 2 อันดับแรก ดังนี้

อันดับแรก รัฐบาลให้ความสำคัญกับการจัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้

ในปีแรก (12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558) รัฐบาลได้มีการดำเนินงานที่สำคัญ เช่น แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนานโยบายการศึกษาเพื่อเสนอแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาระดับคุณภาพการศึกษา ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินนโยบายและการดำเนินงานด้านการศึกษาให้มีความสอดคล้องและดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการและคณะอนุกรรมการ 7 คณะ ซึ่งได้มีการดำเนินการร่วมกับสภานิติบัญญัติแห่งชาติและสภาปฏิรูปแห่งชาติจัดทำร่างวิสัยทัศน์และกรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2559-2563) โดยกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายภายในปี พ.ศ. 2563 และจัดทำวิสัยทัศน์และกรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ที่จะได้รับระยะสั้นภายในระยะเวลา 1 ปี เตรียมการดำเนินโครงการนำร่องจังหวัดประชาคมปฏิรูปการเรียนรู้(Empower Reform Province) ปรับขนาดห้องเรียนระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาให้มีการสอบประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และยกเลิกการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานระดับเขตพื้นที่การศึกษา (LAS) ปรับตารางการเรียนการสอนให้ยืดหยุ่น การจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์และวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมืองปรับปรุงการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) จาก 8 กลุ่มสาระเหลือ 5 กลุ่มสาระ เร่งรัดพัฒนาการอ่านออกเขียนได้อ่านคล่อง เขียนคล่อง และสื่อสารได้เด็กจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ต้องอ่านออกเขียนได้ส่งเสริมให้นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจะต้องมีวิชาเลือกเป็นวิชาชีพเสริมและการแก้ไขปัญหาครูที่เน้นการสอนในโรงเรียนกวดวิชาลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ (Moderate Class More Knowledge) โดยมี 4,100 โรงเรียนพร้อมดำเนินการเสริมสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้แก่ผู้ยากจนหรือด้อยโอกาส โดยจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดบริการ

การศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎร บุตรแรงงานต่างด้าวเด็กในพื้นที่ชายแดน และเด็กที่ตกหล่น ยากจน ไร้ที่พึ่ง รวมทั้งการจัดการศึกษาสายอาชีพเพื่อการมีงานทำ

ปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) รัฐบาลให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เกิดความทั่วถึงและเท่าเทียม ดังนี้ นำเทคโนโลยีมาใช้พัฒนาการเรียนการสอน และส่งเสริมภาคส่วนทางสังคมให้เข้ามามีส่วนร่วมในการผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการและรองรับการพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ด้วยการดำเนินการด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย (1) ปรับหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ โดยดำเนินโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ปรับตารางเรียนหลักสูตรและการสอนโดยเน้นการปฏิบัติจริง ทั้งนี้ในปี พ.ศ. 2558 มีโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรม 4,100 แห่ง และปี 2559 จำนวน 17,317 แห่ง โดยโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) โดยรวมสูงขึ้นทุกวิชาในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 และมีมัธยมศึกษาปีที่ 3 ยกเว้นวิชาภาษาอังกฤษ (2) ส่งเสริมการสอนรูปแบบ STEM ในสถานศึกษา รวม 5,710 แห่ง รวมทั้งยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษ โดยพัฒนาครูภาษาอังกฤษ (Boot camp) 350 คน ปรับเพิ่มชั่วโมงภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา และปรับแนวทางการเรียนภาษาอังกฤษระดับอาชีวศึกษาให้เน้นวิชาชีพมากขึ้น (3) พัฒนาระบบการเรียนรู้ส่งเสริมการอ่านโดยผลการดำเนินการที่สำคัญ คือ การเร่งรัดและพัฒนาให้นักเรียนที่จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อ่านออกเขียนได้ โดยจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ลดลง (4) ปรับระบบทดสอบ O-NET จาก 8 กลุ่มสาระวิชาเหลือ 5 กลุ่มสาระวิชา เสริมสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา เช่น กำหนดให้รัฐมีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปีโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นว่ารัฐบาลจะสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมเด็กทุกคน รวมถึงเด็กที่มีความสามารถพิเศษ เด็กพิการและเด็กด้อยโอกาสส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้แก่ผู้สูงอายุ 277,968 คน ในลักษณะโรงเรียนผู้สูงอายุ ซึ่งมีโรงเรียนนำร่อง 43 แห่ง นอกจากนี้ ได้ฝึกอาชีพให้แก่ประชาชนผ่านระบบการศึกษา นอกโรงเรียน โดยในปี พ.ศ. 2558 มีประชาชนร่วมโครงการจำนวน 445,892 คน ปี 2559 จำนวน 306,631 คน

อันดับต่อมา รัฐบาลให้ความสำคัญกับการปลูกฝังค่านิยมและจิตสำนึกที่ดี รวมทั้งสนับสนุนการผลิตสื่อคุณภาพ เพื่อเปิดพื้นที่สาธารณะให้เยาวชนและประชาชนได้มีโอกาสแสดงออกอย่างสร้างสรรค์

ในปีแรก (12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558) และปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) ไม่พบข้อมูลสรุปผลการดำเนินการตามแนวนโยบายรัฐบาลอย่างเป็นทางการ

นโยบายด้านที่ 5 การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน
โดยมีสรุปผลการดำเนินการตามแนวนโยบายรัฐบาลในประเด็นที่เกี่ยวข้อง โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญ 2 อันดับแรก ดังนี้

อันดับแรก รัฐบาลให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการกีฬา

รัฐบาลมีผลการดำเนินงานในปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) โดยการสร้างเสริมสุขภาพสำหรับประชาชนทุกกลุ่มวัย โดยรัฐบาลให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมทางกีฬา และนันทนาการแก่ประชาชนทุกกลุ่มวัยทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เช่น จัดการแข่งขันกีฬา ผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยและสนับสนุนงบประมาณสำหรับการบริหารจัดการศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาติ และสนามกีฬาจังหวัดควบคู่ไปกับการเสริมความเข้มแข็งของระบบเฝ้าระวังโรคระบาด

อันดับต่อมา รัฐบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ

ในปีแรก (12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558) ระบบบริการสุขภาพ ได้จัดให้มีเขตสุขภาพ 12 เขต และเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อกระจายอำนาจให้ทุกภาคส่วนในพื้นที่ร่วมกันบริหารจัดการทรัพยากรสุขภาพ รวมถึงการให้บริการดูแลสุขภาพเชิงรุก โดยให้มีทีมหมอครอบครัว (Family Care Team) จำนวน 66,492 ทีม กระจายในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองและเชื่อมโยงกับบริการการรักษาในระดับที่สูงขึ้น ตลอดจนสนับสนุนให้โรงพยาบาลระดับต่าง ๆ ผ่านการรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (Hospital accreditation) จำนวน 973 แห่ง และยกระดับบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อให้บริการคู่ขนานกับการแพทย์แผนปัจจุบัน

ในปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) การพัฒนาระบบบริการสุขภาพ มีการพัฒนาคลินิกหมอครอบครัว (Primary Care Cluster) โดยดำเนินการในโรงพยาบาลเขตเมือง 48 แห่ง มีแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว 292 คน เพื่อดูแลประชาชนในความรับผิดชอบ

นโยบายด้านที่ 6 การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยมีสรุปผลการดำเนินการตามแผนนโยบายรัฐบาลในประเด็นที่เกี่ยวข้อง โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญ 2 อันดับแรก ดังนี้

อันดับแรก รัฐบาลให้ความสำคัญกับด้านเกษตรกรรม ดำเนินการในการปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการ และการสนับสนุนให้สหกรณ์ของกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มบทบาทในฐานะผู้ซื้อพืชผลจนถึงการแปรรูปและการส่งออกได้แล้วแต่กรณี

อันดับต่อมา รัฐบาลให้ความสำคัญกับการดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสม

โดยทั้งสองเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับด้านเกษตร คำกล่าวของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ จึงมักกล่าวโดยรวมดังนี้

ในปีแรก (12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558) การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่เกษตรกรทั้งในส่วนของผู้ปลูกข้าว และเกษตรกรผู้ปลูกพืชชนิดอื่น ๆ ได้แก่ เกษตรกรผู้ปลูกข้าว รัฐบาลได้ดำเนินโครงการช่วยเหลือทั้งมาตรการเพิ่มรายได้ให้เกษตรกรผู้มีรายได้น้อย มาตรการสนับสนุนสินเชื่อ การประกันภัย และการบริหารจัดการข้าวในสต็อกของรัฐ เช่น โครงการประกันภัยข้าวนาปีปีการผลิต 2557/2558 โดยเฉพาะโครงการประกันภัยข้าวนาปีในปีการผลิต พ.ศ. 2558 มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ โดยทำประกันฯทั้งสิ้น 92,033 ราย พื้นที่ 1,511,990.75 ไร่ มาตรการเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้มีรายได้น้อยวงเงิน 45,000 ล้านบาท มีผู้ได้รับ 3,617,816 ราย โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร วงเงิน 20,000 ล้านบาท มีการจ่ายแล้ว 10,774.32 ล้านบาท โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2557/2558 กรอบวงเงิน 34,788 ล้านบาท มีผู้เข้าร่วมโครงการแล้ว 79,444 ราย โครงการลดดอกเบี้ยเงินกู้เพื่อการผลิตแก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ปีการผลิต 2557/2558 สามารถลดดอกเบี้ยให้เกษตรกรลูกค้าได้จำนวน 1,420,843 ราย เป็นเงิน 305.22 ล้านบาท จากต้นเงิน 90,536.46 ล้านบาท การชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก (ร้อยละ 3) นาปี 2558 โดยมีผู้ประกอบการค้าข้าวสมัครเข้าร่วมโครงการฯ 140 ราย วงเงินกู้ 39,000 ล้านบาท ปริมาณเก็บสต็อก 4.3 ล้านตัน วงเงินชดเชยดอกเบี้ย 582 ล้านบาท จัดตลาดนัดข้าวเปลือก ปี 2557/2558 เพื่อรักษาเสถียรภาพราคาข้าวภายในประเทศ ซึ่งส่งผลให้ราคาข้าวเปลือก ณ ท่าข้าว โรงสีสูงขึ้นเฉลี่ยตันละ 100-800 บาท การระบายข้าวในสต็อกของรัฐ โดยสามารถระบายข้าวในสต็อกของรัฐจากปีการผลิต 2557 และ 2558 รวมทั้งสิ้น 11.18 ล้านตัน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2558) และเกษตรกรผู้ปลูกพืชชนิดอื่น ๆ เช่น มาตรการการจ่ายเงินกู้ให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังจำนวน 245 ล้านบาท ให้แก่เกษตรกร 2,081 สัญญาชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการแปรรูปมันสำปะหลังอัตราร้อยละ 3 ระยะเวลา 24 เดือน โครงการชดเชยรายได้แก่เกษตรกรชาวสวนยางกรอบวงเงิน 8,453.99 ล้านบาท

มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 801,234 ครัวเรือน โครงการสนับสนุนสินเชื่อผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ยาง มีผู้เข้าร่วมโครงการ 19 รายวงเงิน 20,450.15 ล้านบาท โครงการสนับสนุนสินเชื่อเกษตรกรชาวสวนยาง รายย่อยเพื่อประกอบอาชีพเสริม โดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรได้อนุมัติสินเชื่อ ให้แก่เกษตรกร 75,315 ครัวเรือน วงเงิน 6,678.10 ล้านบาท และการให้ความช่วยเหลือเกษตรกร ชาวไร่อ้อยในลักษณะเงินทุนหมุนเวียน วงเงิน 16,953.45 ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2558)

รัฐบาลยังได้ดำเนินมาตรการอื่น ๆ เช่น (1) มาตรการการเพิ่มรายได้ โดยให้ความสำคัญแก่ การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน เช่น การตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชในระบบการปฏิบัติ ทางเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice: GAP) ในแหล่งผลิตผักและผลไม้ การตรวจประเมิน มาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โรงงานผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ และตรวจวิเคราะห์คุณภาพสินค้าประมง และการพัฒนาผู้ตรวจประเมินระบบการผลิตข้าว GAP และผู้ตรวจประเมินระบบการตรวจรับรอง โรงสีข้าวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ดีในการผลิตอาหาร/ตามมาตรฐานการผลิตที่มีมาตรการป้องกัน อันตรายที่ผู้บริโภคอาจได้รับจากการบริโภคอาหาร (Good Manufacturing Practice/Hazard Analysis Critical Control Point: GMP/HACCP) (2) มาตรการลดรายจ่าย/ลดต้นทุนการผลิตให้แก่ เกษตรกร เช่น โครงการส่งเสริมการให้บริการเครื่องจักรกลทางการเกษตร มีประชาชนได้รับประโยชน์ 218,397 คน พื้นที่ 2,810,878 ไร่ลดต้นทุนการผลิต 945,058,304 บาท การลดและการควบคุมค่า เช่านาโดยเกษตรกรได้รับการลดค่าเช่านาลงเฉลี่ยรายละ 631-22,238 บาท จำนวนเงินที่สามารถ เจริญลดค่าเช่านาลงได้ 342,139,308 บาท การจัดตลาดเพื่อเกษตรกรโดยให้ภาคเอกชนในจังหวัดได้ มีโอกาสร่วมมือจัดขึ้นทุกจังหวัดอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง นอกจากนี้ รัฐบาลได้มีโครงการ การจัดที่ดินทำกินให้แก่เกษตรกรมีผู้ได้รับสิทธิได้รับที่ดินแล้ว 80,000 ราย 600,000 ไร่ และ (3) การช่วยเหลือด้านหนี้สินเกษตรกร โดยเฉพาะหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่ประสบ อุทกภัย ปี 2554 (ปีที่ 3) โดยการพักชำระหนี้เป็นเวลา 3 ปีและรัฐบาลจ่ายดอกเบี้ยแทน ตามอัตรา ดอกเบี้ยที่มีการเรียกเก็บจากสมาชิกตามระยะเวลาที่พักชำระหนี้ ขณะนี้รัฐบาลได้ชำระหนี้แทน ทั้งจำนวนโดยเบิกจ่ายเงินชดเชยดอกเบี้ยให้แก่สมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร 26,059 ราย เป็นเงิน 199.22 ล้านบาท นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้มีโครงการพักชำระหนี้เกษตรกรรายย่อยและประชาชน ผู้มีรายได้น้อยที่มีหนี้ต่ำกว่า 500,000 บาท ผ่านสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร โดยจ่ายชดเชยดอกเบี้ยให้ ร้อยละ 3 จำนวน 3 ปีและหนี้ค้างชำระ จ่ายชดเชยดอกเบี้ยร้อยละ 4 จำนวน 3 ปีและจ่ายเงินทุน หมุนเวียนเพื่อฟื้นฟูอาชีพแก่สมาชิก ขณะนี้ได้จ่ายเงินชดเชยดอกเบี้ยให้แก่สมาชิก จำนวน 200,291 ราย วงเงิน 85.27 ล้านบาท รัฐบาลยังได้จัดตั้งกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน โดยได้อนุมัติเงินกู้ให้แก่เกษตรกรและผู้ยากจน จำนวน 1,190 ราย วงเงิน 448.87 ล้านบาท

ในปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) การดูแลเกษตรกรและการปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตร รัฐบาลได้ดำเนิน มาตรการเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรกลุ่มต่าง ๆ เช่น การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวทั้งระบบ ด้วยมาตรการ สนับสนุนสินเชื่อการประกันภัยและการบริหารจัดการข้าวในสต็อกของรัฐ โดยดำเนินโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต 2558/59 กรอบวงเงิน 631.32 ล้านบาท มีเกษตรกรได้รับการช่วยเหลือ 92,064 ราย ครอบคลุมพื้นที่ 1.5 ล้านไร่ โครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต 2559/60 กรอบวงเงิน 2,071.13 ล้านบาท มีเกษตรกรได้รับการช่วยเหลือ 1,547,254 รายครอบคลุมพื้นที่ 26.7 ล้านไร่โครงการ ลดดอกเบี้ยเงินกู้ให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2558/59 วงเงิน 975.57 ล้านบาท ได้ดำเนินการลดดอกเบี้ยเงินกู้ให้แก่เกษตรกรจำนวน 609,594 รายเป็นเงิน 456.97 ล้านบาท โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าว และสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร ปีการผลิต 2558/59 วงเงิน 12,500 ล้านบาท สถาบันเกษตรกร แจ้งความประสงค์ขอเข้าร่วมโครงการ 434 แห่ง วงเงินที่จะขอกู้ 14,102.20 ล้านบาท ได้รับอนุมัติเงินกู้แล้ว 247 แห่งวงเงินที่อนุมัติ 9,386.45 ล้านบาท เบิกเงินกู้แล้ว 246 แห่งจำนวนเงินจ่ายสะสม 8,020.91 ล้านบาท และต้นเงินกู้คงเหลือ 173 แห่งจำนวนเงิน 4,463.57 ล้านบาท โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2558/59 วงเงินสินเชื่อ 26,740 ล้านบาท ให้แก่เกษตรกร 74,343 ราย สหกรณ์ 42 ราย รวม ทั้งสิ้น 6,909.48 ล้านบาท โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก ปีการผลิต 2558/59 ได้พิจารณาชดเชยดอกเบี้ยรวม 148 ราย/30 จังหวัด มูลค่า 140 ล้านบาท รวมทั้งโครงการ การระบายข้าวในสต็อกของรัฐ ปี 2559 ซึ่งมีข้าวในสต็อกรวมปริมาณ 2,962,873.9 ตัน มูลค่า 28,656.8 ล้านบาท และโครงการ จัดตลาดนัดข้าวเปลือก ปีการผลิต 2558/59 มีการจัดตลาดนัดข้าวเปลือกแล้ว 92 ครั้ง/ 33 จังหวัด ปริมาณซื้อขายรวม 59,420 ตัน คิดเป็นมูลค่า 580 ล้านบาท เกษตรกรสามารถจำหน่ายข้าวได้ในราคาที่สูงกว่าท้องตลาดตันละ 100-800 บาท

ในส่วนของการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกยาง รัฐบาลได้ดำเนินโครงการสนับสนุน เงินทุนหมุนเวียนแก่สถาบันเกษตรกรเพื่อรวบรวมยาง วงเงิน 10,000 ล้านบาท โดยมีวงเงินขอกู้ 5,055.45 ล้านบาท อนุมัติเงินกู้ 380 แห่ง วงเงินอนุมัติ 4,888.27 ล้านบาท เบิกเงินกู้แล้ว 366 แห่ง จำนวนเงิน 5,924.66 ล้านบาท โครงการสนับสนุน สินเชื่อสถาบันเกษตรกรแปรรูปยางพารา ภายใต้ แนวทางพัฒนายางพารา ทั้งระบบ วงเงินสินเชื่อ 5,000 ล้านบาท อนุมัติเงินกู้จำนวน 146 แห่ง วงเงินอนุมัติ 1,417.63 ล้านบาท เบิกเงินกู้แล้ว 140 แห่ง จ่ายเงินกู้สะสม 1,124.60 ล้านบาท โครงการชดเชยรายได้แก่เกษตรกรชาวสวนยาง วงเงิน 8,200 ล้านบาท จ่ายเงินให้เกษตรกรชาวสวนยาง จำนวน 821,227 ราย จำนวน 8.288 ล้านไร่ จำนวนเงิน 8,287.93 ล้านบาท โครงการสนับสนุนสินเชื่อเกษตรกรชาวสวนยางรายย่อย เพื่อประกอบอาชีพเสริม วงเงินรวม 15,000 ล้านบาท จ่ายสินเชื่อแก่เกษตรกรจำนวน 131,324 ราย เป็นเงิน 11,975 ล้านบาท โครงการสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร ชาวสวนยาง วงเงินรวม

13,124 ล้านบาท โดยโอนเงินให้เกษตรกรชาวสวนยาง (เจ้าของสวนยาง) จำนวน 711,173 ราย พื้นที่ 7.11 ล้านไร่ จำนวนเงิน 6,401.77 ล้านบาท และโอนเงินให้เกษตรกรชาวสวนยาง (ผู้กรีดยาง) จำนวน 673,835 ราย พื้นที่ 6.78 ล้านไร่ จำนวนเงิน 4,067.02 ล้านบาท และโครงการส่งเสริมการใช้ยาง ในหน่วยงานภาครัฐ โดยมีการรับซื้อยางไปแล้ว 2,892.19 ตัน มูลค่า 121.5 ล้านบาท รวมถึงการจัด กิจกรรมจับคู่ธุรกิจ (Business Matching) ผลิตรภัณฑ์ยางระหว่างผู้นำเข้าจากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก โดยมีมูลค่าการซื้อขายยางพาราจำนวน 19,660 ล้านบาท

ส่วนพืชเศรษฐกิจอื่น ๆ ทั้งมันสำปะหลัง อ้อย และปาล์มน้ำมันนั้น รัฐบาลได้ดำเนินโครงการ ให้ความช่วยเหลือด้านปัจจัยการผลิตแก่ ชาวไร่อ้อยฤดูการผลิตปี 2558/59 ในอัตราตันอ้อยละ 160 บาท จากปริมาณอ้อยรวมทั้งสิ้น 94.047 ล้านตัน ค่าความหวานเฉลี่ยที่ 11.95 ซี.ซี.เอส. คิดเป็นมูลค่าอ้อย ที่ชาวไร่อ้อยได้รับรวมทั้งสิ้น ประมาณ 15,047 ล้านบาท โครงการส่งเสริมสินเชื่อ เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตอ้อยอย่างครบวงจร ได้อนุมัติวงเงินกู้ปีละ 3,000 ล้านบาท จากธนาคาร เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) โดยใช้จากวงเงิน 10,000 ล้านบาท ของเงินกู้ยืม สินเชื่อเพื่อส่งเสริมการปลูกอ้อย (เงินเขียว) เป็นระยะ เวลา 3 ปีโดยกำหนดอัตราดอกเบี้ยให้ชาวไร่อ้อย ผู้กู้ชำระในอัตราร้อยละ 2 การออกไปรับรองให้ตั้ง และขยายโรงงานน้ำตาลทรายเพิ่ม ได้ออก ไปรับรอง ให้ตั้งโรงงานน้ำตาลใหม่จำนวน 22 โรงงาน ในพื้นที่ 15 จังหวัดจะมีกำลังการผลิตรวม 421,000 ตันอ้อยต่อวัน และมีวงเงินลงทุนไม่ต่ำกว่า 111,000 ล้านบาท และออกไปรับรองให้ขยาย โรงงานน้ำตาลจำนวน 17 โรงงาน ในพื้นที่ 14 จังหวัด จะมีกำลังการผลิตรวม 236,334 ตันอ้อยต่อวัน และจะมีวงเงินลงทุนไม่ต่ำกว่า 42,500 ล้านบาท การกำหนดแนวทางการบริหาร จัดการตลาดมัน สำปะหลัง ปี 2559/60 จำนวน 4 โครงการ ได้แก่โครงการลดดอกเบี้ยเงินกู้ให้เกษตรกรผู้ปลูก มันสำปะหลัง ปี 2559/60 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูกมันสำปะหลังในระบบน้ำหยด ปี 2559/60 โครงการสินเชื่อเพื่อยกระดับมาตรฐานการผลิตและการแปรรูปมันสำปะหลัง ปี 2559/60 และโครงการสินเชื่อ เพื่อรวบรวมมันสำปะหลังและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร ปี 2559/60 การออกประกาศราคาแนะนำ (เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2559) รับซื้อผลปาล์มอัตราน้ำมัน ร้อยละ 18 ราคาไม่ต่ำกว่ากิโลกรัมละ 5.90 บาท ให้รับเพิ่มราคาซื้อไม่น้อยกว่า กิโลกรัมละ 30 สตางค์ ต่ออัตราน้ำมันที่เพิ่มขึ้นทุกร้อยละ 1 และกำหนดให้ โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มแสดงอัตราน้ำมันที่ผลิตได้ ในวันล่าสุดควบคู่กับการแสดงราคาซื้อ

รัฐบาลได้แก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกรรายย่อย โดยดำเนินการผ่าน ธ.ก.ส. จำนวน 3 โครงการย่อย ได้แก่ โครงการปลดปล่อยหนี้สิน โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือ เกษตรกรรายย่อยที่ไม่มี ศักยภาพ หรือมีเหตุผิดปกติจนไม่สามารถประกอบอาชีพได้ประมาณ 28,000 ราย หนี้สินประมาณ 4,000 ล้านบาท สามารถดำเนินการปลดปล่อยหนี้ให้ลูกค้าแล้ว จำนวน 28,643 ราย รวมวงเงิน 2,289.86 ล้านบาท โครงการปรับโครงสร้างหนี้ให้กับเกษตรกรรายย่อยที่มีศักยภาพสูง ที่ประเมิน

ศักยภาพแล้วยังมีความสามารถ ในการประกอบอาชีพแต่มีปัญหาในการชำระหนี้จากเหตุสุจริตจำเป็น และเป็นภาระหนัก ประมาณ 340,000 ราย หนี้สินประมาณ 48,000 ล้านบาท สามารถปรับโครงสร้างหนี้ให้กับลูกค้าแล้ว จำนวน 257,748 ราย รวมวงเงิน 42,105.17 ล้านบาท โครงการขยายเวลาชำระหนี้ให้กับเกษตรกรรายย่อยที่มีศักยภาพ ในการประกอบอาชีพแต่ได้รับผลกระทบจากการงดทำนาปรังและราคาขายพาราตกต่ำ ประมาณ 450,000 ราย หนี้สินประมาณ 64,000 ล้านบาท ได้ขยายเวลาชำระหนี้แล้ว จำนวน 455,651 ราย รวมวงเงินสินเชื่อ 63,766.87 ล้านบาท ในส่วนของการช่วยเหลือด้านหนี้สินเกษตรกรนั้น รัฐบาลได้ดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้อง เช่น การชดเชยดอกเบี้ยให้สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่เป็นกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและมีปัญหาการส่งชำระหนี้ โดยหนี้ปกติจ่ายชดเชยดอกเบี้ยให้ร้อยละ 3 จำนวน 3 ปีและหนี้ค้างชำระจ่ายชดเชยดอกเบี้ยร้อยละ 4 จำนวน 3 ปี และจ่ายเงินทุนหมุนเวียนเพื่อฟื้นฟูอาชีพแก่สมาชิกจนถึงเดือนกรกฎาคม 2559 เบิกเงินเพื่อชดเชยดอกเบี้ยแก่เกษตรกรแล้ว 144,114 รายวงเงิน 369.40 ล้านบาท กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรผู้ยากจน อนุมัติเงินกู้ให้แก่เกษตรกรและผู้ยากจน จำนวน 1,891 รายวงเงิน 660.76 ล้านบาท จำนวนที่ดินที่ช่วยไถ่ถอน หรือซื้อคืน 9,253-2-79 ไร่ โครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรด้วยการจำหน่ายหนี้เป็นศูนย์ในกองทุนหรือ เงินทุนในกำกับดูแลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหนี้สินโครงการส่งเสริมหรือสงเคราะห์ของรัฐซึ่งไม่ได้ เกิดขึ้นจากความผิดพลาดของเกษตรกรซึ่งมีเกษตรกรรวม 27,770 รายต่อองค์กรเกษตรกร 1 แห่งรวมเป็นเงิน 4,556 ล้านบาท เดือนกรกฎาคม 2559 ได้ดำเนินการจำหน่ายหนี้สูญตามขั้นตอน จำนวน 10,886 ราย ต่อองค์กรเกษตรกร 1 แห่ง วงเงิน 1.09 ล้านบาท และการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร (หนี้นอกระบบ) โดยสามารถเจรจาสำเร็จ 65,779 ราย มูลค่าหนี้ 10,533.79 ล้านบาท และปลดปล่อยหนี้สินแล้ว 741 ราย มูลค่าหนี้ 195.84 ล้านบาท รัฐบาลได้พัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน โดยมีการตรวจประเมิน มาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ตรวจวิเคราะห์คุณภาพสินค้าปศุสัตว์ ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชในระบบ GAP ทั้งในส่วนของผักและผลไม้และไม่ใช่ผักและผลไม้ โครงการตลาดเกษตรกรเพื่อพัฒนาสินค้าในตลาดเกษตรกรสู่ระดับสินค้าพรีเมียม โครงการตลาดสินค้าเกษตรคุณภาพ ระดับพื้นที่ ในพื้นที่สำนักงานองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรพื้นที่ต่าง ๆ และการจัดตั้งศูนย์บริการด้านกล้วยไม้ การจัดที่ดินทำกินให้เกษตรกร รัฐบาลได้ดำเนินการสอบสวนสิทธิการจัดที่ดินชุมชน (สอบสวนสิทธิ) การตรวจสอบการถือครองที่ดิน การออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินทำกิน (กสน. 3) ให้แก่สมาชิกนิคมสหกรณ์ที่แสดงความประสงค์และการออกหนังสือแสดงการทำประโยชน์ (กสน. 5) ให้แก่ สมาชิกนิคมสหกรณ์ที่ปฏิบัติครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กำหนด ส่วนการฟื้นฟูและปรับปรุงคุณภาพดิน รัฐบาลได้ ดำเนินการเช่น ปรับปรุงฐานข้อมูลทรัพยากรดินเบื้องต้นลงบนภาพถ่ายออร์โธรีระยะที่ 3 จำนวน 44.20 ล้านไร่ ปรับปรุงคุณภาพดิน โดยส่งเสริมการใช้ปุ๋ยมาร์ลในการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวส่งเสริมการใช้หินปูนฝุ่นในการปรับปรุง

พื้นที่ดินเปรี้ยวดินเค็มภาคใต้และปรับปรุงพื้นที่ดินกรดโดยการใส่โดโลไมท์และส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ดินเค็ม จำนวน 193,400 ไร่ พื้นที่ฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดินโดยการรณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ที่มีปัญหาการชะล้างพังทลายของดิน จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบน พื้นที่ลุ่ม-ดอน จำนวน 3,013,800.16 ไร่พัฒนาที่ดินในพื้นที่เฉพาะ โดยดำเนินโครงการเพิ่มผลผลิตข้าวหอมมะลิ มาตรฐานเพื่อการส่งออกในพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้และการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด

นอกจากนี้รัฐบาลได้ส่งเสริมระบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่โดยดำเนินโครงการ สนับสนุนสินเชื่อให้กลุ่มชาวนาผู้ผลิตข้าวแบบแปลงใหญ่ ปี 2559/60 โดย ธ.ก.ส. จะสนับสนุนสินเชื่อวงเงิน 3,250 ล้านบาท แก่สหกรณ์กลุ่มเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน กำหนดวงเงินกู้กลุ่มละไม่เกิน 5 ล้านบาท โดยรัฐบาลรับภาระดอกเบี้ยแทนในอัตราร้อยละ 3.51 ต่อปีแต่คิดดอกเบี้ยจากสหกรณ์กลุ่มเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน ในอัตราร้อยละ 0.01 ต่อปีกำหนดระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ไม่เกิน 12 เดือน นับจากเดือนที่รับเงินกู้ คิดเป็นวงเงินที่รัฐบาลต้องชดเชยดอกเบี้ยจำนวนเงิน 74.55 ล้านบาท โดยเริ่มโครงการตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2559-31 มกราคม 2561 (จ่ายเงินกู้ถึงเดือนตุลาคม 2559) การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ด้านการเกษตรของชุมชน ปัจจุบันได้วิเคราะห์ศักยภาพแล้ว 882 ศูนย์ให้บริการข้อมูลข่าวสาร 47,845 ครั้ง ให้บริการด้านการเกษตร 45,495 ครั้ง ขยายองค์ความรู้แก่เกษตรกร 18,602 รายและประสานความร่วมมือ กับหน่วยงานวิชาการและสถาบันการศึกษา ในพื้นที่ 554 ศูนย์การดำเนินการ Agri Map ปัจจุบันสามารถเรียกดู ข้อมูล Agri Map ได้จากแอปพลิเคชันและเริ่มพื้นที่นำร่อง 3 จังหวัด ในการปรับเปลี่ยนพื้นที่การเพาะปลูก ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2559 จำนวน 3 จังหวัดได้แก่จังหวัดอุทัยธานีชัยภูมิและบุรีรัมย์โครงการปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวไปปลูกพืชที่หลากหลายฤดูนาปรัง ปี 2560 ขณะนี้อยู่ระหว่างจัดทำบัญชีรายชื่อชาวนาผู้ปลูกข้าวนาปรัง ปี 2556-2558 ให้จังหวัดติดประกาศและดำเนินการจัดเวทีชุมชน ประชาคม และรับสมัคร ชาวนา จำนวน 66,800 ราย พื้นที่ 323,000 ไร่ และโครงการสนับสนุนเงินทุนเพื่อสร้างระบบน้ำในไร่นา ของสมาชิกสถาบันเกษตรกร ขณะนี้ได้เปิดให้สมาชิกสถาบันเกษตรกรยื่น ความประสงค์เข้าร่วมโครงการ มีสมาชิกสถาบันเกษตรกรประสงค์ขอรับการสนับสนุน จำนวน 486 แห่ง แยกเป็นเกษตรกรขอรับการอุดหนุน 8,880 ราย และเจาะบ่อบาดาล 18,186 ราย

นโยบายด้านที่ 7 การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน โดยมีสรุปผลการดำเนินการตามแผนนโยบายรัฐบาลในประเด็นที่เกี่ยวข้อง โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญ 2 อันดับแรก ดังนี้

อันดับแรก รัฐบาลให้ความสำคัญกับการเร่งส่งเสริมความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน ในภูมิภาคอาเซียนและขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน

ในปีแรก (12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558) รัฐบาลได้เตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยจัดตั้งคณะกรรมการศูนย์อำนวยการเตรียมความพร้อมประเทศไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน รวมถึงจัดทำยุทธศาสตร์ และแผนงานระยะ 5 ปี รองรับทั้ง 3 เสาประชาคมอาเซียน โดยในด้านการเมืองและความมั่นคง ได้จัดตั้ง (1) ศูนย์อาเซียนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อบูรณาการข้อมูลการเดินทางเข้า-ออกของบุคคลและยานพาหนะ (2) ศูนย์ ASEAN Narcotics Cooperation Center (ASEAN-NARCO) เพื่อดำเนินการด้านความร่วมมือในการป้องกันยาเสพติด และ (3) ศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน เพื่อเป็นศูนย์กลางของสำนักงานทางการแพทย์ทหารของอาเซียน ด้านเศรษฐกิจ ได้ดำเนินมาตรการต่าง ๆ ตามพันธกรณีของอาเซียน อาทิ การเปิดเสรีการค้าและบริการ 5 สาขา (โทรคมนาคม คอมพิวเตอร์ ขนส่งโลจิสติกส์ และก่อสร้างการเงินและประกันภัย และการศึกษา) การเชื่อมโยง ด้านการขนส่งการสื่อสารและพลังงานการขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัลโดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง และการปรับมาตรฐานผลิตภัณฑ์สาขาไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์และชิ้นส่วน ผลิตภัณฑ์ยาง เพื่อให้สอดคล้องมาตรฐานอาเซียน รวมถึงการจัดตั้งศูนย์ทดสอบ ยานยนต์และยางล้อแห่งชาติและด้านสังคมและวัฒนธรรม ได้กำหนดแผนงานระยะ 5 ปี ภายใต้อำนาจ 5 องค์ประกอบหลัก คือ การมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบต่อสังคมความเท่าเทียมและการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การพัฒนาทางสังคมที่สมดุลกับสิ่งแวดล้อม การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายใหม่ ๆ และการสร้างสรรค์นวัตกรรมและเป็นสมาชิกประชาคมโลก อีกทั้งได้จัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมอาเซียนแห่งแรกของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ณ อาคารหอศิลป์ร่วมสมัยราชดำเนิน

ในปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) ด้านการส่งเสริมความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน ในอาเซียนและขยายความร่วมมือ ทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน รัฐบาลได้ส่งเสริมบทบาทของประเทศไทยและใช้โอกาสจากความเชื่อมโยง และความร่วมมือในประชาคมอาเซียน โดยเข้าร่วมประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 27 เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2558 ณ ประเทศมาเลเซียซึ่งได้มีการประกาศวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ค.ศ. 2025 และแผนงานประชาคมอาเซียน ทั้งสามเสาในอีก 10 ปีข้างหน้า เข้าร่วมประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 27-28 เมื่อเดือนกันยายน 2559 ณ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้เน้นย้ำความสำคัญของการส่งเสริมความเป็นเอกภาพและความเป็น แกนกลางของอาเซียนในโครงสร้างสถาปัตยกรรมในภูมิภาค การเสริมสร้างขีดความสามารถของอาเซียน ในการรับมือกับความท้าทายต่าง ๆ เช่น ปัญหาการก่อการร้าย ปัญหาการทำประมงผิดกฎหมายการเคลื่อนย้าย ถิ่นฐานที่ไม่ปกติโรคระบาด

อาชญากรรมข้ามชาติ อาชญากรรมไซเบอร์ยาเสพติด การลดความเหลื่อมล้ำ ทางเศรษฐกิจและสังคม การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศการบริหารจัดการภัยพิบัติและความมั่นคงทางทะเล และเข้าร่วมประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน ครั้งที่ 49 เมื่อเดือนกรกฎาคม 2559 ณ เวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวซึ่งมีการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนกับคู่เจรจา เช่น สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐอินเดีย ประเทศแคนาดา ประเทศนิวซีแลนด์ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐอิตาลี สหรัฐอเมริกา สหพันธรัฐ รัสเซีย และสหภาพยุโรป โดยประเทศไทยได้มุ่งเน้นความร่วมมือด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว สังคมและวัฒนธรรม และบทบาทที่สร้างสรรค์ของอาเซียน ด้านความแข็งแกร่ง ความเป็น rule-based community เป็นกลางและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและเสถียรภาพ โดยอาเซียน-จีน ได้รับรองแถลงการณ์ร่วมว่าด้วย การปฏิบัติตามปฏิญญาว่าด้วยแนวปฏิบัติของภาคีในทะเลจีนใต้และเห็นชอบต่อข้อเสนอของจีนในการกำหนด ให้ปี 2560 เป็นปีแห่งความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว อาเซียน-จีน และเฉลิมฉลองครบรอบ 25 ปีความสัมพันธ์ อาเซียน-จีน และให้ความสำคัญต่อการประชุมรัฐมนตรีอาเซียน-สหภาพยุโรป ครั้งที่ 21 ระหว่างวันที่ 13-14 ตุลาคม 2559 ณ กรุงเทพมหานคร

อันดับต่อมา รัฐบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยทุกระดับ

ในปีแรก (12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558) รัฐบาลได้ดำเนิน มาตรการต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งในกลุ่มผู้ประกอบการมีการพัฒนาศักยภาพด้านการค้า และการลงทุนในอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน โดยพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ และผลักดันให้ผู้ประกอบการลงทุนทำเหมืองแร่หรือจัดหาวัตถุดิบแร่จากอาเซียนเพื่อรองรับการเปิดเสรีอาเซียนด้านเหมืองแร่การพัฒนาผู้ประกอบการอาหารไทยเพื่อพัฒนาเมนูอาหารไทยที่เป็นที่นิยมให้มีมาตรฐาน (ผู้เข้ารับการอบรม 7,506 คน หรือร้อยละ 110.38 จากเป้าหมาย 6,800 คน) อีกทั้งมีการพัฒนาสถานประกอบการเป้าหมาย ด้วยการให้คำปรึกษาในการจัดทำแผนธุรกิจและ Business Model (กิจการที่เข้าร่วม 600 แห่ง) การอบรมให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs ในด้านการบริหารธุรกิจ อุตสาหกรรม และการขยายตลาด (ผู้เข้าอบรม 3,588 คน) การอบรมให้แก่บุคลากรในสาขาชิ้นส่วนยานยนต์ (ผู้เข้าอบรม 100 คน) การให้คำแนะนำเชิงลึกแก่วิสาหกิจในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ ในด้านระบบ ควบคุมและประสิทธิภาพของเครื่องจักร (กิจการที่เข้าร่วม 25 แห่ง)

ในปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) การพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยทุกระดับนั้น รัฐบาลได้พัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยและเจ้าหน้าที่ภาครัฐโดยเพิ่มศักยภาพของภาคเกษตร และภาคประมง เช่น

การตรวจวิเคราะห์สินค้าปุศุสัตว์การอบรมเกษตรกรมาตรฐาน ASEAN GAP การพัฒนา ด้านตรวจ สัตว์น้ำในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และศึกษาวิจัยสินค้าเกษตร 6 ชนิด การวิจัยและพัฒนา ระบบ การจัดการด้านฐานข้อมูลและด้านอุตสาหกรรมและการเกษตรเช่น ฝึกอบรมการจัดทำเอกสาร คุณภาพมาตรฐาน ISO/IEC 17025 และอบรมค่าความไม่แน่นอนของการวัด จัดสัมมนาอบรม ด้านมาตรฐานสินค้าเกษตร ทักษะ การตรวจสอบเฝ้าระวังสินค้าเกษตรและปรับปรุงระบบ การขึ้นทะเบียนวิศวกรด้านความปลอดภัยและข้อกำหนด มาตรฐานความปลอดภัยเครื่องจักรรองรับ ประชาคมอาเซียน

อันดับต่อมา รัฐบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ในปีแรก (12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558) การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษโดยเริ่มจาก การพัฒนาด้านการค้าชายแดนและโครงข่าย การคมนาคมขนส่งบริเวณประตูการค้าหลักของประเทศ เพื่อรองรับการเชื่อมโยงกระบวนการผลิต และการลงทุนข้ามแดน ได้แก่การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ทั้งการพัฒนาด้านการค้าชายแดนและโครงข่าย การคมนาคมขนส่งบริเวณประตูการค้าหลัก ของประเทศเพื่อรองรับการเชื่อมโยงกระบวนการผลิต และ การลงทุนข้ามแดน ตลอดจนการพัฒนา ระบบเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ณจุดเดียว (National Single Window: NSW) เพื่ออำนวยความสะดวกการรับส่งข้อมูลระหว่างภาครัฐและผู้ประกอบการ

ในปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) รัฐบาลได้พิจารณาถึงศักยภาพการค้า สินค้าเกษตรระหว่างไทยกับอาเซียน 4 เส้นทาง ได้แก่ เส้นทางที่ 1 จังหวัดสงขลา-ด่านสะเดา- กัวลาลัมเปอร์ประเทศมาเลเซียและสาธารณรัฐสิงคโปร์ซึ่งได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว เส้นทางที่ 2 จังหวัดระนอง-เกาะสอง-ตะนาวศรีสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา เส้นทางที่ 3 อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก-ท่าเรือย่างกุ้ง สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และเส้นทางที่ 4 อำเภอแม่สอด จังหวัด ตาก-เมียวดี-ย่างกุ้ง-เนปิดอว์-มันตะเลย์สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา-อินเดีย

นโยบายด้านที่ 8 การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม โดยมีสรุปผลการดำเนินการตามแนวนโยบายรัฐบาลในประเด็น ที่เกี่ยวข้อง โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญ 2 อันดับแรก ดังนี้

อันดับแรก รัฐบาลให้ความสำคัญกับการปรับปรุงและจัดเตรียมให้มีโครงสร้างพื้นฐาน ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านการวิจัยและพัฒนา และด้านนวัตกรรม

ในปีแรก (12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558) ปรับปรุงและจัดเตรียม ให้มีโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านการวิจัยและพัฒนา และด้านนวัตกรรม เช่น การพัฒนาระบบการบริการเทคนิคด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแบบเบ็ดเสร็จ (Metrology Standardization Testing Quality: MSTQ) การสนับสนุนพื้นที่บริการ และงบประมาณของอุทยานวิทยาศาสตร์ การพัฒนาระบบศูนย์กลางข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งชาติการใช้ประโยชน์จากภาพถ่ายแผนที่ จากการสำรวจระยะไกลทางอากาศและดาวเทียม และการสร้างความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมระหว่างไทย-ลาว ไทย-ญี่ปุ่น และไทย-จีน

ในปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) การปรับปรุงและจัดเตรียมให้มีโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านการวิจัยและพัฒนา และด้านนวัตกรรม เช่น การพัฒนาระบบการบริการเทคนิคด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแบบเบ็ดเสร็จ หรือ Metrology Standardization Testing Quality (MSTQ) การจัดทำฐานข้อมูล ห้องปฏิบัติการเชิงบูรณาการทดสอบมาตรฐานสินค้าเพื่อการส่งออก การจัดตั้งอุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย การพัฒนาระบบสารสนเทศการวิจัยของประเทศการพัฒนาระบบคลังข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งชาติการพัฒนา ระบบและบริการภูมิสารสนเทศกลางของประเทศ และการสร้างความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ นวัตกรรมกับต่างประเทศ เช่น สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐเกาหลีสาธารณรัฐอินเดียสหพันธรัฐรัสเซีย และสหรัฐอเมริกา

อันดับต่อมา รัฐบาลให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้โครงการลงทุนขนาดใหญ่ของประเทศ

ในปีแรก (12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558) ส่งเสริมให้โครงการลงทุนขนาดใหญ่ของประเทศใช้ประโยชน์จากผลการศึกษาวิจัย พัฒนา และนวัตกรรมของไทย และการใช้เครื่องมือ วัสดุ และสินค้าอื่น ๆ ที่เป็นผล จากการวิจัยและพัฒนาภายในประเทศในวงกว้างเช่นการดำเนินการพัฒนา เทคโนโลยีรถไฟความเร็วสูงระหว่างไทย-จีน การสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับระบบรางที่จะนำมาใช้ประยุกต์ในการพัฒนาเทคโนโลยีระบบราง ทั้งด้าน การพัฒนาบุคลากรและพัฒนาอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย

ในปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) การส่งเสริม ให้โครงการลงทุนขนาดใหญ่ของประเทศใช้ประโยชน์จากผลการศึกษาวิจัย พัฒนา และนวัตกรรมของไทย และการใช้เครื่องมือ วัสดุ และสินค้าอื่น ๆ ที่เป็นผลจากการวิจัยและพัฒนาภายในประเทศในวงกว้าง เช่น การพัฒนา กำลังคน เทคโนโลยีและอุตสาหกรรมสนับสนุนภายในประเทศเพื่อรองรับการพัฒนาด้านระบบขนส่งทางราง การส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางยานยนต์ไฟฟ้าในอาเซียน โครงการเมืองนวัตกรรมอาหาร และการจัดทำบัญชีนวัตกรรม

นโยบายด้านที่ 9 การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน โดยมีสรุปผลการดำเนินการตามแนวนโยบายรัฐบาล ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญ 2 อันดับแรก ดังนี้

อันดับแรก รัฐบาลให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้เป็นเอกภาพในทุกมิติ

ในปีแรก (12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558) ด้านการจัดการภัยพิบัติ จัดทำแผนที่และระบบเตือนภัยธรณีพิบัติภัย เพื่อรองรับ ภัยจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวดินโคลนถล่ม และน้ำป่าไหลหลากโดยติดตั้งเครื่องตรวจวัดคลื่นสั่นสะเทือน พื้นดิน สำรวจธรณีฟิสิกส์โดยการวัดความเร็วของคลื่นเฉือนของชั้นดินในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี ตากและแม่ฮ่องสอน 166 จุดเสริมสร้างประสิทธิภาพการเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยสร้างเครือข่าย เฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมทั้งระบบต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ในพื้นที่ 8 จังหวัด 32 อำเภอ 55 ตำบล 548 หมู่บ้าน จัดทำแนวทางการป้องกันและฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัย ดินถล่ม รวมทั้งติดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้าตั้งแต่ปี 2548-2558 รวม 1,545 สถานีครอบคลุมหมู่บ้าน เสียภัย 4,791 หมู่บ้าน

ในปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) เรื่องทรัพยากรน้ำ รัฐบาลได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (พ.ศ. 2558-2569) เพื่อบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้เป็นเอกภาพในทุกมิติทั้งเชิงปริมาณ และคุณภาพ กำหนดมาตรการการควบคุมการระบายน้ำและการจัดสรรน้ำ แก้ไขปัญหาภัยแล้ง และอยู่ระหว่าง ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการภายใต้แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (พ.ศ. 2558-2569) ราชลุ่มน้ำ จำนวน 25 ลุ่มน้ำ และแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการน้ำในลุ่มน้ำ พ.ศ. 2561-2564 และ แผนปฏิบัติการ พ.ศ. 2561 ดำเนินการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ บริหารจัดการน้ำตามแผนการพัฒนา แหล่งน้ำบาดาล และบริหารจัดการน้ำให้เกษตรกรในพื้นที่ชลประทาน

อันดับต่อมา รัฐบาลให้ความสำคัญกับการเร่งปกป้องและฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และสัตว์ป่า

ในปีแรก (12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558) การปกป้องฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์และการหยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลโดยมีเป้าหมายทวงคืนผืนป่าจำนวน 1.5 ล้านไร่ดำเนินการได้ 119,660 ไร่ โดยเฉพาะพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 1 และ 2 รวมทั้งป่าอนุรักษ์ที่เป็นอุทยานแห่งชาติเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และพื้นที่บุกรุกป่าใหม่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่มีการบุกรุกจากกลุ่มนายทุนและผู้มีอิทธิพลโดย ให้มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง พร้อมจัดการป่าต้นน้ำ

ที่ถูกบุกรุก 8.6 ล้านไร่ มีผู้บุกรุกประมาณ 8 แสนคน โดยจัดทำยุทธศาสตร์เพื่อฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำภายใน 20 ปี (พ.ศ. 2558-2578) ดำเนินการเร่งด่วน ที่จังหวัดน่านและเชียงใหม่ ปัญหาการบุกรุกทรัพยากรป่าไม้ส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจากแผนที่แนบท้ายพระราชบัญญัติ ตามพันธกิจของแต่ละหน่วยงานไม่ตรงกัน รัฐบาลจึงได้สั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการ ปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินป่าไม้ให้มีมาตรฐานและมีผลใช้บังคับตามกฎหมาย โดยเร็วปัจจุบันดำเนินการตรวจสอบแนวเขตที่ดินป่าไม้แล้ว จำนวน 1,351 ป่า จำแนกเป็น ป่าสงวนแห่งชาติ 1,099 ป่า และป่าอนุรักษ์ 252 ป่า รวมทั้งพัฒนาแอปพลิเคชันในการตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาการทำลายทรัพยากรป่าไม้และการแก้ไขปัญหา การบุกรุกที่ดินของรัฐมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ในปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) รัฐบาลให้ความสำคัญกับการปกป้องทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อเป็นรากฐานที่มั่นคงของการพัฒนาประเทศ และการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน โดยดำเนินการแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายป่า ซึ่งเป็นปัญหาที่สะสมมานาน ภายใต้นโยบาย “พลิกฟื้นผืนป่า สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” จัดตั้งหน่วยเฉพาะกิจเพื่อเรียกคืนผืนป่า จากนายทุน ดำเนินการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตราส่วน 1 ต่อ 4,000 (One Map) เพื่อจัดทำแนวเขตที่ดินของรัฐให้ชัดเจน ถูกต้อง และมีการใช้แผนที่กลางเป็นมาตรฐานเดียวกัน สร้างความรู้ ความเข้าใจให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมตามแนวทางประชารัฐ คุ้มครองพื้นที่ป่าไม้โดยการบังคับใช้กฎหมาย (แผนปฏิบัติการและมาตรการป้องกันและปราบปรามการลักลอบบุกรุกพื้นที่ป่า และการทวงคืนพื้นที่ป่าไม้ ที่ถูกบุกรุกปลูกยางพารา) การจัดการป่าต้นน้ำเสื่อมสภาพบนพื้นที่สูงชัน (เขาหัวโล้น) และการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้ได้พื้นที่คืนจำนวน 96,398.78 ไร่ กำหนดเป้าหมายในการรักษา พื้นที่ป่าไม้ที่มีอยู่ 102.4 ล้านไร่ อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน รวมทั้งเพิ่มพื้นที่ป่าไม้จากการฟื้นฟูสภาพป่า จำนวน 81,606.31 ไร่ ปลูกป่าเศรษฐกิจ จำนวน 51,330 ไร่ และแจกจ่ายกล้าไม้จำนวน 34 ล้านกล้า

การปกป้องและฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า รัฐบาลได้พัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดินและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐตามแนวพระราชดำริที่ให้ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ดำเนินการออกหนังสืออนุญาตให้เข้า ทำประโยชน์ในเขตนิคมสร้างตนเอง (น.ค.3) 1,216 ราย รวม 1,520 แปลง ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการ อุทยานแห่งชาติจำนวน 150 แห่ง จัดทำแนวทางการบริหารจัดการอุทยานแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) เพื่อการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ร่วมกันได้อย่างยั่งยืน ส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้สู่มาตรฐานสากล

ในส่วนปัญหาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ที่ผ่านมาประสบปัญหาการบุกรุกหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์ ทำให้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเปลี่ยนแปลงและเสื่อมโทรมทั้งจากธรรมชาติ และการกระทำของมนุษย์ รวมถึงปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง รัฐบาลจึงได้ดำเนินการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งโดยวิธีปักไม้ไผ่เพื่อชะลอความรุนแรงของคลื่นลมและให้เกิดตะกอนเลนขึ้นหลังแนวไม้ไผ่ และจัดทำมาตรการเพื่อเตรียมรับมือและบรรเทาผลกระทบจากปรากฏการณ์ปะการังฟอกขาว โดยกำหนดมาตรการ เพื่อส่งเสริมการฟื้นตัวของแนวปะการังและมาตรการการใช้ประโยชน์แนวปะการัง ควบคุมเฝ้าระวัง พื้นฟู แนวปะการังและสนับสนุนงานวิจัยเพื่อการบริหารจัดการแนวปะการัง รวมทั้งจัดทำร่างพระราชกฤษฎีกา กำหนดให้สัตว์ป่าบางชนิดเป็นสัตว์ป่าสงวน โดยกำหนดให้สัตว์ทะเลหายาก จำนวน 4 ชนิด เป็นสัตว์ป่าสงวน ได้แก่ ปลาฉลามวาฬ (*Rhincodon typus*) วาฬบรูด้า (*Balaenoptera edeni*) วาฬโอมูระ (*Balaenoptera omurai*) และเต่ามะเฟือง (*Dermodochelys coriacea*) เพื่อปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดพันธุ์สัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora: CITES) รวมทั้งนำเสนอร่างกฎกระทรวง กำหนดให้สัตว์ป่าบางชนิดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง เพื่อให้สัตว์ทะเลหายาก 12 ชนิด เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งชาติ พ.ศ. 2535

นโยบายด้านที่ 10 การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ โดยมีสรุปผลการดำเนินการตามแนวนโยบายรัฐบาลในประเด็นที่เกี่ยวข้อง โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญ 2 อันดับแรก ดังนี้

อันดับแรก รัฐบาลให้ความสำคัญกับการปรับปรุงและจัดให้มีกฎหมายเพื่อให้ครอบคลุมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ และการมีผลประโยชน์ทับซ้อนในภาครัฐทุกระดับ

รัฐบาลมีผลการดำเนินงานในปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) เสริมสร้างความเข้มแข็งในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ โดยดำเนินการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการป้องกันและปราบปราม การทุจริตต่อหน้าที่ราชการผ่านกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ เช่น การจัดสัมมนาหัวหน้าส่วนราชการประจำปีตาม หลักเกณฑ์และวิธีการเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัยและป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา กระทำผิดวินัย การจัดทำคู่มือการรักษาวินัยข้าราชการพลเรือน การศึกษาการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการดำเนินการทางวินัยเพื่อพัฒนาศักยภาพในกระบวนการยุติธรรม การเสริมสร้างองค์ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการพิทักษ์ระบบคุณธรรมในระบบราชการ และการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับ กลไกการขับเคลื่อนคุณธรรมจริยธรรมในภาครัฐ

อันดับต่อมา รัฐบาลให้ความสำคัญกับการยกระดับสมรรถนะของหน่วยงานของรัฐให้มีประสิทธิภาพ

ในปีแรก (12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558) รัฐบาลได้ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งศูนย์บริการร่วม (One Stop Service) เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในการมาติดต่อขอรับบริการ ณ สถานที่แห่งเดียว อาทิ (1) ศูนย์บริการร่วม กระทรวง จำนวน 15 กระทรวง (2) ศูนย์บริการร่วมจังหวัด/ศูนย์ดำรงธรรม จำนวน 76 จังหวัด (3) ศูนย์บริการร่วมในห้างสรรพสินค้า (Government Service Point: G-Point) โดยได้มีการลงนามในบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการจัดตั้งศูนย์บริการร่วมในศูนย์การค้าระหว่าง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บริษัท เซ็นทรัลพัฒนา จำกัด (มหาชน) กรุงเทพมหานคร สำนักงานประกันสังคม กรมการขนส่งทางบก กรมการจัดหางาน สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2558 มีการเปิดศูนย์บริการร่วมในห้างสรรพสินค้าแห่งแรก ณ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2558 และสาขาอื่น ๆ เช่น ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซาศาลายา ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซาขอนแก่น และศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซาเชียงใหม่แอร์พอร์ต มีการให้บริการจากหน่วยงานภาครัฐอาทิทำบัตรประชาชนขึ้นทะเบียนผู้ว่างงาน ชำระภาษีรถยนต์ ชำระภาษีโรงเรียน ภาษีที่ดิน ขออนุญาตปลูกสร้าง ขอดัดตั้งน้ำประปา และเปิดให้บริการทุกวัน ทั้งนี้ จะมีการเพิ่มงานบริการให้มีความหลากหลายและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่ ให้มากขึ้น และ (4) ศูนย์บริการร่วมเฉพาะด้านที่เปิดให้บริการเฉพาะกลุ่มผู้รับบริการ 3 แห่ง ได้แก่ ศูนย์ประสานการบริการด้านการลงทุน (One Start One Stop Investment Center: OSOS) ศูนย์บริการส่งออกแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Export Service Center: OSEC) และศูนย์บริการด้านการขออนุญาตก่อสร้างและการติดตั้งสาธารณูปโภค รวมทั้งมีการดำเนินการเกี่ยวกับการรับเรื่องร้องทุกข์ของประชาชน โดยการพัฒนาเครือข่าย การปฏิบัติงานรับเรื่องร้องทุกข์ของส่วนราชการระดับกระทรวงกรม รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอิสระเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปฏิบัติงาน เรื่องร้องทุกข์ระหว่างส่วนราชการ สามารถส่งต่อและปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านศูนย์บริการประชาชน โดยประชาชนแจ้งเรื่องร้องทุกข์/ แสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางการร้องทุกข์ของศูนย์บริการประชาชน ภายใต้ชื่อ 1111 (4 ช่องทาง ได้แก่ สายด่วนของรัฐบาล 1111 เว็บไซต์ www.1111.go.th ตู้ปณ. 1111 และจุดบริการประชาชน 1111) รวมทั้งแจ้งเรื่องผ่านทางคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ มีผลการดำเนินการเรื่องร้องทุกข์รวม 148,106 เรื่อง มีผลการดำเนินการ จนได้ข้อยุติจำนวน 134,873 เรื่อง และอยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน 13,233 เรื่อง และผ่านศูนย์ดำรงธรรม โดยมีการรับเรื่องร้องเรียน - ร้องทุกข์ 77,291 เรื่อง ดำเนินการแล้ว 31,514 เรื่อง อยู่ระหว่างดำเนินการ 45,777 เรื่อง นอกจากนี้ ในหลายส่วนราชการยังจัดให้มีช่องทางและระบบรับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานตามภารกิจ ของส่วนราชการ เช่น กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงยุติธรรม กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ (สายด่วน 1579 หรือ www.1579.moe.go.th) และสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้จัดให้มีการรับแจ้งเรื่องร้องเรียนและการคุ้มครอง ผู้บริโภคผ่านสายด่วน สคบ. 1166

นอกจากนี้รัฐบาลยังเร่งดำเนินการเรื่องการบูรณาการฐานข้อมูลภาครัฐ โดยบูรณาการ ข้อมูลน้ำและภูมิอากาศแห่งชาติสำหรับการติดตาม เฝ้าระวัง คาดการณ์สถานการณ์น้ำในภาวะปกติ และวิกฤต วิเคราะห์และพยากรณ์น้ำล่วงหน้า จัดตั้งศูนย์ข้อมูลอัตลักษณ์บุคคลเพื่อการบูรณาการข้อมูลไปโอเมตริกเพื่อทำหน้าที่ในการให้บริการตรวจสอบข้อมูลแบบ identify หรือ verify แล้วแต่กรณี มีการบูรณาการข้อมูลด้านการประกอบอาชีพและรายได้เพื่อให้ประชาชนทุกคนอยู่ในระบบภาษีอากร เป็นต้น

ในปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) รัฐบาลได้ดำเนินการยกระดับสมรรถนะของหน่วยงานของรัฐให้มีประสิทธิภาพ โดยปรับการให้ บริการประชาชนในลักษณะ ศูนย์บริการร่วม (One Stop Service) เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน ในการติดต่อขอรับบริการในหลายงาน ณ สถานที่แห่งเดียวเช่น ศูนย์บริการร่วมในห้างสรรพสินค้า (Government Service Point: G-Point) โดยมีการจัดตั้ง จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์และศูนย์การค้าธัญญาพาร์ค ในกรุงเทพมหานคร และศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซาศาลายา จังหวัดนครปฐม โดยเน้นให้มีการกระจายการจัดตั้งให้ครอบคลุม 4 มุมเมืองของกรุงเทพมหานคร ศูนย์บริการประชาชน สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจัดตั้ง ณ อาคารสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.) เดิม และศูนย์บริการร่วมกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาติดต่อ รวมทั้งรับเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียน ขอความเป็นธรรม ที่เกี่ยวข้องกับทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รัฐบาลได้ปรับปรุงการบริการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศจากรายงาน ผลการวิจัยเรื่อง Doing Business ของธนาคารโลก ประเทศไทยยังคงอยู่ใน 30 อันดับแรกของโลกในการเป็น ประเทศที่มีความสะดวกในการลงทุน อย่างไรก็ตาม การสำรวจปี 2558 จากรายงาน Doing Business 2016 ธนาคารโลกได้เปลี่ยนวิธีการวัดและรายละเอียดของดัชนี การสำรวจให้มีความเข้มข้นขึ้น โดยในรายงาน Doing Business 2016 ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 49 จาก 189 ประเทศซึ่งหากนำเกณฑ์การวัดใหม่ไปเทียบกับผลการจัดอันดับในรายงาน DoingBusiness2015 ประเทศไทยจะอยู่อันดับที่ 46 (เกณฑ์วัดเดิมอยู่อันดับที่ 26) ดังนั้น ประเทศไทยจึงมีอันดับลดลง 3 อันดับ หากพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประเทศไทยมีอันดับที่ดีขึ้น 1 ด้าน คือ ด้านการขอใช้ไฟฟ้า (จากอันดับที่ 12 เป็น 11) เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการขอตัดตั้งไฟฟ้าของประเทศไทยลดลง

นโยบายด้านที่ 11 การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม โดยมีสรุปผลการดำเนินการตามแนวนโยบายรัฐบาลในประเด็นที่เกี่ยวข้อง โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญ 2 อันดับแรก ดังนี้

อันดับแรก รัฐบาลให้ความสำคัญกับการเร่งปรับปรุงประมวลกฎหมายหลักของประเทศและกฎหมายอื่น ๆ ที่ล้าสมัย ไม่เป็นธรรม ไม่สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศ เป็นอุปสรรคต่อการบริหารราชการแผ่นดิน การประกอบธุรกิจหรือไม่เอื้อต่อศักยภาพในการแข่งขันกับต่างประเทศ

ในปีแรก (12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558) รัฐบาลได้ปรับปรุงประมวลกฎหมายที่ล้าสมัย ไม่เป็นธรรม เช่น ด้านความมั่นคง ให้ความสำคัญแก่การจัดระเบียบในการชุมนุมในพื้นที่สาธารณะ มีการออกกฎหมายที่มีผลใช้บังคับแล้ว อาทิ พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. 2558 ด้านการต่างประเทศ ให้ความสำคัญแก่การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน โดยแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่สำคัญ ได้แก่ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. 2551 พ.ศ. 2558 และพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงานวิจัย เศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน +3 พ.ศ. 2558 ซึ่งมีผลใช้บังคับแล้ว ด้านเศรษฐกิจให้ความสำคัญแก่การส่งเสริมและวางรากฐานของเศรษฐกิจดิจิทัล การแก้ไขปัญหาเรื่องการบินพลเรือน การทำประมง โดยไม่ขัดด้วยกฎหมาย ปัญหาด้านพลังงาน การเข้าถึงแหล่งเงินทุน รวมทั้งการดำเนินการเกี่ยวกับระบบ ภาษีสรรพสามิตและภาษีศุลกากร กฎหมายที่มีผลใช้บังคับแล้ว อาทิ พระราชบัญญัติภาษีการรับมรดก พ.ศ. 2558 พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 40) พ.ศ. 2558 พระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาสถาบันการเงินเฉพาะกิจ พ.ศ. 2558 พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดนิติบุคคล เฉพาะกิจเพื่อการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ พ.ศ. 2540 พ.ศ. 2558 ด้านสังคม ให้ความสำคัญแก่การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและโอกาสในการเข้าถึงบริการของภาครัฐ การศึกษาของประชาชน และการยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพ กฎหมายที่มีผลใช้บังคับแล้ว อาทิ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2558 พระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2558 ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ให้ความสำคัญในการปรับปรุงกฎหมายที่ล้าสมัยไม่เป็นธรรม โดยยกเลิกกฎหมายที่ล้าสมัย หมดความจำเป็น หรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น และแก้ไขปรับปรุงกระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง ทางอาญา กระบวนการในคดีล้มละลายให้มีความทันสมัย รวมถึงปรับปรุงระบบการช่วยเหลือทางกฎหมายและค่าใช้จ่ายแก่คนจนและผู้ด้อยโอกาสที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม โดยมีกฎหมายสำคัญที่มีผลใช้บังคับแล้ว อาทิ พระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่หมดความจำเป็นหรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น พ.ศ. 2558

พระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติการชลประทานราษฎร์ พุทธศักราช 2482 พ.ศ. 2558 และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2558

ในปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) รัฐบาลได้ปรับปรุงกฎหมายที่ล้ำสมัยไม่เป็นธรรม ดำเนินการผลักดันกฎหมาย ปรับปรุงและจัดทำกฎหมายที่มีความสำคัญให้ทันสมัย มีมาตรฐานตามหลักสากล และเป็นธรรม รวมทั้งให้สอดคล้องกับแผนการเสนอร่างกฎหมายของทุกส่วนราชการอันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลและแผนการปฏิรูปประเทศของรัฐบาล (Road Map) ทั้งนี้ เพื่อให้การขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศตามนโยบายสำคัญของรัฐบาลสำเร็จลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มกฎหมายต่าง ๆ ดังนี้ (1) กฎหมายด้านเศรษฐกิจ (2) กฎหมายที่ออกตามพันธกรณีระหว่างประเทศ (3) กฎหมายที่ลดความเหลื่อมล้ำ (4) กฎหมายเกี่ยวกับสวัสดิการ และมนุษยธรรม และ (5) กฎหมายเพื่อแก้ปัญหาสังคมและกฎหมายเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อย

อันดับต่อมา รัฐบาลให้ความสำคัญกับการนำมาตราการทางการเงิน ภาษี และการป้องกันการฟอกเงิน มาใช้ในการป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพลและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทุจริตและประพฤติมิชอบ หรือกระทำผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ แรงงานทาส การก่อการร้ายสากล ยาเสพติด และอาชญากรรมข้ามชาติ

รัฐบาลมีผลการดำเนินงานในปีแรก (12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558) การนำมาตราการทางการเงิน ภาษี และการป้องกันการฟอกเงินมาใช้ในการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิด โดยรัฐบาลได้ดำเนินการ อาทิ ขยายผลตรวจยึดทรัพย์สินเกี่ยวกับ คดียาเสพติด ตรวจสอบทรัพย์สิน รับมอบและเก็บรักษาทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัด ติดตาม/รับมอบ ซึ่งคดีที่ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของกองทุนยุติธรรม ตามมาตรา 27 และมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติ มาตราการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 และขยายทอดตลาดทรัพย์สิน การบังคับโทษปรับเพื่อยึดอายัด สนับสนุน และดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานยาเสพติด ตรวจสอบธุรกรรมเบื้องต้น 5 คำสั่งดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของนโยบาย ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ กับเหตุผล การทำรัฐประหาร (22 พฤษภาคม 2557)

ตอนที่ 3.1 การให้ความสำคัญกับประเด็นที่เกี่ยวข้องของนโยบายแต่ละด้านที่สอดคล้องกับ เหตุผลการทำรัฐประหาร

ผู้วิจัยทำการศึกษาเจตนารมณ์ในการเข้ามาควบคุมอำนาจของคณะรักษาความสงบ แห่งชาติ เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2557 และจำแนกนโยบายในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ตามความสอดคล้องกับเจตนารมณ์ดังกล่าว ดังรายละเอียด

เจตนารมณ์ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (กองพันทหารปืนใหญ่ที่ 23, 2557)

ประการแรก คือ “การคืนความสงบเรียบร้อยให้กับประเทศ” ด้วยการเข้ามายุติการชุมนุม ของทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งและความแตกแยกอย่างไม่มีที่ท่าว่าจะยุติ รวมทั้งยุติเหตุ ความรุนแรงจากการใช้อาวุธของกลุ่มผู้ไม่หวังดี อันนำมาซึ่งการบาดเจ็บและสูญเสียของประชาชน เป็นจำนวนมากในห้วงที่ผ่านมา โดยการบังคับใช้กฎหมายต่อทุกกลุ่มทุกฝ่ายอย่างเสมอภาคและ ยุติธรรม ภายใต้กรอบสิทธิมนุษยชนที่เหมาะสมและเป็นสากล

สุเทพ เอี่ยมคง (2558) กล่าวถึงความจำเป็นต้องมีการดำเนินการ “สร้างความปรองดอง” เนื่องจากผลกระทบและความสูญเสียที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นการคลี่คลายความขัดแย้งที่มีการใช้ ความรุนแรงเข้ามาเกี่ยวข้อง ด้วยการถอดบทเรียน สร้างความรู้และความเข้าใจถึงสาเหตุและ ผลกระทบ การสำนึกรับผิดชอบและการฟื้นคืนความสัมพันธ์ การหาข้อตกลงใหม่ในกฎเกณฑ์ของการอยู่ ร่วมกันในสังคมเดียวกันระหว่างบุคคล กลุ่มพลังทางการเมือง และประชาชนในชาติที่มีความคิด ความเชื่อแตกต่างกันจนแบ่งกันเป็นฝักฝ่าย การหามาตรการป้องกันมิให้ความขัดแย้งขยายตัวและ เกิดความรุนแรงขึ้นซ้ำอีก รวมทั้งการปฏิรูปทั้งกระบวนการที่ต้นและกลไกของรัฐให้สามารถรองรับ การขับเคลื่อนสังคมที่อยู่ในระยะของการแปรเปลี่ยนความขัดแย้งไปสู่การสร้างฉันทามติใหม่

กวี รัชพลอริยคุณ (2558) ศึกษาเรื่อง “มาตรการสร้างความปรองดองตามนโยบายของ รัฐบาล คสช. (คณะรักษาความสงบแห่งชาติ)” ด้วยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ มีความจำเป็นที่ต้อง เข้ามาควบคุมอำนาจการบริหารประเทศ เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2557 ที่ผ่านมา โดยมีเจตนารมณ์ เพื่อยุติความขัดแย้งที่ใช้ความรุนแรง สร้างความสามัคคีปรองดอง และนานาชาติ เพื่อความสุขของ ประชาชนไทยทุกคน ทั้งนี้ ต่อมาคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีการจัดตั้งศูนย์ปรองดองสมานฉันท์ ขึ้นทั่วประเทศในทุกระดับตั้งแต่วันที่ 28 พฤษภาคม 2557 เพื่อยุติความเห็นต่างและสร้างบรรยากาศ แห่งความปรองดองสมานฉันท์ด้วยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ และให้ทุกหน่วยงานดำเนินการขับเคลื่อน มาตรการสร้างความปรองดองให้สอดคล้องกับนโยบายหลักมีการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้เสนอ ความต้องการในการปฏิรูปประเทศ ผลการศึกษาพบว่า รัฐบาล - คสช. มีนโยบายการดำเนินการสร้าง

ความปรองดองสมานฉันท์ โดยกำหนดเป็น ROAD MAP เรื่องการสร้างความปรองดองเพื่อขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ 3 ขั้นตอน โดยขั้นที่ 1 เป็น “ขั้นการยุติความขัดแย้งเพื่อเตรียมการสร้างความปรองดอง สมานฉันท์” และมีการขับเคลื่อนมาตรการสร้างความปรองดองโดยจัดตั้งศูนย์การปรองดอง สมานฉันท์ เพื่อการปฏิรูปทั้งในส่วนกลางและให้ครอบคลุมในระดับทุกพื้นที่ หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด นอกจากนี้ยังมีการสั่งการให้ทุกหน่วยงานจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความปรองดองสมานฉันท์ ของคนในชาติ ซึ่งจัดขึ้นโดยหน่วยงานและกระทรวงต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินนโยบาย ของรัฐบาลและ คสช. อันเป็นมาตรการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในสังคมไทย ตามเจตนารมณ์ของ คสช. ทั้งนี้ ลักษณะดังกล่าวสอดคล้องกับการสร้างความปรองดองตามแนวทาง ยุติธรรมในระบบเปลี่ยนผ่าน (Transition Justice) อันเป็นแนวทางที่มีการใช้แก้ไขความขัดแย้ง ในต่างประเทศที่ได้ผลมาแล้ว

แผนที่แนวทาง (Road Map) 3 ขั้น (กองพันทหารปืนใหญ่ที่ 23, 2557) ของคณะรักษา ความสงบแห่งชาติ ในการแก้ปัญหาและปฏิรูปประเทศไทยตามที่ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้กล่าวถึงกรอบแนวทางการดำเนินงานของ คสช. ในการแก้ปัญหาและปฏิรูปประเทศไทย ผ่านรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 : Road Map ขั้นที่ 1 เป็น “ขั้นการยุติความขัดแย้งเพื่อเตรียมการสร้างความ ปรองดองสมานฉันท์” โดยเข้าควบคุมอำนาจการบริหารประเทศและรักษาความสงบเรียบร้อย เพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ และจัดตั้งศูนย์ปรองดองสมานฉันท์ เพื่อการปฏิรูป (ศปป.) ทั้งในส่วนกลางและในระดับพื้นที่เพื่อเตรียมการขับเคลื่อนไปสู่ขั้นที่ 2 ต่อไป ซึ่งใช้เวลาเพียง 2-3 เดือนแรกเท่านั้น

ระยะที่ 2 : Road Map ขั้นที่ 2 เป็น “ขั้นการสร้างความปรองดองสมานฉันท์และการปฏิรูป ประเทศ” โดยประกาศใช้รัฐธรรมนูญชั่วคราวและจัดตั้ง (1) รัฐบาล เพื่อให้การบริหารประเทศ สามารถเดินหน้าต่อไปได้ (2) สภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) เพื่อรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอ ของทุกฝ่ายในการแก้ปัญหาที่เรื้อรังมานานให้ดีขึ้นและปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ ให้เป็นที่ยอมรับ ของทุกฝ่าย และ (3) สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) และคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ เพื่อจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ พร้อมทั้งแก้ไขกฎหมายต่าง ๆ รวมทั้งสร้างความปรองดองสมานฉันท์ ซึ่งคาดว่าจะใช้เวลาประมาณ 1 ปี

ระยะที่ 3 : Road Map ขั้นที่ 3 เป็น “ขั้นการจัดการเลือกตั้งตามแนวทางประชาธิปไตย ที่สมบูรณ์” ภายใต้กฎเกณฑ์ กติกา และกฎหมาย ที่ทุกฝ่ายยอมรับ เพื่อให้ได้คนดี สุจริต มีคุณธรรม มาปกครองบ้านเมืองตามหลักธรรมาภิบาล

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการให้ความสำคัญกับประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องนอกเหนือจากนโยบาย 11 ด้าน ตามคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี ที่แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 ที่ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้กล่าวถึงในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ พบว่า มีการกล่าวถึง Road Map เป็นจำนวน 31 ตอน จากการออกอากาศทั้งหมด 124 ตอน คิดเป็นร้อยละ 25 โดยในช่วง 4 เดือนแรกของการออกอากาศมีการกล่าวถึง Road Map ติดต่อกัน จำนวน 10 ตอน จะเห็นได้ว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้พยายามสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจกับประชาชนอย่างต่อเนื่อง หลังจากนั้นได้มีการกล่าวถึงอยู่เป็นระยะ เว้นระยะมากที่สุด 3 เดือน จำนวน 3 ครั้ง นอกจากนี้ได้มีการกล่าวถึงทุกเดือน หากใช้ปีพุทธศักราชเป็นเกณฑ์จะเห็นได้ว่า ในปี 2557 มีการกล่าวถึง Road Map จำนวน 11 ตอน ปี 2558 กล่าวถึงเป็นจำนวน 12 ตอน และปี 2559 กล่าวถึงเพียงจำนวน 8 ตอน

ประการที่สอง คือ “การคืนความสุขให้กับประชาชน” ด้วยการเข้ามาแก้ปัญหาเร่งด่วน ทั้งปัญหาความเดือดร้อนเรื่องปากท้องและความเป็นอยู่ของประชาชนที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข ปัญหาสังคมจิตวิทยา และปัญหาเศรษฐกิจของประเทศที่ตกต่ำอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการบริหารประเทศเกิดการหยุดชะงักเป็นเวลานาน รวมทั้งมุ้งมันที่จะวางรากฐานการแก้ปัญหาระยะยาว โดยการแก้ปัญหาการบริหารราชการแผ่นดินในทุกมิติ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนต่อไปอย่างโปร่งใส และมีประสิทธิภาพ ตลอดจนวางแนวทางการปฏิรูปประเทศในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้ตรงตามความต้องการของประชาชน โดยคำนึงถึงความสุขของประชาชนและผลประโยชน์ของชาติเป็นหลัก ตลอดจนรักษาไว้ซึ่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

การแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประเทศ (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2558) จำแนกเป็น 4 ด้านหลัก ได้แก่ (1) การฟื้นฟูเศรษฐกิจและการรักษาการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยการฟื้นฟูความเชื่อมั่นภาคครัวเรือน นักท่องเที่ยว และนักลงทุนต่างชาติและเร่งรัดอัดฉีดเม็ดเงินภาครัฐเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจ รวมทั้งการดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกร ผู้มีรายได้น้อย และผู้ประกอบการ SMEs และสนับสนุนการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ (2) การแก้ไขปัญหาที่สั่งสมค้างค้ำมายาวนาน ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศและต้องได้รับการแก้ไขโดยด่วน เช่น ปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบ ปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย (Illegal, Unreported and Unregulated Fishing: IUU Fishing) และปัญหาการค้ามนุษย์ ปัญหาการกำกับดูแลความปลอดภัยสากลด้านการบิน ปัญหายาเสพติด ปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ ปัญหาการค้างาช้างที่ผิดกฎหมาย และปัญหาการใช้ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (3) การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยทั้งจากราคาสินค้าตกต่ำและผลผลิตทางการผลิตต่ำและผู้ประกอบการ SMEs การแก้ไขปัญหาภัยแล้งในปี 2558

ที่มีความรุนแรงมากกว่าปีก่อน ๆ และการแก้ไขปัญหาและบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์วางระเบิดที่แยกราชประสงค์และ (4) การวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว อาทิ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตามแนวชายแดน การพัฒนาคลัสเตอร์อุตสาหกรรม การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล การบริหารจัดการน้ำ การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม และการปฏิรูปการศึกษาและการพัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อพัฒนาทุนมนุษย์รวมถึงการแก้ไขกฎหมายระเบียบให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อสร้างพื้นฐานที่มั่นคงและมีเสถียรภาพของเศรษฐกิจและสังคมไทยในระยะยาว

ทั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษาเจตนารมณ์ในการเข้ามาควบคุมอำนาจของคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ (22 พฤษภาคม 2557) โดยจำแนกนโยบายที่ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ได้กล่าวถึงในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ตามคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี ที่แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 ให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ดังกล่าว จากการออกอากาศของรายการทั้งหมด 124 ตอน ด้วยการวิเคราะห์ความถี่ร้อยละ ตามตารางที่ 12-15 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 12 จำนวนครั้งและความถี่ร้อยละของการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประเทศ ด้านที่ 1 การฟื้นฟูเศรษฐกิจและการรักษาการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

การแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประเทศ ด้านที่ 1 การฟื้นฟูเศรษฐกิจและการรักษาการขยายตัวทางเศรษฐกิจ	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
นโยบายด้านที่ 6 การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ		
- เร่งจ่ายงบลงทุนของปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ที่ยังค้างอยู่ ก่อนที่จะพ้นกำหนด และสานต่อนโยบายงบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจตามที่คณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติได้จัดทำไว้	22	8.73
- สานต่อนโยบายงบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจตามที่คณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติได้จัดทำไว้	42	16.67
- กระตุ้นการลงทุน	57	22.62
- ดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสม	74	29.36
- ชักจูงให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาเที่ยวในประเทศไทย	57	22.62
รวม	252	100

จากตารางที่ 12 พบว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้กล่าวถึงนโยบายการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประเทศ ด้านที่ 1 การฟื้นฟูเศรษฐกิจและการรักษาการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายด้านที่ 6 การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ จำนวน 5 ประเด็น เป็นจำนวน 252 ครั้ง โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ลำดับแรก การดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสม จำนวนมากที่สุด 74 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 29.36 รองลงมา การกระตุ้นการลงทุนกับการชักจูงให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาเที่ยวในประเทศไทย ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน 57 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.62 และน้อยที่สุด ได้แก่ การเร่งจ่ายงบลงทุนของปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ที่ยังค้างอยู่ก่อนที่จะพ้นกำหนด และสานต่อนโยบายงบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้จัดทำไว้ จำนวน 22 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.73 ตามลำดับ

ตารางที่ 13 จำนวนครั้งและความถี่ร้อยละของการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประเทศ ด้านที่ 2 การแก้ไขปัญหาที่สั่งสมค้างค้ำ

การแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประเทศ ด้านที่ 2 การแก้ไขปัญหาที่สั่งสมค้างค้ำ	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
นโยบายด้านที่ 2 การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ		
- รัฐบาลให้ความสำคัญต่อกิจการ 5 ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการชายแดน การสร้างความมั่นคงทางทะเล การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ การสร้างความไว้วางใจกับประเทศเพื่อนบ้าน และการเสริมสร้างศักยภาพในการปฏิบัติการทางทหารร่วมกันของอาเซียน กำหนดให้ปัญหายาเสพติด การค้าอาวุธ การค้ามนุษย์ การกระทำอันเป็นโจรสลัด การก่อการร้ายสากลและอาชญากรรมข้ามชาติ เป็นปัญหาเฉพาะหน้าที่ต้องได้รับการป้องกันและแก้ไข โดยการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวด และจัดการปัญหาอื่น ๆ ที่เชื่อมโยงต่อเนื่องให้เบ็ดเสร็จ เช่น ปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล การปรับปรุงระบบการเข้าเมือง การจัดระเบียบแรงงานต่างด้าว เป็นต้น	63	11.98
- เร่งแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้	19	3.61

การแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประเทศ ด้านที่ 2 การแก้ไขปัญหาที่สังคมค้าง	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
นโยบายด้านที่ 3 การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาส การเข้าถึงบริการของรัฐ		
- เร่งสร้างโอกาส อาชีพ และการมีรายได้ที่มั่นคงแก่ผู้ที่เข้าสู่ ตลาดแรงงาน รวมทั้งสตรี ผู้ด้อยโอกาส และแรงงานข้ามชาติ ที่ถูกกฎหมาย พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพแรงงาน	59	11.22
- ป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ รวมถึงปัญหาผู้หลบหนี เข้าเมือง การทารุณกรรมต่อแรงงานข้ามชาติ การท่องเที่ยวที่เน้น บริการทางเพศและเด็ก และปัญหาคนขอทาน	40	7.60
- พัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคม ระบบการออม และระบบ สวัสดิการชุมชน	31	5.89
- จัดระเบียบสังคม สร้างมาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม และ ธรรมาภิบาลให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนทั่วไป	26	4.94
นโยบายด้านที่ 6 การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ		
- ปฏิรูปโครงสร้างราคาเชื้อเพลิงประเภทต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับ ต้นทุน และให้มีภาวะภาษีที่เหมาะสม	25	4.75
นโยบายด้านที่ 9 การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้าง สมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน		
- เร่งปกป้องและฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า	57	10.84
- เร่งรัดการควบคุมมลพิษทั้งทางอากาศ ขยะ และน้ำเสีย	45	8.56
นโยบายด้านที่ 10 การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาล และการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ		
- ปรับปรุงและจัดให้มีกฎหมายเพื่อให้ครอบคลุมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ และการมีผลประโยชน์ ทับซ้อนในภาครัฐทุกระดับ	43	8.18
นโยบายด้านที่ 11 การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม		
- เร่งปรับปรุงประมวลกฎหมายหลักของประเทศและกฎหมายอื่น ๆ ที่ล้าสมัย ไม่เป็นธรรม ไม่สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศ	54	10.27

การแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประเทศ ด้านที่ 2 การแก้ไขปัญหาที่สั่งสมค้างค้ำ	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
เป็นอุปสรรคต่อการบริหารราชการแผ่นดิน การประกอบธุรกิจหรือไม่เอื้อต่อศักยภาพในการแข่งขันกับต่างประเทศ		
- เพิ่มศักยภาพหน่วยงานที่มีหน้าที่ให้ความเห็นทางกฎหมายและจัดทำกฎหมายให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว สามารถให้ความช่วยเหลือแก่ภาคเอกชนและประชาชน ได้ตามหลักเกณฑ์ที่จะเปิดกว้างขึ้น และให้บุคลากรของหน่วยงานทางกฎหมายมีส่วนให้ความรู้ เสริมศักยภาพในทางกฎหมายมหาชน การดำเนินคดีปกครอง การร่างกฎหมาย และการตีความกฎหมายแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและแก้กฏการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชน	14	2.66
- จัดตั้งองค์กรปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมที่ปราศจากการแทรกแซงของรัฐ	8	1.52
- นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและความรู้ทางนิติวิทยาศาสตร์มาใช้เพื่อเร่งรัดการดำเนินคดีทุกขั้นตอนให้รวดเร็ว เกิดความเป็นธรรมและมีระบบฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงกัน	7	1.33
- ปรับปรุงระบบการช่วยเหลือทางกฎหมายและค่าใช้จ่ายแก่ประชาชนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม	16	3.04
- นำมาตรการทางการเงิน ภาษี และการป้องกันการฟอกเงิน มาใช้ในการป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพลและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทุจริตและประพฤติมิชอบ หรือกระทำผิดเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์ แรงงานทาส การก่อการร้ายสากล ยาเสพติด และอาชญากรรมข้ามชาติ	19	3.61
รวม	526	100

จากตารางที่ 13 พบว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้กล่าวถึงนโยบายการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประเทศ ด้านที่ 2 การแก้ไขปัญหาที่สั่งสมค้างค้ำ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายด้านที่ 2 การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ จำนวน 2 ประเด็น นโยบายด้านที่ 3 การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ จำนวน 4 ประเด็น นโยบายด้านที่ 6 การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจ

ของประเทศ จำนวน 1 ประเด็น นโยบายด้านที่ 9 การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน จำนวน 2 ประเด็น นโยบายด้านที่ 10 การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ จำนวน 1 ประเด็น นโยบายด้านที่ 11 การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม จำนวน 6 ประเด็น รวมเป็นจำนวน 526 ครั้ง โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ลำดับแรก ประเด็นที่รัฐบาลให้ความสำคัญต่อกิจการ 5 ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการชายแดน การสร้างความมั่นคงทางทะเล การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ การสร้างความไว้วางใจกับประเทศเพื่อนบ้าน และการเสริมสร้างศักยภาพในการปฏิบัติการทางทหารร่วมกันของอาเซียน จำนวนมากที่สุด 63 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.98 รองลงมา ประเด็นการเร่งสร้างโอกาสอาชีพ และการมีรายได้ที่มั่นคงแก่ผู้ที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน รวมทั้งสตรี ผู้ด้อยโอกาส และแรงงานข้ามชาติที่ถูกกฎหมาย พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพแรงงาน จำนวน 59 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.22 และน้อยที่สุด ได้แก่ ประเด็นการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและความรู้ทางนิติวิทยาศาสตร์มาใช้เพื่อเร่งรัดการดำเนินคดีทุกขั้นตอนให้รวดเร็ว เกิดความเป็นธรรม และมีระบบฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงกัน จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.33 ตามลำดับ

ตารางที่ 14 จำนวนครั้งและความถี่ร้อยละของการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประเทศ ด้านที่ 3 การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า

การแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประเทศ ด้านที่ 3 การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
นโยบายด้านที่ 6 การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ		
- สานต่อนโยบายงบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้จัดทำไว้	42	14.84
- กระตุ้นการลงทุน	57	20.14
- ดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสม	74	26.15
- แก้ปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝนและปัญหาขาดแคลนน้ำในบางพื้นที่และบางฤดูกาล	48	16.96
- เพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	62	21.91
รวม	283	100

จากตารางที่ 14 พบว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้กล่าวถึงนโยบายการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประเทศ ด้านที่ 3 การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายด้านที่ 6 การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ จำนวน 5 ประเด็น รวมเป็นจำนวน 283 ครั้ง โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ลำดับแรก การดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสม จำนวนมากที่สุด 74 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.15 รองลงมา เพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 62 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.91 และน้อยที่สุด ได้แก่ สาหนตอนโยบายงบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้จัดทำไว้ จำนวน 42 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.84 ตามลำดับ

ตารางที่ 15 จำนวนครั้งและความถี่ร้อยละของการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประเทศ ด้านที่ 4 การวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว

การแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประเทศ ด้านที่ 4 การวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
นโยบายด้านที่ 2 การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ		
- รัฐบาลให้ความสำคัญต่อกิจการ 5 ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการชายแดน การสร้างความมั่นคงทางทะเล การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ การสร้างความไว้วางใจกับประเทศเพื่อนบ้าน และการเสริมสร้างศักยภาพในการปฏิบัติการทางทหารร่วมกันของอาเซียน กำหนดให้ปัญหายาเสพติด การค้าอาวุธ การค้ามนุษย์ การกระทำอันเป็นโจรสลัด การก่อการร้ายสากลและอาชญากรรมข้ามชาติ เป็นปัญหาเฉพาะหน้าที่ต้องได้รับการป้องกันและแก้ไขโดยการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวด และจัดการปัญหาอื่น ๆ ที่เชื่อมโยงต่อเนื่องให้เบ็ดเสร็จ เช่น ปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล การปรับปรุงระบบการเข้าเมือง การจัดระเบียบแรงงานต่างด้าว เป็นต้น	63	13.46
นโยบายด้านที่ 4 การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม		
- อนุรักษ์ ฟื้นฟู และเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรม ภาษาไทยและภาษาถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งความหลากหลายของศิลปวัฒนธรรมไทย	35	7.48

การแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประเทศ ด้านที่ 4 การวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
นโยบายด้านที่ 6 การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ		
- ด้านเกษตรกรรม ดำเนินการในการปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการ และการสนับสนุนให้สหกรณ์ของกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มบทบาทในฐานะผู้ซื้อพืชผลจนถึงการแปรรูปและการส่งออกได้แล้วแต่กรณี	75	16.03
- ส่งเสริมภาคเศรษฐกิจดิจิทัลและวางรากฐานของเศรษฐกิจดิจิทัล	35	7.48
นโยบายด้านที่ 7 การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน		
- เร่งส่งเสริมความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุนในภูมิภาคอาเซียนและขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน	57	12.18
- เร่งพัฒนาความเชื่อมโยงด้านการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ภายใน อนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน	31	6.62
- การต่อเชื่อมเส้นทางคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์จากฐานการผลิต ในชุมชนสู่แหล่งแปรรูป	28	5.98
- พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ	46	9.83
นโยบายด้านที่ 9 การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน		
- พัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดินและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ	31	6.62
- บริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้เป็นเอกภาพในทุกมิติ	67	14.32
รวม	468	100

จากตารางที่ 15 พบว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้กล่าวถึงนโยบายการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประเทศ ด้านที่ 4 การวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายด้านที่ 2 การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ จำนวน 2 ประเด็น นโยบายด้านที่ 4 การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม จำนวน 1 ประเด็น นโยบายด้านที่ 6 การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจ

ของประเทศ จำนวน 1 ประเด็น นโยบายด้านที่ 7 การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน จำนวน 4 ประเด็น นโยบายด้านที่ 9 การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน จำนวน 2 ประเด็น รวมเป็นจำนวน 468 ครั้ง โดยเรียงลำดับการให้ความสำคัญจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

ลำดับแรก ประเด็นด้านเกษตรกรรม ดำเนินการในการปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการ และการสนับสนุนให้สหกรณ์ของกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มบทบาทในฐานะผู้ซื้อพืชผลจนถึงการแปรรูปและการส่งออกได้แล้วแต่กรณี จำนวนมากที่สุด 75 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.03 รองลงมา ประเด็นการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้เป็นเอกภาพในทุกมิติ จำนวน 67 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.32 และน้อยที่สุด ได้แก่ การต่อเชื่อมเส้นทางคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์จากฐานการผลิต ในชุมชนสู่แหล่งแปรรูป จำนวน 28 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.98 ตามลำดับ

ตอนที่ 3.2 ผลการดำเนินการตามแนวนโยบายรัฐบาลที่สอดคล้องกับเหตุผลการทำรัฐประหาร

รายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ปัจจุบันมีการรวบรวมผลการดำเนินงานของรัฐบาลตามที่ได้แถลงไว้ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติก่อนเข้าทำหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งมีการรายงานอย่างต่อเนื่องจากรายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาลรอบปีที่ 1 ถึงรอบปีที่ 4

ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอกำหนดเกณฑ์ในการยกตัวอย่างผลการดำเนินงานของรัฐบาลในปีแรกจนถึงช่วงสิ้นสุดการออกอากาศของรายการในวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2559 เพื่อให้สอดคล้องกับการให้ความสำคัญกับนโยบายด้านต่าง ๆ ของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่ได้กล่าวถึงในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ซึ่งตรงกับช่วงเวลาการดำเนินงาน 2 ปีแรกของรัฐบาล โดยปีแรกมีรายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาลในช่วง 12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558 (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2558) และปีถัดมา 12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559 (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2559) โดยจัดอันดับผลการดำเนินงานของรัฐบาลที่ถูกให้ความสำคัญ 2 อันดับแรกของนโยบายแต่ละด้านที่มีความสอดคล้องกับเหตุผลการทำรัฐประหาร ดังนี้

ผลการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของทุกกลุ่มทุกฝ่าย ตามเจตนารมณ์ในการเข้ามาควบคุมอำนาจของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (22 พฤษภาคม 2557) ประการแรก “การคืนความสงบเรียบร้อยให้กับประเทศ” โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

1. มาตรการป้องกันการใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง

ในปีแรก (12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558) พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้ชี้แจงผ่านรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ถึงการออกมาตรการ (isranews, 2557) เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2557 ดังนี้ (1) ประกาศใช้กฎอัยการศึกทั่วราชอาณาจักร (ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 2/2557) อ้างถึงความจำเป็นเนื่องจากเป็นกฎหมายความมั่นคงสูงสุดที่ให้อำนาจเจ้าหน้าที่สามารถหยุดความรุนแรงได้ทันที (2) ประกาศห้ามออกนอกเคหะสถาน ห้ามมิให้บุคคลใดออกนอกเคหะสถาน หรือเคอร์ฟิว (ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 3/2557) เพื่อให้ คสช. สามารถจัดระเบียบและดูแลความสงบเรียบร้อย ให้เข้าสู่ภาวะปกติโดยเร็ว ซึ่งมีผลกระทบต่อเสรีภาพในการเดินทางและการใช้ชีวิตประจำวันของประชาชน โดยในระยะแรกมีความเข้มงวดเพื่อแยกแยะผู้ก่อเหตุรุนแรงกับประชาชนทั่วไป สกัดกั้นการขนย้ายอาวุธสงคราม วัตถุระเบิดและการกระทำผิดกฎหมายอื่น ๆ เช่น ยาเสพติด อาชญากรรม การลักลอบขนส่งผิดกฎหมาย รวมทั้งการปราบปรามกลุ่มติดอาวุธที่ได้ก่อเหตุความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ได้มีการประกาศลดระดับการเคอร์ฟิวลงตามสถานการณ์ (3) ประกาศขอยกเว้นการห้ามออกเคหะสถาน (ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 8/2557) ได้ยกเว้นมาตรการนี้ให้แก่ประชาชน หน่วยงานที่มีความจำเป็น เช่น แพทย์ โรงพยาบาล การส่งผู้ป่วยเจ็บ การขนส่งเชื้อเพลิง การเดินทางไปต่างประเทศ การเดินทางของพนักงานที่ทำงานเป็นผลัดในห้วงเวลากลางคืน เป็นต้น โดยการขออนุญาตกับด่านตรวจทหาร ตำรวจในเส้นทางที่สัญจร (4) ให้บุคคลมารายงานตัว (คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 1/2557) จำนวน 18 คน ให้บุคคลมารายงานตัวเพิ่มเติมและแก้ไขวันเวลาสถานที่รายงานตัว (คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 2/2557) จำนวน 23 คน ให้บุคคลมารายงานตัวเพิ่มเติม (คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 3/2557) จำนวน 114 คน ให้บุคคลมารายงานตัวเพิ่มเติม (คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 5/2557) จำนวน 35 คน รวม 190 คน ซึ่งการเชิญบุคคลมารายงานตัวได้ อ้างถึงความจำเป็น โดยการเชิญผู้ที่อยู่ในความขัดแย้ง ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม เช่น แกนนำ ผู้สนับสนุน นักวิชาการ และอื่น ๆ ซึ่งอาจเป็นคู่ขัดแย้งโดยตรง หรือโดยอ้อมที่เกิดขึ้นได้ รวมทั้งบุคคลบางคนที่อาจมีอิทธิพลในเชิงสัญลักษณ์ ในการระดมมวลชนสร้างความขัดแย้งขึ้นมาอีก จากการแสดงความคิดเห็นตามกระบวนการประชาธิปไตย อย่างไรก็ตามหากการแสดงออกดังกล่าว มีผลกระทบต่อความสงบสุขโดยรวมก็จะถูกเชิญตัวมาชี้แจง คัดแยกไปดูแลเพื่อสงบสติอารมณ์ และคิดทบทวนถึงการกระทำที่ผ่านมา ตาม พ.ร.บ.กฎอัยการศึก มีอำนาจควบคุมตัวได้ 7 วัน หากมีความผิดจะต้องถูกนำตัวเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมต่อไป เช่น ส่งตัวให้เจ้าหน้าที่ตำรวจส่งฟ้องศาล เป็นต้น ทั้งนี้ บุคคลที่ถูกเชิญตัวมา บางคนอาจถูกควบคุมตัวแล้วแต่กรณี เช่น 1-2 วัน 3-4 วัน 5-6 วัน หากมีพฤติกรรมที่ส่อไปในทางใช้ความรุนแรงจะถูกควบคุมนานกว่าคนอื่น แต่ไม่เกิน 7 วัน สำหรับผู้ที่ไม่มารายงานตัวถือว่าไม่ให้ความร่วมมือในการสร้างความปรองดอง และยังคงมุ่งที่จะต่อสู้เอาชนะ ฝ่ายนี้

กฎอัยการศึก โดยไม่เคารพกติกากฎหมายความมั่นคงสูงสุด และจะถูกดำเนินการอย่างเด็ดขาดตามกระบวนการยุติธรรมต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลบางกลุ่มที่ยังคงต่อสู้ด้วยความรุนแรง โดยใช้อาวุธสงคราม หรือวัตถุระเบิด (5) ห้ามชุมนุมทางการเมือง (ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 7/2557) การประกาศห้ามชุมนุมทางการเมืองหรือต่อต้าน คสช. เกิน 5 คน อ้างถึงความจำเป็นต้องดำเนินการตามกฎหมายต่อผู้ที่มาชุมนุมทุกพวกทุกฝ่ายที่ละเมิดการประกาศห้ามดังกล่าว เนื่องจากกระยะเริ่มแรกของการปฏิบัติงาน คสช. ต้องการให้เกิดความสงบสุขและความปลอดภัยอย่างแท้จริงโดยทันที คสช. ไม่สามารถให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด มาแสดงความขัดแย้งต่อต้านได้ เพราะจะเป็นเหตุให้ฝ่ายอื่น ๆ ออกมาต่อสู้เพิ่มจนทำให้เกิดการบานปลาย (6) ขอความร่วมมือจากสื่อสังคมออนไลน์ (ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 12/2557) เรื่องห้ามสร้างความขัดแย้งหรือต่อต้านการปฏิบัติงานของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 14/2557) เรื่องการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต (ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 17/2557) เรื่องการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณะ (ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 18/2557) การระงับ ควบคุมสื่อต่าง ๆ อ้างถึงความจำเป็น เนื่องจากตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา มีการใช้สื่อทุกประเภทเพื่อบิดเบือน ปลุกกระดม ปลุกปั่น ต่อสู้ และสร้างความเกลียดชังต่อกันอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดความรุนแรงขึ้น มีการชุมนุมใช้ความรุนแรงต่อฝ่ายตรงข้าม และมีการสร้างความเข้าใจผิดต่อผู้ที่เห็นต่าง หรือประชาชนที่อยู่ตรงกลาง จนทำให้เกิดความสับสนต่อความเข้าใจของประชาชน นอกจากนี้ยังมีการเผยแพร่ความคิดเห็นของนักวิชาการและผู้ที่ไม่ได้มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงมีข้อมูลไม่ครบถ้วน ทำให้เกิดความสับสนในสังคม ทำให้การแก้ไขปัญหายุ่งยาก จึงจำเป็นต้องมีการระงับสื่อดังกล่าว (7) การปรับย้ายข้าราชการของทุกกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งเป็นเรื่องภายในของทุกหน่วยงาน โดยอ้างเหตุผลความจำเป็นในการดำเนินการเพื่อลดความขัดแย้งที่มีมาแต่เดิม กระบวนการใช้อำนาจรัฐในรวมถึงข้าราชการไม่สามารถทำให้รัฐบาลแก้ไขปัญหา หรือลดความขัดแย้งภายในองค์กร หรือระหว่างส่วนราชการกับประชาชนในพื้นที่ได้ จึงจำเป็นต้องปรับเพื่อความเหมาะสม โดยเป็นนโยบายให้ส่วนราชการโดยปลัดกระทรวง และสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นผู้ดำเนินการ ในกรอบอำนาจของตนเอง สำหรับในส่วนที่มีการปรับย้ายข้ามกระทรวงหรือสังกัดหน่วยงานอื่นที่อยู่ในอำนาจของนายกรัฐมนตรี/คณะรัฐมนตรี จำเป็นต้องใช้อำนาจของหัวหน้า คสช. ในการอนุมัติและลงนาม

ในปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) มีมาตรการในเชิงนโยบาย (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2559) ดังนี้ (1) ยกเลิกการประกาศใช้กฎอัยการศึก แต่ยังคงไว้ซึ่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 44 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 เนื่องจากมีความจำเป็นต้องใช้เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศ (2) เชิญกลุ่มแกนนำที่ยังมีแนวคิดที่ไม่ถูกต้องหรือแสดงความคิดเห็น

ทางการเมืองหรือมีการปลุกกระดมมาเพื่อชี้แจงเหตุผลและปรับทัศนคติ โดยถือเป็นมาตรการสำคัญที่รัฐบาลดำเนินการอย่างระมัดระวัง โดยมุ่งหวังให้เกิดการแก้ไขปัญหาย่างยั่งยืน ซึ่งต้องแก้ไขที่แนวคิดของประชาชนและแกนนำให้มีความคิดร่วมที่จะทำเพื่อประเทศชาติส่วนรวม ไม่ยึดผลประโยชน์ส่วนตัวเป็นใหญ่ (3) ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ที่สื่อเค้าวางจะนำไปสู่การชุมนุมทางการเมืองได้กำหนดนโยบายในการปฏิบัติแก่เจ้าหน้าที่ในการควบคุมฝูงชนและผู้เกี่ยวข้องให้ใช้วิจารณญาณในการปฏิบัติต่อสถานการณ์อย่างรอบคอบ เน้นการเจรจาตามหลักสากล เพื่าระวังสถานการณ์ระมัดระวังและหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้าระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคง และส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามหลักนิติธรรมอย่างเคร่งครัด (4) ประกาศใช้นโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2559-2564) โดยมีแนวคิดและทิศทางทางการประชาสัมพันธ์ที่มุ่งสร้างภูมิคุ้มกัน ในมิติต่าง ๆ เพื่อให้การประชาสัมพันธ์เป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศสู่ความสมดุล มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ตามนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล ประเด็นการปฏิรูปของสภาปฏิรูปแห่งชาติ ทิศทางของยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี และทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) โดยให้ความสำคัญแก่การประชาสัมพันธ์ สร้างความปรองดองสมานฉันท์ของคนไทยทุกภาคส่วนในสังคมตั้งแต่ระดับปัจเจก ครอบครัว ชุมชน และประเทศ พื้นฟูระเบียบสังคมและสร้างความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย มุ่งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ เข้าใจ และให้ความร่วมมือกับรัฐบาลในการบริหารประเทศ เตรียมพร้อมให้ประชาชนมีความเท่าทันต่อข่าวสารในภาวะวิกฤตสามารถแยกแยะข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็นได้

มาตรการป้องกันในระดับพื้นที่ (1) ให้ทุกอำเภอเตรียมความพร้อมกรณีมีการชุมนุมเรียกร้องของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาราคาพืชเศรษฐกิจตกต่ำ เช่น ยางพารา มันสำปะหลัง อ้อย ข้าว สับปะรด และปาล์มน้ำมัน โดยให้ชี้แจงทำความเข้าใจปัญหา สาเหตุ และนโยบายของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหา การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมปลูกพืชทดแทนหรือเปลี่ยนอาชีพ รวมทั้งนำภาคประชาชนที่ประสบผลสำเร็จในการปลูกพืชชนิดอื่นทดแทนการปลูกข้าวมาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อให้เป็นต้นแบบด้านอาชีพหรือการพัฒนาคุณภาพชีวิต (2) ให้ทุกอำเภอติดตามความเคลื่อนไหวของมวลชนผู้ที่อ้างว่าได้รับความเดือดร้อนจากปัญหาต่าง ๆ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดกลุ่มผู้ไม่หวังดีแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน (3) ชี้แจง ทำความเข้าใจ รวมถึงสร้างการรับรู้ประเด็น เรื่อง การยกเว้นรัฐธรรมนูญของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งภาคประชาสังคม สื่อมวลชน รวมถึงสื่อสังคมออนไลน์ ให้ความสนใจและติดตาม ทำให้ประชาชนมีความเข้าใจ และกลุ่มเห็นต่างหรือกลุ่มที่เสียผลประโยชน์ไม่สามารถนำไปขยายผลชี้นำประชาชนได้

2. การสร้างการรับรู้ความเข้าใจ

ในปีแรก (12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558) ปัจจัยสำคัญที่สุดในการสร้างความปรองดองสมานฉันท์และการผลักดันการปฏิรูปให้บรรลุผลสำเร็จ คือ การสร้างการรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญและอยู่ในความสนใจของประชาชนอย่างต่อเนื่อง จึงมีการชี้แจงทำความเข้าใจการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลและคณะรักษาความสงบแห่งชาติ รวมถึงสาเหตุที่มาของปัญหาตลอดจนแนวทางแก้ไข โดยผ่านกลไกระดับจังหวัด อำเภอ ท้องถิ่น จำนวน 65,721 ครั้ง มีประชาชนทั่วไปเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 8,947,799 คน นอกจากนี้รัฐบาลยังได้ให้ความสำคัญในการชี้แจงทำความเข้าใจกับต่างประเทศ เพื่อสร้างความเชื่อมั่น รักษาภาพลักษณ์ความสัมพันธ์และความร่วมมืออันดีระหว่างประเทศไทยกับนานาประเทศส่งเสริมการขยายตัวทางเศรษฐกิจการค้าไม่ให้เกิดผลกระทบจากสถานการณ์ความขัดแย้ง โดยรัฐบาลได้มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำข้อมูลสำหรับให้ทุกส่วนราชการใช้ในการชี้แจงกับต่างประเทศเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐบาลเพื่อสร้างความเข้าใจให้ถูกต้องตรงกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับสภาพปัญหาที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติและรัฐบาลเข้ามาบริหารราชการแผ่นดิน (ก่อนวันที่ 22 พฤษภาคม 2557) เช่นความแตกแยกของคนในชาติการใช้ความรุนแรง การไม่บังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด การทุจริตคอร์รัปชัน การดำเนินการของคณะรักษาความสงบแห่งชาติและรัฐบาลในระยะต้นที่ต้องเร่งแก้ไขปัญหาสำคัญเร่งด่วนและนำมาสู่ความขัดแย้งของคนในชาติ

ในปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) รัฐบาลคณะรักษาความสงบแห่งชาติสร้างความเข้าใจแก่ต่างประเทศเกี่ยวกับสถานการณ์ในประเทศ โดยได้มีการพบปะพูดคุย บรรยายสรุป ให้ข้อมูลสร้างความเข้าใจอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประเทศต่าง ๆ ได้ทราบและเข้าใจเกี่ยวกับ Road Map ของรัฐบาลและคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี การดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน สรุปร่างรัฐธรรมนูญและการลงประชามติ การเจรจา ชี้แจง ให้ข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่ต่างประเทศแสดงความห่วงกังวลหรือสนใจ เช่น การแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Illegal, Unreported and Unregulated: IUU) การค้ามนุษย์ การแก้ไขข้อบกพร่องด้านการบินพลเรือนของประเทศไทยให้เป็นไปตามมาตรฐานขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (International Civil Aviation Organization: ICAO) การท่องเที่ยว การผลักดันให้มีการเยือนระดับสูงแล้วกว่า 10 ประเทศ ติดตามและประมวลทิศทาง การนำเสนอของสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ อย่างใกล้ชิด ทั้งนี้ ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องทั้งในระดับรัฐบาลและองค์การระหว่างประเทศ ระดับภาคประชาชนและประชาสังคม

3. การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศความปรองดอง ส่งเสริมความสามัคคีสมานฉันท์ในพื้นที่ผ่านกลไกระดับจังหวัด อำเภอ ท้องถิ่น

ในปีแรก (12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558) รัฐบาลคณะรักษาความสงบแห่งชาติ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ โดยการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดบรรยากาศลดความตึงเครียด เผชิญหน้าของคู่ขัดแย้งและคนในสังคมที่เห็นต่าง ให้สามารถกลับมาดำรงชีวิตในสังคมร่วมกันตามวิถีชีวิตขนบธรรมเนียมประเพณีของคนไทยด้วยการจัดงานประเพณีการจัดกิจกรรมทางศาสนารวมถึงกิจกรรมพัฒนาต่าง ๆ จำนวน 77,502 ครั้ง มีประชาชนทั่วไปเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 11,123,992 คน มีการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในพื้นที่จำนวน 129 เรื่อง จากปัญหาทั้งหมด จำนวน 133 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 89.86 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่สาธารณประโยชน์ที่ดินทำกิน หนี้สิน ปัญหาในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ยังมีการกำหนดหลักสูตรหมู่บ้านปรองดองสมานฉันท์ของโรงเรียน กรรมการหมู่บ้าน ระดับอำเภอ และดำเนินกิจกรรมจำนวน 1 หลักสูตร ทั้ง 877 อำเภอทั่วประเทศ ที่มีคณะกรรมการหมู่บ้าน (ยกเว้นอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี) เมื่อผ่านการอบรมจะต้องไปขยายแนวคิดการปลูกฝังความรักสามัคคีโดยมีอำเภอที่กำหนดหลักสูตรแล้ว 877 อำเภอ มีแกนนำคณะกรรมการหมู่บ้านเข้ารับการอบรม จำนวน 462,245 คน มีการจัดกิจกรรมสร้างความปรองดองสมานฉันท์โดยคณะกรรมการหมู่บ้าน จำนวน 173,073 ครั้ง ผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 9,151,850 คน เช่น การแสดงกิจกรรมพื้นบ้านเพื่อปลูกฝังความสามัคคีการจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ พัฒนาหมู่บ้าน ลงนามเสริมสร้างความรักสามัคคี กิจกรรมปรองดองสามัคคี ร่วมทำความดีรักษาพื้นที่ป่า

ในปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) รัฐบาลคณะรักษาความสงบแห่งชาติ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ในการจัดกิจกรรมเพื่อความปรองดองสมานฉันท์โดยผ่านกลไกระดับจังหวัด อำเภอ ท้องถิ่น โดย (1) ชี้แจงทำความเข้าใจการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลและคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จำนวน 80,944 ครั้ง ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 10,366,386 คน (2) จัดกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศความปรองดอง ส่งเสริมความสามัคคีสมานฉันท์ในพื้นที่ โดยการจัดงานประเพณีจัดกิจกรรมทางศาสนา จัดกิจกรรมพัฒนาต่าง ๆ จำนวน 91,937 ครั้ง ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 12,743,406 คน (3) แก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในพื้นที่ จำนวน 7,927 เรื่อง ประชาชนได้รับการแก้ไขปัญหา จำนวน 472,460 คน เช่น ปัญหาความเดือดร้อนเรื่องที่ดินทำกิน สาธารณูปโภค สาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม

4. การส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยเพื่อเสริมสร้างความปรองดองสมานฉันท์

ในปีแรก (12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558) รัฐบาลคณะรักษาความสงบแห่งชาติ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ในการจัดอบรมแกนนำอาสาสมัครต้นแบบประชาธิปไตย อำเภอละ 1 คน และจำจังหวัด ๆ ละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 954 คน เพื่อมอบหมายภารกิจให้อำเภอร่วมกับวิทยากรแกนนำระดับอำเภอขยายผลการดำเนินงานไปยังแกนนำอาสาสมัครต้นแบบประชาธิปไตย อำเภอละ 10 คน

และอาสาสมัครต้นแบบประชาธิปไตย หมู่บ้านละ 10 คน รวมทั้งสิ้น 87,800 คน จัดกิจกรรมส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย เช่น กิจกรรมการประชุมรับฟังความคิดเห็นในหมู่บ้าน การริเริ่มในการร่วมกัน จัดกิจกรรมพัฒนาหมู่บ้านโดยอาสาสมัครต้นแบบประชาธิปไตย จำนวน 39,943 ครั้ง ผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 2,973,645 คน

ในปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) รัฐบาลคณะรักษาความสงบแห่งชาติ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้ (1) ศูนย์ปรองดองสมานฉันท์เพื่อการปฏิรูปอำเภोजัดชุดปฏิบัติการประจำตำบลไปชี้แจงประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจนโยบายของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน โดยเฉพาะปัญหาภัยแล้งและปัญหาพืชเศรษฐกิจราคาตกต่ำ ซึ่งได้รับการตอบรับจากประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างดี (2) การประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลทั้ง 11 ด้าน ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น ที่ประชุมหัวหน้าส่วนราชการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วิทยุชุมชน สื่อสิ่งพิมพ์ที่แพร่หลายในท้องถิ่น ตลอดจนสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ ที่ทำให้ประชาชนได้รับทราบอย่างกว้างขวางและทั่วถึง (3) การชี้แจง ทำความเข้าใจ รวมถึงสร้างการรับรู้และสร้างความตระหนักรู้ให้แก่ประชาชนในเรื่องต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง โดยเฉพาะประเด็นเกี่ยวกับกระบวนการร่างรัฐธรรมนูญ รวมถึงการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งมีผู้มาออกเสียงจำนวน 29,740,677 คน คิดเป็นร้อยละ 59.4 ของผู้มีสิทธิออกเสียงทั้งหมด

5. การแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนที่ได้จากเวทีเสวนา

จัดเวทีเสวนาเพื่อรวบรวมข้อมูลและแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนที่จังหวัดและอำเภอ โดยตรวจพบสภาพปัญหาที่ต้องแก้ไขทั้งสิ้น จำนวน 10,328 เรื่องแก้ไขได้แล้วจำนวน 8,050 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 77.94 ส่วนใหญ่เป็นปัญหาความต้องการสิ่งสาธารณประโยชน์โครงสร้างพื้นฐาน การทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค การประกอบอาชีพ การดำเนินงานในระยะต่อไปจะเน้นการประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นตามสถานการณ์และประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจกับประชาชนในประเด็นขัดแย้งที่สำคัญ รวมทั้งการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นประชาชนเพื่อการปฏิรูปประเทศ ในภาพรวมและร่วมกับหน่วยต่าง ๆ

6. การจัดการข้อร้องเรียนของศูนย์ดำรงธรรม

ในปีแรก (12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558) รัฐบาลให้ความสำคัญแก่การเปิดช่องทางให้ประชาชนได้ร้องเรียน แจ้งปัญหาความเดือดร้อนทุกข์ยาก การไม่ได้รับความเป็นธรรมในด้านต่าง ๆ อันเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งแห่งปัจจัยความขัดแย้งของสังคม โดยได้จัดตั้งศูนย์ดำรงธรรมเพื่อดำเนินการตามภารกิจ 7 มิติ ได้แก่ (1) การรับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ (2) บริการเบ็ดเสร็จ (3) บริการส่งต่อ (4) บริการด้านข้อมูล (5) บริการให้คำปรึกษา (6) การปฏิบัติงานของ

หน่วยเคลื่อนที่เร็ว และ (7) การดำเนินการตามนโยบายสำคัญของรัฐบาล การรับความเห็นการปฏิรูปประเทศผ่านช่องทางโทรศัพท์สายด่วน 1567 ทางเว็บไซต์ www.damrongdhama.moi.go.th ปณ. 101 ปณฝ. มหาไไทย กรุงเทพมหานคร 10200 และเข้ามาใช้บริการด้วยตนเอง (Walk in) โดยแบ่งโครงสร้างเป็น 3 ระดับ คือ ศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลาง ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด 76 จังหวัด และ ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ โดยมีการรับแจ้งเรื่องร้องเรียนของศูนย์ดำรงธรรมทั่วประเทศ 1,350,279 เรื่อง แก้ไขแล้วเสร็จ 1,293,718 เรื่อง อยู่ระหว่างดำเนินการ 45,777 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 95.82 โดยแยกตามประเภทการให้บริการ ดังนี้ (1) ร้องเรียน ร้องทุกข์ จำนวน 77,291 เรื่อง แก้ไขแล้วเสร็จ 31,514 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 40.77 และอยู่ระหว่างดำเนินการ 45,777 เรื่อง (2) บริการเบ็ดเสร็จ 963,479 เรื่อง แก้ไขแล้วเสร็จ 963,479 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 100 (3) บริการส่งต่อ 37,920 เรื่อง แก้ไขแล้วเสร็จ 30,796 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 81.21 และอยู่ระหว่างดำเนินการ 7,124 เรื่อง (4) บริการข้อมูล 184,217 เรื่อง แก้ไขแล้วเสร็จ 183,688 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 99.71 และอยู่ระหว่างดำเนินการ 529 เรื่อง (5) บริการให้คำปรึกษา 77,692 เรื่อง แก้ไขแล้วเสร็จ 77,692 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 100 (6) หน่วยเคลื่อนที่เร็ว 4,785 เรื่อง แก้ไขแล้วเสร็จ 4,083 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 85.33 และอยู่ระหว่างดำเนินการ 702 เรื่อง (7) หนี้ออกระบบ 4,804 เรื่อง แก้ไขแล้วเสร็จ 2,466 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 51.33 และอยู่ระหว่างดำเนินการ 2,338 เรื่อง (8) รับฟังความเห็นเรื่องปฏิรูป 91 เรื่อง

ในปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) รัฐบาลคณะรักษาความสงบแห่งชาติ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ในการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียน ร้องทุกข์ มีประชาชนเข้ารับบริการ ศูนย์ดำรงธรรมทั่วประเทศ จำนวน 2,886,469 เรื่อง แก้ไขแล้วเสร็จ จำนวน 2,852,523 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 98.82 อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน 33,946 เรื่อง

7. การดำเนินกิจกรรมร่วมกับศูนย์ปรองดองสมานฉันท์เพื่อการปฏิรูป

รัฐบาลโดยกระทรวงมหาดไทยได้ร่วมกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) ภายใต้ภารกิจของศูนย์ปรองดองสมานฉันท์เพื่อการปฏิรูป ซึ่งจัดตั้งโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติดำเนินพันธกิจ 3 ประการคือ (1) กำหนดแนวทางในการเสริมสร้างบรรยากาศปรองดองสมานฉันท์ให้หน่วยงาน ส่วนราชการและองค์กรที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ เพื่อยุติความขัดแย้งของประชาชนทุกกลุ่มทุกฝ่าย (2) รวบรวมข้อมูลข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากประชาชนทุกกลุ่มทุกฝ่าย เพื่อนำมาสรุปและวิเคราะห์กำหนดเป็นแนวทาง (Roadmap) ในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง เพื่อเสริมสร้างความรัก ความสามัคคีความปรองดองสมานฉันท์ และคืนความสุขให้แก่คนในชาติและ (3) เชิญบุคคล ผู้แทนหน่วยงาน ส่วนราชการ ตลอดจนองค์กรที่เกี่ยวข้อง มาให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่การดำเนินงานของศูนย์ปรองดองสมานฉันท์เพื่อการปฏิรูปได้ตามความเหมาะสม โดยมีการดำเนินงานตามแผนงานโครงการ ได้แก่ (1) แผนงานลดความขัดแย้งอันเนื่องมาจากความแตกต่างในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

มีเป้าหมายให้ทุกภาคส่วนรับรู้ข้อมูลข่าวสารในการบริหารราชการแผ่นดินอย่างถูกต้องและเพื่อให้การนำเสนอข่าวสารมีความเที่ยงตรงชัดเจน และมีฐานข้อมูลที่ถูกต้อง มีจำนวน 3 โครงการ คือ โครงการเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์และติดตามผลการแก้ไขข้อร้องเรียนของประชาชน โครงการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ โครงการสื่อมวลชนสัมพันธ์ (2) แผนงานป้องกันแก้ไขไม่ให้ความขัดแย้งเกิดขึ้นใหม่ โดยดำเนินโครงการสร้างความเข้มแข็งสู่การปฏิรูปสังคมเพื่อติดตามสถานการณ์และดำเนินกิจกรรมไม่ให้คู่ขัดแย้ง เช่น แกนนำ กลุ่มหรือบุคคลที่มีความขัดแย้งเดิมในสังคม และกลุ่มหรือบุคคลที่จะทำให้เกิดความขัดแย้งในสังคม อันมีผลกระทบต่อความมั่นคงหรือข้อขัดแย้งที่มีอยู่เดิมในทุกภาคส่วนของสังคมได้ก่อตัวเกิดขึ้นมาใหม่โดยใช้การพบปะแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับเป้าหมายในระดับจังหวัด และระดับภาค (3) แผนงานภาคประชาสังคมมีส่วนร่วม ดำเนินโครงการคนไทยหัวใจเดียวกันเพื่อขจัดข้อขัดแย้งและเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจของประชาชนในพื้นที่ เปิดเวทีความคิดให้กับประชาชนในการปฏิรูปประเทศทั้ง 11 ด้าน และรับทราบความต้องการของประชาชนที่ต้องการให้ภาครัฐแก้ไขปัญหอย่างเร่งด่วน รวมถึงแนวคิดการสร้างความปลอดภัยของประชาชน โดยมีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรมจากเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล (4) แผนงานสร้างค่านิยมสร้างจิตสำนึกและความสามัคคี เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้ประชาชนทุกภาคส่วนก่อเกิดค่านิยมและจิตสำนึกในการรักษาขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมไทย (5) แผนงานรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและสถานที่ราชการ โดยการบูรณาการหน่วยงานทุกภาคส่วนในพื้นที่จังหวัดด้วยการฝึกอบรมทดสอบการปฏิบัติในการป้องกันภัยหรือระงับเหตุการณ์ที่จะนำไปสู่ความไม่สงบในพื้นที่

8. การดำเนินการเยียวยาด้านการเงินตามหลักมนุษยธรรมแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมือง ปี 2556-2557

ในปีแรก (12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558) รัฐบาลตระหนักดีว่ากระบวนการเยียวยาเป็นเงื่อนไขสำคัญในการสร้างความปรองดองและมีผลในการป้องกันเหตุการณ์ความรุนแรงในอนาคต เนื่องจากเป็นสิ่งที่คนในสังคมโดยเฉพาะประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ต่างรอคอยและคาดหวังความช่วยเหลือจากรัฐบาล จึงได้ดำเนินมาตรการเยียวยา 2 ส่วน ดังนี้ (1) การเยียวยาที่เป็นตัวเงิน รัฐบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการเยียวยาด้านการเงินตามหลักมนุษยธรรมแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมืองปี 2548-2553 การเยียวยากรณีผู้ได้รับความรุนแรงทางการเมือง ปี 2556-2557 ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้ความช่วยเหลือเยียวยาด้านการเงินตามหลักมนุษยธรรมแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมือง ปี 2556-2557 (ชีวิตและร่างกาย) คาดว่าใช้งบประมาณในการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ จำนวน 862 ราย (เสียชีวิต 28 ราย บาดเจ็บ 834 ราย) ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 8 กันยายน 2558 อนุมัติให้ใช้เงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558

งบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเยียวยา
 วงเงิน 120,000,000 บาท โดยให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการให้
 ความช่วยเหลือและเบิกจ่ายงบประมาณในการจ่ายเงินเยียวยาเงินฟื้นฟูสมรรถภาพ และเงินยังชีพ
 และสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการให้ความช่วยเหลือและ
 เบิกจ่ายงบประมาณในการจ่ายทุนการศึกษาแก่ผู้มีสิทธิได้รับเงินเยียวยาภายใต้หลักเกณฑ์
 (2) การเยียวยาที่ไม่เป็นตัวเงิน เพื่อแสดงว่ารัฐบาลรับรู้ในความสูญเสียของประชาชนอันเกิดจาก
 เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองในอดีตที่ผ่านมาและมีได้เพิกเฉยต่อความเจ็บปวดทุกข์ยาก
 ของประชาชนที่ได้รับผลกระทบ จึงให้หน่วยงานต่าง ๆ ประสานความร่วมมือกับศูนย์ปรองดอง
 สมานฉันท์เพื่อการปฏิรูป (ศปป.) ดำเนินการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่ผู้ได้รับผลกระทบ
 ด้วยความเอื้ออาทรเพื่อพยายามให้ผู้ได้รับผลกระทบสามารถกลับมาดำรงชีวิตได้ตามปกติดังนี้
 (1) สำรวจปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการเยียวยาด้านมนุษยธรรม (ในส่วนใหญ่ไม่ใช่ตัวเงิน)
 ของผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมืองทุกฝ่าย ตั้งแต่ปี 2548-2557 โดยใช้
 ช่องทางรับฟังความเห็นผ่านศูนย์ปรองดองสมานฉันท์เพื่อการปฏิรูปและศูนย์ดำรงธรรม ตลอดจน
 ประสานกับกลไกของสภาปฏิรูปแห่งชาติที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับการสร้างความปรองดอง (2) ให้ความ
 ช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมืองที่มีภูมิลำเนา
 ในแต่ละจังหวัดเช่น การบำบัดฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ การช่วยเหลือหางานให้คนพิการ
 ทูพพลภาพ หรือสูญเสียหัวหน้าครอบครัว การดูแลการศึกษาแก่ลูกกำพร้า เป็นต้น โดยประสานกับ
 หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสาธารณกุศลและองค์กรศาสนา
 ในแต่ละจังหวัด (3) ติดตามและเร่งรัดความคืบหน้าด้านคดีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์
 ความขัดแย้งทางการเมืองตั้งแต่ปี 2548-2557 ของทุกฝ่าย (4) สั่งการให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 รายงานความคืบหน้าและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการให้นายกรัฐมนตรีทราบอย่างต่อเนื่อง

ในปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) รัฐบาลคณะรักษาความสงบแห่งชาติ
 มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้ (1) การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้ความช่วยเหลือเยียวยา
 ด้านการเงิน จำนวน 862 ราย รวมถึงการช่วยเหลือเป็นเงินยังชีพรายเดือนและเงินทุนการศึกษารายปี
 ให้แก่บุตรของผู้เสียชีวิตและผู้ทุพพลภาพที่กำลังศึกษาอยู่ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่
 8 กันยายน 2558 เห็นชอบและอนุมัติให้ใช้เงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558
 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน 120 ล้านบาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย
 ในการเยียวยา (2) การช่วยเหลือเยียวยาด้านการเงิน โดยได้จ่ายเงินช่วยเหลือเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2559
 จำนวน 125 ราย เป็นเงินประมาณ 13.9 ล้านบาท (3) การดำเนินการเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ
 ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนที่ได้เสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมาย เรื่อง สิทธิและเสรีภาพ
 ในชีวิตและร่างกายอันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองกรณีผู้ได้รับผลกระทบ

จากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมืองปี 2553 โดยให้กระทรวงยุติธรรมศึกษาการจัดให้มีกฎหมายกลางในระดับพระราชบัญญัติเพื่อรองรับกระบวนการชดเชยและเยียวยาผู้เสียหายจากการชุมนุมทางการเมือง และให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีเพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบฯ ไปพลางก่อน

9. การดำเนินการตามข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูป เรื่องแนวทางการสร้างความปรองดองของสภาปฏิรูปแห่งชาติ

ในปีแรก (12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558) รัฐบาลให้ความสำคัญแก่ข้อเสนอของทุกภาคส่วนเกี่ยวกับแนวทางในการสร้างความปรองดอง รวมถึงรายงานของคณะกรรมการศึกษาแนวทางสร้างความปรองดองของสภาปฏิรูปแห่งชาติ ซึ่งได้จัดทำขึ้นเมื่อเดือนกรกฎาคม 2558 โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2558 รับทราบข้อเสนอแนวทางการสร้างความปรองดองตามรายงานดังกล่าวและมอบหมายให้กระทรวงยุติธรรมเป็นหน่วยงานหลักรับไปพิจารณาหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอดังกล่าวและสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวมแล้วเสนอคณะรัฐมนตรีทั้งนี้กระทรวงยุติธรรมได้เชิญประชุมหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดแล้วเพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ในการดำเนินการตามข้อเสนอดังกล่าวของสภาปฏิรูปแห่งชาติและมีข้อเสนอการสร้างความปรองดอง ดังนี้ (1) การสร้างความเข้าใจร่วมของสังคมต่อเหตุแห่งความขัดแย้ง โดยการสังเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นจากรายงานผลการศึกษาที่หน่วยงานต่าง ๆ ดำเนินการไว้รวมทั้งการจัดเวทีรับฟังข้อมูลข้อเท็จจริง ประเด็นปัญหาข้อเสนอนั้นจากกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันของสังคมต่อเหตุความขัดแย้ง (2) การแสวงหาและเปิดเผยข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ความรุนแรง โดยการรวบรวมข้อเท็จจริง แรงจูงใจเกี่ยวกับการละเมิดกฎหมายและการละเมิดสิทธิมนุษยชน ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องที่เป็นผู้กระทำการดังกล่าวในเหตุการณ์รุนแรงที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการชุมนุมทางการเมือง เพื่อการสร้างความเข้าใจร่วมกันของสังคมต่อเหตุการณ์และนำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาสรุปบทเรียนในการป้องกันมิให้ประเทศชาติต้องประสบกับวิกฤตการณ์เช่นนี้อีก (3) การอำนวยความสะดวกยุติธรรม การสำนึกผิด และการให้อภัย โดยการนำหลักความยุติธรรมในระยะเปลี่ยนผ่าน (Transitional Justice) อันเป็นหลักความยุติธรรมในระยะที่ตอบสนองต่อเหตุการณ์ที่เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่พยายามทำความเข้าใจผู้ที่ตกเป็นเหยื่อและกระบวนการความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ (Restorative Justice) ที่ให้ความสำคัญแก่ผู้เสียหายเป็นอันดับแรกมาใช้ดำเนินการ เพื่อการอำนวยความสะดวกยุติธรรมและเอื้อให้เกิดการสำนึกผิดและการให้อภัยซึ่งจะช่วยนำพาสังคมไปสู่สันติภาพ (4) การเยียวยา ดูแลและการฟื้นฟูผู้ได้รับผลกระทบ มีแนวทางดำเนินการหลายประการ เช่น การจัดตั้งศูนย์ประสานงานและรวบรวมข้อมูลผู้ได้รับผลกระทบทุกฝ่ายจากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองตั้งแต่ปี 2548-2557 การจัดทำฐานข้อมูลผู้ได้รับผลกระทบทุกฝ่าย

จากเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองการเยียวยาดูแลและฟื้นฟูผู้ได้รับผลกระทบทุกฝ่ายโดยมีมาตรการเยียวยาและฟื้นฟูทั้งในส่วนที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน (5) การสร้างสภาวะที่เอื้อต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมท่ามกลางความคิดเห็นที่แตกต่าง โดยควรดำเนินการทั้งในด้านพัฒนายุทธศาสตร์สันติวิธีเพื่อความมั่นคงของชาติ ส่งเสริมให้มียุทธศาสตร์การสื่อสารกับสังคมเพื่อสร้างความเข้าใจของประชาชนให้ตระหนักถึงผลจากการใช้ความรุนแรงในการจัดการปัญหา ความเคารพและรับผิดชอบในการใช้สิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล การสร้างเครื่องเตือนใจ สัญลักษณ์ความทรงจำให้สังคมได้เรียนรู้ร่วมกันถึงเรื่องราวของความขัดแย้งและรำลึกถึงความสูญเสียที่เกิดขึ้น การฟื้นฟูความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สังคม องค์กร และสถาบัน ที่มีความขัดแย้งกัน การเร่งรัดผลักดันการปฏิรูปโครงสร้างหรือองค์กรทางการเมืองให้เอื้อต่อการเกิดวัฒนธรรมทางการเมืองแบบพหุนิยมให้สอดคล้องกับสภาพสังคมไทย และการเร่งรัด ผลักดันการปฏิรูปโครงสร้างและระบบเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เพื่อขจัดปัญหาความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมทางสังคม (8) มาตรการป้องกันการใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งโดยดำเนินการเฝ้าระวังสถานการณ์ รมัตระวัง และหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้าหรือปะทะรุนแรงระหว่างฝ่ายประชาชนหรือฝ่ายเจ้าหน้าที่ด้านความมั่นคง ส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามหลักนิติธรรมอย่างเคร่งครัด โดยหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง ปฏิรูปและกำกับบทบาทการทำหน้าที่และการรักษาจรรยาบรรณของสื่อมวลชน นำเสนอเนื้อหาสาระที่สร้างสรรค์ ไม่ยุยง บิดเบือนข้อเท็จจริง จนเกิดความเกลียดชังหรือการใช้ความรุนแรงในการแก้ไขความขัดแย้งระหว่างคนในสังคม โดยยังให้หลักประกันสิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชน ลดบทบาทบุคคลและปฏิรูปหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความขัดแย้งเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและการสร้างความไว้วางใจของสังคม ในเหตุการณ์ชุมนุมควรให้หน่วยบริการทางการแพทย์เข้าถึงผู้บาดเจ็บ/เสียชีวิตโดยเร็วและปกป้องคุ้มครองผู้ให้บริการอย่างปลอดภัยที่สุดในการควบคุมฝูงชน ใช้วิจารณญาณในการปฏิบัติต่อสถานการณ์อย่างรอบคอบ เน้นใช้การเจรจาและปฏิบัติตามกฎการปะทะตามหลักสากลอย่างเคร่งครัด และควรมีมาตรการตรวจสอบ ลงโทษการแสดงความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่รัฐที่ทำเกินกว่าเหตุ ทั้งหมดนี้เพื่อป้องกันและป้องปรามไม่ให้เกิดเหตุการณ์ความรุนแรงขึ้นอีกในสังคมไทย

ในปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) รัฐบาลคณะรักษาความสงบแห่งชาติ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญในการสร้างสภาวะที่เอื้อต่อการอยู่ร่วมกัน ดังนี้ 1) การกำหนดนโยบายความมั่นคงแห่งชาติในการสร้างความเป็นธรรม ความปรองดองและความสมานฉันท์ในชาติ ประกอบด้วย แผนนโยบาย 5 ข้อ ได้แก่ (1) ปฏิรูปกลไกการบริหารประเทศทุกระดับ (2) สร้างความเชื่อมั่นต่อกลไกและกระบวนการยุติธรรม (3) แก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรมในการถือครองที่ดิน (4) ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชาติ อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข มีความรัก ความภูมิใจในความเป็นชาติและเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง และ (5) สนับสนุนและส่งเสริม

การมีส่วนร่วมทางสังคมเศรษฐกิจ และการเมืองของทุกภาคส่วน 2) การสร้างความปรองดองสมานฉันท์โดยกลไกคณะกรรมการหมู่บ้าน ได้กำหนดให้มีการจัดประชุมหรือเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อระดมความคิดเห็นแนวทางการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ในหมู่บ้าน จำนวน 878 อำเภอ อำเภอละ 5 ครั้งต่อเดือน และไม่ต่ำกว่า 60 ครั้งต่อปี ซึ่งที่ผ่านมาทุกอำเภอได้จัดกิจกรรมครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด หมู่บ้านได้จัดกิจกรรมเพื่อคืนความสุขและรอยยิ้มให้แก่คนในหมู่บ้านหรือกิจกรรมที่เสริมสร้างความสามัคคีปรองดองของหมู่บ้าน นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในหมู่บ้าน และขับเคลื่อนการสร้างค่านิยมหลัก 12 ประการ 3) การเสริมสร้างสังคมพหุวัฒนธรรม โดยการใช้หน่วยงานในพื้นที่นิคมสร้างตนเองร่วมกันดำเนินงานในรูปแบบการเสริมสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมระดับตำบลภายใต้แนวคิด “ปรับทุกข์ ผูกมิตร ร่วมคิด ร่วมทำ” โดยให้ความสำคัญแก่กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายและสร้างสภาวะที่พร้อมและเอื้อต่อการแสวงหาทางออกจากความขัดแย้งบนพื้นฐานความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรมเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งและมั่นคง รวมทั้งดำเนินกิจกรรมค่ายเยาวชนสมานฉันท์ ประจำปี 2559 ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จัดกิจกรรมสร้างงานสร้างบุญ ให้ความรู้ด้านส่งเสริมการมีงานทำและสิทธิหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตย เพื่อความปรองดองสมานฉันท์ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความรัก ความสามัคคี และความปรองดองสมานฉันท์ควบคู่ไปกับการปลูกจิตสำนึก สร้างค่านิยมประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลแก่ประชาชนทุกกลุ่ม โดยจัดกิจกรรมจำนวน 6 ครั้ง ณ จังหวัดกำแพงเพชร สุราษฎร์ธานี นครพนม เชียงใหม่ อุบลราชธานี และลพบุรี มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมรวมทั้งสิ้น จำนวน 7,286 คน 4) การดำเนินโครงการคนไทยหัวใจเดียวกันและการช่วยเหลือประชาชน โดยศูนย์ปรองดองสมานฉันท์เพื่อการปฏิรูป กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (ศปป.กอ.รมน.) ได้ดำเนินงานช่วยเหลือประชาชนทั้งในด้าน การพัฒนาแหล่งน้ำ การบรรเทาปัญหาภัยแล้ง การศึกษาและอาชีพ การซ่อมแซมถนนและสิ่งสาธารณประโยชน์ ครอบคลุมพื้นที่ กอ.รมน. ภาค 1-4 รวม 605 โครงการ

ผลการแก้ไขปัญหาระดับพื้นที่สำคัญของประเทศ ตามเจตนารมณ์ในการเข้ามาควบคุมอำนาจของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (22 พฤษภาคม 2557) ประการที่สอง “การคืนความสุขให้กับประชาชน”

1. การฟื้นฟูเศรษฐกิจและการรักษาการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายด้านที่ 6 การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ในประเด็นการดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสม กับการกระตุ้นการลงทุนกับการชักจูงให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาเที่ยวในประเทศไทย

ก่อนที่รัฐบาลจะเข้ามาบริหารประเทศเศรษฐกิจไทยได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากปัญหาที่สำคัญ 4 ประการ คือ ประการแรก ผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบทางการเมืองในประเทศ ซึ่งทำให้ความเชื่อมั่นภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจในเดือนเมษายน 2557 ลดลงสู่ระดับต่ำสุดในรอบ

12 ปี และ 2 ปีตามลำดับ จำนวนนักท่องเที่ยวลดลงเป็นครั้งแรกในรอบ 5 ปีจาก 26.5 ล้านคน ในปี 2556 เป็น 24.8 ล้านคน ในปี 2557 ทำให้รายรับจากการท่องเที่ยวลดลงถึง 34,620 ล้านบาท รวมทั้งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการใช้จ่ายภาครัฐที่ทำให้อัตราการเบิกจ่ายงบประมาณในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ และเกิดความล่าช้าในการอนุมัติการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งทำให้มีมูลค่าโครงการลงทุนคงค้างรอการอนุมัติถึง 600,000 ล้านบาท ประการที่สอง การหดตัวของส่งออกซึ่งเกิดจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก การอ่อนค่าของเงินสกุลสำคัญ ๆ ที่ทำให้ประเทศไทยแข่งขันด้านราคาได้ยากขึ้น รวมทั้งการลดลงของขีดความสามารถในการแข่งขันด้านต้นทุนการผลิตซึ่งเกิดจากการใช้นโยบายการเพิ่มค่าแรงที่เร็วกว่าปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจในช่วงรัฐบาลก่อนหน้าโดยที่การพัฒนาด้านฝีมือทักษะแรงงานและการพัฒนากำลังคนยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และความล่าช้าในการปรับโครงสร้างการผลิตและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในช่วงที่ผ่านมา ประการที่สาม การลดลงของราคาสินค้าเกษตรและสินค้าขั้นปฐมในตลาดโลกซึ่งส่งผลกระทบต่อราคาสินค้าเกษตรในประเทศและฐานรายได้ของประชาชนในภาคเกษตรในภาวะที่หนี้สินภาคครัวเรือนอยู่ในเกณฑ์สูง และประการที่สี่ ผลกระทบจากมาตรการรถยนต์คันแรกซึ่งส่งผลให้หนี้สินครัวเรือนเพิ่มสูงขึ้นจนเป็นข้อจำกัดต่อกำลังซื้อของประชาชนในระบบเศรษฐกิจ และทำให้ปริมาณการจำหน่ายและการผลิตรถยนต์ในปี 2557 ลดลงร้อยละ 33.7 และร้อยละ 23.5 ตามลำดับ เมื่อสิ้นสุดโครงการแล้ว ปัจจัยดังกล่าวส่งผลให้การขยายตัวของเศรษฐกิจไทยชะลอตัวลงตามลำดับและซ้ำเติมด้วยสถานการณ์ความรุนแรงทางการเมืองในประเทศ โดยในช่วงครึ่งหลังของปี 2556 เศรษฐกิจไทยขยายตัวร้อยละ 1.6 ชะลอลงจากร้อยละ 4.0 ในครึ่งแรกของปี 2556 และในครึ่งแรกของปี 2557 เศรษฐกิจไทยขยายตัวต่ำมากเพียงร้อยละ 0.2 และในไตรมาสแรกของปี 2557 องค์กรประกอบหลักของเศรษฐกิจอยู่ในภาวะหดตัวทั้งการบริโภคภาคเอกชน การลงทุน รวมทั้งปริมาณการส่งออกและปริมาณการนำเข้าสินค้าและบริการ

ภายใต้สถานการณ์การชะลอตัวทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงซึ่งส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนและการดำเนินธุรกิจของภาคเอกชนทั้งในภาคอุตสาหกรรม ภาคการท่องเที่ยว ภาคการส่งออก และภาคการค้าส่งค้าปลีก รวมทั้งผลกระทบต่อภาคเกษตรในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว รัฐบาลได้ให้ความสำคัญแก่การฟื้นฟูเศรษฐกิจอย่างเร่งด่วนโดย 4 แนวทางหลัก

ในปีแรก (12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558) รัฐบาลคณะรักษาความสงบแห่งชาติ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

1.1 การฟื้นฟูความเชื่อมั่นภาคครัวเรือน นักท่องเที่ยว และนักลงทุนต่างชาติ

ผลจากการดำเนินการตาม Roadmap เพื่อให้สถานการณ์ทางการเมืองกลับเข้าสู่ภาวะปกติ และการชี้แจงทำความเข้าใจกับนานาประเทศสามารถฟื้นฟูความเชื่อมั่นของภาคครัวเรือนภาคธุรกิจ นักลงทุนและนักท่องเที่ยวต่างชาติรวมทั้งเวทีการเมืองระหว่างประเทศได้อย่างชัดเจน โดยในด้าน

ความเชื่อมั่นภาคครัวเรือน ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจโดยรวมปรับตัวดีขึ้น ภายหลังคณะรักษาความสงบแห่งชาติเข้ามาควบคุมสถานการณ์จากระดับ 57.7 ในเดือนเมษายน 2557 มาอยู่ที่ระดับ 61.5 ในเดือนกันยายน 2558 ดัชนีความเชื่อมั่นของภาคธุรกิจ ปรับตัวดีขึ้น จากระดับ 44.3 ในเดือนเมษายน 2557 มาอยู่ที่ระดับ 46.4 ในเดือนกันยายน 2558 เช่นเดียวกับความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว สะท้อนจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 12.5 และร้อยละ 10.0 ในครั้งแรกและในไตรมาสที่สามของปี 2557 ตามลำดับ เป็นการกลับมาขยายตัวร้อยละ 7.3 ในไตรมาสสุดท้ายของปี 2557 ก่อนที่จะขยายตัวเร่งขึ้นเป็นร้อยละ 23.1 ในไตรมาสแรกและร้อยละ 37.6 ในไตรมาสที่สองของปี 2558 ตามลำดับ ในด้านความเชื่อมั่นจากเวทีเศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศ ประเทศต่าง ๆ เริ่มมีความเข้าใจถึงสถานการณ์ทางการเมืองความจำเป็นในการเข้ามาบริหารประเทศและความพยายามในการแก้ไขปัญหาของรัฐบาลทั้งในด้านปัญหาภายในประเทศและการแก้ไขปัญหาที่เป็นปัญหาร่วมกันของสังคมโลกรวมทั้งการให้การยอมรับและมีท่าทีที่ดีขึ้น สะท้อนจากการประชุมสหประชาชาติระดับผู้นำเพื่อรับรองวาระการพัฒนาภายหลัง ค.ศ. 2015 และการประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยสามัญ ครั้งที่ 70 ประเทศไทยได้รับการคัดเลือกให้เป็นประธานกลุ่ม G77 ซึ่งเป็นองค์กรระหว่างรัฐบาลของประเทศกำลังพัฒนา 134 ประเทศที่ใหญ่ที่สุดในสหประชาชาติ นับเป็นครั้งแรกที่ประเทศไทยดำรงตำแหน่งดังกล่าวหลังจากเป็นสมาชิกร่วมก่อตั้ง G77 มาตั้งแต่ พ.ศ. 2507

1.2 การเร่งรัดอัดฉีดเม็ดเงินภาครัฐเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจทั้งในด้านงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบรัฐวิสาหกิจ และงบประมาณภายใต้กรอบมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจต่าง ๆ รวมทั้งการเร่งรัดพิจารณาอนุมัติโครงการส่งเสริมการลงทุน ประกอบด้วย มาตรการเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณปีและงบประมาณไทยเข้มแข็ง การเร่งรัดเบิกจ่ายงบลงทุนรัฐวิสาหกิจ การเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 การเร่งรัดการอนุมัติโครงการที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนและการจัดทำงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 โดยมีผลการดำเนินการที่สำคัญได้แก่การเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ อัตรการเบิกจ่ายงบประมาณปรับตัวดีขึ้นจากร้อยละ 89.0 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 เป็นร้อยละ 92.4 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 โดยเฉพาะอัตราเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำซึ่งเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 93.7 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 เป็นร้อยละ 97.6 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 อัตราการเบิกจ่ายงบลงทุนรัฐวิสาหกิจเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 64.3 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 เป็นร้อยละ 65.1 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 จำนวนโครงการและมูลค่าโครงการขอรับการส่งเสริมการลงทุนที่รอการพิจารณาอนุมัติลดลง จากจำนวน 2,081 โครงการ (มูลค่าการขอรับการส่งเสริม 1.426 ล้านล้านบาท) ในเดือนธันวาคม 2557 เป็น 119 โครงการ (มูลค่าการขอรับการส่งเสริม 3.4 หมื่นล้านบาท) ในเดือนกรกฎาคม 2558 และการกำหนดกรอบงบประมาณสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ที่มีกรอบ

การขาดดุลเพิ่มขึ้น จาก 250,000 ล้านบาท ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 เป็น 390,000 ล้านบาท ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 เพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ

1.3 การดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเพิ่มเติม โดยยึดหลักการออกมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้มีรายได้น้อยในระดับที่จำเป็นและเหมาะสมกับสถานการณ์เพื่อป้องกันปัญหาภาวะทางการคลัง และป้องกันไม่ให้เกิดภาวะชะงักงันทันทีที่มาตรการสิ้นสุดลง รวมทั้งไม่บิดเบือนกลไกตลาดและขีดความสามารถในการแข่งขันของเศรษฐกิจในระยะยาว มาตรการดังกล่าว ประกอบด้วย

1) มาตรการเพื่อบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกร ผู้มีรายได้น้อยและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) วงเงินรวม 496,117 ล้านบาท มีการเบิกจ่ายไปแล้ว 179,570 ล้านบาท ประกอบด้วย มาตรการเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้มีรายได้น้อย วงเงิน 53,454 ล้านบาท มีการเบิกจ่ายไปแล้ว 47,184 ล้านบาท มาตรการให้สินเชื่อทางการเกษตร (สินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าว สินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2557/2558 สินเชื่อสถาบันเกษตรกรแปรรูปยางพารา สินเชื่อผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ยาง และสินเชื่อเกษตรกรชาวสวนยางรายย่อย) วงเงินรวมไม่ต่ำกว่า 291,500 ล้านบาท มีการอนุมัติไปแล้ว 121,971 ล้านบาท มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ปีการผลิต 2557/2558 วงเงิน 1,583.41 ล้านบาท มีการเบิกจ่ายไปแล้ว 608 ล้านบาท โครงการสร้างรายได้และพัฒนาเกษตรกรแก่ชุมชนเพื่อบรรเทา

2) การดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเพิ่มเติมเป็นระยะที่สอง เพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ อาทิ มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะที่สอง วงเงินรวม 77,096 ล้านบาท ประกอบด้วย แผนงาน/โครงการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ระยะเร่งด่วนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 (เพิ่มเติม) จำนวน 37,603 ล้านบาท และแผนพัฒนาขนส่งทางถนนระยะเร่งด่วน จำนวน 39,493 ล้านบาท มีการเบิกจ่ายงบประมาณแล้ว 5,236 ล้านบาท

1.4 การเร่งรัดการลงทุนที่สำคัญของภาครัฐ ทั้งโครงการที่อยู่ภายใต้กรอบงบประมาณของรัฐบาลและโครงการที่อยู่ภายใต้กรอบการลงทุนของรัฐวิสาหกิจ โดยมีความคืบหน้าและสามารถสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจจากการลงทุนภาครัฐที่ปรับตัวดีขึ้นจากการหดตัว ร้อยละ 10.1 ในครั้งแรกของปี 2557 เป็นการเริ่มกลับมาขยายตัวร้อยละ 0.3 ในครั้งหลังของปี 2557 ก่อนที่จะเร่งขึ้นเป็นการขยายตัวร้อยละ 30.9 ในครั้งแรกของปี 2558 โดยมีโครงการลงทุนที่สำคัญ ๆ เช่น โครงการรถไฟฟ้าที่อยู่ในระหว่างการก่อสร้าง 5 เส้นทาง (สายสีม่วง ช่วงบางซื่อ-บางใหญ่ สายสีแดง ช่วงบางซื่อ-รังสิต สายสีเขียว ช่วงแบริ่ง-สมุทรปราการ และสายสีน้ำเงิน ช่วงบางซื่อ-ท่าพระ) โครงการพัฒนาโครงข่ายทางหลวงเชื่อมโยงระหว่างประเทศ โครงการพัฒนาท่าเรือที่สำคัญ ๆ ที่อยู่ระหว่างการก่อสร้าง เช่น การก่อสร้างท่าเทียบเรือชายฝั่ง (ท่าเทียบเรือแหลมฉบัง) และการก่อสร้างศูนย์การขนส่งตู้สินค้าทางรถไฟที่ท่าเรือแหลมฉบัง (ระยะที่ 1) และการเร่งรัดโครงการที่อยู่ระหว่าง

การเตรียมการให้มีความพร้อมสำหรับการประกวดราคา อาทิโครงการที่มีความพร้อมในการประกวดราคาภายในปี 2558 จำนวน 6 โครงการ วงเงินรวม 249,541 ล้านบาท และโครงการที่คาดว่าจะสามารถประกวดราคาได้ในปี 2559-2560 อีก 12 โครงการ วงเงินรวม 1.52 ล้านบาท

ผลจากการดำเนินมาตรการที่สำคัญของภาครัฐดังกล่าว ส่งผลให้เศรษฐกิจไทยเริ่มมีสัญญาณการฟื้นตัวในปลายไตรมาสที่สองของปี 2557 และมีการขยายตัวดีขึ้นตามลำดับ อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจเร่งขึ้นจากร้อยละ 0.2 ในครึ่งแรกของปี 2557 เป็นร้อยละ 1.6 ในครึ่งหลังของปีก่อนที่จะขยายตัวเร่งขึ้นเป็นร้อยละ 2.9 ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2558 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 0.4 ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2557 ในขณะที่องค์ประกอบหลักทางเศรษฐกิจที่เคยอยู่ในภาวะหดตัวเกือบทั้งหมดในช่วงของสถานการณ์ความไม่สงบทางการเมืองเริ่มกลับมาขยายตัว โดยในไตรมาสที่สองของปี 2557 การบริโภคภาคเอกชนและภาคการค้าส่งค้าปลีกกลับมาขยายตัวเป็นครั้งแรก หลังจากหดตัวต่อเนื่อง 3 ไตรมาส ในไตรมาสที่สามของปี 2557 การลงทุนภาคเอกชนและการลงทุนภาครัฐ เริ่มกลับมาขยายตัวหลังจากหดตัวต่อเนื่อง 3 และ 4 ไตรมาส ตามลำดับ ในขณะที่จำนวนนักท่องเที่ยวซึ่งได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงและต่อเนื่องในช่วงสถานการณ์ความไม่สงบทางการเมืองกลับมาขยายตัวเป็นครั้งแรกหลังจากหดตัวต่อเนื่อง 3 ไตรมาสส่งผลให้การส่งออกบริการและสาขาโรงแรมและภัตตาคารเริ่มกลับมาขยายตัวโดยรวมในช่วงไตรมาสที่สี่ของปี 2557 และในไตรมาสแรกของปี 2558 เครื่องยนต์หลักทางเศรษฐกิจสำคัญ ๆ สามารถกลับมาขยายตัวครบทุกองค์ประกอบ

ในปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) รัฐบาลคณะรักษาความสงบแห่งชาติ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

ดำเนินมาตรการทางเศรษฐกิจเพื่อดูแลเกษตรกรและผู้มีรายได้น้อย และผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) รัฐบาลได้ดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกร ผู้มีรายได้น้อย และผู้ประกอบการ SMEs และสนับสนุนการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

1) มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้มีรายได้น้อย ประกอบด้วยโครงการแก้ปัญหาหนี้สินของเกษตรกรรายย่อยโดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) (ระยะเวลาดำเนินงานตั้งแต่วันที่ 31 มีนาคม 2558 - 31 มีนาคม 2559) มีกรอบวงเงิน 116,000 ล้านบาท ประกอบด้วย 3 โครงการย่อย ได้แก่ โครงการปลดปล่อยหนี้สิน วงเงิน 4,000 ล้านบาท ได้ดำเนินการปลดปล่อยหนี้ให้ลูกค้าจำนวน 28,643 ราย คิดเป็นจำนวนเงิน 2,289.86 ล้านบาท โครงการปรับโครงสร้างหนี้วงเงิน 48,000 ล้านบาท ได้ดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ให้ลูกค้า จำนวน 257,748 ราย คิดเป็นจำนวนเงิน 42,105.17 ล้านบาท และโครงการขยายเวลาชำระหนี้ วงเงิน 64,000 ล้านบาท ได้ดำเนินการขยายเวลาชำระหนี้ให้ลูกค้า จำนวน 455,651 รายคิดเป็นจำนวนเงิน 63,766.87 ล้านบาท มาตรการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย โดยธนาคารออมสิน จำนวน 3 โครงการย่อย ได้แก่

โครงการช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยในการชำระหนี้ทั้งในระบบและนอกระบบ (ระยะเวลาดำเนินงาน ภายในเดือนมีนาคม 2559) โดยให้สินเชื่อเพื่อช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยในการชำระหนี้ทั้งในระบบและ นอกระบบ และจำกัดวงเงินกู้ต่อรายไม่เกิน 500,000 บาท กรอบวงเงิน 500 ล้านบาท ทั้งนี้เมื่อสิ้นสุด โครงการธนาคารออมสินได้อนุมัติสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยจำนวน 13 รายวงเงินรวม 3.9 ล้านบาท มาตรการแก้ปัญหาหนี้ครูและบุคลากรทางการศึกษา (ระยะเวลาดำเนินงานตั้งแต่วันที่ 16 กรกฎาคม 2558 - 31 มีนาคม 2559) เพื่อแก้ไขปัญหาให้แก่กลุ่มลูกหนี้ที่เป็นข้าราชการครูที่ถูกฟ้องร้องดำเนินคดีและมี ปัญหาเรื่องการผ่อนชำระ รวมทั้งลดภาระการผ่อนชำระเงินกู้ให้แก่ลูกหนี้ชั้นดีโดยไม่จำกัดวงเงิน ทั้งนี้เมื่อสิ้นสุดมาตรการธนาคารออมสินได้อนุมัติพักชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ที่เป็นข้าราชการครูจำนวน 29,323 ราย วงเงินรวม 44,136 ล้านบาท และมาตรการบรรเทาความเดือดร้อนให้กับลูกค้าธนาคาร (พักชำระหนี้) (ระยะเวลาดำเนินงานภายในเดือนมีนาคม 2559) เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ ลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจ ภาระหนี้ครัวเรือนและภัยธรรมชาติที่มีวงเงินกู้ไม่เกิน 50 ล้านบาท ทั้งนี้ เมื่อสิ้นสุดมาตรการ ธนาคารออมสินได้พักชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ จำนวน 47,209 ราย วงเงิน 24,570 ล้านบาท

2) มาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ของประชาชนผู้มีรายได้น้อยและมาตรการกระตุ้น การลงทุนขนาดเล็กของรัฐบาลทั่วประเทศ ประกอบด้วย 3 มาตรการย่อย ได้แก่ มาตรการส่งเสริม ความเป็นอยู่ระดับตำบล โดยจัดสรรเงินงบประมาณให้ตำบลละ 5 ล้านบาท ให้แก่ 7,255 ตำบล ทั่วประเทศ ทั้งนี้ได้สิ้นสุดการดำเนินมาตรการ เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2559 โดยได้จัดสรรงบประมาณ ให้กระทรวงมหาดไทย (จังหวัด) แล้ว จำนวน 36,436 ล้านบาท มีการก่อหนี้แล้ว จำนวน 34,514 ล้านบาท หรือร้อยละ 94.73 และเบิกจ่ายแล้ว จำนวน 33,890 ล้านบาท หรือร้อยละ 93.01 มาตรการกระตุ้น การลงทุนขนาดเล็กของรัฐบาลทั่วประเทศ ภายใต้กรอบวงเงินรวม 40,000 ล้านบาท รายการละ ไม่เกิน 1 ล้านบาท ทั้งนี้ได้สิ้นสุดการดำเนินมาตรการ เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2559 ได้จัดสรร งบประมาณแล้วจำนวน 39,794 ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว 34,732 ล้านบาท หรือร้อยละ 91.71 มีการ ก่อหนี้แล้ว จำนวน 35,315 ล้านบาท หรือร้อยละ 93.25 และมาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ในระดับ หมู่บ้าน โดยให้ธนาคารออมสินและ ธ.ก.ส. สนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ เป็นระยะเวลา 7 ปี แก่ กองทุนหมู่บ้านที่มีศักยภาพ กองทุนละไม่เกิน 1 ล้านบาทวงเงินรวม 60,000 ล้านบาท เมื่อสิ้นสุดการ ดำเนินมาตรการเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2559 ธนาคารออมสิน และ ธ.ก.ส. อนุมัติสินเชื่อแล้วจำนวน 44,816 ล้านบาท ให้กับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง 45,259 แห่ง

3) มาตรการช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้งและมาตรการเพิ่มขีดความสามารถภาคการเกษตร โดย ธ.ก.ส. ประกอบด้วย 3 มาตรการย่อย ได้แก่ โครงการสินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายฉุกเฉินและจำ เป็นของเกษตรกรที่ประสบภัยแล้ง ปี 2558/59 (วงเงินรวม 6,000 ล้านบาท) โดยให้สินเชื่อไม่เกิน 12,000 บาท ต่อราย กำหนดชำระคืนเงินกู้ไม่เกิน 12 เดือน อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ร้อยละ 0 ต่อปีในระยะเวลา

6 เดือนแรก และตั้งแต่เดือนที่ 7-12 คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4 ต่อปี สำหรับเกษตรกรลูกค้ารายย่อย ของ ธ.ก.ส. ทั่วประเทศ จำนวน 500,000 ราย ซึ่งมีวงเงินกู้ต่อรายรวมกันไม่เกิน 500,000 บาท ณ วันที่ 6 กรกฎาคม 2559 ธ.ก.ส. เบิกจ่ายเงินกู้แล้ว 1,920 ล้านบาท ให้แก่เกษตรกรจำนวน 162,490 ราย โครงการสินเชื่อ 1 ตำบล 1 SMEs เกษตร เพื่อสร้างความยั่งยืนของภาคเกษตรไทย (วงเงินสินเชื่อรวม 72,000 ล้านบาท) โดยจัดสรรสินเชื่อให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs ภาคการเกษตร ประกอบด้วย ผู้ประกอบการรายคน วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์การเกษตร หรือบริษัทชุมชน จำนวน 7,200 ราย โดย ธ.ก.ส. ให้สินเชื่อระยะเวลาเงินกู้ไม่เกิน 10 ปีในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4 ต่อปี เป็นเวลาไม่เกิน 7 ปีและปีที่ 8-10 อัตราดอกเบี้ยปกติตามชั้นลูกค้า วงเงินกู้ไม่เกิน 20 ล้านบาทต่อราย ณ วันที่ 6 กรกฎาคม 2559 ธ.ก.ส. เบิกจ่ายเงินกู้แล้ว 9,901 ล้านบาท ให้กับ SMEs ภาคการเกษตร จำนวน 7,792 ราย โครงการชุมชนปรับเปลี่ยนการผลิตสู่วิถีเกษตรยั่งยืน (วงเงินสินเชื่อรวม 15,000 ล้านบาท) สำหรับเกษตรกรในพื้นที่ประสบวิกฤตภัยแล้งในลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา และพื้นที่ลุ่มแม่น้ำแม่กลอง จำนวน 26 จังหวัด จำนวน 100,000 ราย กำหนดวงเงินกู้กลุ่มละไม่เกิน 3 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ 0.01 ต่อปีกำหนดชำระคืนเงินกู้ไม่เกิน 12 เดือน ณ วันที่ 6 กรกฎาคม 2559 สนับสนุนสินเชื่อ ไปแล้ว 12.1 ล้านบาท ให้แก่เกษตรกร จำนวน 214 ราย

4) สร้างความเข้มแข็งให้แก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ประกอบด้วย 2 มาตรการที่สำคัญ ได้แก่ มาตรการการเงิน และมาตรการด้านภาษี ดังนี้

(1) มาตรการการเงินเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการ SMEs ได้แก่ โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs โดยธนาคารออมสินให้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ ร้อยละ 0.1 ต่อปีแก่ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่เข้าร่วมโครงการและธนาคารพาณิชย์ และ สถาบันการเงินเฉพาะกิจให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการ SMEs เฉพาะการปล่อยสินเชื่อใหม่ ให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการ SMEs ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2559 จัดสรรวงเงินครบจำนวนแล้ว 150,000 ล้านบาท ให้แก่ลูกค้า SMEs จำนวน 21,504 ราย (เฉลี่ยได้สินเชื่อรายละประมาณ 7 ล้านบาท) การปรับปรุง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการค้ำประกันสินเชื่อโครงการ PGS ระยะที่ 5 (ปรับปรุงใหม่) มีวงเงินค้ำประกัน 100,000 ล้านบาท ระยะเวลาการค้ำประกัน 7 ปี ณ วันที่ 12 กันยายน 2559 ค้ำประกัน สินเชื่อแล้ว จำนวน 92,889 ล้านบาท ให้แก่ SMEs จำนวน 24,797 ราย โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (Policy Loan) วงเงิน 15,000 ล้านบาท ณ วันที่ 12 กันยายน 2559 ธนาคารเพื่อการพัฒนาวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว.) ได้อนุมัติสินเชื่อแล้วจำนวน 12,100 ล้านบาท ให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs จำนวน 3,997 ราย และบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรม (บสย.) ค้ำประกันสินเชื่อแล้วจำนวน 11,248 ล้านบาท ให้แก่ SMEs 3,933 ราย โครงการค้ำประกันสินเชื่อ เพื่อผู้ประกอบการ Micro Entrepreneurs ระยะที่ 2 วงเงิน 13,500 ล้านบาท บสย. ได้อนุมัติ ค้ำประกันสินเชื่อแล้ว 1,097 ล้านบาท ให้แก่ผู้ประกอบการ Micro Entrepreneurs จำนวน 9,890 ราย

มาตรการสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมผ่านการร่วมลงทุน (Venture Capital) โดยได้รับความร่วมมือจากธนาคารออมสิน ธพว. และธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ในการจัดตั้งกองทุนร่วมลงทุนแห่งละ 2,000 ล้านบาท รวม 6,000 ล้านบาท การจัดตั้งกองทุนร่วมลงทุนในกิจการ SMEs (SMEs Private Equity Trust Fund) วงเงินลงทุน 10,000-25,000 ล้านบาท มาตรการสินเชื่อเพื่อสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของประชาชนรายย่อย (สินเชื่อ Nano-Finance) ตั้งแต่วันที่ 26 มกราคม 2558 - สิ้นเดือนสิงหาคม 2559 มีการให้สินเชื่อ 40,547 รายเป็นวงเงินรวม 1,053.50 ล้านบาท (วงเงินเฉลี่ย 20,000 บาทต่อราย) และโครงการค้ำประกันสินเชื่อเพื่อผู้ประกอบการใหม่และนวัตกรรม (Startup & Innovation) ณ วันที่ 12 กันยายน 2559 สถาบันการเงินที่เข้าร่วมโครงการอยู่ระหว่างดำเนินการพิจารณาสินเชื่อเพื่อจะได้นำส่งลูกค้าให้ บสย. ดำเนินการค้ำประกันต่อไป

(2) มาตรการด้านภาษีเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการ SMEs ได้แก่ มาตรการลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับผู้ประกอบการ SMEs เป็นเวลา 2 รอบระยะเวลาบัญชีต่อเนื่องกัน สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2558 จนถึงรอบระยะเวลาบัญชีวันที่ 31 ธันวาคม 2559 ทั้งนี้พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 603) พ.ศ. 2559 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ 21 เมษายน 2559 มาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการรายใหม่ (New Startup) โดยยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับผู้ประกอบการ SMEs ในอุตสาหกรรมเป้าหมายหลักที่มีศักยภาพขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่จดทะเบียนพาณิชย์ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2558 - 31 ธันวาคม 2559 เป็นเวลา 5 รอบ ระยะเวลาบัญชีต่อเนื่องกัน ทั้งนี้พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 602) พ.ศ. 2559 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2559 มาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนกิจการเงินร่วมลงทุน (Venture Capital) กำหนดสิทธิประโยชน์ทางภาษีให้แก่กิจการเงินร่วมลงทุนสำหรับการลงทุนในกิจการที่ใช้เทคโนโลยีหลักเป็นฐานในการประกอบธุรกิจ ทั้งนี้พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 597) พ.ศ. 2559 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2559 มาตรการบัญชีเล่มเดียวและการยกเว้นและลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับผู้ประกอบการ SMEs ได้ประกาศพระราชกำหนดการยกเว้นและสนับสนุนการปฏิบัติการเกี่ยวกับภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร พ.ศ. 2558 และพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการลดอัตราและยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 595) พ.ศ. 2558 มาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนการจัดทำบัญชีของ SMEs สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2559 แต่ไม่เกินวันที่ 31 ธันวาคม 2561 เพื่อช่วยลดภาระให้ผู้ประกอบการ SMEs ที่ไม่มีพื้นฐานด้านบัญชีให้สามารถลงบัญชีได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้องตามมาตรฐานบัญชีและกฎหมายภาษี ทั้งนี้พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 607) พ.ศ. 2559 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่

16 พฤษภาคม 2559 มาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนวิสาหกิจเพื่อสังคม โดยเป็นการสนับสนุนการจัดตั้งกิจการที่ทำประโยชน์ให้แก่คนในชุมชน ทั้งนี้พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 621) พ.ศ. 2559 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2559 และการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนา เทคโนโลยีและนวัตกรรม สำหรับค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมโดยเพิ่มจากร้อยละ 200 เป็นร้อยละ 300 มีระยะเวลาการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเป็นเวลา 5 ปี (วันที่ 1 มกราคม 2558 - 31 ธันวาคม 2562) ทั้งนี้พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 598) พ.ศ. 2559 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2559

2. การแก้ไขปัญหาที่สังคมค้าง ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายด้านที่ 2 การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ นโยบายด้านที่ 3 การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ นโยบายด้านที่ 6 การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ นโยบายด้านที่ 9 การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน นโยบายด้านที่ 10 การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ และนโยบายด้านที่ 11 การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

อันดับแรก รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน รัฐบาลคณะรักษาความสงบแห่งชาติมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ในปีแรก (12 กันยายน 2557 - 12 กันยายน 2558) รัฐบาลได้ดำเนินงานเรื่องนี้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยเฉพาะการปราบปรามการทุจริตในภาครัฐโดยได้มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงจำนวน 3,667 เรื่อง และการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง จำนวน 945 เรื่อง ในขณะเดียวกันได้วางระบบป้องกันการทุจริตในโครงการสำคัญตามนโยบายของรัฐบาลและประสานความร่วมมือในการช่วยเหลือประชาชน เช่น มาตรการตรวจสอบการจ่ายเงินการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย โดยจัดทำร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการกำหนดมาตรการในการป้องกันการทุจริตตามมาตรการเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้มีรายได้น้อยและลงพื้นที่ตรวจสอบแบบสุ่มเพื่อให้ชาวนาได้รับเงินอย่างรวดเร็วและทั่วถึง นอกจากนี้ยังมีการป้องกันการทุจริตการใช้งบประมาณและตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างในโครงการต่าง ๆ อาทิโครงการสร้างความปลอดภัยชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โครงการติดตั้งโซลาร์เซลล์บนหลังคาบ้านโครงการก่อสร้างสนามฟุตบอลจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี

งบประมาณ พ.ศ. 2555 รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนภาคีองค์กรภาคเอกชนและเครือข่ายต่าง ๆ เพื่อสอดส่อง เฝ้าระวังและต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบโดยการตรวจสอบการปฏิบัติการกิจของหน่วยงานรัฐในจังหวัดผ่านกลไกของคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด (ก.ธ.จ.) รวมถึงให้ส่วนราชการต่าง ๆ บูรณาการภาคีเครือข่ายด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เพื่อเฝ้าระวังการทุจริตโดยสร้างเครือข่ายที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการ ภาคประชาชน รวมทั้งการเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในระดับชุมชน

ในส่วนของการปรับปรุงกฎหมายและจัดให้มีกลไกในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เพื่อยกระดับความน่าเชื่อถือของหน่วยงานภาครัฐ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ (1) จัดตั้งกลไกเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ อาทิ คณะกรรมการอำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ ศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) และคณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริต (2) สร้างเครื่องมือในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐสำหรับดำเนินการทุกสิ้นปีงบประมาณโดยร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเพื่อพัฒนาดัชนีวัดภาพลักษณ์การคอร์รัปชันของประเทศไทย (Corruption Perception Index: CPI) (3) จัดทำข้อตกลงคุณธรรม ซึ่งเป็นการตกลงร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐและผู้ที่จะเข้าร่วมการจัดซื้อจัดจ้างในโครงการลงทุนของรัฐว่าจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและโปร่งใส โดยให้มีบุคคลภายนอกร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ตั้งแต่กระบวนการกำหนดขอบเขตการดำเนินโครงการจนถึงสิ้นสุดโครงการ ทั้งนี้ จนถึงปัจจุบันได้คัดเลือกโครงการสำหรับจัดทำข้อตกลงคุณธรรมแล้ว 17 โครงการ โดยดำเนินการร่วมกับภาคเอกชนและองค์กรที่เกี่ยวข้องในการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สังเกตการณ์ จัดหลักสูตรฝึกอบรมให้มีความเป็นมืออาชีพ อีกทั้งยังอยู่ระหว่างการจัดตั้งศูนย์ประสานงานข้อตกลงคุณธรรมให้เป็นศูนย์กลางการติดตามและประสานเกี่ยวกับการดำเนินงานของโครงการความร่วมมือป้องกันการทุจริตในภาพรวมและ (4) ปรับปรุงระบบจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Market: e-market) และวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Bidding: e-bidding) โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2557 เห็นชอบแนวทางปฏิบัติในการจัดหาพัสดุด้วยวิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์และด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 27 มกราคม 2558 เห็นชอบให้กระทรวงการคลังนำแนวปฏิบัติในการจัดหาพัสดุด้วยวิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (e-Market) และด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-Bidding) ไปดำเนินการในลักษณะโครงการนำร่องในระยะแรก ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไปตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่อง แนวทางปฏิบัติในการจัดหา

พัสดุด้วยวิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์และด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งได้เพิ่มเติมหน่วยงานนำร่องสำหรับใช้งานระบบ e-market และระบบ e-bidding ด้วย

ผลจากการดำเนินการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ส่งผลให้การทุจริตคอร์รัปชันลดลงโดยผลการสำรวจดัชนีสถานการณ์คอร์รัปชันไทยในเดือนมิถุนายน 2558 ที่จัดทำโดยศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย อยู่ที่ระดับ 55 เพิ่มขึ้นจาก 49 ในการสำรวจเมื่อเดือนธันวาคม 2557 ในขณะที่ความเสียหายของการทุจริตที่ประเมินจากงบประมาณประเภทจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยราชการพบว่า จากเดิมที่ผู้ประกอบการที่ทำธุรกิจกับภาครัฐต้องจ่ายเงินพิเศษหรือร้อยละ 30 ของงบประมาณในช่วง 2 ปีก่อนหน้า ขณะนี้ลดลงเหลือร้อยละ 10 ซึ่งต่ำสุดในรอบ 6 ปี เนื่องจากความจริงจังในการแก้ปัญหาของรัฐบาลและหน่วยงานในการป้องกันและปราบปราม ทั้งนี้ ภายหลังจากที่รัฐบาลเข้ามาบริหารประเทศทำให้การจ่ายเงินสินบนลดลงจากเดิมลดการสูญเสียของงบประมาณได้ประมาณ 150,000-180,000 ล้านบาท

ในปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) รัฐบาลได้กำหนดให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันเป็นวาระแห่งชาติและได้ดำเนินการในเรื่องดังกล่าวอย่างจริงจังและต่อเนื่องโดยได้กำหนดให้ปี 2559 เป็น “ปีแห่งธรรมาภิบาล” และให้ทุกส่วนราชการประกาศใช้หลักธรรมาภิบาลในการดำเนินการที่สำคัญของหน่วยงาน มีผลการดำเนินงานที่สำคัญดังนี้

1) ปลุกฝังและส่งเสริมจิตสำนึกในการรักษาประโยชน์สาธารณะ ด้านคุณธรรม จริยธรรม รัฐบาลร่วมกับหน่วยงานและภาคส่วนต่าง ๆ ปลุกฝังและส่งเสริมค่านิยมการรักษาความดีและรู้สึกไม่ยอมรับพฤติกรรมทุจริตคอร์รัปชันและการโกงทุกรูปแบบ ในกลุ่มเป้าหมายทุกระดับ ทุกเพศ ทุกวัย โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน ให้เติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ เช่น สนับสนุนโครงการ “โตไปไม่โกง” ซึ่งมุ่งจัดทำหลักสูตรเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน สำหรับใช้ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครตลอดจนสนับสนุนการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ รวมทั้งการขับเคลื่อนการต่อต้านการทุจริตของภาคีและองค์กรต่าง ๆ เช่น งานวันต่อต้านคอร์รัปชันจัดโดยองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) และการตั้งพิพิธภัณฑ์ด้านโกง

2) กำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รัฐบาลได้เห็นชอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2559 - 30 กันยายน 2564 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 มีเป้าหมายหลัก 6 ประการและยุทธศาสตร์การพัฒนา 10 ยุทธศาสตร์ โดยเฉพาะยุทธศาสตร์ที่ 6 ว่าด้วยเรื่องการบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย ครอบคลุมแนวทางการสร้างพลังการขับเคลื่อนค่านิยมต่อต้านการทุจริตใน 3 ด้าน ทั้งด้านการปลุกฝัง การป้องกัน และการปราบปรามการทุจริต ซึ่งมีสาระ

ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560-2564) ซึ่งมีวิสัยทัศน์คือมุ่งพัฒนา “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต” คือมุ่งพัฒนาประเทศไทยในอีก 5 ปีข้างหน้า สู่การเป็นประเทศที่มีมาตรฐานทางคุณธรรม จริยธรรม สร้างสังคมไทยที่ไม่เพิกเฉยต่อการทุจริตทุกรูปแบบ โดยอาศัยความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ ของสังคม พึงกษัตริย์ชาลผลประโยชน์ของชาติและประชาชน พัฒนาประเทศไทยให้มีศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิในด้านความโปร่งใสทัดเทียมมาตรฐานสากล นอกจากนี้คณะรัฐมนตรีได้สนับสนุนการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างจริงจัง เช่น พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558 ที่เพิ่มบทลงโทษแก่เจ้าหน้าที่รัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่องค์การระหว่างประเทศ ผู้กระทำความผิด ให้มีผลในทางปฏิบัติอย่างเข้มงวดและจริงจัง

3) สร้างกลไกในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบหลังจากที่ คสช. ได้มีคำสั่งที่ 69/2557 ลงวันที่ 18 มิถุนายน 2557 กำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ สำหรับเป็นกลไกในการต่อสู้เพื่อเอาชนะปัญหาการทุจริตโดยมุ่งเน้นให้ทุกภาคส่วนร่วมกัน บูรณาการแก้ไขปัญหาการทุจริตให้เกิดผลสัมฤทธิ์ เพื่อสนองความต้องการของสังคมและประชาชนอย่างยั่งยืนโดยเร็ว นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 226/2557 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน 2557 จัดตั้งศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) ทำหน้าที่เป็นองค์กรอำนวยการระดับชาติเพื่อให้การแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีคณะกรรมการอำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติทำหน้าที่หลักในการกำหนดแนวทางและแผนการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของฝ่ายบริหารในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ พร้อมทั้งขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตสู่การปฏิบัติให้บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2559 เห็นชอบเรื่องมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) กำหนดให้เกลี้ยอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ในศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตในทุกส่วนราชการเพื่อทำหน้าที่ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมทั้งส่งเสริมและคุ้มครองจริยธรรมตามที่กฎหมายกำหนดอย่างเคร่งครัด ประสานและร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเป็นกลไกเฝ้าระวังการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ตลอดจนสนับสนุนการประเมินคุณธรรม ความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 (ข้อมูล ณ วันที่ 28 กันยายน 2559) มีองค์กรมหาชน รัฐวิสาหกิจและองค์กรอิสระต่าง ๆ เข้าร่วมทั้งสิ้น 115 แห่ง ซึ่งมีผลการประเมินโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 80.50 คะแนน เทียบเท่าเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและโปร่งใสในระดับสูงมาก และมีหน่วยงานภาครัฐ (ระดับกรม จังหวัด และท้องถิ่น)

เข้าร่วมทั้งสิ้น 656 แห่ง ซึ่งผลการประเมินโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 75.41 คะแนน เทียบเท่าเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในระดับสูง สำหรับผลการประเมิน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ของส่วนราชการระดับกรม จังหวัด และองค์การมหาชน ซึ่งเข้าร่วม การประเมินรวมทั้งสิ้น 429 หน่วยงาน มีผลการประเมินในภาพรวมเท่ากับ 80.34 คะแนน ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ การประเมินระดับสูงมาก

ส่วนการจัดทำข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact-IP) เป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างภาครัฐ และภาคเอกชนที่สนใจเข้ามาเป็นผู้เสนอราคาหรือเสนองานกับภาครัฐว่า จะไม่กระทำการทุจริต ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ แต่จะร่วมกันดำเนินการให้เป็นไปด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม มีบุคคลภายนอกร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์ มุ่งเน้นการตรวจสอบและลงโทษหากเกิดการทุจริต ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 (ข้อมูล ณ วันที่ 28 กันยายน 2559) มีโครงการภาครัฐที่ผ่านเกณฑ์ เข้าร่วมโครงการ (เป็นโครงการที่มีมูลค่าสูงในระดับต้น ๆ ของหน่วยงานงบประมาณ 500 ล้านบาท ขึ้นไป และเป็นโครงการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน หรือมีความเสี่ยงที่จะเกิด ความไม่โปร่งใส) จำนวนทั้งสิ้น 12 โครงการ

4) ปฏิรูปโครงสร้างองค์กรเพื่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยจัดตั้งศาลอาญาคดี ทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งเป็นการยกระดับหน่วยงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้มีความเป็นอิสระปราศจากการแทรกแซงจากฝ่ายการเมืองและทำให้เกิดการพิจารณาคดีทุจริตและ ประพฤติมิชอบที่มีความรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยผู้พิพากษาที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านคดีทุจริต และประพฤติมิชอบ อีกทั้งในอนาคตจะมีการจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบในส่วน ภูมิภาคต่าง ๆ ขึ้นด้วย ซึ่งจะทำให้การอำนวยความยุติธรรมในคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นไปอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และได้ผลักดันให้มีพระราชบัญญัติมาตรการ ของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559

ผลจากการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ส่งผลให้ประเทศไทย ได้รับการจัดอันดับความโปร่งใสในการบริหารงานภาครัฐดีขึ้นจากอันดับที่ 57 ในปี 2557 มาเป็น อันดับที่ 25 ในปี 2559 รวมทั้งได้รับการจัดอันดับดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perceptions Index: CPI) ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปีโดยในปี 2556 (ก่อนที่รัฐบาลและคณะรักษา ความสงบแห่งชาติจะเข้ามาบริหารประเทศ) ประเทศไทยอยู่อันดับที่ 102 แต่ต่อมาในปี 2557 อยู่ใน อันดับที่ 85 และเลื่อนขึ้นมาเป็นอันดับที่ 76 ในปี 2558 ทั้งนี้สถาบันและองค์กรต่าง ๆ ทั้งในประเทศ และระหว่างประเทศได้ประเมินสถานการณ์คอร์รัปชันของประเทศไทยว่าดีที่สุดในรอบ 6 ปี และมีความโปร่งใสดีที่สุดในรอบ 10 ปี

การป้องกันและแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย (Illegal, Unreported and Unregulated Fishing: IUU Fishing) และปัญหาการค้ามนุษย์

ในปีแรก (12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558) รัฐบาลได้ดำเนินงานดังนี้

1) การป้องกันและแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย (IUU Fishing) รัฐบาลได้ดำเนินการ (1) จัดทะเบียนเรือและออกใบอนุญาตทำการประมง โดยมีเรือในระบบทะเบียนเรือหลังเพิกถอนทะเบียนเรือ 38,013 ลำ (2) ตรวจสอบควบคุมการเฝ้าระวังการทำประมงผิดกฎหมาย โดยการตรวจอาชญาบัตรเรือประมงซึ่งได้ออกปฏิบัติงานควบคุมเฝ้าระวังการทำประมงจำนวน 563 ครั้ง 5,778 ลำ พบว่า มีอาชญาบัตร 4,946 ลำ ไม่มีอาชญาบัตร 832 ลำ ได้จับกุมผู้กระทำความผิด 501 คดี ส่วนปฏิบัติการควบคุมการแจ้ง เข้า-ออก (port in-port out) พบว่ามีเรือแจ้งเข้า-ออก 113,019 เที่ยว (3) ติดตั้งระบบติดตามตำแหน่งเรือประมง (Vessel Monitoring System: VMS) ในเรือตรวจการณ์ประมง ปัจจุบันมีเรือประมงที่เข้าระบบแล้ว 2,747 ลำ รวมทั้งจัดสร้างห้อง VMS Control room เปิดใช้งานตั้งแต่วันที่ 3 สิงหาคม 2558 ตลอดจนจัดทำระบบ e-logbook (4) ปรับปรุงระบบการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) โดยการปรับปรุง logbook และหนังสือกำกับการซื้อขายสัตว์น้ำ (Marine Catch Purchasing Document: MCPD) ฝึกอบรม Observer on board และจัดทำคู่มือปฏิบัติงานแผนการตรวจสอบการรายงานผลการตรวจสอบให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล (5) ปรับปรุงพระราชบัญญัติการประมงและกฎหมายลำดับรองให้สอดคล้องกับหลักการสากลกฎหมายระหว่างประเทศและข้อเสนอแนะของสหภาพยุโรป (European Union: EU) ซึ่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. 2558 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2558 (6) จัดทำแผนระดับชาติในการป้องกันยับยั้งและขจัดการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Thailand's National Plan of Action to Prevent, Deter and Eliminate IUU Fishing: NPOA-IUU) (7) จัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อร่วมวางมาตรการอนุรักษ์และจัดการด้านการประมงของประเทศ เพื่อเสนอร่างนโยบายการบริหารจัดการประมงของไทยที่ปรับปรุงใหม่ เข้าที่ประชุมศูนย์บัญชาการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย (ศปมผ.) และ คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการประมง IUU และ (8) การเจรจาให้ข้อมูลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาการทำประมง IUU ซึ่งสหภาพยุโรปได้ผ่อนผันให้ไทยดำเนินการแก้ไขปัญหาต่อไปอีก 6 เดือน โดยให้ไทยดำเนินการให้เกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างน้อย 3 เรื่อง ได้แก่ การประกาศใช้กฎหมายใหม่ การประกาศใช้แผนการจัดการประมงทะเล และการประกาศใช้ NPOA

2) การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ รัฐบาลได้ประกาศย้ำให้การต่อต้านการค้ามนุษย์เป็นวาระแห่งชาติโดยตั้งกลไกขับเคลื่อนการดำเนินงานทั้งระดับชาติและระดับจังหวัด ผลักดันการแก้ไขกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มข้น สามารถทลายเครือข่ายผู้กระทำความผิดค้ามนุษย์รายสำคัญ รวมทั้งจับกุมดำเนินคดีสิงโทษ เจ้าหน้าที่ระดับสูง

ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์นี้ด้านกลไก ได้ตั้งกลไกทั้งในระดับชาติและระดับจังหวัด เพื่อประสานการขับเคลื่อนทั้งส่วนนโยบายและปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ปคม.) คณะกรรมการประสานและกำกับการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ปกค.) คณะอนุกรรมการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ จังหวัด จัดตั้งศูนย์อำนวยการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านสตรีและเด็ก ทั้งนี้ได้ตั้งคณะอนุกรรมการภายใต้กลไกระดับชาติ อาทิ คณะอนุกรรมการการปราบปรามการค้ามนุษย์ คณะอนุกรรมการด้านสตรี ในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ คณะอนุกรรมการการแก้ไขปัญหาการใช้แรงงานเด็กและต่างด้าว คณะอนุกรรมการด้านการประชาสัมพันธ์และกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เพื่อเร่งรัดขับเคลื่อนนโยบายให้เห็นผลเป็นรูปธรรม ส่วนด้านการขับเคลื่อนดำเนินการที่สำคัญ ได้แก่ (1) การลดความเสี่ยงด้านการค้ามนุษย์ มีการตรวจคุ้มครองแรงงาน แรงงานเด็ก และแรงงานบังคับ ในกิจการกลุ่มเสี่ยง 2,311 แห่ง บูรณาการจัดชุดตรวจปฏิบัติการในสถานประกอบกิจการ 6,003 แห่ง (2) พัฒนาทักษะชีวิตเด็กเร่ร่อนเพื่อป้องกันการตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ (3) สร้างความรู้ ความเข้าใจกับกลุ่มเป้าหมายและพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 (4) ให้ความรู้ นายจ้างและลูกจ้างเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ จำนวน 5,573 คน ให้ความรู้แก่ผู้ต้องการไปทำงานต่างประเทศเพื่อป้องกันปัญหาการหลอกลวง จำนวน 1,015,934 คน รวมทั้งตรวจสอบควบคุมผู้รับอนุญาตจัดหางานในประเทศและต่างประเทศ (5) ส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายคุ้มครองแรงงานผ่านบริการสายด่วน 1694 ในการประชาสัมพันธ์/รับเรื่องร้องเรียน/สอบถามข้อมูล มีผู้ใช้บริการ 97,366 สายและ (6) การประชุมเร่งรัดและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 และจัดทำรายงานรวม 77 โครงการ

การดำเนินการอย่างต่อเนื่องและจริงจังทำให้การแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์มีความคืบหน้าอย่างมากและได้รับการยอมรับจากต่างประเทศ สะท้อนจากการที่กระทรวงแรงงานสหรัฐอเมริกา ได้ออกรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์และการจัดการการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบเลวร้ายที่สุด (Findings on the Worst Forms of Child Labor) ประจำปี ค.ศ. 2014 โดยการปรับฐานะประเทศไทย ขึ้นจากระดับที่มีความก้าวหน้าปานกลาง (Moderate Advancement) เป็นระดับที่มีความก้าวหน้าอย่างสำคัญ (Significant Advancement) ซึ่งเป็นระดับสูงสุด

ในปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) รัฐบาลได้ดำเนินการดังนี้

1) ป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ รัฐบาลได้ประกาศให้ปัญหาการค้ามนุษย์เป็นวาระแห่งชาติตั้งแต่ปี 2557 และได้ดำเนินการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์อย่างเข้มข้นและต่อเนื่องภายใต้นโยบาย “ขจัดการค้ามนุษย์ให้หมดสิ้น (Zero Tolerance)” โดยมีผลการดำเนินงาน

ตามหลักมาตรฐานสากล 5 ด้าน (5Ps) ได้แก่ (1) ด้านนโยบายและกลไกการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ (Policy and Implementation) มีการประกาศและบังคับใช้กฎหมายที่สำคัญ เช่น พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์ พ.ศ. 2559 พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 รวมทั้งได้จัดทำระบบฐานข้อมูลการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์แบบบูรณาการเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินคดีและการคุ้มครองผู้เสียหาย (2) ด้านการดำเนินคดีและบังคับใช้กฎหมาย (Prosecution) ใช้กฎหมายเชิงรุกในรูปแบบวิเคราะห้ข่าวกรองนำการปราบปราม ส่งผลให้ไทยสามารถหลายเครือข่ายองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติและตัดการไหลเวียนทางการเงินของเครือข่ายได้มากขึ้น นอกจากนี้ได้จัดตั้งสำนักงานคดีค้ามนุษย์ในสำนักงานอัยการสูงสุดและจัดตั้งแผนกคดีค้ามนุษย์ของศาลอาญา ทำให้การดำเนินคดีเกี่ยวกับการค้ามนุษย์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น (3) ด้านการคุ้มครองช่วยเหลือ (Protection) ได้แก่ ปฏิรูปกระบวนการคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ เยียวยาและชดเชยความเสียหายให้แก่ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์และเร่งรัดกระบวนการส่งตัวผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ที่มีความประสงค์จะกลับคืนสู่ภูมิลำเนาให้เร็วขึ้น (4) ด้านการป้องกัน (Prevention) ได้แก่ ปฏิรูประบบการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวให้สะดวกมากขึ้น เพิ่มจำนวนพนักงานตรวจแรงงาน เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ที่กำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ 1 คน ต่อแรงงาน 15,000 คน และกำหนดมาตรการด้านการป้องกันเพื่อแก้ปัญหาการใช้แรงงานเด็กในสถานประกอบการอุตสาหกรรมประมงและการแปรรูปสัตว์น้ำ (5) ด้านความร่วมมือกับทุกภาคส่วนและระหว่างประเทศ (Partnership) ได้แก่ การลงนามในบันทึกข้อตกลงร่วมระหว่างหน่วยงานของรัฐ ผู้ประกอบการด้านอาหารทะเล องค์กรพัฒนาเอกชน ประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันในการดำเนินธุรกรรมให้ถูกต้องตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 และร่วมมือกันต่อต้านการทำประมงผิดกฎหมาย มีการลงนามในอนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการค้ามนุษย์และสร้างความร่วมมือภายใต้กระบวนการบาห์ลิวาด้วยการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน การค้ามนุษย์และอาชญากรรมข้ามชาติที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการอย่างต่อเนื่องและจริงจังทำให้การแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์มีความคืบหน้าอย่างมากและได้รับการยอมรับจากต่างประเทศ ทำให้ล่าสุดจากรายงานการค้ามนุษย์ (Trafficking in Persons Report: TIP Report) ปี 2559 ประเทศไทยได้เลื่อนอันดับการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์จากระดับ 3 (Tier 3) ขึ้นมาเป็นระดับ 2 ที่ต้องจับตามอง (Tier 2 Watch list)

2) แก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย (Illegal, Unreported and Unregulated: IUU) เมื่อเดือนเมษายน 2558 กลุ่มสหภาพยุโรปได้ให้ใบเหลืองแก่ประเทศไทย ซึ่งรัฐบาลได้เร่งแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยกำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติและมีการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้ ประกาศใช้พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 และปรับปรุงกฎหมายลำดับรอง จำนวน 91 ฉบับ ประกาศใช้แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ยับยั้ง และขจัดการทำการประมงที่ผิดกฎหมาย

ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม พ.ศ. 2558-2562 แผนการบริหารจัดการประมงทะเลของประเทศไทย และประกาศนโยบายแห่งชาติด้านการจัดการประมงทะเล พ.ศ. 2558-2562 และแผนการควบคุมและตรวจสอบแห่งชาติวางระบบการติดตาม ควบคุม และเฝ้าระวัง เร่งรัดการจดทะเบียนเรือประมงและออกใบอนุญาตทำการประมง มีเรือจดทะเบียนในระบบทั้งสิ้น 49,713 ลำ ออกใบอนุญาตทำการประมงทั้งสิ้น 11,237 ใบ ออกหนังสือคนประจำเรือ (Seaman Book) และติดตามและควบคุมเรือประมงขนาดตั้งแต่ 30 ตันกรอสขึ้นไป จำนวน 5,921 ลำ ขนาด 60 ตันกรอสขึ้นไปจำนวน 2,529 ลำ ถอนทะเบียนเรือประมงผิดกฎหมายจำนวน 8,024 ลำ จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการเฝ้าระวังการทำประมง (VMS Control Center) ปรับปรุงระบบตรวจสอบย้อนกลับสำหรับสัตว์น้ำที่จับภายในประเทศและสัตว์น้ำนำเข้า และปราบปรามการค้ามนุษย์ในเรือประมง โดยบูรณาการตรวจคุ้มครองแรงงานในพื้นที่ 22 จังหวัด ในเรือประมงทะเล จำนวน 502 ลำ ลูกจ้างเกี่ยวข้องจำนวน 7,036 คน

การแก้ไขปัญหาการค้าสัตว์ป่าที่ผิดกฎหมาย ภายใต้แผนปฏิบัติการแห่งชาติแห่งประเทศไทยตามอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดพันธุ์ของสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (The Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora: CITES)

ในปีแรก (12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558) รัฐบาลได้เร่งรัดแก้ไขปัญหาการค้าสัตว์ป่าที่ผิดกฎหมายทำให้ผลการดำเนินงานมีความก้าวหน้าและประสบความสำเร็จ จากการที่ประเทศไทยเคยถูกกำหนดจากคณะกรรมการบริหารอนุสัญญา CITES ให้ต้องดำเนินการมาตรการควบคุมและแก้ไขปัญหาการค้าสัตว์ป่าภายในประเทศอย่างเป็นทางการ โดยหากไม่มีการดำเนินงานในเรื่องนี้จะส่งผลกระทบต่อการค้าส่งออกสัตว์ป่าและพืชป่าที่มีมูลค่าประมาณ 10,000 ล้านบาทต่อปี ทั้งนี้ รัฐบาลได้เร่งรัดแก้ไขปัญหาโดยการออกพระราชบัญญัติฯ พ.ศ. 2558 รวมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการแห่งชาติแห่งประเทศไทยและดำเนินงานตามแผนดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถจับกุมการลักลอบนำเข้าสัตว์ป่าหายากได้ถึง 2 รายการ ทำลายงาช้างของกลาง จำนวน 2,155.17 กิโลกรัม จนทำให้ได้รับหนังสือแสดงความยินดีจากประธานคณะกรรมการบริหารอนุสัญญา CITES ถึงความก้าวหน้าและความสำเร็จของการดำเนินงาน อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังคงสถานการณ์เป็นประเทศที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง (Primary Concern) ซึ่งต้องดำเนินการในเรื่องนี้อย่างต่อเนื่อง

ส่วนปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) ไม่พบข้อมูลสรุปผลการดำเนินการตามนโยบายรัฐบาลอย่างเป็นทางการ

การแก้ไขปัญหายาเสพติด

ในปีแรก (12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558) มีการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

1) การป้องกันปัญหายาเสพติด โดยรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา เช่น การเสริมสร้างความรู้ทักษะชีวิตและใช้กิจกรรมที่สร้างภูมิคุ้มกันระยะยาว ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 32,000 แห่ง การส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในสถานศึกษาในระดับมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา จำนวน 11,800 แห่ง โครงการรณรงค์ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งทั่วประเทศ โครงการ “TO BE NUMBER ONE” เพื่อสร้างสถานศึกษาต้นแบบ ดำเนินงานห้องเรียนสีขาวและนำไปสู่ “สถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข” และรณรงค์ส่งเสริมและให้ความรู้กับกลุ่มผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ โดยมีสถานประกอบการผ่านมาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ (มยส.) จำนวน 776 แห่ง สถานประกอบการผ่านเกณฑ์ โรงงานสีขาว จำนวน 2,399 แห่งรวมทั้งสนับสนุนส่งเสริมให้สถานประกอบการสามารถจัดทำระบบการจัดการด้านยาเสพติดในสถานประกอบการได้อย่างถูกต้อง จำนวน 21,271 แห่ง (คิดเป็นร้อยละ 106.36 จากเป้าหมายทั้งปี 20,000 แห่ง) มีลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 1,741,662 คน (คิดเป็นร้อยละ 145.14 จากเป้าหมายทั้งปี 1,200,000 คน)

2) การปราบปรามยาเสพติด ในปีงบประมาณ พ.ศ.2558 (1 ตุลาคม 2557 - 20 สิงหาคม 2558) สามารถจับกุมคดียาเสพติดในภาพรวมได้ จำนวน 242,874 คดี มีผู้ต้องหา 260,368 คน มีการจับกุม 5 ข้อหาสำคัญ (ครอบครองเพื่อจำหน่าย ผลิต นำเข้าส่งออก) มีจำนวน 57,437 คดี มีผู้ต้องหา 68,913 คน และได้ของกลางคดียาเสพติดเป็นยาบ้า 71.38 ล้านเม็ดเฮโรอีน 64.04 กิโลกรัม ยาไอซ์ 1,144.47 กิโลกรัม และกัญชา 20,119.35 กิโลกรัม นอกจากนี้ยังได้เข้าไปดำเนินการในพื้นที่เสี่ยง โดยการออกตรวจพื้นที่เสี่ยง การตรวจค้นในโรงงานและสถานประกอบการ การสกัดกั้น (นอกเรือนจำ) และจับกุมตรวจค้นในเรือนจำ ขยายผลตัดวงจรการเงินเครือข่ายยาเสพติดในเรือนจำ เป้าหมาย ดำเนินการยึดและอายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาคดียาเสพติดดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ในหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน

3) การบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ได้บำบัดรักษาและฟื้นฟู 184,242 คน คิดเป็นร้อยละ 83.75 จากเป้าหมาย 220,000 คน โดยแยกเป็นสมัครใจ 84,144 คน คิดเป็นร้อยละ 82.66 จากเป้าหมาย 101,800 คน บังคับบำบัด 83,362 คน คิดเป็นร้อยละ 83.36 จากเป้าหมาย 100,000 คน ต้องโทษ 16,736 คน คิดเป็นร้อยละ 91.96 จากเป้าหมาย 18,200 คน ด้านการติดตามดูแลช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัด มีผู้ได้รับการติดตามแล้ว 175,210 คน และผู้มีความประสงค์ขอรับการช่วยเหลือ ได้รับการช่วยเหลือแล้ว 6,725 คน นอกจากนี้ยังได้ให้การฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพผู้ผ่านการบำบัด

ยาเสพติด จำนวน 128 คน 16,898 หมู่บ้าน/ชุมชน และดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน เป้าหมายภาพรวม 69,701 หมู่บ้าน/ชุมชน

ในปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) รัฐบาลได้ดำเนินงานโดยรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชน เช่น สร้างภูมิคุ้มกันในเด็กปฐมวัยโดยผลิตสื่อ “เล่นล้อมรัก” แจกจ่ายให้โรงเรียนอนุบาลและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 52,943 แห่ง จัดกิจกรรมป้องกันและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา 7,873 แห่ง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ได้รับการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด 2,751,887 คน และรณรงค์ส่งเสริมและให้ความรู้แก่กลุ่มผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ โดยมีสถานประกอบการผ่านเกณฑ์มาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ (มยส.) จำนวน 589 แห่ง และสถานประกอบการผ่านเกณฑ์โรงงานสีขาว จำนวน 2,189 แห่ง รวมทั้งส่งเสริมให้สถานประกอบการสามารถจัดทำระบบการจัดการด้านยาเสพติดในสถานประกอบการได้อย่างถูกต้อง จำนวน 21,275 แห่ง มีลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 1,479,983 คน ดำเนินโครงการ “ประชารัฐร่วมใจ สร้างหมู่บ้านชุมชนมั่นคงปลอดภัยยาเสพติด ปี 2559-2560” จำนวน 81,905 หมู่บ้านและชุมชน โดยจำแนกเป็นหมู่บ้านและชุมชนที่มีปัญหามาก 7,743 แห่ง ปัญหาปานกลาง 6,383 แห่ง และปัญหาน้อย 67,779 แห่ง พัฒนาและปรับปรุงกฎหมายยาเสพติด โดยจัดทำร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด ขณะนี้อยู่ระหว่างสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา การปราบปรามยาเสพติด (ข้อมูล ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2559) สามารถจับกุมคดียาเสพติดในภาพรวมได้จำนวน 186,750 คดีมีผู้ต้องหา 208,562 คน และได้ของกลางคดียาเสพติด เป็นยาบ้า 74,960,922.07 เม็ด เฮโรอีน 110.17 กิโลกรัม ยาไอซ์ 2,540.98 กิโลกรัม และกัญชา 7,522.40 กิโลกรัม ดำเนินการยึดและอายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาคดียาเสพติด 1,730 รายการค่าทรัพย์สิน 1,093.66 ล้านบาท ดำเนินการปิดล้อมและตรวจค้นในเรือนจำทุกเรือนจำอย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง รวมทั้งสกัดกั้นการผลิตและการลักลอบลำเลียงยาเสพติดและสารเคมีตั้งต้นที่ใช้ในการผลิตตาม “แผนปฏิบัติการแม่น้ำโขงปลอดภัย” โดยความร่วมมือ 6 ประเทศ สามารถยึดของกลางประกอบด้วย ยาบ้า 128 ล้านเม็ด ยาไอซ์ 1,450 กิโลกรัม เฮโรอีน 584 กิโลกรัม และกัญชา 5,671 กิโลกรัม และการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ได้บำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด 131,694 คน แยกเป็นระบบสมัครใจ 75,110 คน ระบบบังคับบำบัด 45,277 คน และระบบต้องโทษ และโรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองราชทัณฑ์ 11,307 คน ตลอดจนถึงติดตามผู้ผ่านการบำบัด 87,368 คน นอกจากนี้ได้สำรวจคัดกรองนักเรียน ออกเป็นกลุ่มเสี่ยง 123,388 คน กลุ่มผู้เสพ 11,179 คน กลุ่มผู้ค้า 172 คน โดยจัดค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสำหรับกลุ่มเสี่ยง 59,581 คน จัดค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสำหรับกลุ่มเสพ 2,797 คน ใช้จิตสังคมบำบัดในโรงเรียน 2,794 คน และส่งต่อเข้ารับการรักษา 1,407 คน

อันดับต่อมา รัฐบาลให้ความสำคัญกับการเร่งสร้างโอกาส อาชีพ และการมีรายได้ที่มั่นคง แก่ผู้ที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน รวมทั้งสตรี ผู้ด้อยโอกาส และแรงงานข้ามชาติที่ถูกกฎหมาย พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพแรงงาน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายด้านที่ 3 การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ

ในปีแรก (12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558) รัฐบาลได้ให้ความสำคัญแก่การเร่งสร้างโอกาส อาชีพ และการมีรายได้ที่มั่นคง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มที่ด้อยโอกาส โดยการบริการจัดหางาน แก่ผู้ต้องการมีงานทำ จำนวน 1,031,930 คน (คิดเป็นร้อยละ 147.42 จากเป้าหมายทั้งปี 700,000 คน) และมีผู้ได้รับการบรรจุงาน 573,563 คน รวมถึงจัดตั้งศูนย์บริการจัดหางานเพื่อคนไทย (Smart Job Center) เพื่อขับเคลื่อนนโยบาย “คนไทยทุกคนมีงานทำ” เปิดดำเนินการแล้ว 8 แห่ง โดยมีผู้ลงทะเบียนสมัครงาน 21,790 คน และได้รับการบรรจุงานแล้ว 11,548 คน พัฒนาการคุ้มครองดูแลแรงงานนอกระบบ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2558 ให้ดำเนินการกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) ซึ่งได้เปิดรับสมัครสมาชิกตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2558 นอกจากนี้ รัฐบาลได้ให้ความสำคัญแก่การดูแลผู้สูงอายุ เด็ก สตรี คนพิการ และผู้ด้อยโอกาสโดยดำเนินมาตรการต่าง ๆ เช่น (1) โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด เพื่อเป็นสวัสดิการพื้นฐานและสร้างระบบการคุ้มครองทางสังคมให้เด็กแรกเกิดได้รับการเลี้ยงดูอย่างมีคุณภาพโดยให้เงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดจนถึงอายุหนึ่งปีที่อยู่ในครัวเรือนยากจนและครัวเรือนที่เสี่ยงต่อความยากจน 400 บาทต่อคนต่อเดือน (2) การเสริมสร้างสังคมผู้สูงอายุให้มีคุณภาพ โดยรณรงค์สร้างกระแสการเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายুরวมทั้งจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้แก่ผู้สูงอายุกลุ่มเป้าหมาย (3) การเพิ่มอัตราเบี้ยความพิการจากเดิมร้อยละ 500 บาทต่อคนต่อเดือน เป็น 800 บาทต่อคนต่อเดือน (4) การปรับสภาพแวดล้อมและระบบขนส่งมวลชนที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ เด็กและคนพิการโดยปรับปรุงสภาพแวดล้อมรองรับรถเมล์ขานดำ จำนวน 50 คัน ปรับปรุงสะพาน 11 แห่ง ปรับปรุงป้ายรถเมล์ทางลาด และฟุตบอล จำนวน 90 แห่ง นอกจากนี้ยังได้ให้ความสำคัญแก่การจัดระเบียบสังคมสร้างมาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม อาทิ (1) จัดระเบียบขนส่งสาธารณะ โดยกำหนดมาตรฐานคุณภาพบริการรถแท็กซี่มิเตอร์ที่จดทะเบียนในกรุงเทพมหานครจดทะเบียนจักรยานยนต์รับจ้างป้ายเหลือง ปรับปรุงกำหนดจุดจอดรับส่งผู้โดยสารและเงื่อนไขในการเดินรถผู้โดยสารสาธารณะ และ (2) จัดระเบียบผู้ค้าหาบเร่แผงลอยเพื่อคืนทางเท้าให้แก่ประชาชน ซึ่งสามารถดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 35 แห่ง ในพื้นที่ 21 เขต

ส่วนปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) ไม่พบข้อมูลสรุปผลการดำเนินการตามแผนนโยบายรัฐบาลอย่างเป็นทางการ

3. การแก้ไขปัญหาลูกหมู ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายด้านที่ 6 การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ในประเด็นการดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสม กับการเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ในช่วงปีแรกของการบริหารประเทศรัฐบาลต้องเผชิญกับปัญหาลูกหมูหลายเรื่องซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและความสงบเรียบร้อยของประเทศ เรื่องแรก คือ ความตกต่ำของเศรษฐกิจโลก และราคาสินค้าในตลาดโลก เศรษฐกิจโลกอยู่ในภาวะชะลอตัวเนื่องจากเศรษฐกิจของประเทศเศรษฐกิจหลักฟื้นตัวช้าทั้งเศรษฐกิจสหรัฐอเมริกา กลุ่มประเทศยูโรโซน และประเทศญี่ปุ่น ประกอบกับการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน และการหดตัวของเศรษฐกิจของสหพันธ์รัฐรัสเซียสหพันธ์สาธารณรัฐบราซิลและประเทศสำคัญอื่น ๆ ซึ่งทำให้เศรษฐกิจโลกในครึ่งแรกของปี 2558 ชะลอตัวลงจากครึ่งหลังของปี 2557 ส่งผลให้ราคาสินค้าเกษตรและราคาน้ำมันในตลาดโลกปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งส่งผลให้การส่งออกของประเทศต่าง ๆ หดตัวรวมทั้งของประเทศไทย เรื่องที่สอง คือ ปัญหาระยะแล้ง สถานการณ์ภัยแล้งที่เกิดขึ้นจริง ในปี 2558 มีความรุนแรงมากกว่าปีก่อน ๆ โดยปริมาณน้ำใน 4 เขื่อนหลักของกลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา (เขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน และเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์) ในเดือนเมษายน ซึ่งเป็นเดือนก่อนที่จะเริ่มฤดูการเพาะปลูกปี 2558 อยู่ที่ระดับ 2,029 ล้านลูกบาศก์เมตร ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 1.1 นอกจากนั้น ปริมาณน้ำฝนในช่วงเดือนเมษายนถึงเดือนสิงหาคม 2558 ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนถึงร้อยละ 25 ซึ่งปัญหาระยะแล้งได้ส่งผลกระทบต่อความเดือดร้อนของเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรซึ่งได้รับความเดือดร้อนจากภาวะความตกต่ำของราคาสินค้าในตลาดโลกอยู่เดิม เรื่องที่สาม คือ เหตุการณ์ลอบวางระเบิดบริเวณสี่แยกราชประสงค์ เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2558 ที่ทำให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวเสียชีวิตจำนวน 14 คน และได้รับบาดเจ็บเป็นจำนวนมากส่งผลกระทบต่อภาคการท่องเที่ยวและความเชื่อมั่นต่อสถานการณ์ความสงบเรียบร้อยในประเทศของชาวต่างชาติ ซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อแก้ไขและบรรเทาผลกระทบจากปัญหาลูกหมูดังกล่าว

ในปีแรก (12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558) รัฐบาลคณะรักษาความสงบแห่งชาติ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

การแก้ไขปัญหาค่าความเดือดร้อนของเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย ผู้ประกอบการ SMEs และเศรษฐกิจฐานราก

1) การแก้ไขปัญหาค่าความเดือดร้อนของเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย ได้แก่ การจัดทำยุทธศาสตร์สินค้าเกษตรเป็นรายพืชเศรษฐกิจ 4 สินค้า คือ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน และอ้อย การบริหารจัดการสินค้าเกษตรสำคัญในเชิงรุกในสินค้าข้าว ปาล์มน้ำมัน มันสำปะหลัง ผลไม้และยางพารา การส่งเสริมและพัฒนาศูนย์จำหน่ายสินค้าเกษตรชุมชน (Farm Outlet) การช่วยเหลือ

เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโดยดำเนินโครงการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวทั้งระบบด้วยมาตรการเพิ่มรายได้ให้เกษตรกรผู้มีรายได้น้อย มาตรการสนับสนุนสินเชื่อ การประกันภัยข้าว และการบริหารจัดการข้าวในสต็อกของรัฐ การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกยางเพื่อชดเชยรายได้ให้เกษตรกรผู้ปลูกยาง การรักษาเสถียรภาพราคายาง และสนับสนุนสินเชื่อแก่เกษตรกรรายย่อย ผู้ประกอบการและสถาบันเกษตรกร รวมถึงมาตรการควบคุมผลผลิตยางพาราทั้งในระยะเร่งด่วนและระยะยาว การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรชาวไร่อ้อยในฤดูกาลผลิตปี 2557/2558 นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญแก่การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐานและการลดรายจ่าย/ลดต้นทุนการผลิตโดยการช่วยเหลือจัดหาเครื่องจักรกลการเกษตร การลดและการควบคุมค่าเช่านา ส่วนการช่วยเหลือด้านหนี้สิน ได้แก่ มาตรการให้ความช่วยเหลือด้านหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่ประสบอุทกภัย ปี 2554 โครงการพักชำระหนี้เกษตรกรรายย่อยและประชาชนผู้มีรายได้น้อยที่มีหนี้ต่ำกว่า 500,000 บาท ศึกษาภาวะหนี้สินเกษตรกร และแนวทางการปรับปรุงศักยภาพการดำเนินงานของกองทุนในกำกับของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน รวมทั้งมีการจัดตลาดเกษตรกร/สินค้าเกษตรการจัดที่ดินทำกินให้เกษตรกรและการฟื้นฟูปรับปรุงคุณภาพดิน

2) การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) โดยมีมาตรการส่งเสริมและสนับสนุน เช่น การเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการ SMEs โดยศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ ซึ่งในช่วงพฤษภาคม 2557 - เมษายน 2558 ได้บ่มเพาะผู้ประกอบการในระดับ Start-up รวม 248 ธุรกิจ รวมทั้งการอบรมและให้ความรู้การพัฒนาและสร้างผู้ประกอบการ ซึ่งมีผู้เข้าร่วม จำนวน 3,895 ราย การพัฒนาตลาด รวมถึงพัฒนาสินค้าเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม เช่น (1) โครงการเพิ่มมูลค่าสินค้า OTOP “The Giving Society” by OTOP (2) การพัฒนาและส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างตราสินค้า (Brand) และ (3) โครงการเตรียมความพร้อมสู่ตลาดประชาคมอาเซียน โดยนำผู้ประกอบการบุกตลาด เช่น จัดงาน Thailand Week รวม 10 ครั้ง เข้าร่วมงานแสดงสินค้า “CAMBODIA IMPORT-EXPORT & OTOP” งาน “มหกรรมการค้าชายแดนจังหวัดตาก” มาตรการการเงินการคลังในระยะเร่งด่วน เช่น โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (Policy Loan) การจัดตั้งกองทุนร่วมลงทุนในกิจการ SMEs (SMEs Private Equity Trust Fund) ผ่านกองทุนร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ในวงเงิน 10,000-25,000 ล้านบาท มาตรการสินเชื่อเพื่อสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของประชาชนรายย่อย (สินเชื่อ Nano-Finance) โดยการเปิดโอกาสให้นิติบุคคลที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด สามารถให้สินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพ การจัดงานมหกรรมแบ่งกักรัฐเพื่อประชาชน เพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างประชาชนและผู้ประกอบการรายย่อยสถาบันการเงินของรัฐและผู้ประกอบการสินเชื่อ Nano-Finance ในการให้บริการผลิตภัณฑ์ทางการเงิน ส่งเสริมวินัยทางการเงินและการให้ความรู้ทางการเงิน การปรับลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับ SMEs รวมทั้งการส่งเสริมและวางรากฐานภาคเศรษฐกิจดิจิทัล

ได้แก่ กิจกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อ SMEs (IT for SMEs) การพัฒนาผู้ประกอบการสาขาเป้าหมาย เพื่อให้พร้อมรับการเปิดเสรี AEC ดำเนินการฝึกอบรมให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs ในด้านการบริหารธุรกิจอุตสาหกรรมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและมีศักยภาพในการขยายตลาดเสรีจัสแล้ว จำนวน 3,588 คน

3) การประกาศมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเพิ่มเติมในเดือนกันยายนและตุลาคม 2558 ได้แก่

3.1) มาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ของประชาชนผู้มีรายได้น้อยและมาตรการกระตุ้นการลงทุนขนาดเล็กของรัฐบาลทั่วประเทศ (มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2558) วงเงิน 136,275 ล้านบาท ประกอบด้วยมาตรการย่อย ได้แก่ (1) มาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับหมู่บ้าน วงเงิน 60,000 ล้านบาท โดยให้ธนาคารออมสินและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ปลดปล่อยสินเชื่อวงเงินไม่เกิน 60,000 ล้านบาท ให้แก่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่ได้รับการจัดตั้งเป็นกองทุนระดับ A และ B กองทุนละไม่เกิน 1 ล้านบาท (ต้องทำสัญญาภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2558) ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2558 ธนาคารออมสินและ ธ.ก.ส. ได้อนุมัติสินเชื่อให้กองทุนหมู่บ้านแล้ว 40,503 ล้านบาท (39,991 แห่ง) (2) มาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับตำบล (ตำบลละ 5 ล้านบาท) โดยจัดสรรเงินงบประมาณให้แก่ 7,255 ตำบลทั่วประเทศวงเงิน 36,275 ล้านบาท ซึ่งต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 8 กันยายน 2558 และวันที่ 6 ตุลาคม 2558 เห็นชอบให้จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมอีกจำนวน 1,639 ล้านบาท และ 1,830 ล้านบาท ตามลำดับ รวมเป็นกรอบวงเงิน 39,743.8 ล้านบาท ซึ่งต้องใช้จ่ายเงินให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 31 มกราคม 2559 โดย ณ วันที่ 27 ตุลาคม 2558 มีโครงการที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการในระดับจังหวัด และจังหวัดได้จัดส่งให้สำนักจัดทำงบประมาณเขตพื้นที่ 1-18 พิจารณาแล้ว มีจำนวน 114,573 โครงการ ภายในวงเงินงบประมาณ 36,275 ล้านบาท และได้รับอนุมัติจากสำนักจัดทำงบประมาณเขตพื้นที่ 1-18 แล้ว มีจำนวน 7,050 โครงการวงเงินงบประมาณ 2,572.9427 ล้านบาท ทั้งนี้อยู่ในระหว่างการพิจารณาอนุมัติโครงการจากสำนักงบประมาณ ซึ่งมีโครงการเป็นจำนวนมาก คาดว่าเดือนพฤศจิกายน 2558 จะเบิกจ่ายงบประมาณได้ประมาณร้อยละ 10 เดือนธันวาคม 2558 เบิกจ่ายสะสมได้ร้อยละ 50 เดือนมกราคม 2559 เบิกจ่ายสะสมได้ร้อยละ 100 และ (3) มาตรการกระตุ้นการลงทุนขนาดเล็กของรัฐบาลทั่วประเทศ วงเงินรวม 40,000 ล้านบาท เพื่อกระตุ้นให้เกิดการจ้างงานและส่งเสริมให้มีการลงทุนทั้งในส่วนกลางและต่างจังหวัด โดยกำหนดให้มีการเบิกจ่ายให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2558 โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 22 กันยายน 2558 อนุมัติให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น ดำเนินการตามมาตรการกระตุ้นการลงทุนขนาดเล็กของรัฐบาลทั่วประเทศ ในวงเงิน 19,267.5 ล้านบาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินมาตรการกระตุ้นการลงทุนขนาดเล็กของรัฐบาลทั่วประเทศ เช่น การก่อสร้าง/ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน อาคารระบบสาธารณูปการ และการบริหารจัดการน้ำ รวมทั้งการลงทุนเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

3.2) มาตรการการเงินการคลังเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในระยะเร่งด่วน (มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 กันยายน 2558) ได้แก่ (1) โครงการสินเชื่อ ดอกเบี้ยต่ำเพื่อเป็นทุนหมุนเวียนให้กับผู้ประกอบการ SMEs โดยให้ธนาคารออมสินให้สินเชื่อ ดอกเบี้ยต่ำ (อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.1 ต่อปี) แก่ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่เข้าร่วม โครงการฯ เพื่อนำไปช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการ SMEs ด้วยการปล่อยสินเชื่อใหม่ในอัตราดอกเบี้ย ร้อยละ 4 ต่อระยะเวลาให้สินเชื่อไม่เกิน 7 ปี (ไม่ครอบคลุมการกู้เพื่อชำระหนี้เดิม) วงเงินโครงการ รวม 100,000 ล้านบาท ปัจจุบันธนาคารออมสินอนุมัติสินเชื่อแล้ว จำนวน 7,418 ล้านบาท ให้แก่ SMEs จำนวน 1,743 ราย (2) ปรับปรุงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการค้ำประกันสินเชื่อ โครงการ ค้ำประกันสินเชื่อผู้ประกอบการ SMEs ตามนโยบายรัฐบาล (Portfolio Guarantee Scheme: PGS) ระยะที่ 5 กำหนดวงเงินค้ำประกัน 100,000 ล้านบาท ปัจจุบันบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรม ขนาดย่อม (บ.ส.ย.) มีการค้ำประกันสินเชื่อแล้วจำนวน 2,256 ล้านบาท ให้แก่ SMEs จำนวน 401 ราย (3) มาตรการสนับสนุน SMEs ผ่านการร่วมลงทุน โดยธนาคารออมสินร่วมกับธนาคารพัฒนาวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยและธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ในการจัดตั้งกองทุน ร่วมลงทุนแห่งละ 2,000 ล้านบาท รวม 6,000 ล้านบาท เพื่อร่วมลงทุนในส่วนของทุนกับ SMEs กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ SMEs ระยะเริ่มต้น (Start-up) ที่มีศักยภาพสูงหรือมีโอกาสในการเติบโต หรือ อยู่ในกลุ่มธุรกิจที่มีประโยชน์แก่การขยายตัวทางเศรษฐกิจ หรือเป็น Supplier ธุรกิจภาครัฐและ ภาคเอกชนขนาดใหญ่หรือเป็นสมาชิกของสภาหอการค้าไทยหรือหน่วยงานภาครัฐ นอกจากนี้ สถาบัน การเงินแต่ละแห่งสามารถให้ SMEs กู้เงินเพิ่มเติมจากส่วนที่สถาบันการเงินเข้าไปร่วมลงทุนได้ (4) มาตรการลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับผู้ประกอบการ SMEs ที่มีกำไรสุทธิตั้งแต่ 300,001 บาท ขึ้น ไปจากร้อยละ 15-20 ของกำไรสุทธิเป็นร้อยละ 10 เป็นระยะเวลา 2 ปีและ (5) มาตรการภาษีเพื่อ ส่งเสริมผู้ประกอบการรายใหม่ (New Start-up) โดยการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นเวลา 5 รอบ ระยะเวลาบัญชีสำหรับผู้ประกอบการ SMEs ที่ประกอบกิจการที่จดทะเบียนระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม ถึง 31 ธันวาคม 2559

3.3) มาตรการการเงินการคลังเพื่อการกระตุ้นเศรษฐกิจภาคอสังหาริมทรัพย์ (มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2558) โดยการผ่อนปรนหลักเกณฑ์เงื่อนไขการขอสินเชื่อ เพื่อที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อยและปานกลางเพื่อให้มีโอกาสในการเข้าถึงสินเชื่อเพื่อซื้อที่ดิน พร้อมอาคารหรือห้องชุดควบคู่ไปกับการลดค่าธรรมเนียมสำหรับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม โดยการลดค่าธรรมเนียมจดทะเบียนการโอนและค่าจดทะเบียนการจำนองอสังหาริมทรัพย์ และห้องชุด จากเดิมร้อยละ 2 ของราคาประเมินทุนทรัพย์ในกรณีการโอน และร้อยละ 1 ของมูลค่าที่จำนอง แต่ไม่เกิน 200,000 บาท ในกรณีจำนองเหลือร้อยละ 0.01 เป็นเวลา 6 เดือน

ส่วนปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) ไม่พบข้อมูลสรุปผลการดำเนินการตามแนวนโยบายรัฐบาลอย่างเป็นทางการ

4. การวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายด้านที่ 2 การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ นโยบายด้านที่ 4 การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม นโยบายด้านที่ 6 การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ นโยบายด้านที่ 7 การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน นโยบายด้านที่ 9 การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

รัฐบาลได้ดำเนินการวางรากฐานการพัฒนาประเทศเพื่อสร้างพื้นฐานที่มั่นคงของเศรษฐกิจและสังคมไทยให้มีเสถียรภาพและยั่งยืนในระยะยาวโดยยึดหลักการปรับปรุงและปรับโครงสร้างปัจจัยพื้นฐานสำคัญในด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านการพัฒนาทุนมนุษย์ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์การพัฒนาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้งการปรับปรุงกฎ ระเบียบ และการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และรับผิดชอบ โดยมีการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

อันดับแรก รัฐบาลให้ความสำคัญในด้านเกษตรกรรม ดำเนินการในการปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการ และการสนับสนุนให้สหกรณ์ของกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มบทบาทในฐานะผู้ซื้อพืชผลจนถึงการแปรรูปและการส่งออกได้แล้วแต่กรณี

ในปีแรก (12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558) รัฐบาลคณะรักษาความสงบแห่งชาติ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) รัฐบาลได้ประกาศเขตเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช ปศุสัตว์และประมง จำนวน 20 ชนิดสินค้า และได้จัดทำแผนบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมมีเป้าหมายทั้งระยะสั้น ระยะปานกลางและระยะยาวโดยในระยะแรกได้ดำเนินการปรับเปลี่ยนพื้นที่ไม่เหมาะสมในการปลูกข้าวไปเป็นอ้อยโรงงาน และได้จัดทำข้อมูลเชิงพื้นที่ รวมทั้งมีการส่งเสริมระบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม โดยให้เกษตรกรรายย่อยรวมกลุ่มร่วมกันทั้งด้านการผลิตถึงการตลาด โดยมีผู้จัดการแปลงบริหารจัดการ เพื่อลดต้นทุนการผลิต สร้างอำนาจการต่อรองและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยควบคุมคุณภาพและมาตรฐานสินค้าและเชื่อมโยงการตลาด ได้มีการคัดเลือกสินค้า 28 สินค้า และเกษตรกรผสมผสานรวม 263 แปลง ครอบคลุมพื้นที่ 520,065 ไร่ และผู้จัดการแปลงรวม 252 คน

ในปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) รัฐบาลได้ดำเนินงาน ดังนี้

ปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตร รัฐบาลได้ดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ที่สำคัญ ได้แก่

- (1) ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ซึ่งได้ดำเนินการตามระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่แล้ว 600 แปลงจากทั้งหมด 650 แปลง ประกอบด้วย 9 กลุ่มสินค้า ได้แก่ ข้าว พืชไร่ ไม้ยืนต้น ผักและสมุนไพร ไม้ผล หม่อนไหม ถั่วฝักยาว ปศุสัตว์ และประมง โดย ธ.ก.ส. สนับสนุนสินเชื่อวงเงิน 3,250 ล้านบาท แก่สหกรณ์กลุ่มเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน กำหนดวงเงินกู้กลุ่มละไม่เกิน 5 ล้านบาท รัฐบาลรับประกันราคาดอกเบี้ยแทนในอัตราร้อยละ 3.51 ต่อปีกลุ่มเกษตรกรรับประกันในอัตราร้อยละ 0.01 ต่อปี
- (2) การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรที่มีเกษตรกรต้นแบบ เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และสร้างเครือข่ายศูนย์เรียนรู้ของชุมชนที่เชื่อมโยงการผลิต ปัจจัยการผลิต และการตลาด เป้าหมายอำเภอละ 1 ศูนย์ รวม 882 ศูนย์ทั่วประเทศ ปัจจุบันวิเคราะห์ศักยภาพแล้ว 882 ศูนย์ ขยายองค์ความรู้แก่เกษตรกร 18,602 ราย และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานวิชาการและสถาบันการศึกษาในพื้นที่ 510 ศูนย์
- (3) การดำเนินการ Agri Map โดยจัดทำแผนที่สำหรับบริหารจัดการเกษตรไทย โดยมีข้อมูลที่สำคัญ เช่น ขอบเขตการปกครองการใช้ที่ดินในปัจจุบัน ความเหมาะสมของพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจสำคัญในจังหวัดซึ่งปัจจุบันสามารถเรียกดูข้อมูล Agri Map ได้จากแอปพลิเคชันโทรศัพท์เคลื่อนที่และเริ่มพื้นที่นำร่อง 3 จังหวัดในการปรับเปลี่ยนพื้นที่การเพาะปลูกตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2559 ได้แก่ จังหวัดอุทัยธานีชัยภูมิและบุรีรัมย์
- (4) การปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวไปปลูกพืชที่หลากหลาย ฤดูนาปรัง ปี 2560 โดยมีเป้าหมายเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในพื้นที่ 22 จังหวัดลุ่มน้ำเจ้าพระยา จำนวน 60,000 ครัวเรือน พื้นที่ 300,000 ไร่
- (5) โครงการสนับสนุนเงินทุนเพื่อสร้างระบบน้ำในไร่นาของสมาชิกสถาบันเกษตรกรเพื่อลดความเสี่ยงจากการขาดแคลนน้ำ โดยมีเป้าหมายสนับสนุนเกษตรกร 6,000 ราย รายละ 50,000 บาท ขณะนี้มีสมาชิกสถาบันเกษตรกรประสงค์ขอรับการสนับสนุน จำนวน 486 แห่ง แยกเป็น เกษตรกรขอรับการอุดหนุน 8,880 ราย และเจาะบ่อบาดาล 18,186 ราย
- (6) โครงการช่วยชาวนาที่อยู่ในพื้นที่ไม่เหมาะสมให้เปลี่ยนไปทำอาชีพอื่น ได้แก่ สนับสนุนให้เลี้ยงกระบือ รายละ 5 ตัว โคเนื้อ รายละ 5 ตัว แพะ รายละ 32 ตัว พร้อมทั้งปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวที่ไม่เหมาะสมมาปลูกพืชอาหารสัตว์ทดแทน รายละ 5 ไร่ สนับสนุนให้ทำนาหญ้า โดยลดพื้นที่ปลูกข้าว มาปลูกพืชอาหารสัตว์ทดแทนเพื่อนำมาจำหน่าย รายละ 5 ไร่ สนับสนุนการทำเกษตรกรรมทางเลือก ซึ่งจะมีการให้สินเชื่อผ่าน ธ.ก.ส. อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5 ต่อปีซึ่งรัฐบาลจ่ายดอกเบี้ยให้ร้อยละ 3 เกษตรกรจ่ายเองร้อยละ 2 รวมวงเงินสินเชื่อทั้งหมด 10,686 ล้านบาท

อันดับต่อมา รัฐบาลให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้เป็นเอกภาพในทุกมิติ

ในปีแรก (12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558) รัฐบาลคณะรักษาความสงบแห่งชาติ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

1) การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อการแก้ไขปัญหาน้ำท่วม ภัยแล้งและคุณภาพการพัฒนาและบริหารจัดการน้ำอุปโภคบริโภคน้ำเพื่อการเกษตร น้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศ น้ำเพื่อการอุตสาหกรรม รัฐบาลดำเนินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2558 เห็นชอบแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (พ.ศ. 2558-2569) ซึ่งประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ (1) การจัดการน้ำอุปโภคบริโภค (2) การสร้างความมั่นคงน้ำภาคการผลิต (เกษตรและอุตสาหกรรม) (3) การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย (4) การจัดการคุณภาพน้ำ (5) การฟื้นฟูป่าต้นน้ำและป้องกันการพังทลายของดิน และ (6) การบริหารจัดการ ซึ่งได้มีการประชาสัมพันธ์แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำระหว่างเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม 2558 และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2558 อนุมัติแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยแล้งเพื่อเป็นกรอบแนวทางในการป้องกันภัยแก้ไขปัญหาและบริหารจัดการภัยแล้ง และแผนสนับสนุนแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558 และดำเนินการควบคู่กับแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

2) การอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำอุปโภคบริโภค เพื่อจัดหา/พัฒนาแหล่งน้ำผิวดิน/น้ำบาดาลและพัฒนาระบบประปาหมู่บ้าน/ประปาชนบทโดย (1) ประปา มีพื้นที่เป้าหมายในช่วงปี 2557-2558 จำนวน 2,246 หมู่บ้าน ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ 1,878 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 84 (2) แหล่งน้ำผิวดิน ได้ดำเนินการฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติ ทะเลสาบ หนองบึง ที่มีสภาพเสื่อมโทรมปรับปรุงซ่อมแซมสิ่งก่อสร้างด้านแหล่งน้ำ และก่อสร้างแหล่งน้ำที่ปริมาณเก็บกักเกินกว่า 2 ล้านลูกบาศก์เมตร จำนวน 36,016 แห่ง ปริมาตรเก็บกักน้ำรวม 5,253 ล้านลูกบาศก์เมตร (3) แหล่งน้ำบาดาล ได้ดำเนินการ 6 โครงการสำคัญ ได้แก่ (1) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค ในพื้นที่ 70 จังหวัด จำนวน 672 บ่อ (จากเป้าหมาย 683 บ่อน้ำบาดาล) ปริมาณน้ำที่ได้ จำนวน 22.70 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ประชาชนได้รับผลประโยชน์จำนวน 129,600 คน (2) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อสนับสนุนน้ำดื่มสะอาดให้กับโรงเรียนทั่วประเทศ จำนวน 698 แห่ง (จากเป้าหมาย 700 แห่ง) ปริมาณน้ำที่ได้จำนวน 27,920 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน มีประชาชนได้รับประโยชน์ จำนวน 249,400 คน (3) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรในพื้นที่ประสบภัยแล้ง ใน 2 รูปแบบ คือ แบบเกษตรบาดาลเชิงระบบ (ขนาดพื้นที่ 100 ไร่) และแบบเกษตรบาดาล แก้ปัญหาเร่งด่วน (ขนาดพื้นที่ 30 ไร่) จำนวน 1,220 พื้นที่ (จากเป้าหมาย

1,285 พื้นที่) ปริมาณน้ำที่ได้จำนวน 13,250 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง มีประชาชนได้รับประโยชน์จำนวน 66,250 ไร่ (4) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน 72 พื้นที่ (จากเป้าหมาย 97 พื้นที่) (5) โครงการวางเครือข่ายสังเกตการณ์น้ำบาดาล เพื่อติดตามสถานการณ์น้ำบาดาล จำนวน 1,458 บ่อ/805 สถานี จำแนกเป็นการติดตามตรวจวัดระดับน้ำบาดาลและวิเคราะห์คุณภาพน้ำบาดาลจากบ่อสังเกตการณ์ที่มีอยู่จำนวน 1,408 บ่อ/775 สถานี และจัดทำบ่อสังเกตการณ์น้ำบาดาลเพิ่มเติม จำนวน 50 บ่อ/30 สถานี และ (6) โครงการกำกับควบคุมประกอบกิจการน้ำ/ดำเนินงานบาดาล โดยการออกใบอนุญาต จำนวน 8,420 บ่อ และดำเนินการตรวจสอบบ่อน้ำบาดาลแล้วเสร็จจำนวน 16,567 บ่อ (จากเป้าหมาย 28,380 บ่อ)

3) การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า (ภัยแล้ง/น้ำท่วม) ผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ (1) การสูบน้ำเพื่อการเติมน้ำในแหล่งน้ำสำหรับระบบประปาและการเกษตร ในพื้นที่ 34 จังหวัด จำนวน 137 แห่ง ปริมาณน้ำ 50,352,788 ลูกบาศก์เมตร ประชาชนได้รับประโยชน์ 74,646 ครัวเรือน (2) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาล ดำเนินการแล้วเสร็จ 1,321 แห่ง ปริมาณน้ำที่ได้ 56,068,000 ลิตรต่อวัน ประชาชนได้รับประโยชน์รวม 264,200 ครัวเรือน และ (3) โครงการเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร จำนวน 511 แห่ง และติดตั้งเครื่องสูบน้ำในบ่อที่เจาะแล้วเสร็จ 221 แห่ง ปริมาณน้ำที่ได้รับ 43.66 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี

ในปีถัดมา (12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559) รัฐบาลได้บูรณาการแผนงานระหว่างหน่วยงานเพื่อให้มีการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืนโดยจัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (พ.ศ. 2558-2569) ซึ่งมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ (1) จัดทำระบบประปาหมู่บ้าน 5,724 แห่ง (2) จัดทำระบบประปาโรงเรียนและชุมชน 1,336 แห่ง ได้น้ำ 28.81 ล้านลูกบาศก์เมตร (3) พัฒนาแหล่งน้ำในเขตชลประทาน 702 ล้านลูกบาศก์เมตรเพิ่มพื้นที่ชลประทาน 1,250,232 ไร่ (4) การพัฒนาแหล่งน้ำนอกเขตชลประทาน 4,442 แห่ง ได้น้ำ 441 ล้านลูกบาศก์เมตร (5) ขุดสระน้ำในไร่นา 133,311 สระ ได้น้ำ 134 ล้านลูกบาศก์เมตร (6) พัฒนาน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร 122,050 ไร่ จำนวน 2,369 แห่ง ได้น้ำ 58.31 ล้านลูกบาศก์เมตร (7) พัฒนาน้ำบาดาลเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง 2,561 แห่ง พื้นที่ 156,457 ไร่ได้น้ำ 107.78 ล้านลูกบาศก์เมตร (8) ขุดลอกลำน้ำสายหลัก ระยะทาง 263.29 กิโลเมตร (9) ฟื้นฟูป่า 163,717 ไร่ (10) ป้องกันและลดการพังทลายของพื้นที่ 675,000 ไร่ (11) อนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งน้ำ 214 แห่ง สามารถกักเก็บน้ำได้ 26.14 ล้านลูกบาศก์เมตร และ (12) จัดตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง จำนวน 14 หน่วย ในพื้นที่ 11 จังหวัด และจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวง 11 ศูนย์ทำให้มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ 153.24 ล้านไร่

บทที่ 5

การอภิปรายผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

ผลจากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์การให้ความสำคัญต่อนโยบายด้านต่าง ๆ ของรัฐบาลที่มาจากคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ศึกษาผ่านรายการคืนความสุขให้คนในชาติ” ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยรวมทั้งข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 การอภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องการวิเคราะห์การให้ความสำคัญต่อนโยบายด้านต่าง ๆ ของรัฐบาลที่มาจากคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ศึกษาผ่านรายการคืนความสุขให้คนในชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานโยบายของรัฐบาลที่มาจากคณะรักษาความมั่นคงแห่งชาติ ผ่านรายการคืนความสุขให้คนในชาติที่นำเสนอโดย พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ กับความสอดคล้องของเหตุผลการรัฐประหารของคณะรักษาความมั่นคงแห่งชาติ เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2557 โดยผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากการฟังเทปรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ซึ่งออกอากาศตั้งแต่วันที่ 30 พฤษภาคม 2557 จนถึงวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2559 รวมจำนวน 124 ตอน ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งกำหนดเกณฑ์ในการจำแนกนโยบายที่ปรากฏในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ตามคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี ที่แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 และการวิเคราะห์ความถี่ร้อยละ

จากการศึกษาพบว่า นโยบายของรัฐบาลที่มาจากคณะรักษาความมั่นคงแห่งชาติ จำแนกเป็น 11 ด้าน ตามคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี ที่แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 ได้แก่ นโยบายด้านที่ 1 การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ นโยบายด้านที่ 2 การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ นโยบายด้านที่ 3 การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ นโยบายด้านที่ 4 การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม นโยบายด้านที่ 5 การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน นโยบายด้านที่ 6 การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ นโยบายด้านที่ 7 การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน นโยบายด้านที่ 8 การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม นโยบายด้านที่ 9 การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่าง การอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน นโยบายด้านที่ 10 การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกัน

ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ และนโยบายด้านที่ 11 การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

ความสอดคล้องระหว่างนโยบายของรัฐบาลที่มาจากคณะรักษาความมั่นคงแห่งชาติดับ เหตุผลการเข้าควบคุมอำนาจการปกครองประเทศ ของคณะรักษาความมั่นคงแห่งชาติ เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2557 สรุปผลการศึกษาได้ 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีความสอดคล้องกัน เนื่องจากการเข้ามา ในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่เข้ามาบริหาร ประเทศแบบไม่ปกติ ไม่ได้มีการกำหนดร่างนโยบายเพื่อการหาเสียงเรียกคะแนนโหวตจากประชาชน จึงไม่เกิดการสัญญาระหว่างกัน ทั้งนี้ หลังจาก พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตามที่ได้มีประกาศพระบรมราชโองการ เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2557 และ จัดตั้งคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2557 โดยอาศัยอำนาจจากการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) 2557 เพื่อเป็นกลไกสำหรับการบริหารประเทศอย่างเต็มรูปแบบ รวมถึงการสืบทอดงานและสานต่อภารกิจจากคณะรักษาความมั่นคงแห่งชาติ ต่อมาวันที่ 12 กันยายน 2557 นายกรัฐมนตรีได้กล่าวต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ อ้างถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 มาตรา 19 ได้กำหนดหน้าที่ของรัฐบาลไว้ 3 ประการ คือ การบริหารราชการแผ่นดิน การดำเนินการให้มีการปฏิรูปในด้านต่าง ๆ และการส่งเสริมความสามัคคี และความสมานฉันท์ของประชาชนในชาติ รัฐบาลจึงกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับหน้าที่ ทั้ง 3 ประการดังกล่าว โดยมีนโยบายในด้านต่าง ๆ จำแนกเป็น 11 ด้าน ซึ่งครอบคลุมประเด็น การปฏิรูปที่คณะรักษาความมั่นคงแห่งชาติดำหนดไว้ด้วย

กล่าวคือ หน้าที่ของรัฐบาลประการแรก การบริหารราชการแผ่นดิน อาศัยแนวนโยบายที่ ได้กำหนดในด้านต่าง ๆ 11 ด้าน ประการที่ 2 การดำเนินการให้มีการปฏิรูปในด้านต่าง ๆ รัฐธรรมนูญ ฉบับชั่วคราวได้มอบภารกิจหลักในการเสนอแนะเรื่องนี้แก่สภาปฏิรูปแห่งชาติ และได้กำหนดกรอบ การปฏิรูปเพื่อออกแบบสร้างเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ไว้แล้วอย่างน้อย 11 ด้าน ซึ่งรัฐบาล มีนโยบายสนับสนุนและเอื้ออำนวยให้การปฏิบัติหน้าที่ของสภาปฏิรูปแห่งชาติ ๆ โดยให้ข้อมูล การดำเนินการที่ทำอยู่ก่อนแล้ว ดั่งนโยบาย 11 ด้าน และประการที่ 3 การส่งเสริมความสามัคคีและ ความสมานฉันท์ของประชาชนในชาติ ซึ่งรัฐบาลเชื่อว่าวิธีสานเสวนา เจรจาอย่างเปิดใจ ให้ความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำของสังคมดังที่ดำเนินการมาแล้ว น่าจะเป็นแนวทางที่ถูกต้อง อีกทั้งจะขจัด เงื่อนไขอันเป็นอุปสรรคต่อการสร้างความสามัคคี ความสมานฉันท์และการอำนวยความสะดวกในทุกระดับ อาทิ ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ การใช้อำนาจรัฐกดขี่ข่มเหงราษฎร ความไม่เป็นธรรมในการแต่งตั้ง โยกย้ายเจ้าหน้าที่ของรัฐ การทุจริต และการเลือกปฏิบัติ เงื่อนไขต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนถูกกำหนดอยู่ใน

นโยบาย 11 ด้านแล้ว สรุปได้ว่า นโยบาย 11 ด้าน เป็นแนวทางหลักสำคัญให้รัฐบาลที่มาจาก คณะรักษาความมั่นคงแห่งชาติดำเนินการให้บรรลุภารกิจหน้าที่ของการเป็นรัฐบาล

ทั้งนี้ หากพิจารณาตามแนวคิดทฤษฎีพหุสายธาร ของ John W. Kingdon (1984) นโยบาย สาธารณะจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีการประจวบเหมาะของ 3 สายธาร เพื่อนำเข้าสู่วาระนโยบาย ได้แก่ สายธารปัญหา (Problem stream) ที่คณะรักษาความมั่นคงแห่งชาติ อ้างถึงสถานการณ์ ความรุนแรงในพื้นที่กรุงเทพมหานครและพื้นที่อื่น ๆ ที่เกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่อง และมีแนวโน้ม ขยายตัวจนอาจนำไปสู่การเกิดเหตุการณ์ร้ายแรงหรือเหตุจลาจล เกิดความขัดแย้ง แบ่งขั้ว ทางการเมือง รัฐบาลปัจจุบันไม่สามารถปกครองประเทศได้อย่างปกติ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เปรียบเสมือนสายธาร ที่เกิดขึ้นจากการที่ผู้คนในสังคมมองสภาวะดังกล่าวว่าเป็นปัญหาและเกิดความวิตกกังวลถึง ความเปลี่ยนแปลง สายธารนโยบาย (Problem stream) เป็นสายธารที่เกิดขึ้นจากการมีคณขง นโยบาย (policy entrepreneur) เกิดแหล่งรวมวิธีการแก้ไขปัญหา (policy primeval soup) โดยสภาพภูมิรัฐแห่งชาติ และสุดท้ายสายธารการเมือง (Politics stream) เป็นสายธารที่เกิดขึ้นจาก การเปลี่ยนแปลงของระบบราชการและระบบการเมือง จากการเข้าเป็นรัฐบาลที่ไม่เป็นไปตามระบอบ ประชาธิปไตย ของคณะรักษาความมั่นคงแห่งชาติ

ส่วนที่ 2 จากการศึกษารายการคืนความสุขให้คนในชาติ พบว่า เป็นช่องทางการสื่อสารแรก ที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ มีนโยบายการผลิตรายการโทรทัศน์ เพื่อสื่อสารทำความเข้าใจไปยัง ประชาชน ให้ประชาชนทราบถึงเหตุผลของการรัฐประหารและสร้างการยอมรับคณะรักษาความสงบ แห่งชาติ การบริหารราชการแผ่นดิน การแก้ไขปัญหาประเทศไทย รายงานผลการดำเนินงาน ของรัฐบาล รวมถึงใช้เพื่อเป็นสื่อประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของรัฐบาล ดำเนินรายการ โดย พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ทั้งนี้ เนื้อหาของรายการสามารถจำแนกเป็นนโยบายด้านต่าง ๆ ตามคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี ที่แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557

สะท้อนถึงการให้ความสำคัญกับนโยบายด้านต่าง ๆ ของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่ได้ กล่าวถึงในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ลำดับแรก นโยบายด้านที่ 6 การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ถูกกล่าวถึงในรายการคืนความสุข ให้คนในชาติจำนวนมากที่สุด ลำดับที่ 2 นโยบายด้านที่ 3 การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและ การสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ กับนโยบายด้านที่ 9 การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ซึ่งถูกกล่าวถึงในรายการ คืนความสุขให้คนในชาติ เป็นจำนวนเท่ากัน และลำดับสุดท้าย นโยบายด้านที่ 5 การยกระดับคุณภาพ บริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชน ถูกกล่าวถึงในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 จากการศึกษาผลการดำเนินการตามแผนนโยบายรัฐบาล 11 ด้าน พบว่า การให้ความสำคัญกับนโยบาย 3 อันดับข้างต้น รัฐบาลได้มีผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ในปีแรก 12 กันยายน 2557 – 12 กันยายน 2558 และปีถัดมา 12 กันยายน 2558 – 12 กันยายน 2559 (สิ้นสุดการออกอากาศรายการคืนความสุขให้คนในชาติ) ดังนี้

นโยบายด้านที่ 6 การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ได้ดำเนินการตามแผนนโยบายด้านเกษตรกรรมมากที่สุด ในการปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการ การสนับสนุนให้สหกรณ์ของกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มบทบาทในฐานะผู้ซื้อพืชผลจนถึง การแปรรูปและการส่งออกได้แล้วแต่กรณี เพื่อให้สหกรณ์เป็นผู้ค้าขายสินค้าเกษตรรายใหญ่อีกรายหนึ่ง ซึ่งจะช่วยคานอำนาจของกลุ่มพ่อค้าเอกชนที่มีอยู่ในปัจจุบันให้มีความสมดุลมากขึ้น และดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสม

นโยบายด้านที่ 3 การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ ได้ดำเนินการตามแผนนโยบายในการเร่งสร้างโอกาส อาชีพ และการมีรายได้ที่มั่นคง มากที่สุด รวมถึง การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ รวมถึงปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง การทารุณกรรมต่อแรงงานข้ามชาติ การท่องเที่ยวที่เน้นบริการทางเพศและเด็ก และปัญหาคนขอทาน

นโยบายด้านที่ 9 การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรและการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ได้ดำเนินการตามแผนนโยบายในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้เป็นเอกภาพในทุกมิติ และเร่งปกป้องและฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และสัตว์ป่า

สอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤศรา ทองสุข (2549) ศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์การให้ความสำคัญต่อนโยบายด้านต่าง ๆ ของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ศึกษาผ่านรายการนายกฯ ทักษิณคุยกับประชาชน” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานโยบายของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ในรายการนายกฯ ทักษิณคุยกับประชาชน การให้ความสำคัญหรือน้ำหนักนโยบายในการบริหารประเทศ ทำให้เห็นผลการศึกษาที่สอดคล้องกัน กล่าวคือ รัฐบาลให้น้ำหนักความสำคัญต่อนโยบายด้านเศรษฐกิจมากที่สุด เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับนโยบายด้านอื่น ๆ

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิ เสตะจันทน์ (2537) ศึกษาเรื่อง "การเผยแพร่ประชาธิปไตยของรายการสนทนาทางวิทยุระหว่าง นายมั่น ชูชาติ กับ นายคง รักไทย ช่วง พ.ศ. 2484-2486" โดยมีวัตถุประสงค์ 2 อย่าง คือ เพื่อทราบแนวคิดในการเผยแพร่ประชาธิปไตยของจอมพล ป. พิบูลสงคราม และเพื่อทราบลักษณะรูปแบบ เนื้อหา วิธีการนำเสนอของรายการสนทนาระหว่าง นายมั่น ชูชาติ กับ นายคง รักไทย ทำให้เห็นผลการศึกษาที่สอดคล้องกัน กล่าวคือ มีการเผยแพร่อุดมการณ์ประชาธิปไตย ชักจูงโน้มน้าวให้ประชาชนเข้าใจนโยบายของรัฐบาล และปลุกจิตสำนึก

ความรักชาติ ส่งสารถึงประชาชนโดยตรงผ่านบทพูดที่ใช้คำง่าย ๆ เมื่อได้ฟัง ก็เก็บไปคิด เชื่อ และปฏิบัติตาม ทั้งหมดนี้เพื่อปลูกฝังวัฒนธรรมชาติ วิธีคิดและค่านิยมให้เป็นไปตามแนวทางเดียวกับรัฐ

ส่วนที่ 4 จากการศึกษาเจตนารมณ์ในการเข้ามาควบคุมอำนาจของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2557 พบว่า ประการแรก คือ “การคืนความสงบเรียบร้อยให้กับประเทศ” มีความสอดคล้องกับกรอบแนวทางการดำเนินงานของ คสช. (Road Map) ในการแก้ปัญหาและปฏิรูปประเทศไทย ในระยะที่ 1 : Road Map ขั้นที่ 1 เป็นขั้นการยุติความขัดแย้งเพื่อเตรียมการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ ซึ่ง พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้กล่าวถึงในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ คิดเป็นสัดส่วน 1 ใน 4 ของการออกอากาศทั้งหมด และได้พยายามสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจกับประชาชนอย่างต่อเนื่องในช่วง 4 เดือนแรกของการออกอากาศ ประการที่สอง คือ “การคืนความสุขให้กับประชาชน” ด้วยการแก้ไขปัญหาระงับตัวของประเทศ ซึ่งมีความสอดคล้องกับนโยบายตามคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี ที่แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 ในนโยบายด้านที่ 2 การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ นโยบายด้านที่ 3 การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ นโยบายด้านที่ 4 การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม นโยบายด้านที่ 6 การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ นโยบายด้านที่ 7 การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน นโยบายด้านที่ 9 การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่าง การอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน นโยบายด้านที่ 10 การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ และนโยบายด้านที่ 11 การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม และไม่สอดคล้องกับนโยบายด้านที่ 1 การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ นโยบายด้านที่ 5 การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน และนโยบายด้านที่ 8 การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม

ส่วนที่ 5 จากการศึกษาผลการดำเนินงานของรัฐบาลตามเจตนารมณ์ในการเข้ามาควบคุมอำนาจของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (22 พฤษภาคม 2557) พบว่า รัฐบาลได้มีผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ในปีแรกจนถึงช่วงสิ้นสุดการออกอากาศของรายการในวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2559 ดังนี้ ประการแรก “การคืนความสงบเรียบร้อยให้กับประเทศ” ด้วยการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของทุกกลุ่มทุกฝ่าย โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้ (1) มาตรการป้องกันการใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง (2) การสร้างการรับรู้ความเข้าใจ (3) การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศ

ความปรองดอง ส่งเสริมความสามัคคีสมานฉันท์ในพื้นที่ผ่านกลไกระดับจังหวัด อำเภอ ท้องถิ่น (4) การส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยเพื่อเสริมสร้างความปรองดองสมานฉันท์ (5) การแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนที่ได้จากเวทีเสวนา (6) การจัดการข้อร้องเรียนของศูนย์ดำรงธรรม (7) การดำเนินกิจกรรมร่วมกับศูนย์ปรองดองสมานฉันท์เพื่อการปฏิรูป (8) การดำเนินการเยียวยา ด้านการเงินตามหลักมนุษยธรรมแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรงทางการเมือง ปี 2556-2557 (9) การดำเนินการตามข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูป เรื่องแนวทางการสร้างความปรองดองของสภาปฏิรูปแห่งชาติ

ประการที่สอง คือ “การคืนความสุขให้กับประชาชน” ด้วยแก้ไขปัญหาเร่งด่วนที่สำคัญของประเทศ จำแนกเป็น 4 ด้านหลัก ได้แก่ (1) การฟื้นฟูเศรษฐกิจและการรักษาการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (2) การแก้ไขปัญหาที่สั่งสมค้างค้ำมายาวนาน (3) การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และ (4) การวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว

5.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์การให้ความสำคัญต่อนโยบายด้านต่าง ๆ ของรัฐบาลที่มาจากรักษาความสงบแห่งชาติ ศึกษาผ่านรายการคืนความสุขให้คนในชาติ พบว่า นโยบายด้านการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ เป็นนโยบายที่ถูกกล่าวถึงมากที่สุด อาจสะท้อนถึงการที่รัฐบาลให้ความสำคัญกับนโยบายดังกล่าวมากกว่านโยบายด้านอื่น ๆ ซึ่งรัฐบาลควรให้น้ำหนักความสำคัญควบคู่ไปในทุก ๆ ด้าน อีกทั้ง ยังพบว่านโยบายด้านการยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชนยังถูกกล่าวถึงน้อยที่สุด ไม่ได้รับการให้น้ำหนักความสำคัญเท่าที่ควร

ส่วนการจัดรายการของรัฐบาลเพื่อสื่อสารถึงประชาชนในอนาคต ควรมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างแท้จริง ไม่ใช่เป็นเพียงแค่การกล่าวเชิญชวนในรายการ เพื่อเป็นการทราบถึงความคิดเห็นของประชาชนและนำมาพิจารณาในการดำเนินการของรัฐบาลให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

5.3 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

จากการศึกษาพบว่า รายการคืนความสุขให้คนในชาติ มีลักษณะฉากเป็นสถานที่ภายในห้องจำนวนมากที่สุด รองลงมา ฉากสถานที่กระทรวงกลาโหม และน้อยที่สุด ได้แก่ ภาพทหาร ภูมิปัญญาชาวบ้าน และเด็ก ที่มีจำนวนเท่ากัน

การใช้โทนสีในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ จำนวนมากที่สุด ได้แก่ โทนสีน้ำเงิน รองลงมา โทนสีเหลือง และน้อยที่สุด โทนสีม่วงและโทนสีส้ม ที่มีจำนวนเท่ากันเพียง 1 ตอน

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เป็นผู้ดำเนินรายการหลักในทุกตอนที่ออกอากาศ จำนวน 124 ครั้ง ร่วมกับล่ามภาษามือ จำนวน 121 ครั้ง มีพิธีกรร่วมดำเนินรายการ จำนวน 8 ครั้ง รองลงมา มี พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ ร่วมดำเนินรายการ จำนวน 2 ครั้ง และน้อยที่สุด ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.วิษณุ เครืองาม ร่วมดำเนินรายการ จำนวน 1 ครั้ง ตามลำดับ

ลักษณะการสวมชุดของผู้ดำเนินรายการคืนความสุขให้คนในชาติ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้สวมชุดสูท เป็นจำนวนมากที่สุด รองลงมา ชุดผ้าไทย ชุดทหาร และน้อยที่สุด ได้แก่ ชุดข้าราชการ ตามลำดับ

ลักษณะทางอาการและการพูดดำเนินรายการ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จะยืนหรือนั่ง โดยหน้ามองตรง และอ่านบทความที่เตรียมไว้บ่อยครั้ง รวมถึงการพยายามือทั้ง 2 ข้าง ในลักษณะปัดเข้า-ออก ลักษณะการพูดมีการถามเอง-ตอบเอง และมีการเปิดโอกาสให้ถามคำถามตามช่องทางต่าง ๆ

5.4 ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในครั้งต่อไป

ผู้ที่มีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ที่นำเสนอโดย พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ อาจนำประเด็นจากข้อสังเกตจากการศึกษาที่กล่าวไปข้างต้น ได้แก่ ลักษณะฉาก การใช้โทนสีในรายการ ลักษณะการสวมชุดของผู้ดำเนินรายการหลัก และลักษณะทางอาการและการพูดดำเนินรายการ เพื่อศึกษาถึงนัยยะแฝงที่ต้องการสื่อสารถึงผู้ชมรายการคืนความสุขให้คนในชาติ

บรรณานุกรม

- isranews. (2557). รวมประกาศ-คำสั่ง "รัฐประหาร" ฉบับ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.). Retrieved from https://www.isranews.org/isranews-article/29667-order_29667.html
- กวี รัชชพลอริยคุณ. (2558). มาตรการสร้างความปรองดองตามนโยบายของรัฐบาล คสช. (คณะรักษาความสงบแห่งชาติ). (Independent Study), มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, Retrieved from http://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2015/TU_2015_5503010018_3791_3464.pdf
- กองพันทหารปืนใหญ่ที่ 23. (2557). แนวทางการชี้แจง/ทำความเข้าใจ ของ คสช. Retrieved from <http://www.arty23.com/pdf/14454871411.pdf>
- เกศกนก ชุ่มประดิษฐ์. (2554). การวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์ว่าด้วยเรื่องรัฐประหาร 19 กันยายน 2549. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์), มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- ญาณิศภาค กาญจนวิศิษฐ์. (2547). กระบวนการสร้างความหมายและบทบาทวาทกรรมรายการนายกฯ ทักซิณคุยกับประชาชน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- ณัฐวี ประยุกต์ศิลป์. (2553). การวิเคราะห์ตัวบท “รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ อภิสิทธิ์” ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองปี พ.ศ. 2553. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- ทศพร ศิริสัมพันธ์. (2539). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนวัตร มัททวิวงศ์. (2559). การวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์), มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- นฤศา ทองสุข. (2549). การวิเคราะห์การให้ความสำคัญต่อนโยบายด้านต่าง ๆ ของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ศึกษาผ่านรายการนายกฯ ทักซิณคุยกับประชาชน. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- พายัพ พยอมยนต์. (2562). เจื่อนไซท์ให้ทหารเข้าสู่การเมือง. เอกสารประกอบการสอน. คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร.
- ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 131 C.F.R. (2557, 26 พฤษภาคม).
- รัฐบาลไทย (Director). (2558, 20 กุมภาพันธ์). [Television series episode]. รายการคืนความสุขให้คนในชาติ, รายการคืนความสุขให้คนในชาติ. กรุงเทพมหานคร.
- วงอร พัวพันสวัสดิ์. (2561). การก่อตัวและเกิดขึ้นของนโยบายสาธารณะ (1): "ปัญหา" ในนโยบายสาธารณะ. ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร.

- วชิรวีชร งามละม่อม. (2560). รัฐประหาร บทบาททหารกับการเมืองในประเทศไทย. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 54. สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วรัตมา บุนนาค. (2560). วิจารณ์กรรมของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ. (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ), มหาวิทยาลัยศิลปากร,
- วัชรพล กล้วยวงศ์. (2561). การเสวนาสำหรับการสอบปลายภาค นโยบายสาธารณะ. ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร.
- ศศิ เสตะจันทร์. (2537). การเผยแพร่ประชาธิปไตยของรายการสนทนาทางวิทยุระหว่าง นายมั่น ชูชาติ กับ นายคง รักไทย ช่วง พ.ศ. 2484-2486. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- ศุภชัย ยาวะประภาส. (2533). นโยบายสาธารณะ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกากระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ. (2559, 16 สิงหาคม 2559). ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ตามนโยบายของ คสช. Retrieved from <http://www.nbtc.go.th/News/govnewspartner/ค่านิยมหลักของคนไทย-12-ประการ-ตามนโยบายของ-คสช.aspx>
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2557). คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา Retrieved from http://muabudget.buu.ac.th/uploadfiles_new/e55857cee78453562c97403fcd6b4a9b.pdf
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2558). รายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ครบรอบ 1 ปี (12 กันยายน 2557 - 12 กันยายน 2558). Retrieved from http://www.soc.go.th/bb_main71.htm
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2559). รายงานผลการดำเนินงานของรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ปีที่ 2 (12 กันยายน 2558 - 12 กันยายน 2559). Retrieved from http://www.soc.go.th/bb_main71.htm
- สุเทพ เอี่ยมคง. (2558). ความปรองดอง: ก้าวแรกของการปฏิรูปประเทศ. นักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 1-9. Retrieved from www.parliament.go.th website: <https://library2.parliament.go.th/ebook/content-issue/2558/hi2558-079.pdf>
- หทัยกาญจน์ ตรีสุวรรณ. (2562). ย้อนแนวคิดเบื้องหลังรายการ “ผู้นำ 3 ยุค” หลัง ประยุทธ์ ลั่นไว้นโยบาย “คืนใจ”. Retrieved from <https://www.bbc.com/thai/thailand-49567377>
- เอกจิต สว่างอารมย์. (2560). วาทกรรมประชามติของ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ผ่านรายการคืนความสุขให้คนในชาติ. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก. ข้อมูลการออกอากาศรายการคืนความสุขให้คนในชาติ

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	จำนวนเวลาออกอากาศ (ชั่วโมง:นาที:วินาที)
1	30 พฤษภาคม 2557	00:32:08
2	6 มิถุนายน 2557	00:57:06
3	13 มิถุนายน 2557	00:45:02
4	20 มิถุนายน 2557	00:39:20
5	27 มิถุนายน 2557	00:56:26
6	4 กรกฎาคม 2557	00:34:00
7	11 กรกฎาคม 2557	00:38:23
8	18 กรกฎาคม 2557	00:48:59
9	25 กรกฎาคม 2557	00:41:05
10	1 สิงหาคม 2557	01:31:43
11	8 สิงหาคม 2557	01:08:04
12	15 สิงหาคม 2557	00:49:27
13	22 สิงหาคม 2557	01:31:04
14	29 สิงหาคม 2557	00:42:41
15	5 กันยายน 2557	00:53:34
16	12 กันยายน 2557	00:30:31
17	19 กันยายน 2557	00:27:12
18	26 กันยายน 2557	00:51:29
19	3 ตุลาคม 2557	00:38:37
20	10 ตุลาคม 2557	01:03:50
21	17 ตุลาคม 2557	00:52:43
22	24 ตุลาคม 2557	00:27:28

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	จำนวนเวลาออกอากาศ (ชั่วโมง:นาที:วินาที)
23	31 ตุลาคม 2557	00:28:53
24	7 พฤศจิกายน 2557	00:54:42
25	14 พฤศจิกายน 2557	00:44:27
26	21 พฤศจิกายน 2557	00:31:15
27	28 พฤศจิกายน 2557	00:34:44
28	6 ธันวาคม 2557	00:48:37
29	12 ธันวาคม 2557	00:29:10
30	19 ธันวาคม 2557	00:50:46
31	26 ธันวาคม 2557	00:25:57
32	2 มกราคม 2558	00:19:57
33	9 มกราคม 2558	00:36:18
34	16 มกราคม 2558	00:37:21
35	23 มกราคม 2558	00:36:31
36	31 มกราคม 2558	00:47:30
37	6 กุมภาพันธ์ 2558	00:33:34
38	13 กุมภาพันธ์ 2558	00:40:47
39	20 กุมภาพันธ์ 2558	00:57:53
40	27 กุมภาพันธ์ 2558	01:08:40
41	6 มีนาคม 2558	00:54:45
42	13 มีนาคม 2558	00:54:08
43	20 มีนาคม 2558	00:47:20
44	27 มีนาคม 2558	00:52:56
45	3 เมษายน 2558	01:04:09
46	10 เมษายน 2558	00:50:39
47	17 เมษายน 2558	00:58:57

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	จำนวนเวลาออกอากาศ (ชั่วโมง:นาที:วินาที)
48	24 เมษายน 2558	01:12:36
49	1 พฤษภาคม 2558	00:53:33
50	8 พฤษภาคม 2558	01:02:46
51	15 พฤษภาคม 2558	01:37:09
52	22 พฤษภาคม 2558	01:19:09
53	29 พฤษภาคม 2558	00:42:56
54	5 มิถุนายน 2558	00:44:42
55	12 มิถุนายน 2558	00:39:59
56	19 มิถุนายน 2558	00:31:32
57	26 มิถุนายน 2558	00:49:56
58	3 กรกฎาคม 2558	00:54:07
59	10 กรกฎาคม 2558	00:43:04
60	17 กรกฎาคม 2558	00:47:17
61	24 กรกฎาคม 2558	00:25:31
62	31 กรกฎาคม 2558	00:29:38
63	7 สิงหาคม 2558	00:31:33
64	14 สิงหาคม 2558	00:17:01
65	21 สิงหาคม 2558	00:23:41
66	28 สิงหาคม 2558	00:20:05
67	4 กันยายน 2558	00:31:35
68	11 กันยายน 2558	00:40:36
69	18 กันยายน 2558	00:40:41
70	25 กันยายน 2558	00:13:43
71	2 ตุลาคม 2558	00:21:26
72	9 ตุลาคม 2558	00:39:45

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	จำนวนเวลาออกอากาศ (ชั่วโมง:นาที:วินาที)
73	16 ตุลาคม 2558	00:21:38
74	23 ตุลาคม 2558	00:32:31
75	30 ตุลาคม 2558	00:48:16
76	6 พฤศจิกายน 2558	00:43:01
77	13 พฤศจิกายน 2558	00:30:26
78	20 พฤศจิกายน 2558	00:49:42
79	27 พฤศจิกายน 2558	00:22:43
80	4 ธันวาคม 2558	00:11:30
81	12 ธันวาคม 2558	00:27:26
82	18 ธันวาคม 2558	00:32:49
83	25 ธันวาคม 2558	00:26:59
84	1 มกราคม 2559	00:42:52
85	8 มกราคม 2559	00:43:41
86	15 มกราคม 2559	00:25:38
87	22 มกราคม 2559	00:38:51
88	29 มกราคม 2559	00:37:51
89	5 กุมภาพันธ์ 2559	00:35:33
90	12 กุมภาพันธ์ 2559	00:51:12
91	19 กุมภาพันธ์ 2559	01:10:25
92	26 กุมภาพันธ์ 2559	00:22:48
93	4 มีนาคม 2559	00:41:18
94	11 มีนาคม 2559	01:05:35
95	18 มีนาคม 2559	00:59:38
96	25 มีนาคม 2559	00:53:08
97	1 เมษายน 2559	00:48:50

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	จำนวนเวลาออกอากาศ (ชั่วโมง:นาที:วินาที)
98	8 เมษายน 2559	00:32:08
99	15 เมษายน 2559	00:56:06
100	22 เมษายน 2559	00:53:08
101	29 เมษายน 2559	00:54:26
102	6 พฤษภาคม 2559	01:00:01
103	13 พฤษภาคม 2559	00:55:15
104	20 พฤษภาคม 2559	00:47:48
105	27 พฤษภาคม 2559	00:36:55
106	3 มิถุนายน 2559	01:01:34
107	10 มิถุนายน 2559	00:30:38
108	17 มิถุนายน 2559	00:28:31
109	24 มิถุนายน 2559	00:24:13
110	1 กรกฎาคม 2559	00:42:35
111	8 กรกฎาคม 2559	00:31:30
112	15 กรกฎาคม 2559	00:37:02
113	22 กรกฎาคม 2559	00:25:27
114	29 กรกฎาคม 2559	00:37:35
115	5 สิงหาคม 2559	00:25:10
116	12 สิงหาคม 2559	00:15:33
117	19 สิงหาคม 2559	00:22:00
118	26 สิงหาคม 2559	01:01:12
119	2 กันยายน 2559	00:49:58
120	9 กันยายน 2559	00:23:57
121	16 กันยายน 2559	00:12:29
122	23 กันยายน 2559	01:02:39

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	จำนวนเวลาออกอากาศ (ชั่วโมง:นาที:วินาที)
123	30 กันยายน 2559	00:20:52
124	7 ตุลาคม 2559	00:55:15

ภาคผนวก ข. ตารางเก็บข้อมูลรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ตามแนวนโยบายของคณะรัฐมนตรี
ที่แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557

นโยบาย	ตอนที่..... วันที่.....	ตอนที่..... วันที่.....	ตอนที่..... วันที่.....
1. การปกป้องและเชิดชูสถาบัน พระมหากษัตริย์			
2. การรักษาความมั่นคงของรัฐและการ ต่างประเทศ			
2.1 รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการเตรียม ความพร้อมสู่ประชาคมการเมืองและ ความมั่นคงอาเซียนในกิจการ 5 ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการชายแดน การ สร้างความมั่นคงทางทะเล การแก้ไข ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ การสร้าง ความไว้วางใจกับประเทศเพื่อนบ้าน และ การเสริมสร้างศักยภาพในการปฏิบัติการ ทางทหารร่วมกันของอาเซียน			
2.2 เร่งแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงใน จังหวัดชายแดนภาคใต้			
2.3 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของ กองทัพและระบบป้องกันประเทศ			
2.4 เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนานา ประเทศ			
3. การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และ การสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ			
3.1 เร่งสร้างโอกาส อาชีพ และการมี รายได้ที่มั่นคงแก่ผู้ที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน รวมทั้งสตรี ผู้ด้อยโอกาส และแรงงาน ข้ามชาติที่ถูกกฎหมาย พร้อมทั้งยกระดับ คุณภาพแรงงาน			

นโยบาย	ตอนที่..... วันที่.....	ตอนที่..... วันที่.....	ตอนที่..... วันที่.....
3.2 ป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ รวมถึงปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง การทารุณกรรมต่อแรงงานข้ามชาติ การท่องเที่ยวที่เน้นบริการทางเพศและเด็ก และปัญหาคนขอทาน			
3.3 พัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคม ระบบการออม และระบบสวัสดิการชุมชน			
3.4 เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ			
3.5 เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมที่มีความหลากหลาย เนื่องจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยสร้างความเข้มแข็งและความพร้อมแก่แรงงานไทยและร่วมพัฒนาระบบความคุ้มครองทางสังคมของแรงงานอาเซียน			
3.6 จัดระเบียบสังคม สร้างมาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนทั่วไป			
3.7 แก้ปัญหาการไร้ที่ดินทำกินของเกษตรกรและการรुक้าเขตป่าสงวน			
4. การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุง ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม			
4.1 จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้			
4.2 ปรับเปลี่ยนการจ้ดสรรงบประมาณสนับสนุนการศึกษาให้สอดคล้องกับความจำเป็นของผู้เรียนและลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา และ			

นโยบาย	ตอนที่..... วันที่.....	ตอนที่..... วันที่.....	ตอนที่..... วันที่.....
ปรับปรุงและบูรณาการระบบการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ			
4.3 ให้องค์กรภาคประชาสังคม ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนทั่วไป มีโอกาสร่วมจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและทั่วถึง และร่วมในการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้			
4.4 พัฒนาค้นทุกช่วงวัย โดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต			
4.5 ส่งเสริมอาชีวศึกษาและการศึกษาระดับวิทยาลัยชุมชน			
4.6 พัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครู			
4.7 ทะนุบำรุงและอุปถัมภ์ พระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ๆ			
4.8 อนุรักษ์ ฟื้นฟู และเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรม ภาษาไทยและภาษาถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งความหลากหลายของศิลปวัฒนธรรมไทย			
4.9 สนับสนุนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน และวัฒนธรรมสากล และการสร้างสรรค์งานศิลปะและวัฒนธรรมที่เป็นสากล			
4.10 ปลุกฝังค่านิยมและจิตสำนึกที่ดี รวมทั้งสนับสนุนการผลิตสื่อคุณภาพ เพื่อเปิดพื้นที่สาธารณะให้เยาวชนและประชาชนได้มีโอกาสแสดงออกอย่างสร้างสรรค์			

นโยบาย	ตอนที่..... วันที่.....	ตอนที่..... วันที่.....	ตอนที่..... วันที่.....
5. การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน			
5.1 วางรากฐานให้ระบบหลักประกันสุขภาพครอบคลุมประชากรในทุกภาคส่วน			
5.2 พัฒนาระบบบริการสุขภาพ			
5.3 เสริมความเข้มแข็งของระบบเฝ้าระวังโรคระบาด โดยเฉพาะโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ			
5.4 ป้องกันและแก้ไขปัญหาการเกิดอุบัติเหตุในการจราจร			
5.5 ส่งเสริมการกีฬา			
5.6 ประสานการทำงานระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม เพื่อป้องกัน และแก้ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ปัญหาด้านการแพทย์และจริยธรรมของการอุ้มบุญ การปลูกถ่ายอวัยวะและสเต็มเซลล์			
5.7 พัฒนาขีดความสามารถในการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ และสาธารณสุข			
6. การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ			
6.1 ในระยะเร่งด่วน เร่งจ่ายงบลงทุนของปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ที่ยังคงอยู่ก่อนที่จจะพ้นกำหนด และสานต่อนโยบายงบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้จัดทำไว้			

นโยบาย	ตอนที่..... วันที่.....	ตอนที่..... วันที่.....	ตอนที่..... วันที่.....
6.2 สานต่อนโยบายงบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้จัดทำไว้			
6.3 กระตุ้นการลงทุน			
6.4 ดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสม			
6.5 ลดอุปสรรคในการส่งออก			
6.6 ชักจูงให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาเที่ยวในประเทศไทย			
6.7 ประสานนโยบายการเงินและการคลังให้สอดคล้องกัน			
6.8 แก้ปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝนและปัญหาขาดแคลนน้ำในบางพื้นที่และบางฤดูกาล			
6.9 ปฏิรูปโครงสร้างราคาเชื้อเพลิงประเภทต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับต้นทุนและให้มีภาระภาษีที่เหมาะสม			
6.10 ปรับปรุงวิธีการจัดเก็บภาษีให้จัดเก็บได้อย่างครบถ้วน โดยปรับปรุง โครงสร้างภาษี			
6.11 บริหารจัดการหนี้ภาครัฐที่เกิดขึ้นในช่วงรัฐบาลที่ผ่านมา			
6.12 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและคมนาคม ทั้งทางบก ทางอากาศ และทางน้ำ			
6.13 ปรับโครงสร้างการบริหารจัดการในสาขาขนส่ง			
6.14 พัฒนาและปรับปรุงระบบบริหารจัดการของรัฐวิสาหกิจ			

นโยบาย	ตอนที่..... วันที่.....	ตอนที่..... วันที่.....	ตอนที่..... วันที่.....
6.15 ด้านเกษตรกรรม ดำเนินการในการปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการ และการสนับสนุนให้สหกรณ์ของกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มบทบาทในฐานะผู้ซื้อพืชผลจนถึงการแปรรูปและการส่งออกได้แล้วแต่กรณี			
6.16 ด้านอุตสาหกรรม ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับศักยภาพพื้นฐานของประเทศ			
6.17 เพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม			
6.18 ส่งเสริมภาคเศรษฐกิจดิจิทัลและวางรากฐานของเศรษฐกิจดิจิทัล			
7. การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน			
7.1 เร่งส่งเสริมความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน ในภูมิภาคอาเซียนและขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน			
7.2 พัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยทุกระดับ			
7.3 พัฒนาแรงงานของภาคอุตสาหกรรมเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคม อาเซียน			
7.4 เร่งพัฒนาความเชื่อมโยงด้านการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ภายใน อนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน			

นโยบาย	ตอนที่..... วันที่.....	ตอนที่..... วันที่.....	ตอนที่..... วันที่.....
7.5 การต่อเชื่อมเส้นทางคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์จากฐานการผลิต ในชุมชนสู่แหล่งแปรรูป			
7.6 พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ			
8. การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม			
8.1 สนับสนุนการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาของประเทศ			
8.2 เร่งเสริมสร้างสังคมนวัตกรรม			
8.3 ปฏิรูประบบการให้สิ่งจูงใจ ระเบียบ และกฎหมายที่เป็นอุปสรรค ต่อการนำงานวิจัยและพัฒนาไปต่อยอดหรือใช้ประโยชน์			
8.4 ส่งเสริมให้โครงการลงทุนขนาดใหญ่ของประเทศ			
8.5 ปรับปรุงและจัดเตรียมให้มีโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านการวิจัยและพัฒนา และด้านนวัตกรรม			
9. การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน			
9.1 เร่งปกป้องและฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า			

นโยบาย	ตอนที่..... วันที่.....	ตอนที่..... วันที่.....	ตอนที่..... วันที่.....
9.2 ส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน			
9.3 พัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดินและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ			
9.4 บริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้เป็นเอกภาพในทุกมิติ			
9.5 เร่งรัดการควบคุมมลพิษทั้งทางอากาศ ชยะ และน้ำเสีย			
10. การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ			
10.1 ปรับปรุงระบบราชการในด้านองค์กรหรือหน่วยงานภาครัฐ ทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาค และท้องถิ่น			
10.2 กระจายอำนาจ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะได้โดยรวดเร็ว ประหยัด และสะดวก			
10.3 ยกระดับสมรรถนะของหน่วยงานของรัฐให้มีประสิทธิภาพ			
10.4 เสริมสร้างระบบคุณธรรมในการแต่งตั้งและโยกย้ายบุคลากรภาครัฐ วางมาตรการป้องกันการแทรกแซงจากนักการเมือง และส่งเสริมให้มีการนำระบบพิทักษ์คุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ			

นโยบาย	ตอนที่..... วันที่.....	ตอนที่..... วันที่.....	ตอนที่..... วันที่.....
10.5 ใช้มาตรการทางกฎหมาย การปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกในการรักษาคำสัตย์สุจริต เป็นข้าราชการและความซื่อสัตย์สุจริต ควบคู่กับการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับอย่างเคร่งครัด			
10.6 ปรับปรุงและจัดให้มีกฎหมายเพื่อให้ครอบคลุมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ และการมีผลประโยชน์ทับซ้อนในภาครัฐทุกระดับ			
10.7 ส่งเสริมและสนับสนุนภาคีองค์กรภาคเอกชนและเครือข่ายต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อสอดส่อง เฝ้าระวัง ตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งจะวางมาตรการคุ้มครองพยานและผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยไม่ถูกแทรกแซงหรือขัดขวาง			
11. การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม			
11.1 เร่งปรับปรุงประมวลกฎหมายหลักของประเทศและกฎหมายอื่น ๆ ที่ล้าสมัยไม่เป็นธรรม ไม่สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศ เป็นอุปสรรคต่อการบริหารราชการแผ่นดิน การประกอบธุรกิจ			

นโยบาย	ตอนที่..... วันที่.....	ตอนที่..... วันที่.....	ตอนที่..... วันที่.....
หรือไม่เอื้อต่อศักยภาพในการแข่งขันกับต่างประเทศ			
11.2 เพิ่มศักยภาพหน่วยงานที่มีหน้าที่ให้ความเห็นทางกฎหมายและจัดทำกฎหมายให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว สามารถให้ความช่วยเหลือแก่ภาคเอกชนและประชาชนได้ตามหลักเกณฑ์ที่จะเปิดกว้างขึ้น และให้บุคลากรของหน่วยงานทางกฎหมายมีส่วนให้ความรู้ เสริมศักยภาพในทางกฎหมายมหาชน การดำเนินคดีปกครอง การร่างกฎหมาย และการตีความกฎหมายแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและเกื้อกูลการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชน			
11.3 จัดตั้งองค์กรปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมที่ปราศจากการแทรกแซงของรัฐ			
11.4 นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและความรู้ทางนิติวิทยาศาสตร์มาใช้เพื่อเร่งรัดการดำเนินคดีทุกขั้นตอนให้รวดเร็ว เกิดความเป็นธรรม และมีระบบฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงกัน			
11.5 ปรับปรุงระบบการช่วยเหลือทางกฎหมายและค่าใช้จ่ายแก่ประชาชนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม			
11.6 นำมาตรการทางการเงิน ภาษี และการป้องกันการฟอกเงิน มาใช้ในการป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพลและ			

นโยบาย	ตอนที่..... วันที่.....	ตอนที่..... วันที่.....	ตอนที่..... วันที่.....
เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทุจริตและประพฤติมิชอบ หรือกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์ แรงงานทาส การก่อการร้ายสากล ยาเสพติด และอาชญากรรมข้ามชาติ			
ประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง			
-			
-			
-			

ภาคผนวก ค. ตารางเก็บข้อมูลรูปแบบรายการคืนความสุขให้คนในชาติ

รูปแบบรายการ	ตอนที่..... วันที่.....	ตอนที่..... วันที่.....	ตอนที่..... วันที่.....
ลักษณะฉาก			
-			
-			
-			
โทนสี			
-			
-			
-			
เพลง			
-			
-			

ภาคผนวก ง. ตารางเก็บข้อมูลลักษณะการดำเนินรายการคืนความสุขให้คนในชาติ

ลักษณะการดำเนินรายการ	ตอนที่..... วันที่.....	ตอนที่..... วันที่.....	ตอนที่..... วันที่.....
ผู้ดำเนินรายการ			
- พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา			
- ผู้ดำเนินรายการร่วม			
- พิธีกรรายการ			
- ล่ามภาษามือ			
การสวมชุดของผู้ดำเนินรายการหลัก			
- ชุดทหาร			
- ชุดสูท			
- ชุดข้าราชการ			
- ชุดผ้าไทย			
ลักษณะทางอาการและการพูดดำเนินรายการของผู้ดำเนินรายการหลัก			
-			
-			
-			

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล

นางสาวปฐมพร คงนุช

วัน เดือน ปี เกิด

5 กรกฎาคม

วุฒิการศึกษา

รัฐศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY